514

numero
4 9 2
3 5 7
8 1 6
pondere
mensura
1676
1.2.3.4
3
4
5

ATHANASII KIRCHERI

E SOCIETATE IESV

ARITHMOLOGIA

SIVE

De abditis Numerorum myſterijs

Qua

Origo, Antiquitas & fabrica Numerorum exponitur;
Abditæ eorundem proprietates demonſtrantur;
Fontes ſuperſtitionum in Amuletorum fabrica aperiuntur;
Denique poſt Cabaliſtarum, Arabum, Gnoſticorum,
aliorumque magicas impietates detectas, vera
& licita numerorum myſtica ſignificatio
oſtenditur.

ROMÆ, Ex Typographia Vareſij. MDCLXV.

SVPERIORVM PERMISSV.

En volucris generoſá minas ſub arundine ſpernit.
Æſpera dum ficto cortice tela fouent.
Sic tibi ſecuram iungis Nadaſdie pacem,
Sola cui, armorum triſtior vmbra, quies.

ILLVSTR.MO ET EXCELLENT.MO COMITI
AC DOMINO

D. FRANCISCO DE NADASD

EQVITI AVRATO

Perpetuo Terræ Fogaras, ac Comitatus Caſtriferrei ſupremo Comiti, Sacræ Cæſareæ Regiæque Maieſtatis Conſiliario & Cubiculario intimo, necnon ſummo per Vngariam Curiæ Regię Magiſtro & Iudici.

Athanaſius Kircherus Fel. P.

OPVS hoc, EXCELLENTISSIME COMES, de abditis Numerorum myſterijs, lucem, ſub glorioſi Nominis Tui ſplendore ſubiturum, vti, ni fallor, haud incurioſis à me argumentis eſt concinnatum; ita vel

hanc

hanc ſolam ob cauſam in Orbe Literario locum reperturum confido; quod inuictæ mentis Tuæ vi & efficacià, pari cum munificentia ſit extortum. Opuſculum qualecumque tandem illud ſit, certè quot Numeris, tot Virtutum Tuarum radijs; quot myſterijs, tot magnæ animæ Tuæ ſublimium actionum ectypis conſpicuum ſplendet: ſiquidem in Te colligata ſimul & conferta cernuntur omnia, quæ ſparſim diffuſèque apud alios inchoata ſunt virtutum inter ſe catenatarum præſidia, vt quæ diuiſa deprehenduntur in multis, ea vno eodemque pectore Tuo tanto rerum complexu abſoluta perfectaque comprehendantur. Quis Tuum in Orthodoxæ fidei religione cultuque propagando zelum & ſollicitudinem non admiretur? Quis in euincendis difficultatibus animi robur & fortitudinem, Pacis & concordiæ ſtudia non ſuſpiciat? Quid de præclaris animi Tui dotibus? Tibi acre, perſpicax, aptumque ad res omnes intelligendas ingenium, quod tum primùm mihi innotuit, cum Te hic

Ro-

Romæ de abditarum rerum argumentis peritiſſimè mecum diſſerentem, cum ſtupore audiui, & cum tredecim Linguarum ac Nationum ſelectis in familiam Tuam, veluti Academicis quibuſdam Aſſeclis, Te hic ſpectaui. Quid Proſapiæ Tuæ ſiue antiquitatem ſiue ſplendorem memorem? Etenim ex peruetuſta Pethenediorum Comitum domo rerum geſtarum gloria celeberrima originem ducis. Item è Regia Bathoreorum familia per Eliſabetham Bathoriam Franciſci Nadaſdi Aui Tui coniugem deſcendis, quam Stephanus Bathoreus primò in Principatus Tranſyluaniæ, deindè in Regium Poloniæ ſolium euectus, in adeò altum dignitatis gradum geſtorum magnitudine euexit, vt vix illi quicquam addi poſſit.

Quid dicam de Paulo, Thoma, Franciſco Nadaſdijs, quorum illum grandibus officiorum titulis à Cæſare cumulatum, Terrorem Turcarum vniuerſa celebrauit Hungaria. Hi, vti Hungariæ commemorant Hiſtorici, rara felicitate & incredibili

ani-

animi magnitudine victorijs inclyti, tantam ſibi nominis famam, rerumque contra Turcas geſtarum celebritatem compararunt, geſtis vt ſuis aliquorum fidem exceſſiſſe videantur. A quibus minimè degener eſt Tuus ad magna & ardua ſemper intentus animus, tanto meritorum virtutumq;cumulo confertus, vt proindè vel iam Orbi thema dictes, in amplum Poſteris virtutum Tuarum argumentum.

Suſcipe itaque hoc literarium munuſculum, tanquam perpetuum mei in Te affectus & obſeruantiæ ſymbolum: inuenies in eo digniſſima capaciſſimæ mentis Tuæ paſcua; ampliſſimos ingredieris nouorum argumentorum campos, queis ſummi ingenij Tui vires non tantum experiaris, ſed & animum Tuum anagogica & myſtica quadam numerorum ratione ad æternæ felicitatis arrham inſtruas. Vale omni virtutum genere Excellentiſſime Comes, grande Hungariæ decus & gloria.

E Coll. Rom. Soc. Ieſu. 17. Iulij 1665.

PRÆ-

PRAEFATIO
AD LECTOREM.

ARithmologiam arcanarum rerum opulentia confertam editurus, non longis verborum ambagibus, non mollibus numeroſi raticcinij lenocinijs, ſed Laconum more, propoſitum mihi argumentum paucis breuibuſque expediendum duxi. Non ignoro complures amplum hoc de myſtica numerorum doctrina, thema affatim proſecutos fuiſſe; vt proindè poſt illos, peractâ iam meſſe, nihil aliud niſi vilium ſtipularum collectio, in qua explicanda, induſtriam meam collocem, relicta videatur. Quidquid ſit, mearum partium erit abiecto cortice, medullam rimari: argumentum quod vti ſemper magni mihi momenti viſum fuit, ita quoque ab alijs precium eius aut ignorantibus, aut ignoranter deſpicientibus ad incudem reuocatum, eo ſplendore, ni fallor, illuſtrare conabor, vt ex eo non exiguum in Rempublicam Literariam, tum lumen, tum emolumentum reſultaturum confidam, ad hoc, tum grauiſſimorum authoritate virorum, quà literis, quà exhortatione inſtanter ſollicitantium, tum zelo gloriæ Dei ordiendum potiſſimùm inductus: Cum enim iam dudum ex abdita numerorum doctrina perperàm ſiue accepta, ſiue intellecta, portentoſa ſuperſtitionum à malè feriatorum hominum audacia cõmenta in publicum emergere cognoſſem; magnum ſanè me operæ precium facturum exiſtimaui, ſi prius abditis numerorum proprietatibus, iuxta apodicticam Geometriæ amuſſim expoſitis, id deindè quod legi-

timum. ſanum, innoxiumque foret ſelectum, ab illegitimis, ſpurijs, ac perniciosis numerorum vſibus ſeparatum, tum ad cautelam hominum plus æquo curioſorum, tum ad ſtulta quorundam deliramenta, vana mendacia, & inſanias falſas, circa ſuperſtitioſos numerorum effectus extirpandas, ſeriò & eo quo licuit ſtudio animique contentione, mentem meam ad diuini Numinis gloriam apponerem. Quod hoc opuſculo paucis exequi conatus ſum. Ne verò ἀμεθοδέως in eo progrederemur: Primò originem & Fabricam tradimus numerorum, in qua modum & rationem à primæuis mundi incolis ad hæc vſque tempora in numeratione rerum obſeruatam: & deindè magis magiſque, cùm ab Hebræis, Chaldæis, Arabibuſque, tùm à Græcis ac Latinis excultam exhibemus. Quibus quidem ritè expoſitis, ad miras quaſdam pronicorum numerorum proprietates, in ſecunda Libri parte explicandas procedimus. Cum verò complures ex Arabum Schola, abditas horum numerorum rationes curioſius contemplarentur, hinc certò aliquid humanis rebus ſublimius ſub ipſis recondi ſibi amenter perſuaſerunt; vndè prima magicæ vanitatis rudimenta prodierunt, dum huiuſmodi numeros, quos veluti ſacroſanctos, & prorſus diuinos venerabantur, Aſtrologia paranympha in fabricam amuletorum extollentes, numerorum cæteroquin infallibili arithmeticæ demonſtrationis ratiocinio inſiſtentium proprietates, turpi characterolatriæ crimine contaminarunt. Quos nefandi Gnoſtici ſuccenturiatores impuris perfidæ ſuæ ſectæ dogmatis vnà cum Aegyptiorum Dæmonolatria inſeruerunt. Secuti fuere hoſce ſtultum Cabaliſtarum vulgus, quod ex fanatica Hebræorum numerica Cabala depromptis numerorum non myſterijs, ſed deliramentis in diuinatoriæ artis vſum aſſumpſerunt: quod ſatanicum dogma adeò hominum mentes ex abominando

artis

artis vſu infatuatas peruertit, vt magnum quid ſe obtinuiſſe videantur, ſi à quopiam Satanæ miniſtro huiuſmodi numerorum Sacramentum adepti fuerint: quorum quidem falſitates & grandes impoſturas ex imis fundamentis in III, IV & V Parte confutamus.

Hiſce quoque pari methodo peractis, reſtat vera & realis numerorum myſtagogia, quam in vltima huius Libri parte tradimus: in qua myſticas numerorum rationes iuxta SS. Patrum mentem, multiplici ſenſuum ratiocinio fultas explicamus: vt indè haud exiguum emolumentum in Lectoris animum emanaturum confidam. Myſticam exhibitionem vide in frontiſpicio libri: In quo Monas Tri-una ſub triangulo æquilatero compreherſa, in Angelicum nouem Chororum mundum intellectualem, in tres hierarchias, quæ per totidem idealia triangula æquilatera ſibi implexa notantur, diſpertita influit: quin & per mundum intellectualem ſiue Angelicum, in Mundum Sidereum & hinc in elementarem vtrique miro & ineffabili modo ſe communicat. Vti enim conditrix ſapientia, Tri-una in numero, pondere & menſura trina diuiſione condidit omnia; ita quoque Veteres Sapientes Hebræi, Græci & Arabes myſterium ſubolfacientes, Mundi tam intellectualis quam corporei conſtitutionem, non meliori modo, quam per abſtractas huiuſmodi numerorum rationes exponi poſſe exiſtimarunt. Vidit & miram hanc mundialium rerum concatenationem Siracides in ſuo Eccleſiaſtico cap. 1. *dum de Sapientia præfatus, diuinum hoc epiphonema protulit.* Diſciplina Sapientiæ cui reuelata eſt & manifeſtata, & multiplicationem ingreſſus eius quis intellexit? vnus eſt altiſſimus, creator omnium omnipotens, & Rex potens & metuendus nimis, ſedens ſupra thronum illius, & dominans Deus: ipſe creauit

illum in Spiritu Sancto, & vidit, & dinumerauit, & menſus eſt, & effudit eum ſuper omnia opera ſua. *Atque hæc ſunt quæ Lectori curioſo paucis communicanda duxi. Vale, cœptiſque faue.*

IOANNES PAVLVS OLIVA SOCIETATIS IESV
Præpoſitus Generalis.

CVm librum P. Athanaſij Kircheri noſtræ Societatis Sacerdotis, de arcanis numerorum Myſterijs, tres eiuſdem Societatis Theologi recognouerint, & in lucem edi poſſe probauerint, facultatem concedimus, vt typis mandetur, ſi ita ijs, ad quos pertinet, videbitur. In cuius rei fidem, &c. Dat. Romæ 18. Nouembris 1664.

Ioan. Paulus Oliua.

Imprimatur, ſi videbitur Reuerendiſs. P. Mag. Sac. Palatij Apoſt.

O. Archiep. Patracen. Viceſg.

Imprimatur.

Fr. Hyacinthus Libellus Sacri Pal. Apoſt. Mag.

IN-

INDEX CAPITVM

Quæ in hoc Libro continentur.

Præfatio ad Lectorem.

Pars I. De priſcis Numerorum notis, earumque fabrica & origine.

Cap. 1. De primæua Numerorum origine. fol. 1.

Cap. 2. De Græcorum veterum notis numericis, earumque fabrica. fol. 7.

Cap. 3. De ἰσοψηφία numerorum. fol. 12.

Cap. 4. De priſcis Latinorum notis Arithmeticis, earumque origine & fabrica. fol. 18.

Cap. 5. Numerorum, quibus priſci Latini vtebantur, fabrica. fol. 22.

Cap. 6. De Agorithmo. De zyphrarum, ſiue hodierna die vſitatorum numerorum origine & fabrica. fol. 40.

Pars II. De arcanis numerorum quorundam, quos Pronicos vocant, proprietatibus.

Præfatio ad Lectorem. fol. 57.

Cap. 1. De miris numerorum effectibus. fol. 59.

Cap. 2. De myſterijs huiuſmodi numerorum. fol. 64.

Cap. 3. De Mathematico fabricæ & conſtructionis dictorum Sigillorum ratiocinio. fol. 73.

§. 1. Quadrati conſtructio, quod ex ternario in ſeipſum ducto conſtituitur, eſtque Sigillum Saturni. fol. 74.

§. 2. Secundi quadrati quod ex 4. in ſe ductis emergit,

git,

git, conſtructio Mathematica, atque Sigillum Iouis nuncupatur. fol. 83.
§. 3. Quadrati tertij conſtructio Mathematica, quod & Sigillum Martis dicitur. fol. 88.
§. 4. De conſtructione Mathematica Quadrati quarti Sigilli Solis. fol. 91.
§. 5. Conſtructio Quadrati, ſeu Sigilli Veneris Mathematica. fol. 96.
§. 6. Conſtructio Sigilli Mercurij ex Quadrato 64. fol. 99.
§. 7. Conſtructio Sigilli Lunæ Mathematica, ſiue Quadrati 81. fol. 103.
§. 8. De Quadratis Cubicis. fol. 106.
Cap. 4. De alia & facili huiuſmodi numerorum diſpoſitione. fol. 110.
Cap. 5. De numeris pronrcis, eorumque in quadratis parium terminorum diſpoſitione. fol. 123.
Pars III. De Arabum Hebræorumque numeris, & myſticis Sigillis, quæ ex ijs conficiebant.
Cap. 1. De varijs modis, quibus Hebræi & Arabes Sigilla ſua conficiebant. fol. 150.
Pars IV. Arithmomantia Gnoſticorum per ἰσοψηφίαν, ſiue de arcanis numerorum, queis Gnoſtici Hæretici primi ſeculi ad magicas operationes vtebantur. fol. 169.
Præfatio.
Cap. 1. De ſuperſtitioſæ Gnoſticorum ſectæ origine, modo, ratione. fol. 170.
Cap. 2. Sigillorum Magicorum, ſeu Teleſmatum ex imis Gnoſticorum principijs veritas exponitur. fol. 177.
Cap.

Cap. 3. Aliorum Sigillorum præcedentibus haud diſſimilium interpretationes. fol. 187.
Pars V. De Magicis Amuletis.
Cap. 1. Explicatio nonnullorum Sigillorum. fol. 216.
Cap. 2. De Cabala Pythagorica. fol. 226.
Cap. 3. De Rota Vitæ & Mortis. fol. 233.
Pars VI. Myſtagogia Numerorum, ſiue de Myſtica numerorum ſignificatione.
Præfatio. fol. 239.
Cap. 1. De Monade ſiue vnitate myſtica. fol. 241.
Cap. 2. Quomodo vnitas ſeu Monas trina dici poſſit. fol. 247.
Cap. 3. De Myſterijs Tetradis ſeu quaternarij. fol. 259.
Cap. 4. De Quinario, Senario, Septenario, &c. vſque ad Denarium incluſiuè. fol. 267.
Cap. 5. De Catenis rerum numeralium per numeros expreſſis. fol. 280.
Cap. 6. De myſticis numerorum catenis. fol. 283.

ARIT-

ARITHMOLOGIAE
PARS I.

De priſcis Numerorum Notis earumq; origine & fabrica.

CAPVT I.

De primæua Numerorum origine.

RAtionalis fabricæ naturale quoddam pullulans principium numerus eſt; mentis enim expertia, vti bruta, non numerant; ſed & hic ipſe nihil aliud eſt, quàm ratio explicata: ideò enim numerus principium eorum, *quæ ratione* attinguntur, eſſe probatur, vt eo ſublato nihil omnium remanere, ratione conuincatur: ſiue enim ratiocineris, ſiue componas, ſiue diuidas, ſiue diſtinguas, ſiue denique quacunque tandem ratione vnum cum altero conferas, aut vnum ab altero ſepares, id vtique abſque numero fieri non poteſt: vt proindè Plato Neocli interroganti, cur homo ſapientiſſimum animal definiatur, non incongruè reſponderit, ὅτι ἀριθμεῖν ἐπίσταται: *quia numerare nouit*. Atque ex hoc combinatricis mentis ratiocinio naſcitur multiplex illa & fœcundiſſima numerorum origo, quæ vti ex vnitate illa maxima & archetypa profluxit, ita hu-

Numerus, ratio explicata.

mano intellectui inſita, quidquid agit, per illam agit; donec in eam tandem, vndè profluxit, vnitatem triunam reſoluatur. Quoniam verò homines ad manifeſtandos intimos animi conceptus ſub eadem numerorum forma ſubſiſtentes, ſignum extrinſecum veluti iure quodam ſuo requirebant, quo numeroſos huiuſmodi in mente latentes conceptus manifeſtarent, hinc natæ ſunt variæ illæ diuerſarum gentium, quibus ſeſe inuicem explicabant, notæ & ſymbola, quæ vel à primis naſcentis Mundi incunabulis originem ſuam duxiſſe adeò certum eſt, quàm certa ſunt ſacra Pentateuchi volumina, quibus iam viuente adhuc humani generis protoplaſto, numerorum formandorum rationem viguiſſe, melioris notæ interpretes ex Sacra Geneſeos Hiſtoria amplis ratiocinijs deducunt, vbi & Adamus primus omnium artium & ſcientiarum inuentor dicitur: & Suidas hiſce

Inuentio numerorum.

verbis docet: *Adamus primus homo, Dei manu effectus, & ad imaginem & ſimilitudinem Dei efformatus, iure primus Sapiens appellari poteſt:* οὗτος τοίνυν ἐστὶν ὁ δοκιμάσας ἕκαστα καὶ πᾶσιν κανόνας, καὶ στάθμας ἀκριβεῖς καὶ ὅρους αὐτὸν τηρήτους ἀναρμοσάμενος· τούτου γὰρ τέχναι, καὶ γράμματα, τούτου ἐπιστῆμαι λογικαὶ καὶ ἄλογαι· τούτου πάντα εὑρήματα, διδάγματα, καὶ ὅσαι κατὰ τὸν βίον ἀναγκαῖαι χρεῖαι καὶ δίαιται. *Huius igitur ſunt artes & literæ, huius ſcientiæ rationales & non rationales, id eſt, mechanicæ, huius omnes inuentiones, & quæcunque ad vitam neceſſaria ſunt.* πάντων τῶν εὑρέτης πρωτόπλαστος ἐστί. *omnium eorum protoplaſtus inuentor fuit:* Vndè Iubal Henochides ab eodem Adamo inſtructus, Arithmeticam & Muſicam, quam didicerat, in humani generis vſum pri-

primus educens, pater appellatus fuit canentium Cythara & organo; vti quarto Geneſis capite legitur. Cum itaque nec cantus, nec inſtrumentorum Muſicorum diſpoſitio ſine numeris, & ſine certa numerorum notarumque ſingulis interuallis competentium proportione confici poſſet, vtique eas, meliori quo in primæuis illis Mundi originibus, fieri poterat, modo exhibuit, legeſque poſteris ſuis ijs informandis præſcripſit. Quales autem illæ fuerint, vti temporum immemorabilis vetuſtas nobis inuidit, ita quoque nihil nobis, niſi coniecturæ ad eas cognoſcendas, ſuperſunt. Rabbini, & inter cæteros celebrior Rambam dictus, in ſuo More nebuchim, id eſt, perplexorum Doctore, putat huiuſmodi notas numericas alias non fuiſſe, niſi puncta aut lineolas, ex quibus veluti ex vnitate aſſumpta, ampliſſimas numerorum ſeries educerent: verba eius ex hebraico deducta ſunt:

Rambam doctor perplexorum.

הראשונים בני אדם כמו מסרו רבינו ז״ל מצאו הסימני
החשבונות וצורתם כצורת היוד הנקודה.

Primi filij Adam, quemadmodum Rabbini noſtri, quorum memoria in benedictione, tradunt, inuenerunt ſigna computationum, eorumque figuræ non abſimiles τῶ Iod puncto; ex huius enim multiplicatione numeros exhibebant: hoc pacto per י Iod, vnitatem exprimebant, binarium duobus יי notabant, ternarium tribus ייי. quibus in Thargum Nomen Dei triunum paſſim expreſſum videmus; & ſic de cæteris, vti ex primæ Abaci columnæ notis, ex Rabbinorum libris depromptis patet: atque hiſce ijſdem punctis hebraici Alphabeti literas

Ex Iod hebraico veluti vnitate numeri reliqui componebantur.

 forma-

formatas א ב ג &c. amplè Rab Kimchi, & Rab de Balmis in Dicduk ſiue in ſua grammatica docet, quos conſule. Atque adeò haud inueriſimile videatur, primæuos homines, huiuſmodi punctorum multiplici additione, ſubductione ac multiplicatione ſingulas numerorum ſpecies exhibuiſſe, vtpote quorum plerique ἀναλφάβητοι literarumque expertes, nulla præuia arte, aut Magiſtri inſtructione, ſolo rationis dictamine, per puncta aut lineolas, quod & hodierno æuo in ruſticis vſu venire ſolet, expreſſerint, vt dum per vnam lineolam carbone aut creta depictam I. II. III. IIII. IIIII. & ſic de cæteris ordine naturæ pingere ſolent. Verùm cum ſuccedentibus ſeculis, hominibus experientià doctioribus, modus hic incommodior viſus fuiſſet, quàm vt omnes numerorum ſpecies eo aptè exprimerentur, Hebræi paulatim neglecta punctorum coaceruatione, Alphabeti literis, loco numerorum vſi ſunt, cuius artificij inuentorem Euſebius Nierembergius Abramum nō incongruè libro de origine Sacræ Scripturæ literarumque facit. Quos deindè ſecuti Ægyptij ex Chami progenie nati, omnium primi, qui poſt Catacliſmum ſcientiarum artiumque cultu, nec non Arithmeticæ inuentione, teſte Ioſepho, celebres in Mundo claruere; Hebræos Ægyptioſque ſecuti ſunt Chaldæi, & ſucceſſu temporum Syri, & ab hiſce tandem Græci, à Græcis Romani, numerorum per Alphabeti literas exprimendorum modum mutuati deſumpſerunt; vti ex ſequenti tabula patet. A primis autem Scriptoriæ artis exordijs, literas Alphabeti Hebraici in locum numerorum aſſumptas, pulchrè oſten-

Ruſticorum modus computandi.

Literarum pro numeris introductio.

Abacus Alphabetorum principalium Linguarum, quæ literis, loco numerorum vtebantur.

Prima numerorum ſignatio ex Rabinorum traditione..		II Numeri Alphabeti Hebraici.		III Numeri Alphabeti Syriaco-Caldaici.		IV Numeri ex Alphabeto Arabico.		V Numeri ex Alphabeto Ægyptio-Copto.		VI Numeri ex Alphabeto Græco ordinarij.		VII Notæ Numerorum veterum, ex Alphabeto Græco extractæ.			VIII Numeri Latini ordinarij.		Numeri Latini per abbreuiat.
ʼ	1	א	1	ܐ	1	ا	1	ⲁ	1	α	1	α	I	1	I		
ʼʼ	2	ב	2	ܒ	2	ب	2	ⲃ	2	β	2	β	II	2	II		
ʼʼʼ	3	ג	3	ܓ	3	ج	3	ⲅ	3	γ	3	γ	III	3	III		
ʼʼʼʼ	4	ד	4	ܕ	4	د	4	ⲇ	4	δ	4	δ	IIII	4	IV		IV
ʼʼʼʼʼ	5	ה	5	ܗ	5	ه	5	ⲉ	5	ε	5	ε	Π	5	V		
ʼʼʼʼʼʼ	6	ו	6	ܘ	6	و	6	ⲋ	6	ϛ	6	ϛ	ΠI	6	VI		
ʼʼʼʼʼʼʼ	7	ז	7	ܙ	7	ز	7	ⲍ	7	ζ	7	ζ	ΠII	7	VII		
ʼʼʼʼʼʼʼʼ	8	ח	8	ܚ	8	خ	8	ⲏ	8	η	8	η	ΠIII	8	VII		
ʼʼʼʼʼʼʼʼʼ	9	ט	9	ܛ	9	ط	9	ⲑ	9	θ	9	θ	ΠIIII	9	VIII		
ʼ̇	10	י	10	ܝ	10	ي	10	ⲓ	10	ι	10	ι	Δ	10	IX		IX
ʼ̇ ʼ	11	כ	20	ܟ	20	ك	20	ⲕ	20	κ	20	ιε	ΔΠ	15	X	10	
ʼ̇ ʼʼ	12	ל	30	ܠ	30	ل	30	ⲗ	30	λ	30	κ	ΔΔ	20	XX	20	
ʼ̇ ʼʼʼ	13	מ	40	ܡ	40	م	40	ⲙ	40	μ	40	κε	ΔΔΠ	25	XXX	30	
ʼ̇ ʼʼʼʼ	14	נ	50	ܢ	50	ن	50	ⲛ	50	ν	50	λ	ΔΔΔ	30	XXXX	40	XL
ʼ̇ ʼʼʼʼʼ	15	ס	60	ܣ	60	س	60	ⲝ	60	ξ	60	λέ	ΔΔΔΠ	35	L	50	
ʼ̇ ʼʼʼʼʼʼ	16	ע	70	ܥ	70	ع	70	ⲟ	70	ο	70	μ	ΔΔΔΔ	40	LX	60	
ʼ̇ ʼʼʼʼʼʼʼ	17	פ	80	ܦ	80	ف	80	ⲡ	80	ϖ	80	με	ΔΔΔΔΠ	45	LXX	70	
ʼ̇ ʼʼʼʼʼʼʼʼ	18	צ	90	ܨ	90	ص	90	ϥ	90	ϱ	100	ν	|Δ|	50	LXXX	80	
ʼ̇ ʼʼʼʼʼʼʼʼʼ	19	ק	100	ܩ	100	ق	100	ⲣ	100	σ	200	νε	|Δ|Π	55	LXXXX	90	XC
ʼ̇ʼ̇ ʼ	20	ר	200	ܪ	200	ر	200	ⲥ	200	τ	300	ξ	|Δ|Δ	60	C	100	
ʼ̇ʼ̇ʼ̇ ʼ	30	ש	300	ܫ	300	ش	300	ⲧ	300	υ	400	ξέ	|Δ|ΔΠ	65	CC	200	
ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ ʼ	40	ת	400	ܬ	400	ت	400	ⲩ	400	φ	500	ο	|Δ|ΔΛ	70	CCC	300	
ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ ʼ	50	ך	500	ı	1000	ث	500	ⲫ	500	χ	600		|Δ|ΔΔΠ	75	CCCC	400	CD
ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ ʼ	60	ם	600	ıı	10000	خ	600	ⲭ	600	ψ	700	ϖ	|Δ|ΔΔΔ	80	D	500	
ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ ʼ	70	ן	700	ǁ	1000000	ذ	700	ⲱ	700	ω	800	ϟ	ΠΔΔΔΔ	90	DC	600	
ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ʼ̇ ʼ	80	ף	800	ǃ	10000000	ض	800	ⲁ̄	1000	& cætera.		ϱ	H	100	DCC	700	
& ſic de cæteris.		ץ	900	& ſic in infinitum.		ظ	900	ⲃ̄ⲁ	2000			σ	HH	200	DCCC	800	
		א̈	1000			غ	1000	ⲓ̄ⲁ	100000			τ	HHH	500	DCCCC	900	CM
								ⲁ̄ⲁ	1000000			υ	HHHH	400	M	1000	
												φ	|H|	500			
												χ	|H|H	600			
												ψ	|H|HH	700			
												ω	|H|HHH	800			
												α	X	1000			
												ε	|X|	5000			
												ι	M	10000			

Ruſtico
modus
putandi

Literar
pro nu
introdu

oſtendunt nonnulla tum in Geneſi, tum in pſalmis potiſſimum threniſque obſeruata numerica per literas paradigmata: Inchoant enim vel membra vel hemiſtycha verſuum iuxta ſeriem literarum Alphabeti: hoc pacto diſtinguuntur pſalmi 111. & 112. vel inchoant integros pſalmorum verſus, vti videre eſt, pſalm. 25. 34. & 145. vel vt in pſal. 37. Singulæ literæ duos verſus ſimul, cum nonnulla tamen varietate, exordiuntur: In pſalmo 119. ſingulæ literæ octonos verſus ordine inchoant, vndè totidem octonarios is pſalmus habet, quod apud Hebræos ſunt literæ, nimirum 22. & ab Hebræis vocantur ראשי תבות. *raſche theuoth*, id eſt, capita vocum, à Græcis ἀκροςιχίδες. id eſt verſuum initia. Inuenitur & hoc acroſtichidum genus in threnis Ieremiæ, quæ ab interprete lamentationes redduntur: Nam in quatuor quidem capitibus primis literarum Alphabeti, ἀκροςιχὶς μονόςιχος reperitur, vbi videlicet ſingulæ literæ verſus ordine inchoant; in tertio verò capite eodem ἀκροςίχις eſt τρίςιχος eò quod ſingulæ literæ in tribus verſibus ordine ſint initiales. Maximè verò in hoc numerico ſcribendi genere claruerunt, quos Hebræi, המקובלים. vulgò Cabaliſtas, ſecretiorum in Sacra Scriptura occurrentium ſenſuum interpretes vocant, qui in hoc toti ſunt, vt myſteria ſub ſacris paginis abdita per numeros ſub literis Hebraicis, κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν, eruant. Verùm de hiſce multis varijſque modis exempliſque demonſtrata, vberrimè profert Tom. II. Oedipi. Syntagm. de Hebræorum Cabala. Quid verò & quales ſint hi numeri ἰσόψηφοι, poſteà dicetur. Nos igitur ad in-

Numerus pſalmorum per literas Hebraicas indicatur.

Cabaliſtarũ numerandi ratio.

inſtitutum noſtrum reuertamur.

Diſpoſitio numerorum iuxta Alphabeta.

Primò itaque, Hebræorum cæterorumque Orientalium mos fuit, vniuerſas numerorum ſeries, nouenaria diſtributione, veluti in claſſes quaſdam diſponere; quarum prima quidem ἐννεὰς μονάδων, id eſt nouenaria vnitatum, & primas nouem literas continet, modo non Hebræis tantùm, ſed & Chaldeis, Syris, Arabibus, Coptis, Græcis, Æthiopibus, Armeniſque vſitato, vt in epilogetico numerorum omnium diuerſis gentibus & nationibus vſitatorum Abaco συνοπτικῶς patet. Altera Claſſis nouenaria eſt denariorum, ſiue ἐννεὰς τῶν δεκάδων. Tertia Claſſis eſt, nouenaria centenariorum, & eſt ἐννεὰς τῶν ἑκατοντάδων. Quarta eſt ἐννεὰς μυριάδων, id eſt nouenariorum claſſis millenariorum; atque hiſce omnes numerorum ſeries exprimere ſolent.

ἐννεὰς I. μονάδων. ſiue Nouenaria vnitatum.

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	20	30	40

ἐννεὰς II. δεκάδων. ſiue Nouenaria denariorum.

נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת	ך	ם
50	60	70	80	90	100.	200.	300.	400.	500.	600.

ἐννεὰς III. ἑκατοντάδων. ſiue Nouenaria centenariorum.

ן	ף	ץ	א̇	ב̇	ג̇	ד̇	ה̇
700.	800.	900.	1000.	2000.	3000.	4000.	5000.

ἐννεὰς IV. μυριάδων. ſiue Nouenaria millenariorum.

ו̇	ז̇	ח̇	ט̇
6000.	7000.	8000.	9000.

Hoc

Hòc pacto Annum præſentem Chriſti notamus hiſce numericis literis אששםם. vel ſic: אםםם. 1665. Chaldæorum verò, Syrorum, Coptorum, Arabum cæterorumque in Nouenariorum, id eſt, ἐννεάδων diſpoſitione. Modum & rationem vide in citata paulò ante tabula omnium combinatiua numerorum. Quare ad Græcorum ψηφολογίαν progrediamur.

CAPVT II.

De Græcorum veterum notis numericis, earumque fabrica.

QVantum ex Homeri cœterorumque Poëtarum monumentis explorare valuimus, eos omnes, ſuos libros iuxta Alphabeti Græci literas diſpoſuiſſe reperio; & ex Iliadum Homericis 24. libris luculenter patet, qui à veteribus Grammaticis, & vti plerique putant, ab Ariſtarcho ita diſpoſiti fuere, vt primus Liber inſcriberetur Αλφα; Secundus βῆτα; Tertius γάμμα, atque hoc pacto ſequentes libros ſingulos ſua numerica litera ſignabant, quas & ἐπιγραφὰς τῶν βιβλίων appellabant. Inueniuntur deindè in vetuſtis Manuſcriptis Codicibus ſubindè dicti libri alio modo citati, videlicet: ᾱ.ον; ᾱ.τε ᾱ.τῶ Dico huiuſmodi ſigna nil aliud eſſe, quàm βραχυγραφίαν quandam, qua per abbreuiationem dictos Libros allegant: hoc enim pacto per ᾱ lineatum ἄλφα, per annexum verò ος. ᾱον primum Librum, βιβλίον πρῶτον; Libri Homeri qualibus numeris ſignarentur.

per

per α̅.τȣ Genitiuum; per α̅.τω Datiuum innuebant; In ſecundi verò libri citatione, τ.ον β. τȣ β.τω ſecundum Librum ſe allegare, pro phraſis neceſſitate, ſignificabant, quæ hìc apponenda duxi, vt Lector, ſi quandoque huiuſmodi Manuſcripta voluerit, quo ab huiuſmodi nodis ſeſe extricet, habeat. Sed iam ad reliqua progrediamur.

Græcorum veterum in numerorum diſpoſitione modus.

Quomodò itaque Græci veteres ſuos numeros per Alphabeti literas exhibuerint, Tabula numerorum combinatoria exactè demonſtrat: ab α ſiquidem vſque ad quinarij notam, monadum additione I. II. III. IIII. vtebantur: nè verò hæ plus æquo multiplicatæ confuſionem parerent, quinarium loco quinque vnitatum, per

Π Quinarij nota & cur.

Π, quæ eſt initialis litera vocis πέντε, expreſſere, cui denuò adnectebant eaſdem vnitatum lineolas vſque ad

Δ Denarij nota & cur.

denarium, cuius loco ſubſtituebant literam Δ, initialem videlicet literam vocis δέκα: Sequentes poſteà denarios exhibituri, vicenarium exprimebant duobus Δ Δ, tricenarium tribus Δ Δ Δ. quadragenarium quatuor, Δ Δ Δ Δ. quinquagenarium verò 𐅄, quaſi diceret πέντε δέκα, ſignabant; & hoc ordine per continuã πέντε δεκάδων additionem, numerum producebant vſ-

H Cur 100 notaret.

que ad centum; quem numerum per H exprimebant. Cur verò hunc centenarium numerum per literam H (quæ ſecundum ordinem literarum Alphabeti Græcanici aliàs non niſi Octonarium notat) expreſſerint, ideò factum eſt, quod hæc litera, duplici litera Π conſtet, vna recta, altera inuerſa & ſupina ⊔, quæ ſimul iuncta, 100 ſignificant, ex quibus nota hæc centenaria H conficitur.

qua-

quarum vtrique ſi Δ incluſum imagineris (quarum tamen additionem data opera compendij cauſa neglexiſſe videntur) emergent duo quinquagenarij, quibus vna ἑκατοντὰς ſiue centenarius haud incongruè exprimitur. Qui verò hanc centenarij notam ab initiali litera ἥκατον, quod Ionicè centum ſignificare putant, originem ſuam ſumpſiſſe volunt, audiendi non ſunt, cum ἕκατον vox in omni Græcorum Dialecto, nunquam cum H. ſcripta reperiatur. Atque ex huius notæ repetita additione vſque ad 500, quæ hac nota ſignabant 𐅅 quaſi diceres, πέντε ἑκατοντάδες, ad millenarium vſque pertingebant, quem ab initiali voce χίλια, quod mille notat, X nota exprimebant; & hac identidem repetita vſque ad 5000. millia, quæ hac nota 𐅇 ſignabatur, quaſi diceres πεντεχίλια, & tandem vſque ad 10000, quæ M litera initiali Μύρια exprimitur, procedunt; & hinc noua denuò monadum, decadum, hecatontadum, ſchiliadum myriadumque additione, numerorum ordo paulatim in infinitum propagatus, ſub ſex ſimplicibus notis, omnem veterum Græcorum computum comprehendit, & ſunt ſequentes.

1.	I.	vnitas.
5.	Π.	ab initiali litera Πέντε.
10.	Δ	ab initiali litera Δέκα.
100.	H.	à duobus ΠЦ. recta & inuerſa.
1000.	X.	ab initiali litera Χίλια.
10000.	M.	ab initiali litera Μύρια.

Epilogiſmus Græcæ ψηφολογίας iuxta ſuas enneades diſpoſitus.

Primus Modus.

I. ἐννεὰς μονάδων. Nouenarius vnitatum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
1	2	3	4	5	6	7	8	9

II. ἐννεας δεκάδων. Nouenarius denariorum.

ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ϟ
10	20	30	40	50	60	70	80	90

III. ἐννεὰς ἑκατοντάδων. Nouenarius Centenariorum.

ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω	ϡ
100	200	300	400	500	600	700	800	900

IV. ἐννεὰς χιλιάδων. Nouenarius Millenariorum.

α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ	η	θ
1000.	2000.	3000.	4000.	5000.	6000.	7000.	8000.	9000.

V. ἐννεὰς δεκαχιλιάδων. Nouenarius 10. millenariorum.

ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ϟ
10000.	20000.	30000.	40000.	50000.	60000.	70000.	80000.	90000.

VI. ἐννεὰς μυριάδων. Nouenarius 100. millenariorum.

ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω	ϡ
100000	200000.	300000	400000.	500000.	600000.	700000.	800000.	900000.

Apud Herodianum numerorum Græcorum diſpoſitio.

Herodianus Grammaticus Græcus habet & notas alias ſex numerorum Græcis vſitatas, quæ à literis initialibus ferè ſumuntur, quæ omnes quater vicibus ſuæ ſyzigæ notæ,

notæ, idque bis in ſua Claſſe enneadica ſiue nouenaria ad dextram adduntur, vt ſequitur:

Alius Græcis vſitatus Numerorum Epilogiſmus.

ἐννεὰς 1. Vnitatum.								
I	II	III	IIII	Π	ΠΙ	ΠΙΙ	ΠΙΙΙ	ΠΙΙΙΙ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ἐννεὰς 2. Denariorum.								
Δ	ΔΔ	ΔΔΔ	ΔΔΔΔ	𐅄	𐅄Δ	𐅄ΔΔ	𐅄ΔΔΔ	𐅄ΔΔΔΔ
10	20	30	40	50	60	70	80	90
ἐννεὰς 3. Centenariorum.								
H	HH	HHH	HHHH	𐅅	𐅅H	𐅅HH	𐅅HHH	𐅅HHHH
100	200	300	400	500	600	700	800	900
ἐννεὰς 4. Millenariorum.								
X	XX	XXX	XXXX	𐅆	𐅆X	𐅆XX	𐅆XXX	𐅆XXXX
1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000
ἐννεὰς 5. Decemmillenariorum.								
M	MM	MMM	MMMM	𐅇	𐅇M	𐅇MM	𐅇MMM	𐅇MMMM
10000.	20000.	30000.	40000.	50000.	60000.	70000.	80000.	90000.

 Exem-

Exempla ex Authoribus deprompta.

Numerus populi ab Auguſto recogniti.

Suidas de Auguſto populum recenſente ait: εὑρέθησαν οἱ τῶν Ῥωμαίων οἰκοῦντες υʹ μυριάδες καὶ χίλιοι ιζ ἄνδρες: *inuenerunt ſexcentas myriades & 17. viros*, quæ noſtro computo faciunt 4101017. id eſt, quadragies ſemel centum mille & 17. viros, vel quatuor milliones, & centum & vnum, & 17. viros. Ioſephus lib. 2. cap. 4. numerum Iudæorum à Captiuitate Babylonica in Iudæam redeuntium fuiſſe μυριάδες υξβ καὶ ὀκτακισχίλιοι præter Læuitas, id eſt, 4628000, quatuor milliones, & ſexcenta viginti octo millia.

Numerus Iudæorum in captiuitate Babylon.

CAPVT III.

De ἰσοψηφία *Numerorum.*

ἰσοψηφία numerorum quid?

INueniuntur & apud Græcos Numeri, quos ἰσοψήφους, id eſt, æqualis calculi, vocant, quos ab Hebræis deſumpſerunt; conſiſtebant autem hi numeri in eo, quod inuentis duobus nominibus in numeris reſolutis, ex æqualitate numerorum, ex huiuſmodi diuerſis nominibus reſultantium, ad aliquid vel bonum vel malum ingenioſè alluderent, & Cabaliſtis maximè in vſu eſt; Sed nonnulla exempla ſubiungamus.

13. Cap. Apocalypſis ſic habetur: *Qui mente præditus eſt, computet numerum beſtiæ, numerus enim eius eſt* χξϛ, 666. Dici non poteſt, quantum hic numerus multorum Interpretum torſerit ingenium: adeo

vt Interpretes ad vnum ferè omnes hunc locum κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν expediendum exiſtiment. Hæretici nullum non lapidem mouent, quàm vt hunc numerum Romano Pontifici, quem Antichriſtum vocant, applicent, & putant ſe id oſtendere in duobus nominibus: Λατεῖνος. & hebraicè רומיית. quæ reſoluta in numeros dant 666, vti hic patet.

Λ	30	ר	200
Α	1	ו	6
Τ	300	מ	40
Ε	5	י	10
Ι	10	י	10
Ν	50	ת	40
Ο	70		
Σ	200		
	666		666

Sed hi quidlibet ad hoc adſtruẽdum, mirum in modum tortum aſſumunt, vt ſuis id perſuadeant, vt in hoc exemplo Hebraicis notis exhibito patet, vbi Romij, Romanum indicant, id eſt Pontificem; ſed cum numerum 666. reperire nequirent, appoſuerunt illi in fine ת. notam 400. Sic ex Romij רומיית. fecerunt Romijthi, atque aduerbialiter nihil aliud ſignificat, quàm Romanè, quod vti nihil ſignificat, id riſum quoque ſapientibus mouet. Catholici verò & orthodoxi ridentes hanc rationem, quàm illi contra Romanum Pontificem machinabantur, eam in Lutherum & Caluinum retorſerunt. In nomine enim לותרו, Italica pronunciatione idem numerus Apocalypticus, continetur, vti & in patriæ nomine Lutheri Σαξόνειος, fuit enim Saxo. Vide Bellarminum lib. de Antichriſto de his fuſius agentem.

Poé-

Σ	200	ל	30
Α	1	ו	6
Ξ	60	ת	400
Ο	70	ר	200
Ν	50	ו	666
Ε	5		
Ι	10		
Ο	70		
Σ	200		
	666		666

Poëtas veteres hoc numerico ænigmatum genere delectatos, docent nonnulla exempla: Ariſtides volens Damagoram bipedum nequiſſimum indicare, id ingenioſè ſanè per ἰσοψήφους numeros præſtitit, dum eum peſte perniciosiorem vocat, ex voce Λοῖμος quæ peſtem ſignificat alluſione facta; vtraque enim vox in numeros reſoluta Δαμαγόρας & Λοῖμος eundem numerum prodit: Sic nonnemo Nilum cum Meno fluuio comparaturus, inuenit Νεῖλος & Μένος, κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν numerorum reſpondere, vtpote quorum vtrumque nomen faciat 365. tot nimirum, quot annus integer Solaris dierum eſt.

Δ	4	Λ	30	Ν	50	Μ	40
Α	1	Ο	70	Ε	5	Ε	5
Μ	40	Ι	10	Ι	10	Ν	50
Α	1	Μ	40	Λ	30	Ο	79
Γ	3	Ο	70	Ο	70	Σ	200
Ο	70	Σ	200	Σ	200		
Ρ	100						
Α	1						
Σ	200						
	420		420		365		365

Tale eſt, quod in Oraculis Sybillicis legitur de Nomine IESV, his verbis, & erit numerus eius monadum, deca-

decadum & hecatontadum octo, id eſt: 888. in talem enim numerum reſoluitur nomen ΙΗΣΟΥΣ.

Ι	10	Quo genere numerorum & veteres Latinos
Η	8	vſos fuiſſe, monſtrauit Iouis Simulacrum,
Σ	200	quod ita effectum fuiſſe tradunt veteres Ro-
Ο	70	manarum antiquitatum Scriptores, vt in
Υ	400	dextra quidem manu T, in ſiniſtra verò ξέ,
Σ	200	literas præferret, quæ in numeros ἰσοψήφους re-

ſoluta dant 365. quod videlicet annus, cui præeſſe putabatur Ianus, tot idem dies contineret. Vide de hoc Suidam, voce γενταί. Plinius quoque lib. 34. cap. 7. de Iano ſic loquitur: *Præterea Ianus geminus à Numa Rege dicatus, qui pacis belliqque tempore argumento colitur, digitis ita figuratis, vt trecentorum quinquaginta quinque nota per ſignificationem anni, temporis & aui ſe Deum indicaret, qui tamen per numeros non tam Solarem, quàm Lunarem annum, vtpote qui duodecim lunationibus conſtet, intelligit: quemadmodum per prius ſimulacrum, annum Solarem expreſsit*; Cum verò annus Solaris ſit 365. dierum, videtur mendum commiſſum in Plinio, qui pro anno Solari habet 355. (niſi forſan Ἐμβολισμικὸν annum intellexerit) nam 354. annum Lunarem conficiunt.

Sed iam ad ἰσοψήφους nominis Antichriſti, quod cum numerum 666. contineat, mirè ſe primæui ac ſequentium ſæculorum Scriptores Irenæus, Arethas Cappadox, Primaſius, Ticinius, & Rupertus Abbas, in dicto iam numero ex varijs nominibus educendo exercuerunt; ſed vt rei veritatem fatear, parum hic, quod ad rem

ſa-

ſaciat, elicere poſſumus; Cum idem hic numerus non impio tantum Antichriſto, ſed & Sacris, & Diuinis nominibus applicari poſſit; imò Sacratiſſima nomina inueniri queant, quæ hunc in ſe numerum contineant, vt multis hoc loco demonſtrare poſſem, ſi Diuinæ gloriæ hoc nomine non me obſuturum crederem.

Sed apponamus tamen nomina Antichriſti, κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν, in 666. reſoluta.

Nomina Antichriſti, quibus Apocalypticus numerus 666. conuenit, ex Irenæo, Aretha Cappadoce, Primaſio, Ticinio, Ruperto Abbate extracta.

Et erit numerus beſtiæ ſexcenta ſexaginta ſex.

Ευανθὰς	Euandas	Ἀντεμος	Inclytus
Λατεῖνος	Latinus	κακὸς ὁδηγὸς	malus dux
Τείταν	Sol Titan	Αληθὴς βλαβερὸς	verus noxius
Αρνοῦμαι	Nego	πάλαι Βασκανὸς	iterata inuidia
Λαμπέτης	Splendor	Αμνὸς ἄδικὸς	agnus iniuſtus
ὁ νικίτης	Victor	Γενσηρίκος	Genſericus

Μαομέτις. Mahumed
Σαξόνειος. Saxo
LVpVs pICarDVs. id eſt Caluinus.

Ισοψηφία ſeu Reſolutio in numeros.

1		2		3		4		5		6	
Ε	5	Λ	30	Τ	300	Α	1	Γ	3	Λ	30
Υ	400	Α	1	Ε	5	Ρ	100	Ε	5	Α	1
Λ	1	Τ	300	Ι	10	Ν	50	Ν	50	Μ	40
Ν	50	Ε	5	Τ	300	Ο	70	Σ	200	Π	80
Θ	9	Ι	10	Α	1	Υ	400	Η	8	Ε	5
Α	1	Ν	50	Ν	50	Μ	40	Ρ	100	Τ	300
Σ	200	Ο	70			Ε	5	Ι	10	Ι	10
		Σ	200					Κ	20	Σ	200
								Ο	70		
								Σ	200		
	666		666		666		666		666		666

7		8		9		10		11		12	
Κ	20	Α	1	Π	80	Α	1	Α	1	Μ	40
Α	1	Λ	40	Λ	1	Μ	40	Ν	50	Α	1
Κ	20	Η	8	Δ	30	Ν	50	Τ	300	Ο	70
Ο	70	Θ	9	Α	1	Ο	70	Ε	5	Μ	40
Σ	200	Η	8	Ι	10	Σ	200	Μ	40	Ε	5
Ο	70	Σ	600	Β	2	Α	1	Ο	70	Τ	300
Δ	4	Β	2	Α	1	Δ	4	Σ	200	Ι	10
Η	8	Λ	30	Σ	200	Ι	10			Σ	200
Γ	3	Α	1	Κ	20	Κ	20				
Ο	70	Β	2	Α	1	Ο	70				
Σ	200	Ε	5	Ν	50	Σ	200				
		Ρ	100	Ο	70						
		Ο	70	Σ	200						
		Σ	200								
	666		666		666		666		666		666

Hæc ſunt nomina beſtiæ Apocalypticæ numero inſignita, quorum innumera alia ab ijs, quibus ſat temporis & otij eſt, iam adductis haud ſimilia reperiri poſſunt.

Certè Mahumedani ex ſua ſecretiori Diuinorum Cabala, horrendis ſuperſtitionibus referta: Nomine Diuino ٥١١ ἰσοψηφίας reſoluto hunc numerum educunt, vti vides.

و	6
س	60
خ	600
	666

Eſt autem hoc nomen deductum ex initialibus literis Diuinorum nominum, quæ promiſſam celſitudinem ſponſi denotant, vt in ſequenti exemplo patet. ex quibus deindè magica ſua ſigilla, vti Cabala Saracenica Oedipi Aegyptiaci fusè oſtēdimus, conficiunt.

ج	س	و
حطيت	سرق	واعد
ſponſus.	celſitudo.	promiſſor.

Verùm vti hæc omnia nomina ἀδιάφορα ſunt, & ad ſacra & profana, mala & bona facilè accommodari poſſunt, neque quicquam ingenij aut ſubtilitatis obtinent, ita quoque magnis myſterijs turgida credere, non niſi inſenſatæ mentis eſſe reor. Verùm cum de huius ἰσοψηφίας vanitate in ſequentibus copioſior detur ratiocinandi materia, illuc Lectorem remitto.

CAPVT IV.

De priſcis Latinorum notis Arithmeticis, earumque origine & fabrica.

DVplex numerorum forma hodiè apud Latinos Arithmeticarum rerum Scriptores in vſu eſt: Prior antiqua, altera poſteris temporibus introducta.

Prior

Prior ſeptem literis ex Alphabeto Latino depromptis conſtat; quibus omnis qualiſcumque tandem numerus exprimitur: & ſunt: I V X L C D M. qui, vti veterum Romanorum Inſcriptiones docent, vnà cum Latina lingua nati, in hæc vſque tempora durant. Altera à Mathematicis, poſteris, vti dixi, temporibus introducta, adeò vbique locorum percrebuit, vt plerique neglectis veterum Romanorum maiuſculis numeris (qui vti ad magnarum calculationum rationes cum facilitate expediendas non adeò idonei videbantur, ita non niſi Chronographicis inſcriptionibus, politioriſque literaturæ viris reſeruantur) ſolis minuſculis, videlicet zyphris, tum Mathematici, tum mercatores, & quicumque tandem quidpiam numeris conſignare volunt, vtantur. De priori numerorum Inſtituto primò, deindè de poſteriori, cuius originem potiſſimum inquirendam duximus, nonnihil dicemus.

7. literis Latinorum veterum omnis numerus exprimitur.

Originem antiquorum numerorum Priſcianus & Valerius Probus, teſte Scaligero, ſic deſcribunt: vnitatem litera I. notabant, quam in quinarium vſque excluſiuè repetebant IIII. quinarium ſcribebant per V. non vti nonnulli arbitrantur, quod dimidia pars eſſet denarij numeri X, neque idcircò, quod olim hunc numerum ſcripſerant per Q V, & poſteà Q, remanente V. ſuſtuliſſent; ſed quod quintum inter vocales A E I O V locum poſſideret. V itaque litera quinarium ſignificabat, cui vnitates ad denarium vſque numerum apponebant. VIIII; Denarium verò numerum notabant litera X. eò quod in Alphabeti ordine ſtatim poſt literam

Origo Latinorum veterum numerorum.

Origo numeralis notæ X. V. D. M.

V ſequeretur; pari conſilio centenarium numerum cum ſtatuiſſent per C, ſequenti litera D quingenarium depoſuere, vel quia immediatè C in ordine Alphabeti ſequitur, vti Probus vult; vel vt alijs placet, eò quod inter D & M, quod mille ſignificat, à D videlicet ad M vſque, quinque literæ intercedant, hoc pacto: D, e, f, g, i, l, M. (litera enim h, vti aſpirationis nota eſt, ita inter literas non adnumerabatur); vel vt Scaliger dicit, quod D ſit capitalis litera nominis Dimidium, quod dimidium millenarij numeri ſignificat; plerique tamen Centenarij numeri notam C, à prima litera Centum, vti millenarij numeri notam M, ab initiali numero Mille, & quingenarij numeri notam D, à dimidio millenarij, id eſt (vti ſuprà diximus) ab initiali litera vocis Dimidium, acceptam volunt; quinquagenarij verò numeri notam L, non à nomine, ſed ex Græcorum inſtituto excogitatam fuiſſe, Priſcianus autumat; nam vti per N, quinquaginta exprimebant, ita priſci Latini, qui huius elementi loco ponebant identidem L, vt Lympha pro Nympha, Græcos imitati, in hunc quoque vſum L pro N ſubſtituere; quamquam hæc ratio multis diſpliceat, de quibus vide Matthæum Hoſtium. Quidquid ſit, ex hiſce patet, priſcis Romanorum temporibus numerorum notas adhuc imperfectas fuiſſe, adeò vt Romani huiuſmodi numerorum ope, annos conſulares clauis fixis, ſicuti & Volſci in Templo Nortiæ Deæ Hetruſcæ, vti Plin. l. 7. c. 40. tradit, notare conſueuerint; eò quod raræ tunc temporis literæ fuiſſent. Quamobrem melioribus numerorum notis non occur-

Origo literalis notæ L

Clauorum fixio per numeros olim Romæ vſitata.

ren-

rentibus,ex vetuſta lege Prætor maximus Clauum figebat, quæ figendi Claui lex deindè reuoluta ad Conſules, & denique ad Dictatorem, magnis ritibus & cærimonijs peragebatur; de quibus vide Roſinum, Lipſium, Alexandrum ab Alexand. alioſque Antiquitatum Romanorum Scriptores. Veruntamen vt dicta liquidius intelligantur, hìc Priſciani verba adducenda duxi, ex quibus facilè intentum noſtrum patebit. *Hos igitur Latini quoque in plerisque imitati ſunt: nam per* I. *vnum notant, illos ſecuti. Quinque per* V. *quia quinta eſt vocalis* A E I O V. *decem per* X. *quia decima eſt conſonans apud Græcos; β.γ.δ.ζ.θ.κ.λ.μ.ν.ξ. vel quod poſt* V *apud Latinos* X *ſequitur; quinquaginta per* L, *quia apud antiquos Græcos* L *pro* N. *quæ nota eſt quinquaginta, ponebant, teſte Apollonide, & Lucio Tarrheo, vndè Latini quoque Lympha dicunt pro Nympha, aquam vel fontem volentes monſtrare: Virgil. in primo Aeneid.*

Dant famuli manibus lymphas Cereremque caniſtris.

Centum autem per principalem nominis literam C. *quingenta per ſequentem literam conſonantem, nam poſt* C. D *ſequitur. Mille ſecundum Atticos per* X *Græcam, ſed vt ſit differentia ad decem, circumſcriptis lateribus* CXↃ. *Quinque millia per* I, *& duas à dextra parte apoſtrophos,* IↃↃ. *Decem millia per ſupradictam formam, additis in ſiniſtra parte contrarijs duabus notis, quàm ſunt apoſtrophi* CCIↃↃ. *& hoc ad imitationem Græcorum, qui μυρία vnius nota, ſubdita linea, nunc quoque ſcribunt ſic* I. *Quinquaginta mil-*

Varia veterum Latinorum in numeris diſpoſitio.

millia per I mediam, & tres in dextra parte apoſtrophos IↃↃↃ. Centum millia per I mediam, & tres in dextra parte apoſtrophos & in ſiniſtra totidē contrarias CCCIↃↃↃ. Vel quod veriſimilius eſt, decem millia notantur per M. circumſcriptam ex vtroque latere, ſic CMↃ. quomodo mille per X circumſcriptam ex vtroque latere, ſic CXↃ & hoc ad imitationem Græcorum, qui χίλιοι eam literam habent principalem ſui nominis. Sed differentiæ cauſa media linea altior facta eſt, quia millies quoque mille per M circumſcriptam ſolet notari, ſic CMↃ. ergò quinque millia cum ſint dimidia pars decem millium, dimidiam partem Scripturæ ſeruauerunt ſic: IↃↃ. quomodo quinquaginta millia dimidia pars centum millium, qui numerus per eandem notam decem millium ſcribitur, additis tamen ex vtroque latere ſingulis circumſcriptionibus CCCIↃↃↃ. Quingenta millia per QↃ. quod eſt initium nominis, & apoſtrophen. Mille ſimiliter millia per M, vnde incipit nomen ex vtraque parte circumſcriptam, vt CMↃ, & ſic CCM. Verùm cum hæc multum confuſa ſint, & vix perfectus indè ſenſus grauium Authorum iudicio elici poſſit, eā nos ad veterum mentem paulò luculentius clariuſquē exponemus.

CAPVT V.

Numerorum, quibus priſci Latini vtebantur, fabrica.

DIximus in præcedenti Capite, Veteres Latinos, ſeptem potiſſimum ex Alphabeto in numerorum ſub-

ſubſidium depromptis literis, vſos fuiſſe, vt ſunt: I V X L C D M. quibus itidem variè repetitis, mixtis, ritèque compoſitis, omnes qualeſcumque tandem obuiæ numerorum ſeries exprimuntur; & pulchrè ſanè numerorum computationi ψηφολογικῆ, quæ calculis peragitur, quadrant; ita vt perpetuo vel in quincuplum, vel in decuplum ἐναλλὰξ hoc eſt, alternis auctæ aſſurgant; & primæ quidem duæ notæ I & V. augmento ſeruiunt enneadi primæ per additionem Vnitatum, alteræ duæ notæ X & L augmento enneadi denariæ; tertiæ verò notæ enneadi centenariæ; ita vt in monadicis ſemper poſt V. quatuor Vnitates; in decadicis quatuor X poſt L: in centenarijs quatuor CCCC. poſt D, vti in hoc Schemate patet. Diſpoſitio Enneadum.

Seruiunt { Enneadi Monadum. I. II. III. IIII. V. VI. VII. VIII. VIIII.
Enneadi Decadum. X. XX. XXX. XXXX. L. LX. LXX. LXXX. LXXXX.
Enneadi hecatontadũ. C. CC. CCC. CCCC. D. DC. DCC. DCCC. DCCCC.

Septima tandem ſeu vltima nota M. nota millenarij, quocumque modo, ſiue à dextris, ſiue à ſiniſtris, alijs numeris ante vel poſtpoſita, ſuum ſemper tuetur valorem, vti MDLX. exprimuntur mille quingenta ſexaginta: Sic verò poſita, DLXM, idem faciunt, quod quingenta ſexaginta millia. Sed iam ad fabricam & conſtitutionem horum numerorum propiùs accedamus.

In præcedentibus nonnulla de cauſis & rationibus harum notarum ex Priſciano & Valerio Probo tradidimus: Verùm cum illæ melioris notæ Authoribus non ſufficiant, haud dubiè alia ratio latet, qua veteres moti

huſce

Fabrica notarum numeralium apud Veteres.

haſce ſimpliciores notas excogitarint: neque enim propriè literæ ex Alphabeto Latino depromptæ dici poſſunt, ex eo capite, quod I, non primum, ſed nonum in Alphabeto locum obtineat; neque V. cum illa vigeſima in ordine literarum ſit; neque X, cum illa vigeſimum primum in ordine locum obtineat, & proindè decem ſignificare non poteſt; neque L, cum illa vndecimum in Alphabeto locum teneat, literæ propriè dici poſſunt. Quæcumque itaque Priſcianus de harum notarum cauſis profert, non ſolùm longè petita ſunt, ſed & meliorum Authorum iudicio, nulla iuſta & benè fundata ratione nituntur. Hæc dum & ego penitius mecum expenderem, vidi tandem idem feciſſe prorſus veteres Latinos, quod Hebræos primæuos, cæteraſque gentes rerum adhuc inexpertas, in numerorum conſtitutione præſtitiſſe ſuprà diximus. Quocirca I nota vnitatis, nihil aliud, quàm vnum quid ſignificat, & monadis officio fungitur, quæ duplicata, II reddebat vnitates; triplicata, III, quadruplicata IIII. Nè itaque vnitates nimio incremento confuſionem inducerent, Latini veteres, quinto quoque loco, Græcos ſecuti, ſuas numerorum notas mutarunt: vndè hæc V, quinarij nota eſt altera, quæ quinque ſignificat, & ad I relata, eſt quincupla, & conſtructionem ſuam habuit à prima nota I. geminata, & ad pedem iuncta, quæ angulum rectilineum acutum referat: hanc V. quinarij notam ex medietate decuſſis natam βραχυγραφίας ergo, loco IIIII vnitatum poſuerunt; quam continua vnitatum additione ad denarium vſque prouexerunt, vti ex primo enneadis monadicæ

Origo V.

I
V
X

pro-

proceſſu patet. Iterum X nota denarij non aliundè deducta videtur, niſi ex duarum linearum vnitarum decuſſatione, cuius medietas V quinarij notam refert; vndè vox decuſſis & decuſſare emerſit, videlicet omnis illa figura ex duarum interſectione linearum nata, quam identidem multiplicantes vſque ad 50, nè nimiam incremento huius notæ confuſionem pareret, hanc intulere notam L, quæ ex duabus lineis in extremitate vtriuſque in vnum iunctis, L conſtituit, numero in quincuplum aucto, eſtque nota particularis ex prima nota I geminata, vna quidem recta, altera proſtrata, non incongruè conflata cenſeri poteſt, ita tamen, vt duæ ad pedem in dextra parte iunctæ, rectum angulum faciant, & gnomonem erectum referant. Habemus itaque quatuor harum figurarum I V X L ex lineis conſtructionem. Sequitur modò Centenarij numeri nota, quam per C ſignant, & quamuis plerique eam ab initiali *litera (Centum)* originem ſuam duxiſſe velint, nihil tamen obſtat, quominus & eadem ex lineis rectis conſtituta fuerit; Nam vt ab Hoſtio alijſque notatum fuit, & antiquarum Inſcriptionum monumenta ſat docent; in quibus nō ſemper formam C refert, ſed ſubindè hoc pacto olim ſcribebatur, Ↄ & ex hac inſcriptione à Grutero prolata patet. ⊏AI. L. MIL. F.P. vbi pro CAII ⊏A I I ponit, vt proindè propter arcuati ductus facilitatem nata videri poſſit poſterorum C. centenaria nota, quam veteres, Hoſtij iudicio, ex I vnitatis nota, ſed triplicata componebant, & quod facilius erat, L notæ quinquagenariæ, alteram in vertice lineolam apponebant, &

L Quinquagenarij ex 2. lineis obliquè ductis naſcitur

Origo & fabrica C

Origo ⊏ numeri centenarij.

ex L 50. fiebat nota C. ꞓ. centenaria 100. quam identidem multiplicantes vſque ad 500, vt inceptam quincuplam & duplam proportionem continuè ſeruarent, loco CCCCC. D notam poſuerunt, quam nos exortam putamus, non quod C literam in Alphabeto centenarij notam immediatè ſequeretur D, vti Priſcianus vult, ſed vel quod initialis litera eſſet dimidij millenarij, vti placuit Ioſepho Scaligero, vel omnium optimè, quod antiquis litera D non per arcum, ſed triangulari figura ex tribus lineis vnitatis indicibus conſtituta pingeretur, hoc pacto, ᐅ: & hoc verum eſſe, nonnullæ inſcriptiones apud Gruterum docent ᐅ. M. id eſt, Dis Manibus. Imò totius Alphabeti literas, huiuſmodi lineolarum monodicarum vario contextu, quemadmodum Hebræi ex ' primæuis temporibus, ſuas conſtituiſſe ſuprà oſtendimus, verò haud abſimile eſt. Quantum verò varia mentis reflexione conſequi poſſum, dicerem profectò, prima huiuſmodi elementa priſcis Latinis ab Hetruſcis primum fuiſſe communicata, & Herodotus planis id verbis ſignificat l. 1. *Latinos pleraque ab Hetruſcis, vtpotè antiquioribus, accepiſſe*: & literæ Hetruſcæ, quarum nonnullæ magnam cum Latinis ſimilitudinem habent, ſat ſuperque demonſtrant, vti in noſtra Hetruria, volente Deo, fusè oſtendemus.

ᐅ Origo numeri 500.

Lilius Giraldus alium veterum Latinorum in ſignificandis per literas numeris, modum tradit, qui vtinam etiam addidiſſet, ex quonam Authore illa extraxiſſet; hoc enim ipſo multos à varijs dubijs liberaſſet: Sunt autem ſequentes.

A.

A. CCCCC Quingenta	$\bar{A}$ Quinque millia
B. CCC Trecenta	$\bar{B}$ Tria millia
C. C Centum	$\bar{C}$ Centum millia
D. D Quingenta	$\bar{D}$ Quingenta millia
E. CCL Ducenta quinquaginta	$\bar{E}$ Ducenta quinquaginta millia
F. XL Quadraginta	$\bar{F}$ Quadraginta millia
G. CCCC Quadringenta	$\bar{G}$ Quadringenta millia
H. CC Ducenta	$\bar{H}$ Ducenta millia
I. I Vnum	$\bar{I}$ Millia
K. LI Quinquaginta vnũ	$\bar{K}$ 51 millia
L. L Quinquaginta	$\bar{L}$ Quinquaginta millia
M. M Mille	$\bar{M}$ Millena millia
N. XC Nonaginta	$\bar{N}$ Nonaginta millia
O. XI Vndecim	$\bar{O}$ Vndecim millia
P. CCCC Quadringenta	$\bar{P}$ Quadringenta millia
Q. D Quingenta	$\bar{Q}$ Quingenta millia
R. LXXX Octingenta	$\bar{R}$ Octoginta millia
S. LXX Septuaginta	$\bar{S}$ Septuaginta millia
T. CLX Centũ ſexaginta	$\bar{T}$ Centũ ſexaginta millia
V. V Quinque	$\bar{V}$ Quinque millia
X. X Decem	$\bar{X}$ Decem millia
Y. CL. Centum quinquaginta	$\bar{Y}$ Centum quinquaginta millia
Z. II Duo millia	$\bar{Z}$ bis millies mille.
	Cum virgula ſupraposita, millenarium numerum indicant.

Lilij Giraldi numerorũ diſpoſitio.

Sed ad millenarium Numerum reuertamur.

Nulla numerorum nota tantam vetuſtate temporum varietatem ſubijt, quàm millenarij numeri nota.

Variæ millenarij numeri notæ.

Primò enim ſignatur litera M, quæ recentium character eſt, & originem ſuam habet ab initiali litera Mille, vti omnes ferè fatentur.

Secundò ſcribitur per duo C, quorum vnum rectum, alterum inuerſum eſt, quibus monadica nota intermediat, hoc pacto CIƆ. mille.

Tertiò ſcribitur hoc pacto, CXƆ. & pariter mille ſignificat.

Quartò ſcribitur per zyphram numeri octonarij proſtratam ∞.

Quintò ſcribitur per parenteſis notas, mediante I, hoc pacto ⊂I⊃. vti eſt apud Paulum Manutium.

Sextò ſcripta quoque reperitur ⓘ, vt eſt apud Petrum Ciacconium lib. de ponderibus & menſuris, alijſque.

Septimò per ω & ɱ ſcribebatur.

Octauò per ⧗ exprimebatur.

Verùm, vt tandem, qua de cauſa tanta varietas emerſerit, & vndè originem ſuam hauſerit, cognoſcatur, rem paucis verbis exponam.

Cur itaque primò per CIƆ. mille ſignificauerint veteres, id factum eſſe puto, quod primi hanc notam per duplex D D. millenarij notam expreſſerint, quæ ſucceſſu temporis ſublata linea D claudente figuram, I mediam inter duo CIƆ reliquerit; & hoc ita factum fuiſſe quàm luculentiſſimè demonſtrat hæc millenarij

nota

nota ⊕, quæ nihil aliud eſt, quam duorum CD vnius inuerſi, alterius recti in vnum coniunctio, vndè character ⊕ emerſit; Habes itaque hìc originem notæ millenariæ CIↃ.

Quàm verò originem habeat hæc millenaria nota CXↃ. iuxta Hoſtij mentem explico, & dico eandem eſſe, quam præcedentem: Cum enim millenarius apud Græcos Atticos per X ſcriberetur, videlicet ab initiali litera vocis χίλια, quod mille ijſdem ſignificat, conſtituto charactere; & Romani in ſuum eam cenſum receperunt, & ne is cum X denarij nota confunderetur, eũ circumſcriptis à lateribus C inſeruerunt medium, hoc pacto CXↃ: ex quo tandem compendiaria nota ∞, quam ſuprà millenarij notam fuiſſe oſtendimus, emerſit; dum duo CↃ rectum & inuerſum cornibus ſuis apprehendentia cornua quatuor notæ X, hanc notam ∞ βραχυγραφικῶς conſtituerunt. Vides itaque originem huius notæ ∞; quamuis Ciacconius citato loco dicat, per hunc numerum CIↃ conſtitui potuiſſe, duobus videlicet cornibus CↃ cum I vnitis ∞, cui non repugno, quamuis prior ratio magis veritati ἀριθμοτεχνίας conſentiat. Iterum apud Paulum Manucium hæc millenarij nota ſic ſcripta reperitur ⊏I⊐, cuius origo non abludit ab eo, quod ſuprà de C docuimus, videlicet priſcis temporibus C ſcriptũ fuiſſe hac nota ⊏, cum ergo hæc idem quod C notet, patet ratio cur hunc numerum per ⊏I⊐ notam expreſſerint. Quod verò & ſubindè millenarij nota ſub hac figura haud abſimili τῶ Græ-

Origo ∞ millenariæ notæ.

corum

Notæ ω m — corum ω vel ſic inuersè m ſcribantur;dico eandem habere originem, quàm CIↃ. hac tantùm intercedente differentia, quod duo C Ↄ cum I. in vltimo hoc non vniantur, in priori verò ω ex vna quidem connectantur, ex altera verò non, quod Scriptoris tamen feſtinantis conſuetudine introductum potius, quàm vſu receptum arbitror.

Origo millenariæ notæ ▽ △ — Reſtat modò origo huius millenariæ notæ ⧖ explicanda. Nonnulli dicunt hanc eſſe conſtitutam ex X & duabus lineis characterem ſupra & infra claudentibus, hoc pacto $\overline{\underline{X}}$. productis enim crucis cornibus, illa lineis vnita hunc efformabant characterem ⧖. vel etiam, quod duo illa triangula notabant DD, quæ à priſcis Latinis ſub forma trianguli expreſſas fuiſſe, ſuprà diximus, ▷◁: vndè coniungendo has duas apicibus ſuis in vnum, naſcitur hæc nota ⧖. quamuis præcedens veritati multò ſit ſimilior.

Hæ itaque ſunt ſimplices notæ numeri millenarij, quas veteres nunc hoc, nunc illo modo, prout illis βραχυγραφίας ratio dictabat, exprimebant,& ſunt ſequētes.

Notæ millenarij ſunt 9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
M̄.	CIↃ.	CXↃ.	∞.	⊏I⊐	⦶	ω	m	⊠

Ex quibus deindè omnem Chiliadum Myriadumque numerum formabant hoc pacto: primò quidem dimidiatis à dextris millenariorum notis integri dimidium exprimebant: ſic enim per IↃ. 500 notabant, quod eſt CIↃ millenarij dimidium; IↃↃ verò dimidium eſt

CCIↃↃ,

ccıↄↄ, & ſe habent ad iuuicem, vti 5000 ad 10000. Sic ıↄↄↄ, dimidium eſt cccıↄↄↄ, & ſe habet vt 50000. ad 100000. & ſic in infinitum. Sciendum verò has notas ſemper bis, ter, aut quater iterari, hoc pacto:

1000	2000	3000	4000
cıↄ.	cıↄcıↄ.	cıↄcıↄcıↄ.	cıↄcıↄcıↄcıↄ.

Ter certè extat apud Ciceronem in 5 Verrina in editione Pauli Manutij, cum ait: *Demit de capite Medimnum* cıↄ cıↄ cıↄ. (3000) quamuis interpretes hic addi debere velint, ıↄc. id eſt 600. vt totus numerus ſit 3600.

Nota verò Centenaria C. millenariæ M à ſiniſtris iuncta, eundem auget ſuo valore, vt XM, decem millia. LXM, ſexaginta millia. CM, centum millia. DM, quingenta millia. MM millena millia. Sic Plinius lib. 6. cap. 23. *MM paſ. ab Alexandria abeſt Opidum Iuliopolis*, id eſt, millenis millibus paſſuum, quamuis hodiè hæc nota MM pro 2000 ſumatur. Nota quoque hoc loco, quod ſicuti ex his notis I vnitatis, & tertia X denarij, & C centenarij alijs notis præpoſitæ, ſiniſtrorſum eaſdem ſuo valore minuunt, ita dextrorſum additæ eaſdem augent.

1 I.	4. IV.	8 IIX.	9 IX	Siniſtrorſum poſitę valorem minuunt.
1 I	6 VI.	12 XII.	11 XI	Dextrorſum poſitæ valorem augent.
40 XL.	90 XC.	400 CD.		Siniſtrorſum poſitæ minuunt.
60 LX.	110 CX.	600 DC.		Dextrorſum poſitæ augent.

Quod

Quod verò à Priſcis IV. IX. XIX. XXIX. XXXIX. XL ſic ſcriptum fuerit diminutiuè, id factum eſſe putò, βραχυγραφίας ergo, ne notam monadicam, decadicam, aut centenariam toties repetere cogerentur.

Nota 10000 Porrò CCIↃↃ decem millium nota eſt, vti & CMↃ. vel $\overline{\text{I}}\overline{\text{M}}\text{I}$, & præcedentem CIↃ. decuplat, & pari ratione bis, ter quaterque iterari poteſt, vti ſequitur.

10000	20000	30000
CCIↃↃ	CCIↃↃ, CCIↃↃ	CCIↃↃ, CCIↃↃ, CCIↃↃ

Bis certè apud Ciceronem extat lib. 1. ad Atticum. Nam Epiſtola 5. Cicero ſic loquitur: *L. Cincio HS.* $\overline{\text{XX}}\overline{\text{CD}}$ *conſtitui me curaturum Id. Feb &c.* In ſequenti verò epiſtola repetit his verbis: *L. Cincio HS.* CCIↃↃ, CCIↃↃ, CCCC. *pro ſignis megaricis, vt tu ad me ſcripſeras curaui.* Quibus quidem aliud non innuit, niſi ſeſtertiorum viginti millia, & quadringentos ſeſtertios.

Nota 50000 IↃↃↃ 50000 nota, dimidium eſt integri CCCIↃↃↃ, 100000. Cuius exempla dantur in Oratione pro Q. Roſcio Commodo, in editione Pauli Manucij, cum

50000

Ciceronis teſtimoniũ. ait; *Si paret*, HS. IↃↃↃ. *deberi hìc, niſi planum ſibi facit*, HS. IↃↃↃ *ad libellam ſibi deberi, cauſam perdit.* Integra verò nota CCCIↃↃↃ pariter apud Ciceronem inuenitur epiſtola 5. ad Atticum, cum inquit: *Domum Rabirianam Neapoli, quam tu iam dimenſam & exædificatam animo habebas, M. Fronteius emit* HS. CCCIↃↃↃ XXX. id eſt, 100030 HS. & quoties volueris numerari poterit, vti in citata pro Roſcio Commodo

Ora-

Oratione Cicero fecit, dum ait: *Proh Deùm hominumque fidem*, *qui* H S. ccc1ↄↄↄ, ccc1ↄↄↄ, ccc1ↄↄↄ, *quæſtus facere noluit*, id eſt 300000. HS. quæ 8500 noſtris coronatis reſpondent, quamuis in alijs exemplaribus hi numeri ex ignorantia vel interpretum, vel tranſcriptorum admodum peruerſi deprauatique reperiantur.

Sed hanc noſtram interpretationem genuinam eſſe, duo magnæ conſiderationis antiquitatum monumenta quàm luculentiſſimè demonſtrant: quorum primum eſt Tabellæ Columnæ Roſtratæ fragmentum, in Capitolio in hunc vſque diem ſuperſtes, ex quo vera horum numerorum ratio petenda eſt; quam ad maiorem veritatis atteſtationem hic apponendam duxi, cuius defectum Petrus Ciacconius ſuppleuit in proprio de huius columnæ interpretatione edito libello.

Difficultates numerorum ſoluuntur ex Tabula Roſtrata in Capitolio ſuperſtite.

Columnæ Roſtratæ Inſcriptio à Petro Ciacconio ſuppleta.

C. Bilios. M. F. Cos. aduorſom. Cartacinienſeis. en. Siceliad rem. Cerens.eceſt. ANOs. cocnaros. Popli.Romani. artiſumad obſedeone D. eXEMET. LECIONeis. Cartacinienſeis. omneis mAXIMOSQVE. MACISTRaTOS. Lucaes. bouebovs. relicteis noVEM. CASTREIS. EXFOCIONT. MACELam. moenitam. vrbem pVCNANDOD. CEPET. ENQVE. EODEM. MACeſtratod.proſpere rEM. NAVEBOS. MARID. CONSOL. PRIMOS. Ceſet. reſmecoſque cLASESQVE. NAVALES. PRIMOS. ORNAVET. PArauetque. diebous. LX. cVMQVE. EIS. NAVEBOVS. CLASEIS.POENICAS. OMnis. parataſque.

E sV-

sVMAS. COPIAS. CARTACINIENSIS. PRAESENTEd maxumod dICTATORED.OlorOM. IN. ALTOD.MaRID. PVCnandod. vicet. xxxQVE. NAueis. cepeT. CVM. SOCIEIS. SEPTEm res momque. ducis quin res mOSQVE. TRIRESMOSQVE. NAVEIS. Xx. depreſet. auroM. CAPTOM. NVMEI. ↀ ↀ ↀ D C C.

arcenTOM. CAPTOM. PRAEDA. NVMEI. cccIɔɔɔ. c

craue. CAPTOM. AES. cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ

cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ

cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ

cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ cccIɔɔɔ pondod triompOQVE. NAVALED.PRAEDAD. POPLOM. romanom. donauet. captiuos. CARTACINIenſeis. inceNVOS. Duxet. ante. curom. primoſque. Conſol. de. ſicelEI s. claſeque. CARTacinienſeom. triompauet. earom. rerom. erco. S. P. Q. R. ei hance columnam. p.

In hac priſcæ Latinæ Linguæ barbaries vnà cum exodico numerandi modo clarè apparet, dum enim expeditionem C. Duillij Conſulis contra Carthaginenſes refert in Sicilia, prædam quoque ex parta victoria reportatam quàm exactiſſimè, tum quoad naues, tum quoad monetam, aurum, argentum, ænea, deſcribit; vbi & inter cæteras figuras millenarij hæc nota ↀ ↀ ↀ ter occurrit, vnà cùm DCC. quæ numerum 3700 conſtituit. Sed huius notæ originem ſuprà vide expoſitam: deindè vigeſies ſemel repetit hanc notam cccIɔɔɔ; & quoniam illa 100000 numerum conſtituit, hic in 21 ductus dat 2100000 numerum in ære,

Victoria & ſpolia C. Duillij contra Carthaginenſes.

ære, cupro, pondus: Contigit autem hæc Victoria D. Duillij contra Carthaginenſes anno Vrbis conditæ CDXCIII. 493. Nota hoc loco alteram millenarij notam ſupradictam ↀ. cuius medietas D. quingentenarij nota: huius itaque notæ ↀ valorem multiplicabant altero circumſcripto circulo, hoc pacto ↂ. quo 10000 indicabant, idemque valebat, quod ccıɔɔ. hæc iterum tribus circulis ↈ circumſcriptis diametro, idem ſignificabat, quod cccIɔɔɔ. id eſt, 100000. ita quidem, vt tres notæ c c c à ſiniſtris, & ad dextram aliæ ɔ ɔ ɔ cum I, quæ diametri loco ſeruiebat, in Sphæram triarmillarem transformatæ videretur: horum autem dimidia ſi ſignificare vellent, illa hiſce dimidiatis figuris indicabant: ↁ. quæ idem quod ıɔɔ. id eſt 5000. & ↇ id eſt ıɔɔɔ, quod 50000. ſignificabant, vti ſequitur.

Idem quod ccıɔɔ

Idem quod cccıɔɔɔ

Dimidia chiliadnm,

Nota	1000	ↀ cuius dimid.	D	ıɔ. 500
Nota	10000	ↂ cuius dimid.	ↁ	id eſt. ıɔɔ. 5000
Nota	100000	ↈ cuius dimid.	ↇ	ıɔɔɔ. 50000

Meminit harum notarum Gruterus in ſuis inſcriptionibus, quarum prima ita ſeſe habet:

T. PRÆSENTIVS Q. F. P. HELVITIVS. P. F. ÆD.
OB HONOREM IN VIAM. HS. ↂ ↂ

Altera ſic ſe habet:

TREBONIA OLIVIA ARBITR. MARCILIANI
MA. IN FRO. P. XII. in A. P. P. XIIX COST.
HS ∞ ↁ id eſt 6000 ſeſtert.

 Inue-

Inuenitur & alia nota in inſcriptionibus veterum, ſic formata ⍁, quam 8. ſignificaſſe coniiciunt ex hac inſcriptione:

IMP. CÆS. AVREL. VAL. DIOCLET.
IMP. VIII. COS. ⍁

Hanc nonnulli volunt indicare geminum quadernarium ⧗: qui verò diligentiùs expenderit dictam figuram, is minimè duplicati 4 figuram eſſe, aſſerere cogetur, ſed duplicatum Δ, quæ reſultat ex diagonali quadrati ſectione: Cum autem ◁. 4'. ſignificet, Græcorum more, ita duæ Δ octonarium conſtituunt, quem ⍁ præſens indicat.

Octenarij numeri nota.

Verùm, vt hucuſque dicta vna Synopſi intuearis, hìc veluti epilogiſmum omnia explicantem apponendum duxi.

Ex illo enim fabrica notarum numeralium, quæ veteribus Romanis in vſu erant, adeò clarè patebit, vt ne expoſitione quidem indigeat. Notas has numericas, ex varijs Priſcorum monumentis collegimus, quas & in vaſto illo Inſcriptionum opere, quod Ianus Gruterus in lucem edidit, exhibitas Lector curioſus reperiet.

Epi-

Epilogiſmus omnium numerorum, qui millenariorum enneadi competunt.

Notæ millenariorum Integrorum	Significationes in zyphris	Notæ dimidiorum.	
M̄	1000		
CIↃ	1000	D	500
CXↃ	1000	IↃ	500
∞	1000		
⊏I⊐	1000	D	500
ɯ vel m	1000	I⊐	500
⧗	1000	QC	500
Φ	1000		
⊕	10000	Ð	5000
IMI	10000		
XM	10000		
ↃMC	10000		
X̄	10000		
CCIↃↃ	10000	IↃ Ↄ	5000
◎	100000	Ↄ	50000
CCCIↃↃↃ	100000	IↃↃↃ	50000
C̄M̄	100000		
ĪX̄Ī	1000000		
CMↃ	1000000	CQↃ	500000
M̄M̄	1000000		

Alterum monumentum habetur apud Fuluium Vrſinum, à quo reliqui omnes de hoc argumento tractantes.

tes id deſumpſerunt, iſtaque tabula numerorum veram & genuinam veteribus vſitatam oſtendit, vt ſequitur.

Tabula Fuluij Vrſini veterū numerorū rationem cōtinens.

	ĪXĪ 1000000	
o o o o	ccc I ɔɔɔ	o
Quatercenties mille denar: ſimul 1600 ſeſtertia. Aliter dicebant ſedecies ſeſtertium.	100000	500000 denarij, vel 2000 ſeſtertia. Aliter dicebant, vicies ſeſtertium.
o o o o	ccIɔɔ	o
4 decies mille denarij. Simul 160 ſeſtertia.	10000	50000 denarij, vel 200 ſeſtertia.
o o o o	∞	o
4 mille denarij. Aliter 16 ſeſtertia.	1000	5000 denarij. aliàs xx ſeſtertia.
o o o o	C	o
4 mille æris, vel 4 m. Aſſes vel 4 cētū denarij	100	5 mille ęris, vel 500 denarij, aliter duo ſeſtert.
o o o o	X	o
4 centuſſes. 4 centum Aſſes, vel decē denarij.	10	quinquaginta denarij, vel quinque centuſſes.
o o o o	I	o
4 denarij vel decuſſes.	1	Quinque denarij.
o o o o		o
4 Aſſes vel quadraſſes.		quīcuſſis vel quinarius
o o o o		o
5 Vnciæ aut quincunx		Semis ſeu vnciæ.

Hanc Tabulam antiquiſſimam æneam primus detexit Fuluius Vrſinus cum numerorum notis ipſi Tabulæ ex argento impreſſis, facilèque ex ſupradictis patet, antiquioribus illis non fuiſſe notam, quæ numerum vltra centum millia ſignificaret. In hac Tabula habetur prima nota ſic figurata $\overline{\text{IXI}}$, quo millena millia, id eſt 1000000 indicabant, millionem videlicet: Cur verò in hac nota $\overline{\text{X}}$. intermedia duabus II vtrimque ſtipata ſit monadicis notis, cauſa eſt, quod per $\overline{\text{I}}$. vnitatem lineolà ſignatam, millenarium indicarent Græcorum more, X vero per ſeſe millenarium exprimeret, vti ſuprà dictum eſt: hinc aptè hunc numerum millies mille, per ſuprapoſitam lineolam duplicatiuam tribus notis vnà competentem exprimebant ſic $\overline{\text{IXI}}$. Iam verò in media Tabulæ Columna cæteri numeri millenarij ad 1. vſque exhibentur, vti ad oculum patet; è latere verò ſiniſtro, continetur valor denariorum ad ſeſtertia reductus, & in dextro latere, denariorum ſeſtertiùmque prolatio exhibetur.

$\overline{\text{IXI}}$ Tabulæ.

Ex his itaque fuſiùs forſan, quàm par erat, prolatis, patet, quod quando magni numeri vltra centum millia notabantur, ſinguli limites punctis interuenientibus diſtinguebantur: cuius rei hoc ſit exemplum ex Plinio l. 33. c. 4. Auri XVI. XX: DCCC. XXIX. quem numerum Budæus l. 2. de Aſſe, ſic effert. Sedecies centena & viginti millia, octingenta viginti nouem, & ſic zyphris notatur 1620829. & Plinius iterum l. 6. c. 33. hunc numerum refert: $\overline{\text{CLVIM}}$. paſſuum, quem ſic exprimimus: centies quinquagies ſexies;

Quomodo veteres numeros vltra centum millia diſponerent.

xies centena millia paſſuum, & zyphris ſic notatur: 1560000. Ex quo patet, veteres numerum vltra centum millia excurrentem lineolà ſupra caput extenſà, ſed in ſiniſtra parte ſurſum vncinata notare conſueuiſſe, & ex hac $\overline{IXI}$. millionis nota patet. Sed hiſce iam expoſitis, ad alteram dubitationis partem progrediamur, quæ eſt, de zyphrarum origine.

CAPVT IV.

De Algorithmo.

De zyphrarum, ſiue hodierna die viſitatorum numerorum origine & fabrica.

PRæmiſſis veterum Latinorum notis Arithmeticis iam ad eas numerorum notas, quas zyphras vulgò vocant, & à pleriſque Arithmeticis Algorithmus dicitur, quibuſque vniuerſus penè Orbis hodierna die vtitur, explicandas progrediamur, & quoniam hæc præſentis huius Diatribes potiſſima pars iure dici poteſt, ita quoque ea, qua fieri poteſt, diligentia, & quantum ingenij debilitas nobis permittet ἀκριβεςέρως pertractanda eſt. Et vt ab ouo rem ordiar, Sciat Lector, Brachmanas, omnium opinione Authorum, Philoſophiæ & Arithmeticæ ſtudio cum primis deditos, eam Indiæ partem inhabitaſſe, quam hodiè Indoſtan vocant, quorum ſtudia, mores, diſciplinas eleganter ſanè deſcribit Heroſtratus in vita Apollonij Thyanæi. Hi cum vicini

Origo zyphiarum à Brachmanibus.

eſſent

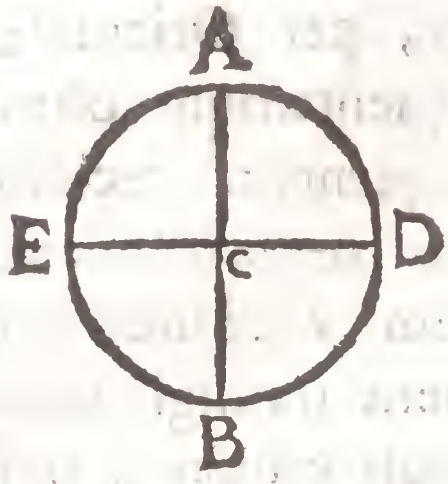
eſſent Arabiæ felicis incolis Arabibus, per Orientale maris Erythræi littus diſtenſis, frequentemque olim cum ijs conſuetudinem, ob frequentem reciprocamque vltrò citròque comeantium negotiationem contraxiſſent; hoc verò emendarum vendendarumque rerum commercium ſine numeris tranſigi non poſſet, Arabes inſigne numerorum notarumque, quibus Brachmanas veluti arcanis numerorum notis vtebantur, compendium aduertentes, id ſucceſſu temporis ſuum fecerunt: ita lego apud Abenragel Arabem, de introductione ad Aſtronomiam libello, vbi loquitur de zyphris.

Arabes numerorum notas à Brachmanibus didicere.

وهذا عدادا كانوا عند الهند وقبلوهم من برهمس ومن
حكما الهند الذين وجدوهم من صورة الديرة منقوسة
دارج

Abenragel. Arabs.

Et hi numeri ſunt numeri Indiani, à Brachmanis Indiæ Sapientibus ex figura circuli ſecti inuenti. Quonam verò id modo fieri potuiſſet, cum diù multumque cogitarem, tandem incidi in Librum Arabicum, quem Magritam vocant, corruptè Margaritam, vbi Author, cum de Aſtrologicis ſignis loquitur, ſtatim & dictos characteres ponit, & fabricam eorundem ex circulo deſcriptam hoc modo docet.

Primò quidem dicti Sapientes circulum veluti myſticũ totius Aſtrologiæ ſundamentum in quatuor partes diuidebant, & ex hoc, & literas & numeros quoſdam myſticos formabant, quarum prima diametrum rectam A B, altera proſtratam E D. exprimebat.

Deinde
Ex angulo, ſeu quadrante { ACD, ACE, BCD, BCE
Ex ſemicirculo laterali. { ADB, AEB
Ex Superiori. EAD
Ex Inferiori. EBD
Ex diametrorum ſectione. ADBE
} Tales formabant literas

Atque hinc natas fuiſſe zyphras nouem, quibus poſteà Arabes ſemper vſi ſunt: videlicet:

Per diametrum erectam notabant — 1
Per ſemicirculi lineas ABCD — 2
Per Semicirculum EAD — 3
Per Semicirculum ADB cum annexo arcu. — 4
Per circulum ipſum ADBE — 5
Per ſemidiametrum A B cum arcu. — 6
} ſignabant

Per

Per angulum verò ACD } ſignabant { V 7
Per angulum BCD } ſignabant { Λ 8
Per hanc verò figuram ⊣ cum arcu. } ſignabant { 4 9
Per punctum verò circuli. } ſignabant { . 10

Quæ omnia ex Arabum doctrina deſumpſi, qui hoſce characteres ſingulos in tres claſſes diuidunt, quos myſticos & روحنيون *Ruchanium* Arabicè, id eſt, ſpirituales dicunt: qui vti tribus Mundis, Elementari, Sidereo & Angelico applicant, ita ingentia myſteria ſub ijs latere, ſuperſtitioſiſſimè ſibi imaginantur. Vide quæ de huiuſmodi ſignorum origine fusè tractauimus Secundo Tomo Oedipi, parte 1. fol. 380. vbi & varijs rationibus hoſce numeros ab Indorum Sapientibus proceſſiſſe oſtendimus, præſertim verò in III. Tomo, parte 1. de Brachmanum ſymbolicis literis. His itaque expoſitis iam ad Rhombum reuertamur.

Notæ numerales Arabũ ab Indis proceſſerũt.

Zyphras itaque Arabum, quas illi حروف الهند *Haruph elHend* id eſt, Indicas literas vocant, ab Indis proceſſiſſe, non ſolum dicti Arabes, ſed & Græci fatentur, vti poſteà videbimus: quo autem anno hæc tranſlatio facta ſit, magnum eſt omnium ſilentium; quantum tamen coniecturis conſequi poſſum, contigit id ætate Mahumetis, quam هجيره *Hegira Mahumed* vocant, 300. annis circiter à fuga Mahomedis; à Chriſto verò nato 900. quo annorum curriculo, vti Arabes iuxta Saracenicam Hiſtoriam, totam illam Perſiæ, Car-

Quando inuentæ.

maniæ, Indiæque oram ſuo ſubijciebant Imperio, ita ex Indorum cæterarumque circumiacentium Regionum commercio, haſce notas ſeu zyphras, primùm introductas fuiſſe, haud vero abſimile putamus: quæ poſteà per Aegyptum, Lybiam, cæteraſque Africæ Regiones ad Occidentalem vſque Oceanum propagatæ, inter Arabes nullo non tempore viguerunt: donec irruptione in Græciam & Hiſpaniam facta, intra terminos proprios contineri neſciæ, tandem ad dictas nationes traductæ, non Europæ tantùm, ſed & toti Orbi publici iuris factæ ſunt. Quod vt exactius comperirem, vetuſtiſſimos codices tum Græcos, tum Latinos Arabicoſque conſulendos duxi, quibus diſcuſſis, certè nullum vnquam harum notarum ante 430. annos comperire veſtigium licuit.

Arabes in literis numeralibus ſequuntur ordinem literarum Hebraicarum.

Vt itaque hoc negotium paulò penitiùs agitemus, ſciendum eſt, duplices apud Arabes Arithmeticarum notarum formas vſitatas fuiſſe; priorem, vti poſteà oſtendetur, ex literis Alphabeti Arabici conſtitutum, luculenter patet: in quo Alphabetico literarum ordine neglecto Arabes veluti ad amuſſim quandam Hebræarum literarum & ordinem & methodum ſequuntur; atque huiuſmodi numerorum notis, plerique Scriptores Arabici, vti Abenſina, Auerrois, Abenragel, Abenphragi, alijque innumeri, vti & Euclides interpres, Thauſi Arabs, vſi ſunt: Poſterioribus verò zyphrarum promiſcuè vnà cum literarum notis vſos reperio; ſed vt hæc omnia clarius compareant, literas Alphabeti Arabici vnà cum zyphris apponendas duxi.

س	ن	م	ل	ك	ي	ط	ح	ز	و	ه	د	ج	ب	ا	Literæ Arabicæ.
٦٠	٥٠	٤٠	٣٠	٢٠	١٠	٩	٨	٧	٦	٥	٤	٣	٢	١	Zyphræ.
60	50	40	30	20	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	Numeri vſuales.

ث	ت	ش	ر	ق	ص	ف	ع	Literæ Arabicæ.
٥٠٠	٤٠٠	٣٠٠	٢٠٠	١٠٠	٩٠	٨٠	٧٠	Zyphræ.
500.	400.	300.	200.	100.	90.	80.	70	Numeri vſuales.

غ	ظ	ض	ذ	خ	Literæ Arabicæ.
١٠٠٠	٩٠٠	٨٠٠	٧٠٠	٦٠٠	Zyphræ.
1000.	900.	800.	700.	600.	Numeri vſuales.

Hiſce literis omnes Arabes, & Coptitæ Chriſtiani in ſuis ſacris Codicibus paſſim iam à 700. aut 800. annis promiſcuè vtuntur, quemadmodum eorum in Sacros Codices præfationes monſtrant: Sunt tamen mihi vaſtiſſima quædam Aſtrolabia ex auricalco ante 500. circiter annos in Africà confecta, quæ ſolis literis Arabicis connotata cernuntur, quamuis omnes alios Aſtronomicos libros antiquiſſimos, zyphris ſolitis ad calculationem quippe aptioribus ſignatos reperiam. Sed noſtrum non eſt, hoc loco harum zyphrarum antiquitatem apud Arabes demonſtrare, cum ex ſupradictis antiquitas earum ſatis conſtet; ſed quæſtionis cardo in hoc potiſſimùm verſatur, vt quo tempore primùm in Græciam & Hiſpaniam ab Arabibus, & tandem in vniuerſam Europam propagatæ fuerint, ea qua par eſt cura & diligentia inquiramus; quod pro ingenij noſtri tenuitate, Deo aſpirante nos præſtituros ſperamus.

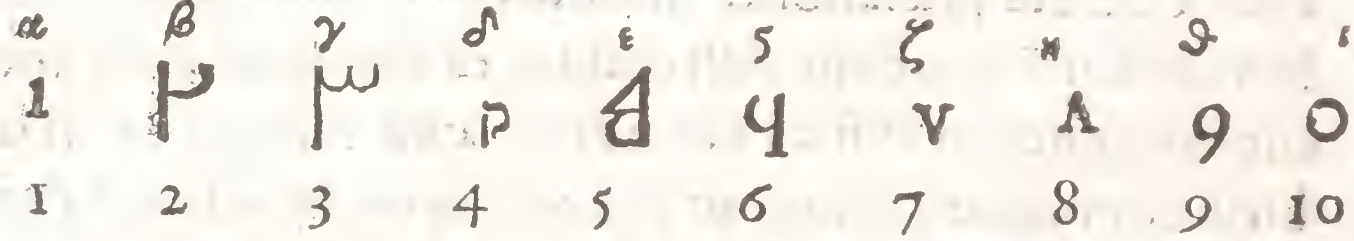
Inter Græcos primus fuit, qui hoc numerorum ge-

Maximus Planudes Author de numeris.

genere in ſua, quam edidit, Arithmetica vſus eſt. Maximus Planudes: cuius Liber etiamnum in Bibliotheca Vaticana, ſub antiquiſſimi Codicis forma continetur, vbi & has notas zyphras vocat, & ab Indis profectas dilucidè oſtendit: Libri Titulus eſt:

τοῦ φιλοσοφοτέρου μονάχου κυρίου Μαξίμου Πλανούδη ψηφοφορία κατ' Ἰνδοὺς ἡ λεγομένη μετ' ἄλλους, οἱ τῶν Ἀστρονόμων φιλοσοφότεροι κατανοῆσαι ἀκριβεστέρας, καὶ εἰσὶ τὰ σχήματα ἐννέα.

Sapientiſsimi Philoſophoci Monachi, Domini Maximi Planudis calculatoria ſecundum Indos, ſic dicta ab alijs Aſtronomis ſapientiſsimis, quod magna diligentia, in ſubſidium ſcilicet numerorum excogitata ſit: cuius ſunt hæc nouem ſchemata.

Diximus, primum inter Græcos, quantum nobis conſtare potuit, Celeberrimi nominis Maximum Planudem fuiſſe, qui Arithmeticam ſuam hiſce zyphrarum notis deſcripſerit, cum ante eum nec Pſellus, nec Plethon, neque Ptolomæus, nec Diaphantus, nec alij antiquiores eo, Arithmetica & Aſtronomica ſua opera hiſce notis adornaſſe comperiantur. Cum verò Planudes nonnulla ſua opera Michaëli Palæologo Orientis Imperatori inſcripſiſſe legatur, ex eo luculenter ſanè patet tempus, quo vixerit, quodque pereruditus Leo Allatius inuenit fuiſſe circa annum 1270. cui & hiſto-

riæ tum Græcorum tum Latinorum conſentiunt; hi itaque anni ſubducti à præſentis anni curriculo 1665, relinquunt 395. annos, quo abhinc ſupradictus Planudes vixit. Cum itaque nullus celebris ante eum, ſiue Arithmeticus, ſiue Aſtronomus, hoc notarum genere vſus ſit, Planudem primum fuiſſe patet, qui haſce notas vtpotè ad calculos perficiendos quàm peridoneas, vel ipſo fatente, propalauerit, illo videlicet tempore, quo declinante paulatim Monarchia Græcorum, Saraceni & Turcæ, quà data porta, vti in alias, ita & in Græciæ Aſiæque maritimas Prouincias ſub Bazaëte irruperunt. Quæ Scaliger calculo ſuo comprobat, hic vti curioſiſſimus huius rei indagator fuit, ita quoque hanc veritatem in explicatione Nummi Conſtantini, alijſque epiſtolis ſuis epiſtomaticis ſcitè ſanè euoluit; annus verò, quo Scaliger hæc ſcripſit, fuit 1606. qui ſubductus à 1270. Imperij Palæologi annis, relinquit 336 annos, quem Scaliger præterpropter dicit annum fuiſſe, quo hæ notæ à Mauris ad Hiſpanos primò fuerunt translatæ. Verùm vt rei veritas luculentius pateat, hic verba Scaligeri apponenda duxi; qui in epiſtola quadam ad Marcum Freherum data, nummum Conſtantini Magni ſibi oblatum, multorum inſtinctus precibus explicat, his verbis: *Nummus ingens argenteus clariſſimi viri Marquardi Freheri, quam recens ſit, argumento ſunt characteres Arithmetici 2. 3. 4. 2. 3. 5. qui ante trecentos aut paulo plures annos ab Arabibus ad nos tranſierunt, ac primò quidem diſsimiles his noſtris hodiernis, posteà memoria proauorum hac forma interpolati, quæ hodiè nobis in*

Annus quo Planudes vixit.

Scaliger in explicatione numi Conſtant.

in vſu eſt ; itaque nummus hic cuſus aut conflatus eſt, non illo ſeculo, quo ij à Chriſtianis recepti ſunt, ſed illo, quo interpolati, hoc eſt, memoria proauorum; propterea an vnquam à Græcis vſurpati ſint, meritò vt dubitem, faciunt libri multi Aſtronomici, Logiſtici & computorum Eccleſiaſticorum paulò ante aut poſt euerſionem Imperij Conſtantinopolitani conſcripti, quorum omnium numeri non his peregrinis characteribus concepti ſunt, ſed literis Græcis. Denique illos Characteres primi omnium Chriſtianorum Hiſpani à Mauris, ab Hiſpanis reliqui Latini Chriſtiani, ab illis Græci acceperunt, ſi modo acceperunt; & quidem concedamus accepiſſe, ij tamen apud Græcos nunquam vulgo noti fuerunt, vt non opus fuerit eos in hoc nummo cudere, vt à paucis tantum intelligerentur. Nobis igitur conſtat, recentiſsimam quidem nummi conflaturam eſſe. formas autem incluſas & veteres eſſe, & ex aliquo vetuſto libro, aut pictura Eccleſiæ alicuius deſumptas, cuiuſmodi multas hodie videmus in gemmis nouitiæ quidem celaturæ, ſed vetuſtiſsimi argumenti.

Ex notis itaque zyphrarum poſticæ nummi faciei inſcriptis colligit, illum Conſtantini Magni tempore minimè cuſum fuiſſe, ſed poſteris temporibus, iam dictis zyphris communi omnium Chriſtianorum conſenſu acceptatis. Et in epiſtola quadam ad Albertum Pighium expreſſe dicit, ſe diſcuſſis omnibus veterum Manuſcriptis, nunquam haſce zyphrarum notas 350. annis Superiores comperiſſe. Cum verò Scaliger hic tempus annumque, & qua occaſione hæ zyphræ primùm Europæ innotuerint, præcisè non determinet, noſtra-

rum

rum partium eſſe rati ſumus, negotium paucis notum, ex Chronologia Aſtronomica, eo quo fieri poteſt, ſtudio, quantumque comperire licuit, exactè denodare. Res itaque ſic ſe habet.

Anno ſalutis noſtræ 1240. Alphonſus Princeps Hiſpaniæ, & Ferdinandi Sanctiſſimi Regis Caſtillę filius, cùm literarum, tum potiſſimum Aſtronomicarum diſciplinarum, ad quas veluti naturæ quodam pondere ferebatur, amore ſtimulatus, vti iam incredibiles in ijs progreſſus fecerat, ita quoque animos omnium in admirationem ſui traxit: Interim confluentibus ad eum tanquam ad oraculum vndique & vndique Aſtronomis Mathematiciſque, cum iam à multis annis de ſiderum motibus à Ptolomæi temporibus in eum vſque diem interruptis, & oppidò defectuoſis, tum per ſe ipſum, tum per alios certior factus, errores cognoſſet, intenta mentis applicatione eos ponderans, ſeriùs de remedio quantocyùs adhibendo deliberauit: quoniam verò inaudierat ſummos in Africa Aſtrologos, tum Arabes, tum Iudæos florere, qui & emendatiſſimas de ſiderum motibus tabulas poſſiderent; vt concepta iam dudum animo molimina educeret; quotquot eo temporis in Aſtronomica facultate magna nominis celebritate florerent, ingentibus ſumptibus euocauit, quos inter fuiſſe dicuntur, vt in Aſtronomica Hiſtoria Chriſtmanni traditur, & Auguſt: Riccius in præfatione in Almageſtum Ptolomæi fusè proſequitur; Alfarabius, Abenragel, Profatius, Mahumed, Haomar, & inter cœteros Princeps Iſaac Hazan Synagogæ Toletanæ Cantor Hebræus

Tēpus quo zyphræ modernæ numerorum in Europam allatæ ſunt.

Alphonſus Rex Aſtronomiam inſtaurat.

Tabulæ Aſtronomicæ Arabum & Hebræorum in Africa.

Authores apud Arabes celebres euocantur in Hiſpaniam.

bræus; Qui omnes allatis ſecum Aſtronomicarum Tabularum codicibus, veterum emendationis tabularum initium fecerunt, quorumque opera poſtea celeberrimum illud opus, quod Tabulas Alphonſinas vocant, primum in lucem exijt, tantæ apud omnes æſtimationis, vt ex eo Rex Alphonſus immortalem nominis ſui gloriam non immeritò comparauerit, Sapientis titulo apud poſteros obtento. Atque huius Aſtronomicæ ſynodi occaſione zyphras Arithmeticas, quibus Arabum Tabulæ conſtabant, quaſque iam antè nonnulli ex Hiſpanorum Aſtronomis & Mathematicis à Mauris acceperunt: primum in Latina Tabularum deſcriptione introductas fuiſſe, omnes ferè Aſtronomicarum rerum ſcriptores conſentiunt; cum ante harum editionem Tabularum, non niſi Latinis notis Tabulæ conſcriptæ reperiantur.

Tempus, quo zyphræ numerales introductæ fuerunt.

Tempus verò, quo Rex Alphonſus hoc opus inchoauit, Mariana teſte, fuiſſe dicitur annus poſt Chriſtum 1240. & anno 1252. quo Patre Ferdinando fatis functo Hiſpali, ipſe Regni gubernacula adijt, in lucem editum fuiſſe, Chronicum Aſtronomicum Patris Ioannis Riccioli ſcitè oſtendit, queis & Arabum Hiſtorici conſonant.

Sumptus à Rege Alphõſo in Aſtronomiæ inſtauratione expenſi.

Opus itaque verè Regium, vtpote in quo quadraginta aureorum millia expenſa dicuntur; vti nouitate ſua omnium Latinorum animos vehementer accendit, ita ex nouitate curioſitas famam operis identidem per Europam increbreſcentem ſecuta, hoc præſtitit, vt beatum ſe quiſpiam diceret, cui deſcribendi operis copia

con-

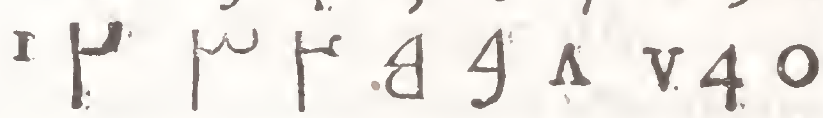
concederetur: Itaque intra paucos annos multiplicatis jam Exemplaribus Manuſcriptis (Typographia quippè necdum inuenta fuerat, ſed anno 1400. Moguntiæ primùm per Ioannem Fauſtum Orbi innotuit) factum fuit, vt nouæ hæ numerorum notæ tum ad ſcribendum facillimæ, tum ad computandum aptiſſimæ ab omnibus acceptatæ, non ad priuatam dumtaxat, ſed & ad publicum bonum conuerterentur.

Ab anno itaque 1252. quo primùm zyphræ Arithmeticæ ad nos translatæ ſunt, fluxerunt ad annum 1606. Scaligeri ætatem, anni 354; ad annum verò 1665. anni 413. Quotquot autem Scriptores 70. abhinc annis harum mentionem fecerunt, earum ad Hiſpanos aut Græcos translationem intra 300, aut 400. abhinc annos præterpropter conſtituunt: & ex Planudis patet Arithmetica, quam vt ſupra diximus, iuxta harum zyphrarum notas, anno 1270. Imperante Michaële Palæologo edidit, ab hinc annis 392.

Atque hoc ita eſſe, omnes ferè conſentiunt: Scaliger, cuius verba ſuprà allegauimus, à ſua ætate trecentos præterpropter annos conſtituit, quem ſecuti Gruterus & Hermannus Hugo; ille in ſuis, quos *Fax Artium* vocat, inſcriptis libris; hoc in ſuo de ſcribendi origine, libello, his verbis oſtendunt: *Barbaricæ Arithmeticorum notæ, quibus hodiè vtimur, ante trecentos circiter annos tantùm ad nos venère ab Arabibus, & Hiſpani quidem primùm eas acceperunt à Mauris, Latini denique omnes ab Hiſpanis*; Quibus non abnuit Matthæus Hoſtius in Libro de recta numerandi ratione. Theatrum

vitæ humanæ Tomo N. fol. 64. *Notæ Barbaricæ, quas zyphras vocamus recentiores ſunt, quàm quidam exiſtimare poſſent, à Mauris in Hiſpaniam primum introductæ, & ab his cæteris Europæ Prouincijs communicatæ.*

Certè à Mauris primùm communicatas, vel ipſæ notæ oſtendunt, quæ à Latinis in nullo ferè diſcrepant, vt in appoſito ſchemate patet.

Zyphræ Latinæ. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.
Zyphræ Barbaricæ.

Vbi vides vnitatem barbaricam eandem eſſe cum 1 Latino. 2. eandem eſſe cum barbarica ⊢, nulla alia intercedente differentia, niſi quod hæc, more Arabibus vſitato, ſit inuerſa, Latina ſic 2. lineola nonnihil producta.

Pari pacto ternarij numeri zyphra nihil aliud eſt, quam inuerſa Arabum hoc modo 3, quæ ternariæ Latinæ reſpondet Latino 4. hoc modo ꝗ neque quinarius Arabum ɗ abludit à Latinorum 5, niſi quod ille clauſus ſit, & inuerſus, vt g. 5. inuerſus enim ſine clau-
Ȣ. 5. ſura 5 ad amuſſim reſpondet. Senarius Latinorum ad amuſſim concordat Arabico, niſi quod hic inuerſus ſit, ſicuti hic vides ᴝ Arabum quoque ſeptenarius v. inuerſo modo ſit 7 Latinorum. Octonarius verò Arabum, omnium maximè differt à Latinorum octonario, quod cur factum ſit, non niſi per coniecturas explicandum eſt; forſan olim ſeptenario V. ſupponebant Λ, ex quorum coniunctione naſcebatur infraſcripta lineola octo-

Inuerſa 9. ſex 6. Inuerſ. V. rect. 7.

octonarius X, noſtro non abſimilis, & in hunc vſque diem apud Coptitas in vſu eſt. Verùm vti Arabes compendio ſtudebant, ſic facilè per ſeptenarij notam V inuerſo modo expreſſam, octonarium exhibere potuerunt. Nouenarius verò Arabum ita congruit Latinorum nouenario, vt differentiam vix agnoſcas. Denique zyphram, quam Arabes per punctum, Latini per circellum, vulgò *zero* vocant, quamuis apud Planudem hanc zyphram ſub circelli quoque forma expreſſam reperiam, vt proindè nonnullam differentiam haſce notas incurriſſe mirum non ſit, cum eas pro vario ſcribentium modo, varias in hunc vſque diem comperiamus; continuationem verò horum numerorum videbis in pinace ſuprapoſito.

Sed obijciet nonnemo: numeros hoſce , qui noſtris 4 5 & 7 reſpondent, ante 300 annos in Anglia inuentos, à modernis nonnihil diſcrepare. Reſpondeo, has notas nullam, vt in ſcholis loquuntur, ſpecificam differentiam inuoluere, ſed prorſus cum hodiernis eaſdem eſſe, nam eadem eſt cum 5, & eadem cum 7, niſi quod illa parumper à ſitu naturali 7 detorta ſit: in 4 tantùm differentia occurrit, cuius rei rationem vti aſſignare non poſſumus, ita id vel communi ſcribentium, vel Scriptoris particularis ſic volentis conſuetudini adſcribendum eſſe exiſtimem; cum & hodiè ita diuerſimodè à diuerſis exprimantur, vt non exigua haſce inter & vulgatas notas differentia inueniatur.

Sed vt hæc amplioribus teſtimonijs ſtabiliantur; audia-

audiamus Petrum Ramum, qui Libro IV. Scholarum Mathematicarum, folio 117. quæ hucuſque de Barbaricis notis dicta ſunt, veluti ἀνακεφαλαιώσει quadam, nec non inſigni atteſtatione confirmat his verbis: *Numeri ſeu notæ, quæ hìc deſcribuntur, recentes ſunt; his enim Euclides vel Theon nunquam vſi ſunt, nuſquam Archimedes, aut veterum quiſquam. Nicomachus ait, Numeri ſignificationem per vnitates eſſe* φυσικὴν καὶ ἀμέθοδον, *ideoque ſimpliciſſimum. Græcos verò literas* νόμῳ καὶ συνθήματι, *lege & conſtitutione hominum ſignificare: vt* I. *quo* 10. *K quo* 20. *&c. ſignificantur. Denique apud veteres neminem notare potui has notas:* 1 2 3 *&c. Alij referunt ad Phœnices Arithmeticæ inuentores propter eandem commerciorum rationem; Alij ad Indos. Ioannes à Sacroboſco, cuius ſepulchrum eſt Lutetiæ in Comitio Maturinenſi, refert ad Arabes, nec opinio aliena eſt; Cum orbe Arabes potirentur, etiam diſciplinarum potiri potuiſſe haud à vero abludat. Itaque eorum ſcripta multa extant in Philoſophia, Medicina, Mathematica, vndè Algorithmus pro Arithmetica, Almageſtum pro Syntaxi magna, quia al Arabibus articulus eſt,* ἀριθμὸς *verò græcè numerus, &* μέγιστον *maximum: permiſtis itaque ex Arabico & Græco vocabulis, facta ſunt nomina Algorithmus, & Almageſtus. Quicumque autem fuerit inuentor decem notarum, laudem magnam meruit; res ipſa certè tantùm placuit, vt omnium gentium conſenſum meruit, quod è libris latinè, græcè & hebraicè editis patet; hodièque omnes hæ notæ zyphræ vocantur, & hìc numerare idem ſit, quod zyphrare.* Huc vſque Ramus. Vbi nota Ioannem de Sacro-

Commendatio zyphrarum.

Sacroboſco, cuius mentionem facit Ramus, primum fuiſſe, qui in Francia libros ſuos hiſce notis inſignierit: vti poſteà dicetur.

Confirmat hæc eadem Lucas Gauricus in Oratione quadam de laudibus Aſtronomiæ Ferrariæ habita: verba eius ſunt: *Nec minus nobis inſcribendo profuerunt Arabes cum pleriſque recutitis Sabbatarijs, qui ſuas ad nos inuentiones induxerunt; quorum plerique in Hiſpania Alphonſo Regi auxiliares in Aſtronomia inſtauranda manus porroxerunt, Omar, Haly, Abenragel, Geber Hiſpalenſis, Iacutus, Calo Calonymus, & alij quàm plurimi.* Lucas Gauricus.

Petrus Nonius in præfatione in Sphæram Ioannis de Sacroboſco, haſce in Occidentem ab Arabibus tranſlatas, his verbis confirmat: *Nam etſi*, inquit, *Arabes deſertam à Græcis poßeſsionem magna vi inuaſerunt, adeò vt has Artes in Occidentem & Hiſpaniam vſque propagauerint, tamen eorum ſcripta oſtendunt, curioſam Nationem non tam laboraſſe in obſeruandis motibus, quam in diuinationibus per numeros, quarum adeò cupidi erant, vt non contenti Ptolomæi Aſtrologia, ſortes etiam & alia multa prædictionum genera* ἀναπολόγητα *commenti ſint: at noſtri numeroſis Arabum ſuffulti ſubſidijs, multò poſtmodum excellentiùs Aſtronomiam tractaſſe cenſeri debent.* Petrus Nonius.

Quæ hic de ſuperſtitione Arabum per numeros innuit, veriſſima ſunt: adeò enim hiſce zyphris inſaniunt, vt nullam ſine hiſce deliberationem ſuſcipiant, nullum Aſtrologicum, genethliacum, nullum apote- Superſtitio Arabum in numeris.

leſma

leſma, aut prophylacticum ſine hiſce condant. Quæ cum in Cabala Saracenica Secundo Tomo Oedipi, & in Magia Hieroglyphica fusè tractauimus, eò Lectorem remittimus.

Io Bap. Ricciolus. Reſtat tandem hoc loco Coronidis loco apponendum teſtimonium P. Riccioli, qui in præfatione noui ſui Almageſti, prædicta multò penitius ponderans, ſic ait: *Cum Tabulæ Ptolomaicæ ſucceſſu temporis manifeſtè à Cælo aberrarent, Albategnius nono Chriſti ſeculo, & 10. Azophi, & 11. Arzael & Geber Hiſpalenſes; nec non Perſarum Mathematici Tybennenſes de Motibus Cæleſtibus inſtaurandis cogitarunt; & iam Cœpta à Saracenis Alexandriæ, ad Arabes Aſtronomia veluti captiua iam aliò abducta fuerat. & Iudæi cum Arabibus non minus de ſuperſtitione Cabaliſtica, vel Aſtrologicis deliramentis per ſiderum motus ſtabiliendis, quàm de ipſis Cæli motibus decertabant: Ex hac colluuie Alphonſus & Tabulas Alphonſinas conſtrui iuſsit, ediditque anno 1252., ſed renouatas ad Albategnij normam denuò edidit anno 1256. quò anno Sphæram ſuam Ioannes de Sacroboſco Pariſijs vulgauit.*

Atque hæc ſunt, quæ de zyphrarum origine non pro dignitate quidem, ſed pro temporis anguſtia, adducenda duxi; fateor tamen, ad exactam dictorum veritatem demonſtrandam, inter paucos, quos ego conſului codices, quamplurimos alios quadringentis annis antiquiores, conſulendos eſſe.

ARIT-

ARITHMOLOGIAE
PARS II.

De arcanis Numerorum quorundam, quos Pronicos vocant, proprietatibus.

PRAEFATIO
Ad Lectorem.

EXpoſita iam numerorum origine ac fabrica, reſtat vt ad abditas quaſdam eorundem proprietates calamum admoueamus. Ita enim humano ingenio comparatum eſt, vt ſi quem rarum & exoticum, ſiue in Mathematicis, ſiue naturalibus diſciplinis effectum deprehendant, cauſarum ignari, protinùs in admirationem rapti, neſcio quid diuinum, Græci τὸ θεῖον *vocant, ſub ijs latere, vtpotè ad operandum efficax, firma ſibi fide perſuadeant. Quod tùm in alijs, tum potiſſimum in mirificis numerorum, quos pronicos vocant, proprietatibus vſu venit: Has enim Orientis Philoſophi tum Arabes, tum Chaldæi, Hebræorumque Mekubalim cum aduertiſſent, & neſcio quas prodigioſas operationes, tum in artificioſa eorundem diſpoſitione, tum in collectione omnium in vnam & eandem ſummam quaqua verſus*

facta ſubolfeciſſent; admiratione attoniti, fieri non poſſe, quin mirum quidpiam, & ad mundi Genios attrahendos opportunum ſub ijs deliteſceret, nimia credulitate pro certo habebant. Unde contigit, vt quod ex ſe purum ſincerum, quodque ſuas rationes apodicticas in Arithmetica & Geometria rectè fundatas haberet, ad impias ſuperſtitiones traherent; dum numeris huiuſmodi figuriſque efficentiam naturalem, cuius, omnium Philoſophorum ſententià, expertes ſunt, attribuere auſi ſunt: ſed & humani generis hoſtis eorum ſe operationibus commiſcens, non deſtitit mirificos huiuſmodi effectus ſubtili ſuperſtitionum velamento tegere, modumque ſuggerere, quo in amuleta & periammata efformari, iunctiſque ijs barbaris & nil ſignificantibus vocabulis, ſeptem mundi Genijs Planetarijs impiè conſecrari poßint, vtique nullo alio fine, niſi vt eos ſatanico hoc irretitos commercio, in laqueos ſuos cum æternæ felicitatis damno traheret. Vt itaque quiſque ab huiuſmodi ſibi caueat, hac ſecunda parte vires & proprietates nonnullorum numerorum, iuxta Geometricas leges ita exponemus, vt & Mathematica ratio in ijs, certa quidem & euidens pateat, origo verò ſuperſtitionis occaſione horum numerorum enata, & virtus illa per quam huiuſmodi numeri efficaciter, impia incautorum mortalium perſuaſione operari credebantur, luculentiùs ad cautelam innoteſceret.

CAPVT I.

De miris numerorum effectibus.

ÆGyptios, philoſophos certos quoſdam, eoſque arcaniſſimos numeros habuiſſe, ſeptem principalibus Dijs dedicatos, certum eſt; quales autem hi numeri fuerint, quibuſue Dijs dedicati, aut quos vſus habuerint, demonſtrabimus. De his ſic Abenuaſchia de cultu Ægyptiorum; *Meminerunt Philoſophi Aegyptij, quod erant ipſis ſeptem numeri in magna veneratione, quos & ſeptem Dijs eorum conſecrabant; videlicet, Saturno, Ioui, Rephan ſiue Marti, Soli Veneri, Mercurio, & Lunæ. Saturno dedicabant hoſce numeros* 3. 9. 15. *&* 45. *Ioui hos* 4. 16. 34. *&* 136. *Marti hos* 5. 25. 65. *&* 325. *Soli hos* 6. 36. 111. *&* 666. *Veneri hos* 7. 49. 175. *&* 1225. *Mercurio hoſce,* 8. 64. 260. 2080. *Lunæ denique,* 9. 81. 369. *&* 3321. Habemus numeros; iam quod myſterium ſub ipſis lateat, & originem vnde nanciſcantur, videamus. Dijs qui numeri dicati.

Notandum itaque inter aſciticios Ægyptiorum diſcipulos Pythagoræos, arcanas quaſdam numerorum diſpoſitiones didiciſſe, quibus tantum tribuebant, vt nihil non in rerum natura ijs ſe demonſtrare poſſe putarent. Atque vnitatem quidem ipſam, omnium numerorum parentem, ſibi tantummodò, non alteri præterea ſimilem dicunt, eo quod in ſe ducta (id quod nulli nume- Pythagorei veritatem in magna veneratione habebant.

ro contingit) ſemper eadem eſt, nimirum ſui ſimilis vnde totius corporis Regem Dominumque actionum vniuerſarum, & ὀσίαν ipſam rerum omnium non temerè dixerunt. Primum verò numerorum ex geminatà vnitate prognatum, id eſt, 2, & opinionem mutationi obnoxiam, & motum nunquam conſiſtentem vocarunt, alia item omnia aliorum numerorum nominibus appellantes. Quadratos autem cum primis obſeruarunt, tanquam rerum omnium in ſeptemplici Mundo geneſis rationem explicantes. Eſt autem quadratus numerus, qui ex radice in ſe ducta producitur. Et vt ab vnitate incipiamus, eſt illa vti indiuiſibilis, ita immultiplicabilis, non tamen adeò infœcunda, vt quod reliqui numeri præſtant, id non præſtet ipſa, cum ſit mater & principium numerorum; alij in ſe ducti, ſemper diuiſum quid efficiunt, ſola vnitas in ſe ducta, ſemper ſe ipſam in vnitatem reſtituit, ſemper eadem, nulli obnoxia, varietatis ſui ipſius & radix, & quadratus, & cubus eſt, id quod vnam Dei O. M. eſſentiam & naturam immortalem, omnis diuerſitatis & alterationis expertem, ſat ſuperque comprobat, ſola diuerſitate in conſequentibus vnitatem numeris exiſtente. Quemadmodum igitur ab vna ſuprema Mundi architectonica Monade omnia emanarunt, ſic numerorum ordo ab illa vnitate proficiſcentium, non huc, ſed illuc, vbi is eſt, quem illa refert, aptè erat inſtituendus. Sed vt ad quadratorum numerorum myſteria propiùs accedamus.

Quadratorũ numerorum æſtimatio.

Sciendum eſt quod ſicuti duo ſemper quadrati, vnum intermedium habent proportionalem, ita bini

cubi

cubi duos proportionales numeros habent intermedios, v. g. ſi, 2, in ſe ducantur, quadratum efficitur 4. ſi 2 in 4 cubus efficietur 8; item ſi 3. in ſe ducantur, naſcentur 9; & iterum ſi 3. in 9, naſcentur 27 cubus; ſi deindè duo in 3 ducantur, 6, medium quadratorum 4 & 9 proportionalis creatur; hoc pacto, 4.6.9. qui ſunt in ſeſquialtera proportione; ſicuti enim ſe habet 4, ad 6, ita 6 ad 9. Si porrò 2 radicem iterum in 6 medium proportionalem, & in hunc eundem 3 radicem duxeris, naſcentur 12 & 18, id eſt duo medij proportionales inter duos cubos 8, & 27; nam 8.12, 18, 27, in eadem ſunt proportione continua ſeſquialtera. Hoc idem prorſus reperies in vnitate eandem vim cum numeris communicatam habente, hæc enim in ſe ducta, quamuis ſemper ſit omninò eadem, attamen cum numeris comparata quos genuit, & ipſa eadem ratione conſideratur. Si itaque 1 lateris vim habens in ſe ducatur, vnum quid quadrati vim habens producetur; ſi denuo vim lateris habens in 1 vim quadrati habens ducatur, 1 cubi poteſtatem obtinebit. Si poſteà 1 vim habens lateris in 2 latus ducatur, 2 medius erit proportionalis; 4 verò ex binario vim habens quadrati producitur, nam 1, 2, 4 in dupla ſunt proportione. Si iterum primò vim lateris habens 1, deinde latus 2, in 2 binarium medium quadratorum proportionale ducatur, 2 & 4, cubi poteſtatem obtinebunt, & 8 cubi ipſius proportionales generantur, ſunt enim 1, 2, 4, 8 in continua dupla proportione. Si iterum 2 ſe habeat vt latus ſeu radix, deinde hæc in 2 medium proportionalem ducatur, prodibunt 4;

Quadratorum numerorum proprietas.

erunt

erunt igitur 2 & 4 inter 1, quæ ſe habet, vt cubus, & inter 8 alterum cubum, medij proportionales, vt ſequitur 1,2,4,8.

Vnitas rationem quadrati & cubi obtinet.

Hanc itaque vnitatem omnes vnitates, radices, quadratos, cuboſque complicantem Deo æterno & immenſo applicabant Pythagorai, eratque quaſi primus quadratus, & cubus Diuinæ naturæ, in quo omnia vnum ſunt. Secundus quadratus erat quaternarius ex dyade in ſe ductà productus, quem aſſimilabant materiæ imperfectæ, & in potentialis habitudinis abyſſo ſubmerſæ. Tertium quadratum 9. ex ternario in ſe ducto productum numerū dedicabant Saturno. Quartum quadratum 16, ex quaternario in ſe multiplicato productum dicabant Ioui. Quintum quadratum 25, ex pentade in ſe multiplicata productum Marti, Sextum quadratum 36, ex ſenario in ſe multiplicato productum, Soli. Septimum quadratum 49, ex ſeptenario in ſe ducto emanantem, Veneri. Octauum quadratum 64, ex octonario in ſe ducto procedentem, Mercurio. Nonum deniq; quadratum 81, ex nouenario in ſe ducto prodeuntem numerum Lunæ dedicabant; cubos verò eodem ordine, quo quadratos cœleſtibus Dijs, Elementaribus Genijs dicabant, vt poſteà dicetur. Atque ab hiſce nouem quadratis recenſitis, duos primos quadratos ex monade & dyade emanantes eximebant; monadis quidem quadratum, vtpotè ſupra omnes humanæ ſublimitatis intellectus metas longè ſemotiſſimum; dyadis verò quadratum 4, ob imperfectionem materiæ, quam inuoluebat; reliquos verò ſeptem quadratos ſeptem ſingulos

7 Planetis dicati numeri qui?

gulos

gulos ſingulis, vt diximus, dedicabant Planetis. Primum quadratum poſt binarium, id eſt 9, ex tribus in ſe ductis emanantem, Saturno dicabant, hac ducti ratione, quod quantò Dij ſupremo Deorum omnium Anteſignano & Monadi ſummæ, ſiue ſupramundanæ, viciniores eſſent, tantò forent ſimpliciores, minuſue in multitudinem rerum materialium mergerentur; quantò vero à monade remotiores, tanto plus materialis miſcellæ participarent; vt proindè Lunæ non ſine ratione 81. inter eos quadratos, qui radicibus intra denarium conſtitutis emergunt, maximum, dedicandum putarint.

Admiranda quadratorũ proprietas.

Aſſignatis itaque dictis quadratis ſeptem, cum admirandam quandam proprietatem in alia & alia diſpoſitione ſingulorum notarent; fieri non potuiſſe opinati ſunt, quin Deus ſumma & incomprehenſa ſub ijs myſteria humano intellectui exhibere, atque adeò ſingulorum ſeptem Mundorum ordinem, adminiſtrationem, œconomiam ſub ijs indigitare voluerit. Rem exemplo declaro. Si quis confuſas typographicas litterarum formas conſiderauerit, tametſi illæ omnem ſcientiam imaginabilem intra ſe contineant, neſcit tamen, quæ ſit illa, quam deſiderat, & ſub qua combinatione lateat; peritus tamen mox formas ità aptè combinare nouit, vt tandem quidquid voluerit, imo ſcientiarum myſteria ex ijſdem per ſenſus appropriatos efficiat eliciatque. Haud abſimili ratione quadrati quidam myſterioſiſſimi dantur, ſed ſub certis numerorum formis, confuſa myſteria vt lateant, neceſſe eſt; patebunt autem

Deum omnia numeris adminiſtrare exemplo docetur.

mox,

mox, vbi in totidem areolis, quot quadratus eiuſdem monades continet, ſingulos ordine numeros aptè & artificiosè peritus Arithmeticus quiſpiam digeſſerit. Sed primò quidem ſingulorum quadratorum myſteria, deindè modum etiam, eorundemque intra areolas quadrati diſponendorum rationem aperiemus.

CAPVT II.

De myſterijs huiuſmodi numerorum.

SApientes itaque veteres, dictos quadratos eo ordine diggeſtos diſponebant, vt quomodocumque numeri intra arcas diſpoſiti aggregarentur, ſemper vnus & idem numerus emergeret, quorum omnium deindè ſumma ſuum quoque myſterium haberet. Vocabantur ea ſigilla Deorum, vti dicebant, immortalium, eo quod ſub illis mira quadam ratione dominium eorum & in omnia poteſtas exprimeretur.

Sigillum Saturni.

Cum itaque 9. quadratum primum Saturni, quem totius vniuerſi mentem appellabant, pingere volebant, huius numeros intra nouem quadratula eo artificio diſponebant, vt ſinguli ordines numerorum, normales, tranſuerſi, diagonales, ſimul iuncti, vnum & eundem numerum reſtituerent, vt ſequitur.

Si-

Sigillum Saturni.			Normalis additio.			Tranſuerſalis additio.			Diagonalis additio.	
4	9	2	4	9	2	4	3	8	4	2
3	5	7	3	5	7	9	5	1	5	5
8	1	6	8	1	6	2	7	6	6	8
			15	15	15	15	15	15	15	15

Vides igitur, vt quomodocumque ſumpti numeri, ſemper 15 reſtituant. Omnes autem numeri ſimul ſumpti continent 45. Atque hoc eſt quod paulò ante Abennuaſchia innuebat, cum diceret Saturno dedicatum fuiſſe 3.9: 15. 45. Ternarium enim conſtituunt quadrati radicem ſeu latus, 9 ipſum quadratum, 15 numeros ſingulorum ordinum abditos, vti & ſumma omnium 45. conſtituunt, qui numerus habetur ſi tria latus quadrati in 15 duxeris, ſingulorum ordinum ſummam. Atque hinc patet cur Abuhali Arabs in ſua Aſtronomia dixerit, Saturnum tribus potentijs regijs maximis circumdatum, vnumquemque verò horum 9. alijs principalibus, & his 15 alijs; ſummam omnium verò conſtituere Saturninum Geniorum principalium toti Vniuerſo præſidentium Chorum: verba eius cito: *Sunt Saturno tres Reges, & vnuſquiſque horum nouem alios Reges habet, & vnuſquiſque horum alios 15. Summa omnium ſunt 45. vti nomen Zahel, id eſt Saturni, demonſtrat, quod in numeros reſolutum, eundem numerum*

exhibet; Monarchiæ videlicet Saturninæ in 3. 9. 15. Claſſes diſtributæ ſummam 45.

Sigillum Iouis.

Sed procedamus ad ſecundi quadrati Schematiſmum, ſiue Sigillum Iouis, quod ex quaternario in ſe ducto emergit, eſtque 16: cuius diſpoſitio talis eſt, vt ſinguli numerorum ordines, normales ſiue perpendiculares, tranſuerſi, diagonales ſiue diametrales, vti & quadratulorum medium circumſiſtentium numeri ſimul iuncti, ſemper eundem numerum reſtituant, videlicet 34, ſumma verò omnium ſit 136. qui numerus habetur ex ductu lateris 4. in 34. Sigillum ſequitur vnà cum additione numerorum.

Sigillum Iouis.				Additio perpendicularis.				Tranſuerſalis.				Diagonalis.	
4	14	15	1	4	14	15	1	4	9	5	16	1	4
9	7	6	12	9	7	6	12	14	7	11	2	6	7
5	11	10	8	5	11	10	8	15	6	10	3	11	10
16	2	3	13	16	2	3	13	1	12	8	13	16	13
				34	34	34	34	34	34	34	34	34	34

Idem

Idem emergit ſi numeros quadratorum, quæ medium circumſiſtunt, addas.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n
4	15	5	10	7	5	14	9	14	12	15	1	4
14	1	11	8	6	2	9	11	6	10	7	16	13
9	6	16	3	11	15	8	11	6	10	7	7	6
7	12	2	13	10	12	3	3	8	2	5	10	11
34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34

Porro numeri intra duas areolas oppoſitas diagonaliter ſitas additi, eundem ſemper numerum 34. exhibent, vt in f. 5. 2. & 15. 12. & in g. 14. 9. & 8. 3. Diagonales verò, qui tres areas poſſident, numeri, ſi medium dupl. s, ſemper eundem dabunt numerum 34. vt in h 9. 11. 3. & in i. 14. 6. 8, inque k. 12. 10. 2. & in l, 15. 7. 5. medij duplati ſemper eundem numerum dabunt, videlicet 34. Extremi quoque quadratuli iũcti numeris in binis quadratulis medi s μέγινως ſumptis, vt in m 1. 16. 7. 10, & in n 4. 13. 6. 11. ſemper eundem numerum 34. conſtituunt; vt vides; quod ſanè meritò παράδοξον, & ſummâ admiratione dignum videri poteſt.

Sigillum Martis.

Venio ad quadratum Martis 25. qui numerus in viginti quinque areolas digeſtas, modo paulo poſt dicendo, eandem quam priores obtinet proprietatem. Figura

Quid quadratum Martis in numeris.

gura ſequitur, in qua ſinguli ordines quouis modo ſumpti, ſemper ſimul iuncti dant 65. & ſumma omnium eſt 325. qui numerus reſultat ex multiplicatione lateris ſin. 65.

Sigillum Martis.

11	24	7	20	3
4	12	25	8	16
17	5	13	21	9
10	18	1	14	22
23	6	19	2	15

Recta additio.

11	24	7	20	3
4	12	25	8	16
17	5	13	21	9
10	18	1	14	22
23	6	19	2	15
65	65	65	65	65

Tranſuerſa additio.

11	4	17	10	23
24	12	5	18	6
7	25	13	1	19
20	8	21	14	2
3	16	9	22	15
65	65	65	65	65

Diagonalis & quadrata additio.

3	11	25	11	12	4
8	12	5	3	8	16
13	13	1	15	14	10
18	14	21	23	18	22
23	15	13	13	13	13
65	65	65	65	65	65

Sigillum Solis.

Quid ſigillũ Solis in numeris.

Sigillum quadrati Solis ex ſenario in ſe ducto producitur, & præ cœteris numeros oppidò myſterioſos ſor-

GENEALOGIA

Comitum Tuſculanorum, vna cum Genealogia Comitum Signiæ, Anagniæ, Poli & Valmontonis ab anno 800. vſque ad præſentem annum 1664. continuata, ex mente Franciſci Zazaræ, Marci Dionyſij, Condelorij; aliorumque Genealogorum.

Ex qua patet Genealogiam S. Euſtachij in Tertullum Senatorem Romanum, Patrem S. Placidi diſcipuli S. Benedicti primò in Comites Tuſculanos deriuatam, & tandem in Comites Signiæ, Anagniæ, Valmontonis & Poli, tripartito ramo transfuſam, in hunc vſque diem perſeuerare.

Inſeratur hæc Tabula fol. 68.

Nota ad Lectorem.

A Tertullo Conſ. Rom. 525 Famil. Octauio-Euſt. per poſteros ſuos propagata fuit primò ad Greg. Com. & Conſ. Rom. deinde ad Ptolomæum I. & II. & hinc ad Theodorum & Deodatum filios. & ab hoc ad Albericum, ab Alb. ad Bened. à quo incipit texere ſuam Genealogiam Comitum, Marcus Dionyſius vt ſequitur.

- BENEDICTVS Caput Tuſcul. fam. Rom Principum potentiſs. an. 820. ab hoc
  - Albericus Princeps Rom. & Præf. Vrbis. 875. cui in matrimonium obtigit Alda Hugonis Reg. Longobard. filia Bar. fol. 393. ab hoc
    - Octauianus, poſtea Papa IOANN. XII 956. primus qui ex Pont. mutauit nomen, electus 18. annos habens. Baron.
    - Deodatus Com. Tuſc. à quo
      - Gregorius Com. Tuſc.
        - Albericus Princ. Rom. & Com. Tuſc.
          - Quido, vel Otto, Dom. Poli, à quo
            - Ioannes Mincius Antipap. dictus Bened IX. 1058.
            - Berardus Dom Poli.
              - Oddo, à quo Gregorius, & ab hoc
                - Oddo, & ab hoc Conſtantia vxor Ioan. Conti & Neptis Innoc. III.
              - Ioann Card. ſub Adrian. IV. 1158.
            - Oddo.
          - Theophylactus, poſteà BENED. IX. Papa 1032.
          - Gerardus, à quo
            - Saſſo Card. ſub Paſchal. II. 1105.
          - Gregorius Caput factionum, à quo
            - Petrus Dom. Anagn. à quo
              - Thraſimund' ex cuius vxore Clarina
                - Thomas de Supino, à quo
                  - Oddo de Valmont
                  - Iacob. Roſſus de Valmont.
                  - Lotharius, poſteà INNOCEN III.
                  - Riccardus Com. Soræ.
                    - B — Ramus II. Comitum Poli & Valmont. à Paulo originem ducens.
                    - Paulus de Valmontone, à quo
                    - Stephanus Card. ſub Innoc. III.
                    - Ioannes Dom. Poli Com. Albæ Præf. Rom. vxor eius Conſtantia, ex qua
                      - Ioannes.
                        - Adenolphus
                          - Ioannes.
                          - Paulus Can. Carnot.
                          - Petrus Can. Rhetenſis.
                        - Perna
                        - Paulus.
                      - Stephanus furioſus.
                        - Traſimundus.
                        - Petrus.
                        - Altruda.
                        - Ocelinda.
                      - Paulus Epiſc Tripol
                      - Franciſca & Lauinia Princ. piſſa Antioch
                      - Mobilia.
                      - Nicolaus Cius Rom postea Card à Greg. X
                        - Paulus.
                        - Ioan. Can.
                        - Theodora.
                        - Ioan Dom. Poli.
                          - Stephanus.
                          - Nicolaus.
                      - Petrus Sen. Rom. à quo
                        - Stephanus.
                  - Liuia vxor Philip. Paparoni.
                  - Petrus qui ædificauit turrim Romæ vulgò *de Conti*.
              - Greg Dom. Poli Pater Card. Ioan. ſub Inn. III.
              - Paulus, à quo
                - Octauianus Card. ſub Inn. III.
              - Philippus, à quo
                - A — Ramus I Greg. IX à Philippo originem ſuam ſortitus
                - Matthias.
                - Triſtenius à quo
                  - Hugolinus poſteà GREG. IX Papa.
                  - Philippus à quo Pelagius Mon. S. Ben.
                  - Matthias
                    - Philippa vxor Ioan. Conti.
                    - Rinaldus poſtea ALEX. IV. Papa.
                    - Bartholomæus Dom. de Genna
                      - Helena vxor Ioan. Caſtelli.
                      - Ioannes Dom. Gauignani.
                      - Rinaldus Roſſus.
                        - Maximus.
                        - Baldoinus.
                        - Stephania Mater Nicolai III. Papæ ex Vrſina familia.
                        - Stephanus.
                - Thraſimundus Roſſus, à quo Guilielmus, & ab hoc Thomaſſina Comitiſſa, ſepulta in SS. Vinc. & Anaſt. Rom.
            - Pet. Card. ſub Victore II. 1057.
            - Adenolphus Dom. de Capua à quo Octauianus poſtea Antip. Victor IV. dictus.
        - BENEDIC. poſtea Papa VII. dictus VIII 1012. initia Ord. Camald.
        - IOAN XIX Papa. 1024. intimus S. Henrico Imper. Ciacc. Plat. Baron.
        - Donatus Com. de Ceccano.
          - Vbertus, & ab hoc Bonifacius Card. ſub Leon. IX. 1049.
      - Aldobrandus Comes Soræ & Signiæ.
      - BENEDIC. VII. prius Epiſc. Sutrienſis, poſtea Papa 975. reſtaurauit Eccl. S. Cruc. in Ieruſalem, vbi & ſepultus.
  - Lambertus cum fratre expellunt Pont. Ioan. VIII. eo quod Imperium Rom. quod ipſi prætendebant in Carolum Caluum contuliſſet.
  - SERGIVS III. 904. ter Cathedræ Petri ſuffectus, à factione contraria bis repulſus, & tertiò tandem confirmatus. Ciacc. fol. 306. in Vit. Ioan. VIII. Bar. fol. 671. fig. 16. ab hoc
    - IOANNES XI. PP. de quo Ciaccon. Ioan. XI. Sergij, vt aiunt, filius, Rom. ex Com. Tuſc. qui ijdem ſunt cũ Com. Signiæ, de Comitibus poſtea dicti, qui comparato exercitu Saracenos ex Italia pepulit.

ſortitum eſt: Nam ſingulæ numerorum ſeries in quadrato ritè diſpoſitæ, ſimul iunctæ, ſemper quomodocumque ſumptæ, conficiunt numerum 111. trium monadum paulò ante recenſitarum, Archetypæ, Genialis, & Sydereæ ſummam: ſumma verò omnium conficit 666, qui numerus reſultat ex lateris ductu in 111. quæ ſunt trium mundanarum compoſitionum vltimum complementum, Monarchiæ Solaris typus & exemplar vnicum, vt ſequitur.

Sigillum Solis.

6	32	3	34	35	1
7	11	27	28	8	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	17	13
25	29	10	9	26	12
36	5	33	4	2	31

Recta.

6	32	3	34	35	1
7	11	27	28	8	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	17	13
25	29	10	9	26	12
36	5	33	4	2	31
111	111	111	111	111	111

Tranſuerſa.

6	7	19	18	25	36
32	11	14	20	29	5
3	27	16	22	10	33
34	28	15	21	9	4
35	8	23	17	26	2
1	30	24	13	12	31
111	111	111	111	111	111

Diagonalis & quadrata.

1	6
8	11
15	16
22	21
29	26
36	31
111	111

& innumeris alijs modis.

Si-

Sigillum Veneris.

Quid Sigillum Veneris in numeris.

Sigillum quadrati Veneris ex ſeptenario in ſe ducto prodit, cuius numeri intra quadratum ritè diſpoſiti quomodocumque iungantur, ſemper eundem numerum, vt priora, conficiunt, videlicet 175. ſumma verò omnium 1225. efficit. Venereæ Monarchiæ ſymbolum, cuius typus is eſt, qui ſequitur.

Sigillum Veneris.

22	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28

Recta.

22	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28
175	175	175	175	175	175	175

Tranſuerſa.

22	5	30	13	38	21	46
27	23	6	31	14	39	15
16	48	25	7	32	8	40
41	17	49	25	1	33	9
10	52	18	43	26	2	34
35	11	36	19	44	27	3
4	29	12	37	20	49	28
175	175	175	175	175	175	175

Diagonalis & innumeris alijs modis.

22	4
23	11
24	18
25	25
26	32
27	39
28	46
175	175

Si-

Sigillum Mercurij.

Signum quadrati Mercurij ex octonario in ſe ducto emergit, cuius numeri ſolito ordine inter quadratum coacti digeſtique, quomodolibet, rectà, tranſuersè, obliquè iuncti, ſemper eundem numerum conſtituunt, videlicet 260. ſumma verò omnium 2080. exprimit, Mercurialis Monarchiæ typum. figura ſequitur.

Quid Sigillum Mercurij in numeris.

Sigillum Mercurij.

									260
Summa tranſuerſarum.	8	58	59	5	4	62	63	1	260
	49	15	14	52	53	11	10	56	260
	41	23	22	44	45	19	18	48	260
	32	34	35	29	28	38	39	25	260
	40	26	27	37	36	30	31	33	260
	17	47	46	20	21	43	42	24	260
Summa	9	55	54	12	13	51	50	16	260
rectarum ſerierum.	64	2	3	61	6	6	7	57	260
	260	260	260	260	260	260	260	260	260

Si-

Sigillum Lunæ.

Quid ſigilli Lunæ in numeris.

Sigillum quadrati Lunaris ex 9. in ſe ducto producitur, videlicet 81. cuius numeri intra quadratum ſuum coarctati, ritèque diſpoſiti iuxta ſeries numerorum tranſuerſas, rectas, obliquas, quomodocumque additi ſemper producunt 369. ſumma verò omnium tibi exhibet 3321. Lunaris Monarchiæ typum, vt ſequitur.

Sigillum Lunæ.

Summa trāſuerſarum. — *Diagonalis ſerierū.* — *Serierū Diagonalis.* — *Summa rectarum.*

									369
37	78	29	70	21	62	13	54	5	369
6	38	79	30	71	22	63	14	46	369
47	7	39	80	31	72	23	55	15	369
16	48	8	40	81	32	64	24	56	369
57	17	49	9	41	73	33	65	25	369
26	58	18	50	1	42	74	34	66	369
67	27	59	10	51	2	43	75	35	369
36	68	19	60	11	52	3	44	76	369
77	28	69	20	61	12	53	4	45	369
369	369	369	369	369	369	369	369	369	399

Summa omnium ſemper reſultat ex multiplicatione lateris in 369.

CAPVT III.

De Mathematico fabricæ & conſtructionis dictorum Sigillorum ratiocinio.

QVantò negotium hoc occultius, & admiratione dignius exiſtit, tantò dilucidatio eius difficilior, perplexior implicatiorque meritò cenſeri debet. Eſt enim adeò ardua & recondita numerorum natura, vt omnium penè humani ingenij aciem fugere videatur. Sed enim cum mihi à natura ità comparatum ſit, vt nihil homine dignius exiſtimem, quam in huiuſmodi tortuoſis rerum abſconditarum labyrinthis induſtriam ponere; dicta vero numerorum arcana diſpoſitio, non minimum huc vſque inter res inacceſſas & incognitas obtineat; ſummà diligentià incubui, vt arcanam huiuſmodi diſpoſitionem, rationemque, quantam ingenij vires permitterent, penetrarem, penetratam eruerem, erutam Lectori rerum curioſarum auido, communicarem. Sunt autem in hoc negotio duo conſideranda, primò quidem imparium quadratorum diſpoſitio, deinde parium; illa quanto eſt facilior, tanto hæc maiores, & quaſi inexhauſtas difficultates patitur. De quadratis primò, deinde de cubicis pari paſſu ratiocinabimur.

Magna ſub numeris myſteria.

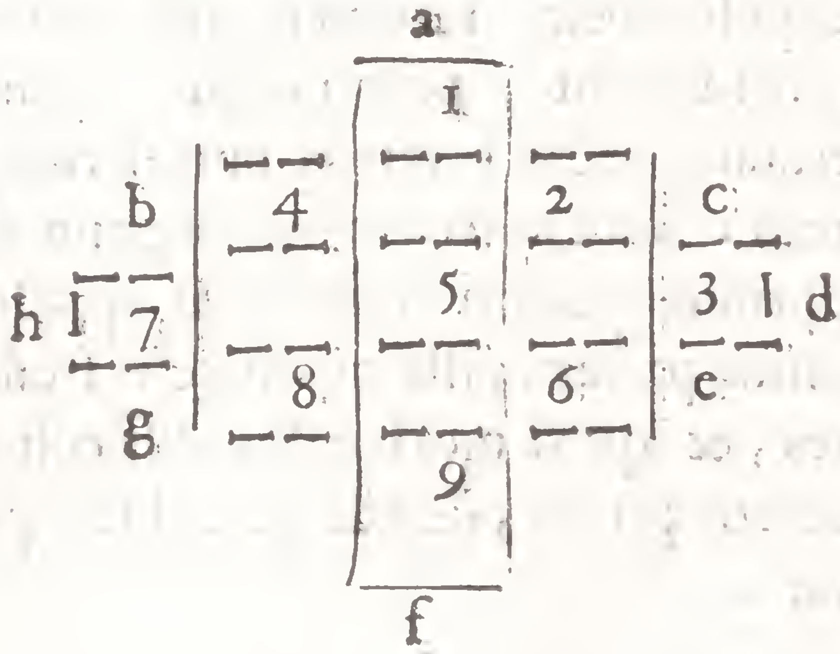
 Qua-

§. I.

Quadrati conſtructio, quod ex ternario in ſeipſum ducto conſtituitur, eſtque Sigillum Saturni.

Cur primus quadratus numerus 4. imperfectus dicatur.

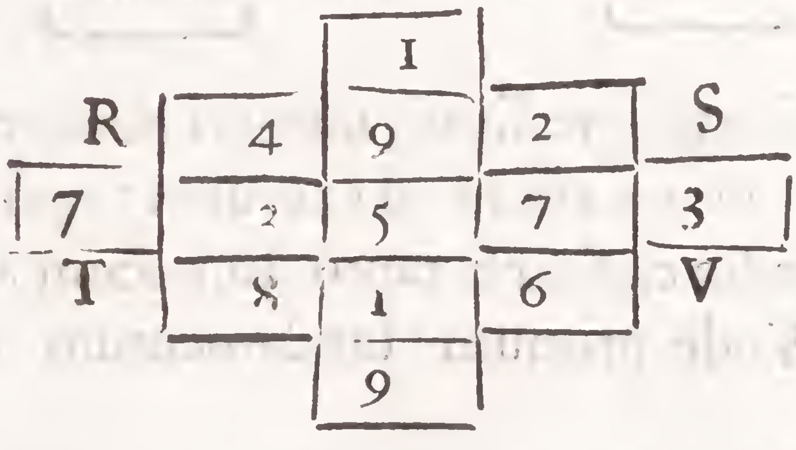
Omittimus hìc primum quadratum, ex binario in ſe ducto emergens, videlicet quaternarium, vt potè quod cum à reliquorum quadratorum natura & proprietate longè recedat, numerus veluti imperfectus, prpriè abſolutèque quadratus dici minimè poteſt; ideoque cum non tantum ex multiplicatione binarij in binarium, ſed ex additione binarij ad binarium (quod nulli alteri quadratorum euenit) emergat, atque adeò potentialem materiæ miſcellam obeat, meritò à Philoſophis priſcis, qui Dijs non niſi perfecta dedicabant, reiectus fuit, eliminatuſque.

Ad quadratum itaque ternarij 9. ita diſponendum, vt ſeries numerorum quomodolibet iunctæ dent

15, ſic procedes: fiat primò quadratum a b c g e f h, in quo quatuor media alia quadratula a h d f, foris ponantur in formam Rhombi, deinde inter cellulas ſeu quadratula ſingula ordine naturali numeros ab vnitate vſque ad 9 ita diſpones, vt pro radicis ternarij ratione in ſingulis tribus cellulis obliquè, ſeu diagonaliter deſcendentibus, tres numeri ordine naturali ab vnitate incipiendo ponantur, vt vides, reperienturque quatuor numeri 1, 3, 9, 7, extra quadratum b c g e; quadratum verò in quatuor cellulis carebit numeris, vt potè numeris extra quadratum in eas transferendis; quod ita præſtabis. Primò, duo numeri 1, & 9, columnæ a f, in eiuſdem columnæ oppoſitum vacuum locum transferantur; deindè 3, & 7, extra quadratum conſtituti numeri, vti priùs, in oppoſita tranſuerſæ columnæ h d, vacua loca reciproca collatione conſtituantur, vti ex ſequenti figura apparet.

Diſpoſitio numerorum in cellulis.

Dico hos ordine numeros intra nouē cellulas nouenarij quadrati R S T V diſpoſitos hanc vim obtinere, vt quacumque ſerie ſibi inuicem terni & terni addantur;

 ſem-

ſemper 15. reſultent. Cuius rei demonſtrationem, vt altiùs animo imbibas,

Notandum primò in ſingulis quadratorum imparium numeris, vti & in hoc ternarij quadrato videre eſt, triplices dari terminos, maiores, minimos, medium. Maiores termini ſunt, qui poſt medium terminum vſque ad finem numerorum quadrati nouenarij numerantur: Minores termini qui ab vnitate ad medium vſque terminum computantur: Medius vero terminus dicitur qui inter quatuor minores, & quatuor maiores intermediat, & prouenit ex dimidio aggregati ex additione minimi & maximi termini emergentis, vt 1 minimus terminus iunctus maximo termino 9, dat 10, cuius dimidium eſt 5. terminus in progreſſione medius, & medium inter quadrati cellulas ſemper locum occupans, vt ex figura patet, & in hac ſequenti progreſſione.

1 2 3 4	5	6 7 8 9
Minores	Medius	Maiores

Ratio oſtenditur proprietatis in diſpoſitione

Atque huius progreſſionis numeri minores ad maiores ſe habent vt exceſſum ad excedens; quanto enim maiores à medio creſcunt, tanto decreſcunt ab eodem minores. Vndè primum fundamentum æquationis emergit.

Notandum ſecundò minorum terminorum ſingulos vnum aliquem è maioribus terminis reſpicere, ſiue, quod idem eſt, omnes numeri, qui æquo à medio termino interuallo vtrimque diſpoſiti ſe reſpiciunt, additi

Ramon Dō. Algidi ſub quo tempore Alex.III. deſtructa Ciuit. Tuſc. 1176.

- Otto II.
- Agapitus Sen. Rom.
- Ottolinus Sen. Rom. tetraſtylon in Eccl. S. Euſt. fieri curauit.
    - Ioannes Com. de S. Euſt hic relicto nomine Com. Tuſc in poſterum in mem. S. Euſt. Mart à cuius parentela ſe deſcendere gloriabatur Comes de S. Euſt. nominari voluit.
    - Otto III. de S. Euſtach.
        - Octauianus.
        - Ptolomæ' IV
        - Petrus Aloyſius
            - Otto IV. multorum Caſtellorum poſſeſſor.
                - Theobaldus.
                    - Ioannottus.
                        - Paula de qua fol. 71.
                        - Hugo.
                        - Aloyſius.
                        - Agapitus.
                        - Euſtachius.
                            - huc vſque Zazara continuauit Genealogiam Euſtachianam.
                    - Lætitia.
                    - Agapitus.
                - Poncellus vir magnæ authoritatis de quo vide fol. 166.
            - Octauius hic rebus mundanis repudiatis Ord. S Franc. ingreſſus ſanctitate vitæ claruit, ſepultus in Sacello Aræ Cœli cū hoc Epit. F. Matth de S. Euſt. Miniſter Prouinc. S. Franc. Rom. obijt an. 1300.
    - Prolomęus de S. Euſt. à quo Laurentius Mon. S. Ben. de quo in Archiuio Interānenſi quod nouum canalem ad Catadupas Velini fieri curauit.
- Robertus.
- Reginolphus.
- Leo.
- Riccardus.
- Ionathas miles, de quo vide Cencium Camerar.

Aldobrandinus
Rugerius.
Adenolphus.
Petrus Paulus.

Aldus.
Lucidus.
Sagax.
Ang. Frãciſca
Lucretia.
Gratus.

Ioannes.
Bruno.

Ioan. Bapt.
Hieronymus.
Petrus Paulus
Bernardina.
Maria.

Hieronymus.
Conſtantia.
Bernardina.
Catherina.
Maria.

Marianus.
Stephanus.
Federicus.
Ioanna.
Franciſca.
Iuuenetta.
Iacoma.

Ioannes Bapt. & ab hoc Fulvia vxor Marij Ducis Sforzæ.
Camillus Dux Carpeneti.

Fridericus.
Hyppolita.
Helena.
Lucretia.
Anna Maria.

Iacobus.
Andreas.
Iacoba.

Ioannes.
Franc. Card.
Antonius.
Maria.
Hippolita.
Catharina.
Iulius.
Iulia.
Camillus.
Io. Antonius.

Iacobus.
Maria.
Martius.
Euander.
Octauius.
Camillus
Ioannes.
Iulia.

Balthaſſar.
Camilla.
Iulia.
Ioannes.
Martius.
Stephania monialis.

Euander à quo — Balthaſſar.

Iacobus.
Paulus.
Ioannes.
Iacoba.
Nicolaus. ab hoc

Iacobus Antonius ab hoc
Stephanus. ab hoc
Petrus.
Lucretia.

Stephanus ex Conſtantia vxore.
Paulus à quo ex Magdalena Vrſina.
Sigiſmundus à quo
Iulia Antonij Sauelli vxor. ex qua

Tarquinia vxor Caroli Conti.
Iulius Conti ex cuius vxore Tarquinia Sauelli.
Aldobrandinus Ep. Paduanus.

Carolus Conti à quo
Torquatus.
Appius.
Marianus.

Carolus Card à Clem. VIII
Lotharius ex Iolante Farneſia nepte Pauli III. P. M.

Torquatus.
Appius
Maria.
Iulia
Thereſia.
Oddo è Societ. Ieſu.
Berardus.
Carolus I. Vien. mort.
Andreas Abbas.
Carolus II. modernus Dux.
Ioannes Nicolaus moder. Rom. Gubern.
Innocentius.
Iulia Monialis.
Clarina.
Maria Violante.
Cecilia
Maria Felix.

Ioſephus.
Torquatus.
Hiacyntha.
Michaël Ang.
Franciſcus.
Antonius.
Ægidius.
Appius.
Innocentius præter vnam omnes hodie viuentes ex Excellentiſſima D. Iſabella è Mutorum familia & Duciſſa Poli, fœmina prorſus heroica, necnon omni virtutum genere exornata, ſuſcepti, quam Deus vna cum Excellentiſſimo Marito longæuos in annos conſeruet.

Anno 1665.

Andreas Conti, Ord. S. Franc. qui oblatum à Bonifacio IX. Cardinalatum recuſauit, ſua Religione cōtentus.

Nota ad Lectorem.

Cur Genealogia prior à Zazara expoſita, non vſquequaque cum ſecunda Marci Dionyſij congruat; cauſam eſſe ſcias; quod Zazara lineam genealogicam rectà à S. Euſtachio ad poſteros extendendam conſtituerit: Marcus Dionyſius verò propriè Genealogiam Familiæ de Comitibus per varios cognationum affinitatumque gradus, in 3. Ramos diſtributam, & in hunc vſque diem propagatam, explicare contenderit; vtramque tamen vnam eandemque eſſe, etſi ſerie non nihil differentem; ex ijs quæ in ſecunda huius parte fuſius expoſuimus, conſtabit.

GENEALOGIA

Comitum Tuſculanorum ex Familia S. Euſtachij & Octauia ſtirpe & proſapia oriundorum ex Franciſco Zazara, & Arnoldo Vvion lib. de ligno vitæ decerpta aliiſque authoribus illuſtrata.

Inſeratur fol. 77.

A Tertullo Conſ. Rom. anno 525. vſque ad 800. Fam. Euſtachio-Octauia per intermedios poſteros annis 275. propagata fuit ad Gregorium Conſ. Rom. Com. Tuſc. & Principem potentiſſimum, vti ſequitur.

GREGORIVS Conſ. Rom. & Com genuit Ptolomæum I. à quo

- Ptolomæus II cui Ludouicus Pius Imper. Bertam filiam ſuam in matrimoniũ dedit. atque vnà ab Imper. Tuſcul. Principat. caput conſtitutus fuit. ab hoc prodiere
  - Theodorus I. qui dicitur Dux nobiliſſimus à quo ſucceſſu temporis.
    - Theodorus II. anno 818. S.R.E. primicerius Com. Tuſc. de quo multa Leo Oſtienſ. à quo
      - Adrianus S. R.E. Scriniarius. ex vxore Maria 882.
        - Adrianus Com. Tuſ. 942
      - Theodorus III. 891.
      - Sergius primicerius S. R.E.
      - Theodora vxor Gratiani Com. Tyburt. cui & Legio men fuit, vnde Pierleoniana familia ex condictu, vt ſenior fam. ſeterus, & ſucceſſor Leodi ceretur.
        - Sergius C. T.
        - Theophylactus S. R.E. Acolytus.
      - Ioannes Com Tuſc.
        - Baduarius Com. Tuſc. Dux & Conſ. à quo
          - Euphemia vxor Opirni, cuius donationê Monaſt. S Eraſmi in Monte Cœlio à proauis fundato factam, vide Zazar.
          - Saburra.
        - Ioannes II. Com. Tuſc. à quo
          - Ioſephus ab hoc
            - Octauianus Conſ. Rom & C.T. cuius vxor Rogata Senat. Rom. ex qua
              - Henricus Conſ. Rom. à quo
                - Octauianus.
                - Stephanuccia
                - Henricus II
                  - Saracenus.
                  - Henricus III — Comites Romani.
                  - Stephanella.
              - Saracenus Com. S. Euſt.
              - Pharolphus Com. S. Euſt.
              - Albericus Comes S. Euſtach.
            - Reinerius C. T. de quo in Arch. Caſſ.
            - Maria vxor Amati Com. Signienſis à quo deinde Com. Signienſes CC.T. dicti ſunt.
            - Fraucus. hic Comes in memor. S. Euſtach. Comes à S. Euſt. nominari voluit. à quo
              - Gregorius.
              - Stephanella.
              - Parſiſus.
              - — Comites de S. Euſtachio.
            - Reineria.
            - Stephania.
    - Theodora vxor Perfectij C.T. & Bibliothecarij S. R. E. teſte Anaſt Bibliot.
  - Theodatus Conſ. Dux & Primicerius S.R.E.
    - ADRIAN. Papa I. de quo Anaſt. Bibliot Adrianus Tuſculanenſis Papa I. filius Theodati.
    - Albericus, qui & Albertus dicitur, Marchio & Conſ. Tuſc. Princeps potentiſſimus anno 820.
      - Benedictus magnus Tuſc. Dux & Com. tempore Lud. Pij Imp. à quo
        - Agapitus qui fuit ADRIAN' Papa III. an. 885.
        - SERGIVS poſtea Papa III. reiectus bis, & tertio in Sede Apoſt confirmatus.
      - Albericus Marchio an. 872. C.T. Cõplicum factionis ſuæ potentiſſimorum opera in Pontificatum euexit Agapitum nepotem ſuum Benedicti filiũ à quo ex Maroccia.
        - Albericus III C.T & Conſ cuius vxor Stephania columnas in Eccl. S. Euſtac Rom. erigi curauit, vt in fine libri oſtendimus fol. 165
          - Octauianus qui poſtea fuit IOANNES Papa XII. an. 956. primus qui nomen proprium mutauit.
          - Deodat' qui & Lambertus C.T. & Conſ.
            - Gregorius C.T. à quo
              - Albericus IV C.T. & Conſ. è cuius Sorore Ioann. XV. Pont. natus eſt.
                - Quido Com. Tuſc. & Dux Aricienſis, à quo ex Æmilia
                - Hugo C. T. 1027.
                - Theophylactus qui anno 1032. Papa BENEDICTVS IX. dictus fuit.
                - Gregori' II
                  - Gregorius C. T veſtiarius S. Pal.
                  - Ioannes Minutius Antipapa Epiſc. prius Veletrinus, qui poſtea Benedicti X nomen aſſumpſit, tandè depoſitus ad priuatum ſtatum rediit, per iocum dictus Minutius.
                  - Albericus V. Imp. Pal. magiſter.
                  - Gregor III C.T. & Conſ.
                    - Ptolomæus Com. T. & Conſ.
                      - Ptolomæus II. C.T. Sublaci Dom. qui poſtea in vxorem duxit filiam Henrici V Imp. de magnif. Nupt. Romæ habitarum vide Pet. Diac. 1134.
                      - Octauia vxor Leonardi Malaſpinæ Marchionis Liguriæ.
                      - Petrus.
                    - Theodor' à quo
                      - Bonifaci'
                      - Theodor'
                      - — Conſ Rom
                    - Ægidius à quo
                      - Æginaldus à quo deſcendit Nicolaus qui depoſito titulo Com. Tuſ. Octauianus vocari voluit, eo quod ex Octauia ſtirpe prodiret 1130.
                      - Quilla vxor Pandulphi de Aquino Com. de S Io. ex cuius fam. poſtea S Thomas de Aquino natus fertur.
                      - Petrus Diaconus Hiſt. Caſſ. Scriptor & S.R.I. Sacellanus.
                      - Nicolaus Abbas Caſſ an 1128 poſtea ob inhabilit. depoſitus.
                    - Gregorius Com. Tuſc. Padarus Rom.
                - Octauianus C. T. 1028.
                - Petrus C. T.
                  - Gregorius V. Imp Pal. magiſter 1028.
                  - Agapitus IV. poſt cuius mortem variæ fam. Com. Frangip. & Signienſium Titulum Com. Tuſc. aſſumpſerunt. Vide Zazaram.
              - BENEDIC. VII. dictus VIII. 1032.
              - IOANNES XIX. Papa 1024.
            - BENEDIC. qui ex Epiſc. Sutrienſi ann. 975. Papa VI. aut VII. dictus fuit.
            - Agapitus, quo iuuene mortuo terminata fuit in Æmilia hærede omnium, quæ cum eſſet vidua, denuò nupta Duci Stephano. quæ fuit prima planta domus Colonnenſis, qui & nomẽ Agapitorum aſſumpſit, tum ob memoriam Agapiti filij S. Euſt tum ob S. Agapitum Praneſt. mart cuius Vrbis dominio potiebatur, tum denique ad conteſtandum Maiores ſuos ex Octauio-Euſtachiana domo proceſſiſſe.
          - Conſtantinus ex cuius vxore Saburra
          - Sergius Epiſc Nepeſinus.
          - Reineria.
          - Berta.
          - Stephania.
        - Ioannes Conſ. Rom. & C.T. qui Saracenos ex Italia pepuliſſe dicitur.

diti inter ſe, 10 conficiunt, vt in hac progreſſione videtur

1 2 3 4 5 6 7 8 9

10

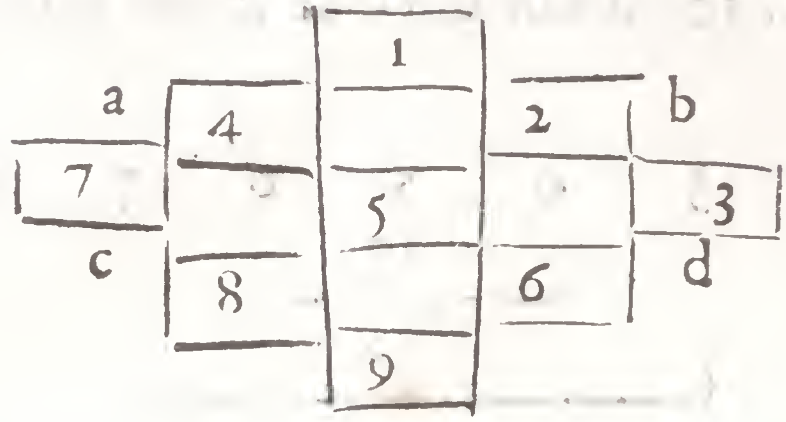
10

10

10

Vbi 1 reſpicit 9, 2 reſpiciunt 8, & 3, 7; & 4 denique 6; ſinguli autem bini termini oppoſiti ſe reſpicientes ſimul iuncti, 10, vt diximus, conſtituunt, cuius dimidium 5 medius terminus eſt. Medius autem terminus per numerum cellularum vnius lateris dicti quadrati, videlicet ternarium multiplicatus, producit 15, ſummam numerorum exiſtentium in vnoquoque latere. Hinc facilè patet quomodo paulatim Veteres ex hac ſpeculatione in notitiam deuenerint huius tam mirabilis proprietatis. Si enim ordine paulò antè dicto trinos ordines numerorum huius quadrati nouenarij diagonos, & ordine naturali deſcripſeris; neceſſariò eueniet, vt in quadrato ſequenti a b c d, quatuor ſpatia vacua relinquantur; cum itaque numeri in cellis extra dictum quadratum ſint totidem, ijſque termini oppoſiti ſint (1 ſi quidem minimus terminus reſpicit 9 maximum terminum), 3 quoque ex minoribus terminus tertius, ex ma- Demonſtratio dictorū.

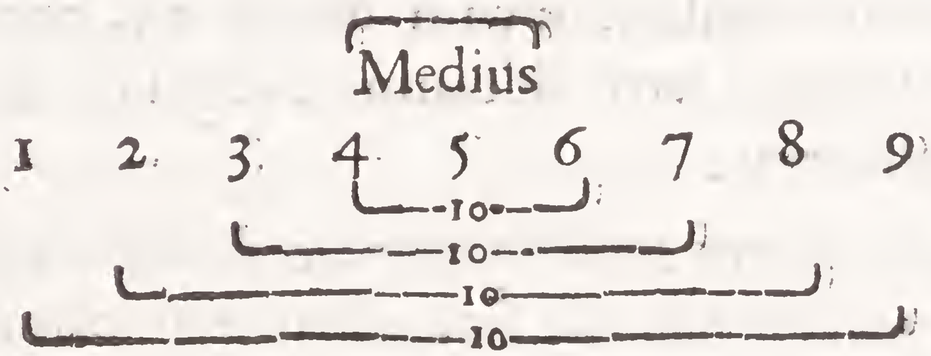
iori-

ioribus terminis pariter reſpiciant tertium ; conſequens eſt, vt ſi 1 in oppoſitam ſuper 9 cellulam vacuam, & 9 in alteram ſibi oppoſitam infra 1; 3 verò in oppoſitam cellam vacuam poſt 7: 7 verò contrà in opppoſitam cellam ante 3 tranſtuleris, negotium confectum habeas: hac enim ratione 9 v. g. maior terminus inter 4 & 2 minores terminos inſertus, ijſque additus, æquabit numerum 15, ex 3 latere quadrati in medium terminum, videlicet 5, ducto emergentem; 1 verò minimus terminus inter 8 & 6 maiores terminos inſertus, pariter æquabit numerum 15 ex radice in medium numerum ducta prouenientem. Pari ratione 3 inter numeros 4 & 8, & 7 inter 2 & 6 inſerti, ipſiſque additi, eundem 15 numerum conficiunt. Denique 5 inter 2 & 8; & iterum inter 4 & 6 (quorum illi 10, hi pariter 10 additi conficiunt) pari ratione ipſis additus, 15 conſtituit. Vides igitur quomodo ſemper inter duos pares numeros mediet impar, quibuſcum additus conficiat 15: patet etiam cuilibet, excepto medio, impari numero vacuam cellam opponi, intra quam poſitus additusſque, tandem cum lateralibus 15 conſtituat; ſic inter 4 & 2 intermedius 9 ijs additus 15; 1

verò

verò inter 8 & 6 poſitus, ijſque additus, pariter 15; iterum 3 inter vacuam cellulam oppoſitam, inter 4 & 8 poſitus, ijſque additus, pariter 15; ſi verò in oppoſito ſibi loco inter 2 & 6 poſitus, ijſque additus, ſimiliter 15 conſtituit: 5 verò medius cum diametra iter poſitis numeris eundem numerum conficit. Patet itaque propoſitæ conſtructionis ratio. Sed vt hæc luculentius demonſtrentur, ponantur numeri quadrati nouenarij, vti priùs, ſecundum progreſſionem naturalem, ab vnitate vſque ad 9: vt ſequitur.

	a	c	e	
p	4	9	2	g
m	3	5	7	h
n	8	1	6	i
	b	d	f	

Hoc peracto ſi 9 ad 1 iunxeris habebis 10, quibus medius terminus 5 additus conficiunt 15; cum itaque hi ijdem numeri in columna c d quadrati a e b f contineantur, illi collecti in in vnum, eundem numerum vt conficiant neceſſe eſt. Iterum iunge 2 ad 8, ſecundum minorem terminum ad maiorem, producent 10, quibus medius 5 additus, eandem ſummam, 15 videlicet conficiet: qui numeri in quadrato tertiæ cellulæ dia-

diagonaliter diſpoſitæ, videlicet e b, pariter continentur. Rurſus iunge 3 ad 7, tertium minorem ad maiorem tertium a 9, & produces iterum 10, quibus 5 medius terminus additus exhibet 15, vt priùs, atque hanc diſpoſitionem numerorum inuenies in m h. tranſuerſo quadrati medio ordine digeſtam. Iterum iunge 4 ad 6, produces denuò 10, quibus quinarius medius terminus additus, exhibent vt ante, 15; atque hanc diſpoſitionem continet in quadrato diagonalis trium numerorum 4. 5. 6. diſpoſitio. Atque hi ſunt quatuor terminorum regularium cum medio 15, conflantium combinationes; iam videamus irregularium quoque combinationem.

Irregularis combinatio quæ?

Irregularem combinationem dicimus, quod non ſumantur termini in hac ſecundùm terminorum præciſum reſpectum, neque cum medio termino, ſed vel ex minoribus terminis maioribus quomodocumque additis, numerus 15 reſultet; quem ſi per ternarium lateris quadrati multiplicaueris, habebis ſummam omnium numerorum 45. Iunge itaque in ſerie numerorum naturali 4 cum 8, conficies 12, quibus ſi 3 qui 4 præcedit, iunxeris, habebis pariter 15; quem numerum conficiunt tres numeri intra columnam a b contenti; cum enim 3 & 4 æquentur 7, vnitas verò ab 8 deficiat, illa adiuncta 7, dabit 8: qui vna cum 3 & 4 iunctus, vt dixi, 15 conſtituunt.

Iterum 2 ad 6 additi, dant 8, quibus ſi 7 coniunxeris habebis 15, quem numerum pariter exhibent tres numeri in columna e f diſpoſiti. Rurſus iunge 2 ad

ad 4, & habebis 6, quibus ſi 9 accedant, habebis 15; quem eundem numerum intra trãſuerſam columnam l g additi, in vnum numeri exhibent. Denique iunge 6 ad 8, & habebis 14, quibus vnitas accedat, prodibunt 15; quem tibi quoque tres numeri in tranſuerſa ſerie in 1, præcisè exhibent. Verum omnium combinationes hic appoſitas contemplare.

Cõbinatio regularis in qua termini quatuor minores maioribus 4 oppoſiti cum medio iuncti	1	5	9	media columna recta.	faciunt 15
	2	5	8	Diagonalis.	
	3	5	7	media tranſuerſa.	
	4	5	6	Diagonalis tranſuerſa.	

Combinatio irregularis, in quà numeri promiſcuè ſe reſpiciunt, & cum medio additi pariter	4	3	8	prima columna recta.	faciunt 15
	2	7	6	tertia colũna recta	
	4	9	2	prima tranſuerſa	
	8	1	6	vltima tranſuerſa.	

Octies itaque reddit eundem numerum 15.

Quot combinationes fieri poſſunt in quadrato diſpoſitorum numerorum

Atque ex his patet octo tantum combinationes fieri poſſe in hoc nouenario diſpoſitionis trium numerorum, qui additi 15 conſtituant: videlicet trium ſerierum perpendicularium, & totidem tranſuerſarum, & duarum diagonalium. Et tametſi plures in dicta progreſſione numeri ſint, qui numerum 15 iuncti ſi-

L mul

mul conſtituant, vti 1, 2, 3, 9; 2; 3, 9, 1; 9 & 6; 8 & 7; quia tamen hoc loco tres tantum numeri iuxta 1 lateris quadrati triadem, conſiderantur; cœterorum omnium nulla prorſus ratio habetur.

Vides quoque quomodo in omni combinatione trium numerorum, ſemper medij numeri ſint impares, extremi partim pares, partim impares. Præterea cum 15 reſultent ex ductu ternarij, id eſt, ex latere in medium terminum totius progreſſionis, quæ eſt 5, conſequens eſt omnes & ſingulas trium numerorum ſeries trinarium ter continere: quod inde patet; ſi enim in hiſce numeris 1, 5, 9, 1 ad 9 adieceris, habebis 10 duplicatum quinarium, & ſi medius quinarius accedat, habebis tres quinarios, qui additi faciunt 15. ſic in his numeris 2, 5, 8; 3, 5, 7; 4, 5, 6, extremi additi, ſemper duplicatum quinarium dant, videlicet 10, quibus quinarius numerus additus, dant tres dictos quinarios, in reliquis quoque numeris 4, 3, 8; ſi medius terminus 3, ab extremis 4, & 8, vnitatem mutuet, euadet is in quinarium, extremi verò manebunt 3 & 7. qui coniuncti, dabunt 10 alios duos quinarios. Sic in numeris 2, 7, 6, ſi medius terminus vnitatem vtrique extremo 2 & 6 communicauerint, manebit is 5; 2 verò, & 6 aucti vnitate, fient 3 & 7, qui iuncti 10 conſtituunt alios duos quinarios. In his verò numeris 4, 9, 2, ſi à 9 abſtrahas 4, remanebunt 5, 4 verò addita 2, dant 6, quæ vnita 4, dant 10, duos alios quinarios. Denique in his numeris 8, 1, 6; ſi 2 ab 8, & totidem à 6 abſtracta addideris 1, fiunt 5, duo verò termini binario mutilati

lati 6 & 4, additi 10, conſtituunt alios duos quinarios. Vide igitur quam mirà ratione per excedens & exceſſum numeri pulchrè æquati, in vnam ſummam aſpirent. Atque ex his, ni fallor, luce clariùs patet ratio, cur videlicet nouenarius ſecundùm lateris ſui numerum intra quadrati trinas cellulas aptè digeſtas, in omnibus ſemper infallibiliter eundem numerum producat; quod non tantum de hoc impari quadrato, ſed & de omnibus alijs quadratis imparibus in infinitum productis, vt in ſequentibus dicemus, intelligendum eſt.

§. II.

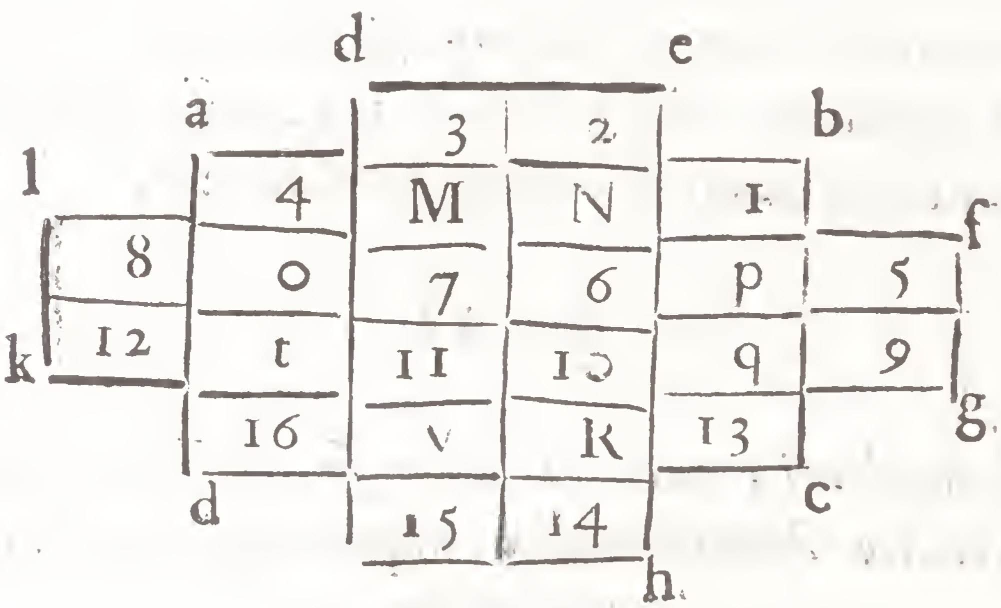
Secundi quadrati, quod ex 4. in ſe ductis emergit, conſtructio Mathematica, atque Sigillum Iouis nuncupatur.

Horum numerorum diſpoſitio multò difficilior eſt præcedenti, vti enim ob paritatem quadrati medium terminum non habet, ita aliam quoque diſpoſitionem requirit. Nos quantum ingenio licuerit, & hanc facillimam reddere conabimur. Cum itaque quadratus Iouis ex 16 numeris componatur, vel quod idem eſt, ex quaternario in ſeipſo ducto emergat, ſic procedes. Deſcribatur proceſſio naturalis 16 numerorum, ab 1 vſque ad 16 progrediendo, vt ſequitur. Diſpoſitio quadrati 16 difficilis.

1 2 3 4   5 6 7 8   9 10 11 12   13 14 15 16

horum ſingulorum quatuor numerorum tetrades pro quatuor laterum quadrati exigentia diſcrimines, ha-

bebiſque quatuor ordines, 1, 2, 3, 4. 5, 6, 7, 8. 9, 10, 11, 12. 13, 14, 15, 16. quos diligenter ſerua. Hoc peracto fiat quadratum in formam Rhombi truncati, vt in præcedente factum eſt, ita vt obliquæ ſingulæ & diagonales ſeries quatuor cellulas ſeu quadratula contineant, vt ſequitur.

In hoc eo ordine, qui ſequitur, numeros tuos diſpones, ideſt, ſecundum quatuor Claſſes, quas paulò antè obſeruari monuimus. Prima Claſſis numerorum, 1, 2, 3, 4. ordine naturali & retrogrado in ſuperioribus quadratulis b e d a extremis ponantur, vt vides. Secunda claſſis numerorum 5, 6, 7, 8. ordine ponantur in tranſuerſali cellularum ſerie, quæ continentur intra ſpatium f l. eo tamen pacto, vt 6 & 7 duo media quadratula, 8 & 5 verò duo extrema occupent, duobus in o & p vacuis. Tertia Claſſis numerorum 9, 10, 11, 12. in altero tranſuerſali ſpacio g h diſponantur, eo prorſus modo, quo in ſpacio f l numeri ſe-

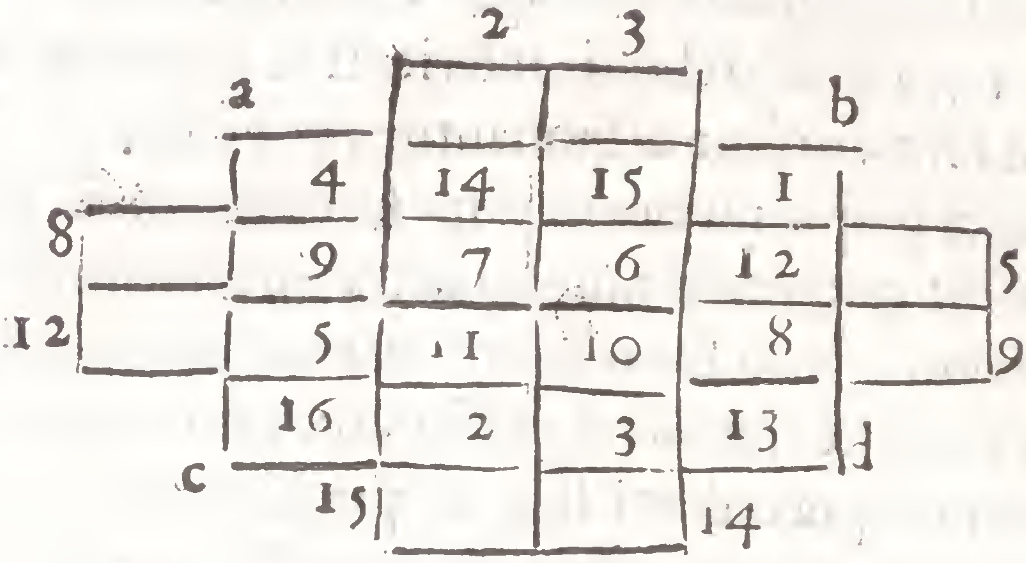
cun-

cundæ Claſſis. Quarta denique Claſſis numerorum 13, 14, 15, 16. in reliquis inferioribus extremis quadratulis d i h c, ordine diſponantur, vt vides,

Habes itaque rationem diſpoſitionis; nihil porrò reſtat, niſi vt quomodo numeri extra quadratum a b c d, intra idem, in cellas totidem vacuas & correſpondentes opportunè transferri poſſint, dicamus: quod diſpari ratione à præcedenti fit; in præcedenti enim terminos numerorum oppoſitos, in oppoſita vacua loca tranſtulimus, quod hic non fit, ſed termini in alternè oppoſita loca transferendi ſunt, vt intentum habeas; hoc pacto, 3 v. g. non in vacuum quadratulum u, rectà oppoſitum, ſed in alternè oppoſitum, quod litterà R, ſignificauimus, ponebant; ita 2 non in R, ſed in V decuſſatim poni debent; & contrà 15 & 14 hoc in M, illud in V, alternè oppoſita ſpacia pariter transferenda ſunt. Haud abſimili ratione 5 & 9: 5 quidem in t, & 9 in o ſimiliter alternè oppoſita vacua ſpacia; contrà 9 & 12, hoc in p, illud in g, alternè oppoſita vacua ſpacia transferenda ſunt. Quibus quidem ita peractis, habebis quadratum Iouis eà numerorum diſpoſitione digeſtum, vt ſinguli quatuor ordines quomodocumque ſumpti, ſemper 34 conficiant, quæ ducta in latus quadrati 4 ſummam omnium numerorum dant 134. Figuræ diſpoſitio ſequitur.

Diſpoſitio numerorũ cæterorũ in interioribus cellis.

Cu-

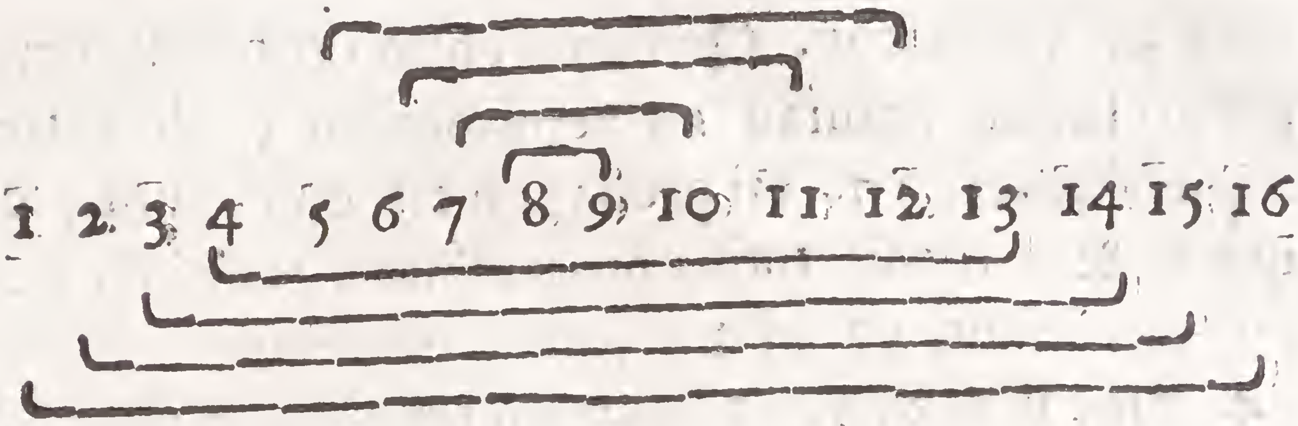

Cuius quadratum a b c d, numeros eo ordine diſpoſitos habet, vt ſinguli quatuor numerorum ſeries additæ, ſemper eundem numerum, vti dictum eſt, conficiant; quod non tantum de ordinibus rectis, tranſuerſis, diagonalibus intelligendum eſt, ſed & ſingulorum quadratorum numeri quatuor ſimul iuncti, eundem numerum reſtituunt; cuius rationem vt videamus, paulò altiùs ordiendum eſt.

Lemma.

Demonſtratio. Si duo cuiuſcunque progreſſionis naturalis numeri, qui æqualibus interuallis ab extremis vtrimque diſtant, ſimul addantur, erit aggregatum ſingulorum additorum aggregato, quod ex duobus terminis extremis, minimo & maximo conficitur, æquale.
Diſponantur numeri ſedecim eo ordine & progreſſione naturali, quo ſupra fecimus.

Ex

Ex quibus ſi duos quoslibet ab extremis terminis æquediſtantes in vnum iunxeris, habebis ex ſingulorum aggregatis 17 aggregato duorum extremorum 1 & 16, id eſt, 17 æquale, quod medijs terminis 8 & 9 additum, ſummam conficit 34 numerorum in ſingulis ordinibus quadrati, rectis, quadratis, & diagonalibus additorum. Cum enim maiores termini a 16 verſus medios terminos 8 & 9 continuè vna vnitate decreſcant, minores verò termini, qui maiores ex oppoſito reſpiciunt, vnà vnitate continuò vſque ad medios terminos 8 & 9 creſcant; neceſſariò fit, vt hi numeri, iuxta proportionale incrementum decrementumque perpetuam æqualitatem cuſtodiant, v. g. 1 & 16, extremi progreſſionis termini additi conficiunt 17: ſed & hunc eundem numerum, & 2 iuncta 15, & 3 iuncta 14, & iuncta 13, & 5 iuncta 12, & 6 iuncta 11, & 7 iuncta 10, & 8 denique iuncta 9, conficiunt; videlicet 17. cum quantum minores termini ab vnitate creſcunt, tantum minores oppoſiti numeri a 16 decreſcunt; idem de omnibus alijs numeris intelligendum eſt.

Atque hinc naſcitur admiranda illa proprietas, quà numeri in ſingulis ordinum cellulis contenti, additique, quomodolibet ſumpti, ſemper eundem numerum, videlicet

licet 34 conficiant. Quoniam enim omnes numeri in progreſſione naturali 16 terminorum, ab extremis æquidiſtantes, 17, vti probatum eſt, conficiunt; cumque 8 & 9 medij totius progreſſionis termini, pariter 17 conficiant, 17 ad 17 iuncti neceſſariò conſtituunt 34. hinc ſi 1, 8, 9, 16 quatuor terminos in vnum iunxeris, habebis denuò 34, & ſic de cœteris: ſemper enim ex duorum numerorum ab extremis æquidiſtantium ad duos medios additione idem numerus 34 reſultabit. Mirum itaque non eſt, ſi dicti numeri intra quadratum artificiosè, eà videlicet induſtrià, qua dictum eſt, diſponantur in ſingulis ordinibus tetradicis rectis, tranſuerſis, diagonalibus, & in ſingulis quatuor vnà iunctis, quomodocumque ſumptis, ſemper eundem numerum emergere, cum totum fundamentum huius diſpoſitionis lateat ſub progreſſione naturali numerorum 16, in qua tot combinationes inſtitui poterunt quatuor numerorum eundem numerum 34 conficientium, quot combinationes reperiuntur in quadrato, eundem numerum conficientes.

§. III.

Quadrati tertij conſtructio Mathematica, quod & Sigillum Martis dicitur.

Tertium quadratum imparium numerorum ex quinario in ſe ducto conſurgit; cuius conſtructio non differt à primi quadrati conſtructione. Verum rem paucis explicemus.

Fiat

Diſpoſitio numerorum in quadrato Martis.

Fiat quadrangulum Rhomboide, in cuius quinque quadratulorum diagonω̃s diſpoſitorum ordinibus naturali ordine deſcribantur 25 numeri, eo pacto quo inſequenti figura factum eſſe vides, manebuntque intra quadratum a b c d, tot areolæ vacuæ, quot numeros extra quadratum ſeparatos vides; quos hac induſtria intra vacuas areolas ſingulis correſpondentes transferes. Cum in imparibus quadratis ſingulos numerorum terminos oppoſitè ſe reſpicientes, intra oppoſita in eadem columna loca vacua transferre ſuprà præceperimus, iuxta præcepti huius tenorem negocium ſumma facilitate conficies. Sic itaque procede: in columna g h, 1 in oppoſitum vacuum intra eandem columnam locum, videlicet in areolam ſupra 19 transferenda eſt: 25 verò in eadem columna g h infimus numerus, in oppoſitum intra eandem columnam locum infra 7 collocabitur.

g
r | 1 | k
a | 6 | 2 | l
| 11 | 7 | 3 | b
q | 16 | 12 | 8 | 4 | t
p | 21 | 17 | 13 | 9 | 5 | u
o | 22 | 18 | 14 | 10 | x
c | 23 | 19 | 15 | d
| 24 | 20 | m
n | 25 |
h

Quadr. L

11	24	7	20	3
4	12	25	8	16
17	5	13	21	9
10	18	1	14	22
23	6	19	2	15

In columna r n, 6 in areolam vacuam ſupra 24 immediatè; 24 verò in oppoſitum in eadem columna locum infra 6 locabitur. In columna k 1, 2 in locum vacuum ſupra 20, & 20 in locum vacuum infra 2 transferetur. In columna tranſuerſa t q. 14 in locum vacuum oppoſitum poſt 16, & 16 in locum vacuum ante 4 collocetur. In columna tranſuerſa u p, 5 in locum vacuum poſt 17 & 21 in locum vacuum ante 9 deponatur. In columna denique tranſuerſa x o, 10 in locum vacuum poſt 22, & 22 in locum vacuum ante 10 locetur. Habebiſque totum negotium peractum; cuius demonſtratio eadem eſt, quam in primi quadrati deſcriptione a b dedimus. Si ordine naturali progreſſio 1 ad 25 continuetur, vt ſequitur,

A . C

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

B

16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

In hac progreſſione imparium numerorum, medius terminus eſt 13, qui per latus quadrati, ideſt per 5 multiplicatus, dat 65, numerorum in ſingulis colum-

nis

nis in quadrato exiſtentibus, ſiue rectis, ſiue tranſuerſis, ſimul additorum ſummam, ita vt ex medij termini cum latere quadrati multiplicatione ſtatim, quantam ſingularum columnarum numeri additi ſummam conficiant, oſtendatur, ac proinde ſicuti in progreſſione medium ſemper locum habet, ita & in quadrati media cellula eundem occupet. Si iam in progreſſione dicta quinque numeros, qui dictum numerum ſimul additi faciant, inquiſiueris, idque toties, quoties poteris, & combinatio permittit, intentum ſine dubio habebis: cùm, quoties numerus iſte 65 intra quadrati columnas reperitur, toties & idem in dicta progreſſione ex quà eductus fuit, reperiatur. Sic ſi 7, 25, 13, 1, 19 in quadrato L ſimul iunxeris, habebis 65 ſi in eodem 24, 12, 5, 18, 6 in vnam ſummam collegeris, idem qui prius numerus 65 emerget; & ſic de cœteris omnibus; quæ in 5 latus quadrati ducta, dabunt omnium ſummam 325; nihil igitur eſt in quadrato, quod non in dicta progreſſione contineatur. In ſola itaque artificioſa illa numerorum digeſtione ſecretum latet; quod quomodo pateat, iam dictum eſt.

§. IV.

De conſtructione Mathematica quadrati quarti Sigilli Solis.

Sicuti numerus in hoc quadrato ex ſingulis ſex ordinibus quaquauerſus collectus, oppidò myſterioſus eſt; Diſpoſitio numerorum in quadrato Solis.

ita numerorum diſpoſitio in hoc quadrato, vt dictus numerus reſultet, ſummum cum difficultate laborem adiunctum habet; quem tamen quantum ingenij imbecillitas permittet, nos mitigaturos confidimus.

Cum itaque quadratus Solis 36, conſtituatur ex 6 in ſe ipſum ductis; pro diſpoſitione numerorum in quadrato, ſic operare. Scribantur 36 numeri ordine naturali A B C D ab 1 incipiendo, quos in ſex ordines diuides, vt hic vides.

A	B	C
1. 2. 3. 4. 5. 6.	7. 8. 9. 10. 11. 12.	13. 14. 15. 16. 17. 18.
	g h i k l m	n o p q r s

D	E
19. 20. 21. 22. 23. 24	25. 26. 27. 28. 29. 30.
t u x y z a	b c d e ff tt

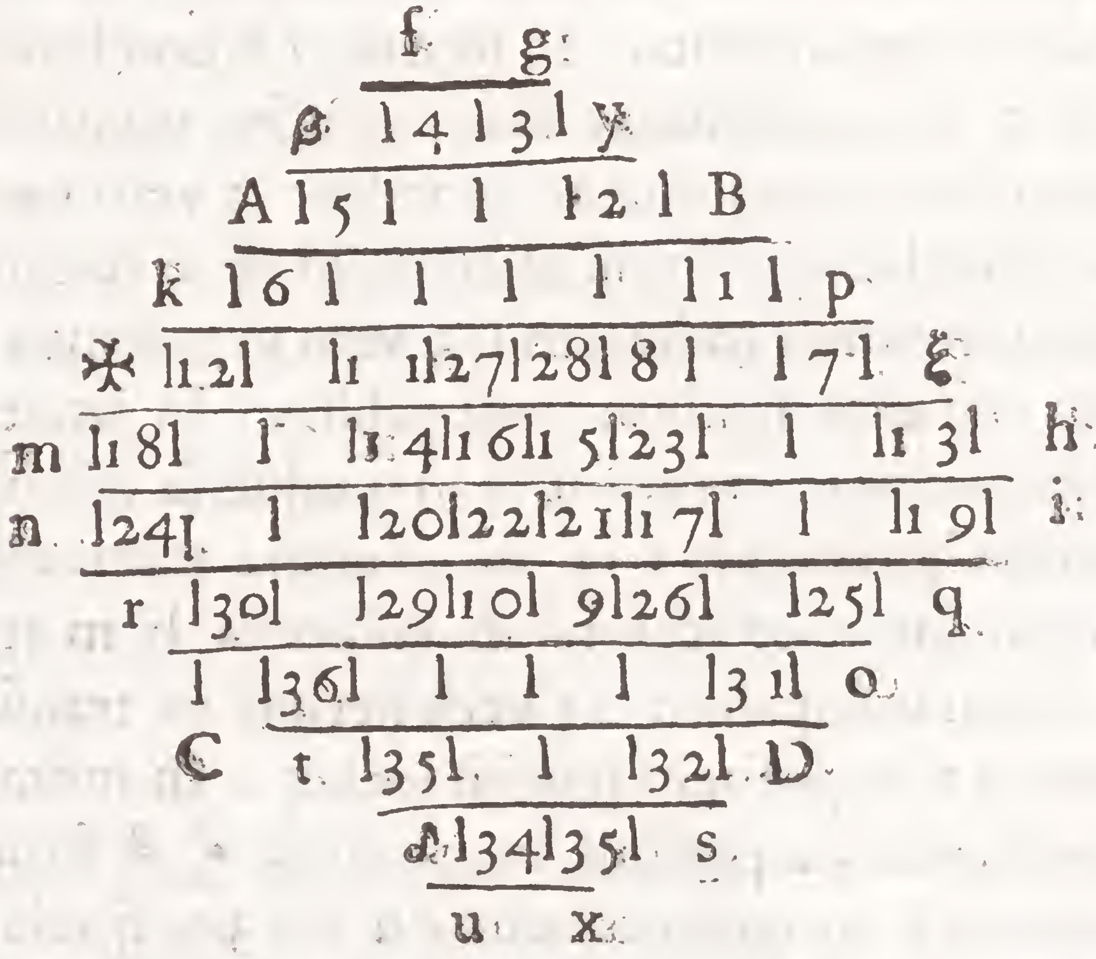
F

31. 32. 33. 34. 35. 36.

ſſ

Hoc peracto deſcribas diagramma in formam Rhomboidis, vt in præcedentibus factum eſt, & hic apparet, in cuius cellulis numeros dictæ progreſſionis hac induſtria collocabis. Accipe primam progreſſionis ſex numerorum partem A ſignatam, eamque iuxta numeros ab 1 vſque ad 6 pone in ſuperiori parte Rhomboidis, intra cellulas extremas, vt hic vides. Accipe deinde ſextam partem progreſſionis ſignatam littera F, qui ſunt numeri 31, 32, 33, 34, 35, 36, quos in oppoſitis Rhom-

Rhomboidis locis, hoc eſt in inferiori parte diagrammatis, in vltimis ſex cellulis inſeres, vt vides. Deinde in loculamentis dextris p h i q, hoſce quatuor numeros pones, 7,13,19,25 qui ſunt ordinum in progreſſione B C D E primi, vt progreſſio docet ſignata litteris g n t b: ex oppoſitis verò loculis ✳ m n r, hoſce numeros pones, 12,18,24,30, qui ſunt ordinum B C D E vltimi, ſignati litteris m s a tt: habebiſque totum ambitum ſuis ſignatum numeris, poſteà in quadratum a b c d transferendis. Reliquos numeros progreſſionis hac induſtria medijs quadrati cellulis inſcribes.

Intra columnam tranſuerſam ✳ ξ, à 7 incipiendo, & omiſsà vnà areolà, deinceps ex progreſſione ponantur ordine quatuor numeri ſignati litteris l d e h, qui ſunt

11, 27, 28, 8. In columna tranſuerſa h m, à 13 incipiendo, omiſſiſque duabus areolis, deinceps ordine ponantur numeri progreſſionis ſignati litteris o p q ξ, qui ſunt 14, 16, 15, 23. In tranſuerſa columna l, n, a 19 incipiendo, omiſſiſque duabus areolis ponantur ordine numeri progreſſionis ſignati u y x r, ideſt, ordine retrogrado numeri 20, 22, 21, 17, vt vides. Denique in columna tranſuerſa q r, a 25 incipiendo, omiſſa vna areola, ſcribantur deinceps numeri ſignati literis ff k i c, qui ſunt numeri 29, 10, 9, 26. Hiſce peractis, manebunt intra quadratum ABCD, ſexdecim ſpacia vacua, quæ totidem numeris in ambitu Rhomboidis circumſcriptis replebis hoc artificio. In ſuperiori Rhomboidis parte 5, & 2 intra columnas ſuas oppoſita vacuarum cellularum loca occupabunt, vt vides: 4 verò vacuum locum habebit oppoſitum alternè, id eſt in columna g x, vltimum intra quadratum: 3 verò in columna f u tertium vacuum ſpatium occupabit. In latere ſiniſtro Rhomboidis, 7 oppoſitum in tranſuerſa columua ✠ ξ vacuum poſſidebit: 13 in columna tranſuerſa i n tertium à 19: 19 contrà in columnà h m tertium a 18 locum occupabit: 25 verò iterum in tranſuerſa columna q r oppoſitum tenebit locum. In infima parte Rhomboidis 32 ponetur in columnæ δ β ſecundo a 5 ſpacio: 33 in tertio columnæ u f à 34 ſpacio: 34 in vltimo intra quadratum columnæ x g vacuo ſpacio: 35 demum in vltimo columnæ f y, à 2 ſpacio. In dextro latere Rhomboidis quatuor numeri hoc pacto transferentur; 30 transfertur in ſecundum à 7 columnæ tranſ-

uer-

uerſæ ✻ ξ ſpacium : 24 in tertium à 13 columnæ transuerſæ m h ſpacium : 18 in ſpacium columnæ transuerſæ a 24 tertium : 12 verò in ſecundum à 25 columnæ transuerſæ r q vacuum locum transferantur. Et ſic numerorum omnium in quadrato digeſtionem habebis , in qua numeri ſingulorum ordinum additi conficiunt 111, myſterioſiſſimum numerorum , & ſy- trium Monadum , ſiue Solis archetypi , genialis , & alte- derei indicem. Summa verò omnium erit 666 , alte- rum myſticum numerum idearum in tribus dictis Mun- dis diſpoſitionem rationem exhibens. Figura quadrati, ſiue Sigilli Solis ſequitur :

Sigillum ſiue quadratum Solis.

Summa ſingulorum ſex numerorum ſeriatim quomodolibet ſumptorum eſt 111.

6	32	3	34	35	1
7	11	27	28	8	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	17	13
25	29	10	9	26	12
36	5	33	4	2	31

Summam verò omnium 666 habebis , ſi 111 per 6 latus quadrati multiplicaueris.

Atque hanc mirificam diſpoſitionem ex ſola progreſſione numerorum ab 1 vſque ad 36 continuata extraximus : quà verò methodo combinatiua opus ſit ad tantæ harmonię inuentionem, cum huius loci non ſit, in Combinatoria Arte , ſi Deus voluerit , ſuo tempore oſtendetur.

Con-

§. V.

Conſtructio quadrati, ſeu Sigilli Veneris Mathematica.

Quadratus qui ex 7 in ſe ductis emergit, videlicet 49, Veneri dicatus eſt, cuius diſpoſitionem in nullo à primi & tertij quadrati diſpoſitione diuerſo modo expedies. Fiat primò, vt in præcedentibus, diagramma Rhomboide, in quo 49 numeros in ſeptem Claſſes digeſtos eo ordine, vt in ſequenti figura patet, ordinabis.

Figura prima.

e
l 1 q
n 8 2 i
a 15 9 3 b
l 22 16 10 4 l
q 29 23 17 11 5 p
s 36 30 24 18 12 6 r
u 43 37 31 25 19 13 7 t
y 44 38 32 26 20 14 x
tt 45 39 33 27 21 z
c 46 40 34 28 d
47 41 35
o 48 42 k
m 49 h
f

Si-

Sigillum Veneris, ſiue quadratum 49.
Figura ſecunda.

Omnes ſeries numerorum ſimul iunctorum dant 175.

22	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28

Numerus 175 per latus quadrati, ſcilicet 7 multiplicatus dat 1225 ſummam omniũ numerorum.

Diſpoſitio numerorum in quadrato Veneris.

In hac prima figura quadratum eſt, intra quod omnes numeri in quatuor cornibus Rhomboidis extra quadratum collocati, transferri debent, vt vacua loca quæ numeris extra quadratum in cornibus conſtitutis æquantur, repleas; quod quidem minimè, vt in cœteris imparium quadratorum diſpoſitionibus, difficile eſt. Sic ergo procede. In ſingulis cornibus ſex numeri ſpectantur: in ſuperiori cornu extra quadratum conſtituuntur hi numeri, 1, 2, 3, 8, 9, 15; quos intra vacuas quadrati areolas ita transferes, ab vnitate intra columnam e f, numera deorſum octo cellulas, & intra eam pone vnitatem: & in columna g h deorſum à 2, numera alias octo cellulas, & intra eam pones 2, & in columna i k deorſum alias octo areolas numera, & intra eam pone 3: iterum in columna l m, octo areolas numera deorſum, & intra octauam pone 8; ſic in columna n o, numera pariter octo areolas deorſum, & ibi repone 15. numeros in dextro cornu b d t, eadem prorſus ratione, quà in præcedenti transferes intra va-

cuas cellulas intra quadratum conſtitutas, ſed ſecundum tranſuerſum & ſiniſtrum areolarum ſitum. Itaque à 5 in columna tranſuerſa p q. numera octo, & intra octauum pone 5: in columna r ſ à 6 numera octo areolas, & ibi depone 6. In columna t u, octo iterum à 7 tranſuerſim numera, & ibi pone 7. in columna x y à 14, octo numera areolas, & intra octauam pone 14. in columna z tt, ſimiliter à 21 computa octo areolas, & ibi repone 21, & à 13 tranſuerſim octo numera, & ibidem repone 13. Deinde procede in infimum cornu Rhomboidis, & à numeris ſingulis octo numerando in proprijs columnis ſurſum procede, & ibidem numeros, à quibus numerare cœpiſti, colloces; ſic 35 in octaua ab hoc numero cellula in columna k i ponetur; item 41 & 47 in octauis cellulis, vt vides, locentur: item 42 & 48 in columnis h g, & l m, vt & 49 in columna f e: In cornu verò ſiniſtro Rhomboidis numeri 29. 37. 36. 44. 43. ſinguli ordine in tranſuerſarum columnarum octauas areolas transferantur, vt in præcedentibus factum fuit, & habebis diſpoſitionem peractam, vt vides in figura ſecunda, quorum omnium demonſtratio, patet ex ijs, quæ in prima & ſecunda quadrati conſtructione adduximus.

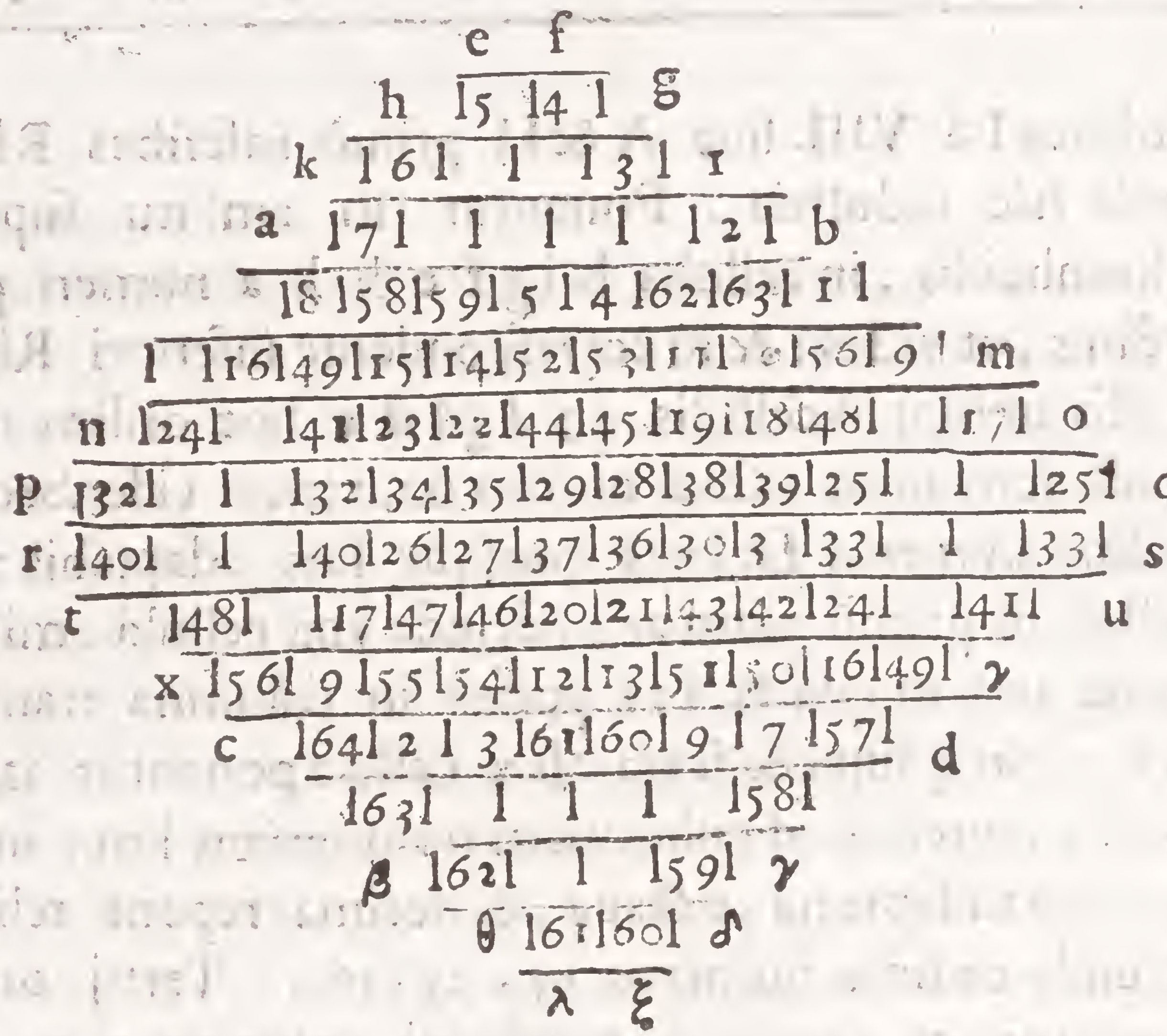
§. VI.

Conſtructio Sigilli Mercurij, ex quadrato 64.

Octo in ſe ducta conſtituunt 64 hoc præſens quadra-

dratum, cuius ſigillum ſequenti induſtrià conficies. Et quamuis præ omnibus reliquis huius conſtructio intricata, difficilis, & laborioſa ſit, facilè tamen laborem mitigaturum iri confido, ſi iuxta præceptorum noſtrorum amuſſim curioſus artifex proceſſerit. Sic igitur operare. Deſcribatur primò figura Rhomboidis, vt ſupra, intra quam numeros hoc pacto inſcribes. Diſpoſitio numerorum in quadrato Mercurij.

Sigillum Mercurij ex quadrato 64.

Progreſſionem numeri quadratici ab 1 vſque ad 64 continuatam in octo Claſſes ſeu ordines, vt vides, diſtribue.

I Ordo.	II Ordo.	III Ordo.	IV Ordo.	V Ordo.	VI Ordo.	VII Ordo.	VIII Ordo.
1	9	17	25	33	41	49	57
2	10	18	26	34	42	50	58
3	11	19	27	35	43	51	59
4	12	20	28	36	44	52	60
5	13	21	29	37	45	53	61
6	14	22	30	38	46	54	62
7	15	23	31	39	47	55	63
8	16	24	32	40	48	56	64
A	B	C	D	E	F	G	H

Ordines I & VIII. ſiue A & H primò inſcribes Rhomboidi hàc induſtria. Ponantur in ambitu ſuperiori Rhomboidis, in cellulis b i g f e h k a numeri primi ordinis, vt vides: & in correſpondente inferiori Rhomboidis ambitu in cellulis d γ δ ξ θ β ε hoc ordine retrogrado ſcribantur octaui ordinis numeri, vt vides. Secundi ordinis numeros ſic locis quoſque ſuis adaptabis: in cellula m primò ponatur 9, deinde vnà cellulà omiſsà in tertia 10; in quarta 11: poſteà in columna tranſuerſa x y, in quinta & ſexta ab x cellula ponantur 12, 13; poſteà regreſſus ad columnam tranſuerſam l m, in cellulis ab m ſeptima, octaua, & decima repone reliquos ſecundi ordinis numeros 14, 15, 16. Tertij ordinis numeros ita pones in tranſuerſa columna o n. In prima cellula ponantur 17; deinde omiſſis duabus cellulis, in quarta 18, & in quinta 19, poſteà in columna tranſuerſa t u, in ſexta & ſeptima à t cellula, repones 20, & 21 deinceps: deindè regreſſus ad derelictam colum-

lumnam o n, in octaua, nona, & duodecima cellula repone reliquos tertij ordinis numeros 22, 23, 24. Quarti ordinis numeros ſic diſpones; in prima areola q, ponantur 25; deinde in columna tranſuerſa r ſ, in cellulis ab r quinta & ſexta depone 26 & 27, & in columna p q, in ſeptima & octaua à q areola, collocentur 28, 29, & in columna r ſ, in areola ab r nona & decima 30, 31: poſteà in prima columnæ p q areola ponantur 32. Quinti Ordinis numeros hoc pacto diſtribues: in columna r ſ in vltima areola ab r incipiendo, ponito 33; poſteà in columna p q, in quinta & ſexta à p cellula, 34, 35; & in columnæ r ſ cellula, ab ſ ſeptima & octaua ponantur 36, 37; & in columnæ p q nona & decima à p cellulis 38, 39; & in prima cellula columnæ r ſ ab r incipiendo reponantur 40. Sexti ordinis numeros ita coordinabis. In columnæ tranſuerſæ t u prima cellula ab u pone 41, & in quarta ab u pone 42, in quinta 43: poſteà in columnæ n o cellula ab n ſexta & ſeptima 44, & 45; & in columnæ t u octaua & nona ab u pone 46, & 47 & in duodecima columnę eiuſdem 48. Septimi ordinis numeros ita diſtribues. Ponantur in columnæ x y, propè y 49; & ab hac in tranſuerſa ſerie in cellula tertia & quarta, pone 50, & 51; in columnæ verò l m cellula ab l quinta & ſexta pone 52 & 53; & in columnæ x y ab y ſeptima & octaua pone 54, 55, & in decima eiuſdem ſeriei 56; & habebis omnium numerorum diſpoſitionem ritè peractam. Quoniam verò extra quadratum a b c d conſtituti 24 numeri in viginti quatuor vacua ſpacia diſtribuenda ſunt,

quo-

quomodo id fieri debeat, videamus.

In ſuperiori itaque Rhomboidis cornu ſex numeri ſunt 2. 3. 4. 5. 6. 7. quos ita diſtribues. 2 ponantur in columnæ tranſuerſæ c d ſecunda à c areolà; 7 pariter ſecunda à d areolà; 3 ponantur in tertia à c areola, & 6 in tertia à d areola; 4 ponantur in columnæ rectæ f ξ areolà ab f quarta, vt & 5 in quarta ab e columnæ rectæ e λ.

Cornu lateris dextri ſex numeros 9. 17. 25. 33. 41. 49. ita diſtribues. 9 ponatur in prima cellula tranſuerſæ columnæ x y; & 49 in ſecunda columnæ tranſuerſæ l m areola; 17 ponatur in tranſuerſæ columnæ t u areola tertia; 41 pariter in tertia columnæ tranſuerſæ n o areola; 25 ponantur in quarta areola columnæ tranſuerſæ p q, vt & 33 in columnæ r s, vt vides. Porrò numeros in cornu inferiori Rhomboidis ſic diſpone: 58 & 59 in ſecundo & tertio tranſuerſe columnæ a b ſpacio ponantur; 62 & 63 in eiuſdem columnæ ſexto & ſeptimo; 60 & 61 in oppoſitæ tranſuerſæ columnæ c d areolis quarta & quinta locabis.

Cum numeris in ſiniſtro cornu conſtitutis, ſic procede. 24 ponantur in area tertia columnæ t u, ab u incipiendo: 32 in quarto ſpacio columnæ p q; 40 pariter in quarto columnæ r ſ. 48 in decima columnæ n o; 56 in nono columnæ l m. atque hoc pacto habebis diſpoſitum quadratum Sigilli Mercurij, quorum ſingulæ ſeries quomodocumque ſumptæ, ſemper dabunt 260, quæ ſi per 8, latus quadrati, multiplices, prodibit ſumma omnium numerorum 2080. Qui hanc diſpoſitio-

tionem rectè conſiderauerit, inueniet in omnibus mirabilem quandam, non confuſam & caſualem, ſed ſummà proportione procedentem rationem, quam libenter hoc loco declararem, niſi Arti Combinatoriæ ſingula reſeruaſſem, vbi mira hæc diſpoſitionis vis ex imis Arithmeticæ, & Geometriæ penetralibus ex profeſſo demonſtrabuntur.

§. VII.

Conſtructio Sigilli Lunæ Mathematica, ſiue quadrati 81.

Conſtructio Sigilli Lunæ fit ex 9 in 9 ductis, cuius ſumma 81, quadratum ſuppetit, cuius pro Sigillo Lunæ fabricam quærimus. Sic itaque operare. Fiat diagramma Rhomboidis figura, in qua 9 enneadicos ordines diſponas per areolas διαγώνως diſpoſitas, vti ex antedictis apparet. Quo peracto nihil facilius erit, quam ſingulos in quatuor cornibus deſcriptos numeros ſingulis ſuis correſpondentibus vacuis ſpacijs interſere. Diſpoſitio numerorum

Sigil-

Sigillum Lunæ.

D
1
10 2
19 11 3
a 28 20 12 4 b
37 29 21 13 5
46 38 30 22 14 6
55 47 39 31 23 15 7
64 56 48 40 32 24 16 8
G 73 65 57 49 41 33 25 17 9 E
74 66 58 50 42 34 26 18
75 67 59 51 43 35 27
76 68 60 52 44 36
c 77 69 61 53 45 d
78 70 62 54
79 71 63
80 72
81
H

Modum vti nullam prorſus difficultatem habet, ità paucis tantum indicabo. Cum ſingula cornua ſeptem numeros habeant, quæ ſunt capita columnarum partim rectarum, partim tranſuerſarum, ſupremi & infimi cornu numeri eaſdem columnas obtinent, quorum ſuperiores caput columnarum, inferiores baſim earundem obtinent: in columna D H in capite 1 in baſi 81 præfert; numeti verò in cornu dextero & ſiniſtro eaſdem columnas tranſuerſales obtinent;—

vnde

vndè tranſuerſim inſtituenda eſt numerorum in quadratum a b c d translatio. Quibus declaratis, numeros ſupremi cornu a D b nullo negotio quadrato inſerueris, ſi à prima vniuſcuiuſque columnæ deorſum decem areolas numeraueris, decima enim areola neceſſariò vacua illa erit, in quam numerus, quem frons columnæ præfert, translocandus eſt. v. g. ſi ab 1 intra columnam D H deorſum decem areolas numeraueris, decima erit illa areola, intra quam 1 ponendum erit; pari pacto cum cæteris numeris procedes. Numeri verò inferioris cornu pariter ſurſum computando decimam quamque intra appropriatas columnas areolam habebunt, numero, quem baſis columnæ appropriatæ præfert, paratam. Pari pacto numeri in cornu ſiniſtro a G c in appropriatis columnis, tranſuerſis, decimam ſemper areolam inuenient, translocando numero, quem quælibet columnæ ſiniſtræ pars præfert, capacem. Numeri quoque in dextro cornu b E d ſinguli intra ſuas columnas tranſuerſas, decimam cellulam præparatam inuenient, numero, quem dextra columnæ pars præfert, recipiendo. v. g. 73 locabitur in decima areola tranſuerſæ columnæ G E, & 9 intra eandem columnam ſiniſtrorſum, in qua ponatur, inuenient. Atque hoc pacto totum quadratum nullo prorsùs negotio ſuis numeris repletum habebis, in quo numeri ſingularum columnarum, ſiue rectarum, ſiue tranſuerſarum, ſiue diagonalium, additi ſemper 369 producent, quæ per 9 latus quadrati multiplicata, dant ſummam omnium numerorum 3321.

§. VIII.

De quadratis cubicis.

Quam admiranda vis ſub numeris lateat, id ſolùm Arithmeticæ expertem latere poſſe exiſtimo. Diximus in præcedentibus de Sigillis ſeptem planetarum, quæ ex ſeptem quadratis 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81, quorum radices ſequuntur.

□	♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽
℞	9	16	25	36	49	64	81
	3	4	5	6	7	8	9

Modò dicendum eſt de cubicis quadratis, præſertim cum nec Veteres, nec Moderni, arcanam huius (quod ſciam) progreſſionis rationem ſubolfecerint, quod ſi ſciſſent, haud dubiè ſicuti ſeptem quadratos, ſeptem ſiderei Mundi corporibus, eorumque Genijs, ita hoſce cubicos quadratos ſeptem elementaris Mundi Claſſibus Genijſque præſidentibus dedicaſſent.

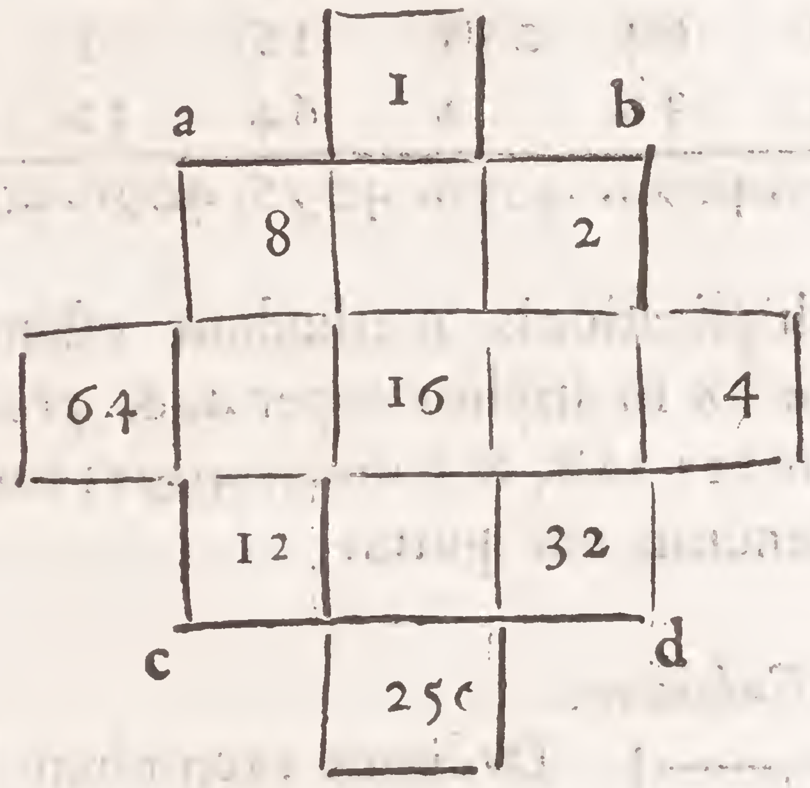
Quid quadratum cubicum.

Cubicum quadratum nihil aliud eſt, quam progreſſionis Geometricæ ab vnitate ſub dupla proportione continuata numerorum ſeries tot terminorum, quot quadratus quiſpiam numerus vnitates habet. v. g. ſi quiſpiam deſideret conſtituere quadratum cubicum, quod quadrato 9 ex 3 in ſe ductis producto correſpondeat, ſic operetur. Ponantur ſub Geometrica progreſſione ab vnitate 9 termini, vt ſequitur:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
T	1	2	4	8	16	32	64	128	256	V

Hos

Hos terminos eadem prorsùs ratione quadrato a b c d inſeres, quam ſupra paragrapho primo, in quadrato nouenarij Saturni docuimus. Sed exemplum demus. Deſcribatur diagramma Rhomboidis, vt vides.

In qua datam Geometricam progreſſionem T V ordine collocabis, vt vides. Deinde hoſce numeros eadem lege intra vacuas quadrati a b c d cellulas tranſpones, quà in quadrato 9 factum eſt; videlicet 1 intra oppoſitam cellulam quartam à prima 256, ſurſum verſus in oppoſitam quartam cellulam, 4 verò in quartam ſiniſtrorſum, & 64 in quartam cellulam dextrorſum progrediendo tranſpones, vt vides, habebiſque quadratum cubicum, in quo ſinguli ordines tranſuerſi, recti, diagonales, eundem numerum dabunt, hac tamen differentia, quod vti numeri in quadratis præcedentibus additi eundem numerum efficiunt; ita ij hic

non addendi in ſe inuicem multiplicandi ſunt, vt eundem numerum habeas; hoc enim pacto ſingulorum ordinum numeri in ſe multiplicati, dabunt 4096, vt ſequitur.

8	256	2	8	4	122	2	8
4	16	64	256	16	1	16	16
128	1	32	2	64	32	136	32
4096.	4096.	4096.	4096.	4096.	4096.	4096.	4096.

Multiplicationis methodum oſtendamus in primo ordine: 8 multiplicabis per 4, & productum 32 multiplicabis per 128, & habebis 4096: haud ſecùs in alijs procedendum eſſe putes.

Quadratum Cubicum.

8	256	2
4	16	64
128	1	32

Dedimus exemplum in numero impari, iam in pari quoque ſubiungemus exemplum. Si itaque quiſpiam in quadrato ex 4 in ſe ducto, hoc eſt ſedecim cellularum, negotium attentare voluerit, is hoc pacto procedet. Numeri 16 ſub continuatæ Geometricæ progreſſionis duplæ proportionis ordine ponantur, vt vides.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	4	8	16	32	64	128	256	512	1024
12	13	14	15	16						
2048	4096	8192	16384	32768						

Ho-

Hoſce numeros eodem pacto inſcribes, quo ſupra in ſecundo paragrapho factum eſt in confectione quadrati Iouis 16: hac tamen differentia, quod ſicuti ibi per ſexdecim numeros progreſſione naturali diſpoſitos progreſſus es, ita hoc loco numeros ſexdecim diſponas eo ordine, quem præcedens Geometrica progreſſio ſeruat.

		4	2		
a	8	8192	16384	1	b
128	256	64	32	2048	16
2048	16	1024	512	128	256
c	32768	2	4	4096	d
		16384	8192		

Numerorum extra quadratum exiſtentium in quadratum a b c d tranſlationem, eo prorsùs modo, quo in quadrati confectione fecimus, perages: & inuenies quod ſinguli numerorum laterales ordines non additi, ſed vt in præcedente factum eſt; multiplicati in ſe inuicem, præſtent eundem prorsùs numerum.

Cætera quadrata cubica, ob ingentem numerorum molem, alijs maiori otio præditis, nonnullam quoque inuentionis materiam relicturi, ex progreſſionibus emergentem conſultò omiſimus, nobis interim abſtruſi negotij portas aperuiſſe, alijſque viam monſtraſſe ad reliqua & innumera alia ſimilia pari auſu & dexteritate reperienda, ſufficiat.

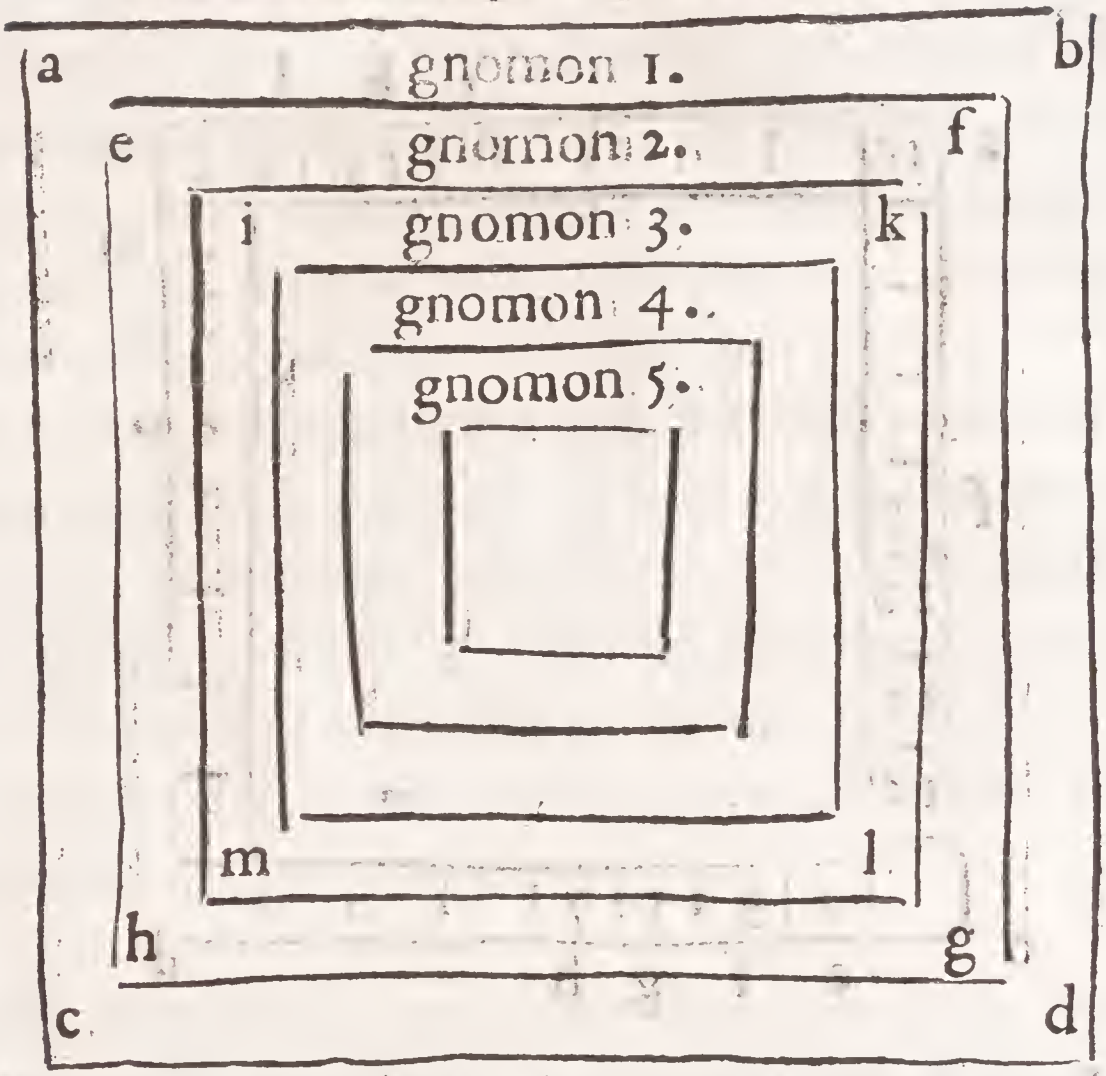
CA-

CAPVT IV.

De alia & facili huiuſmodi numerorum diſpoſitione.

SI forsàn dicta methodus difficilior videretur, aliam hoc loco apponendam duxi, & fit eo, qui ſequitur, modo: Totum artificium conſiſtit in artificioſa ordinatione numerorum, intra gnomones quadratos integri alicuius quadrati contentos diſponendorum. Voco autem gnomones quadratos ambitus illos, quibus quadratum aliquod circumdatur. v. gr. Quadratum quod ex nouenario producitur, conſtat 81 cellis quadratis, & continent intra ſe quatuor ambitus, ſeu gnomones quadratos; quorum primus ſignatur literis a b c d. alter e f g h: tertius i k l m, & ſic de cœteris. In primo gnomone a b c d, numeri ab 1. ad 16. artificioſè diſponi debent, in ſecundo à 17 vſque ad 28. in tertio à 29 vſque ad 36. in quarto à 37 vſque ad 40.

gno-

Quomodò verò, & quo ingenio gnomones hi ſuis numeris implendi ſint, reſtat ea, qua fieri poteſt, claritate exponendum.

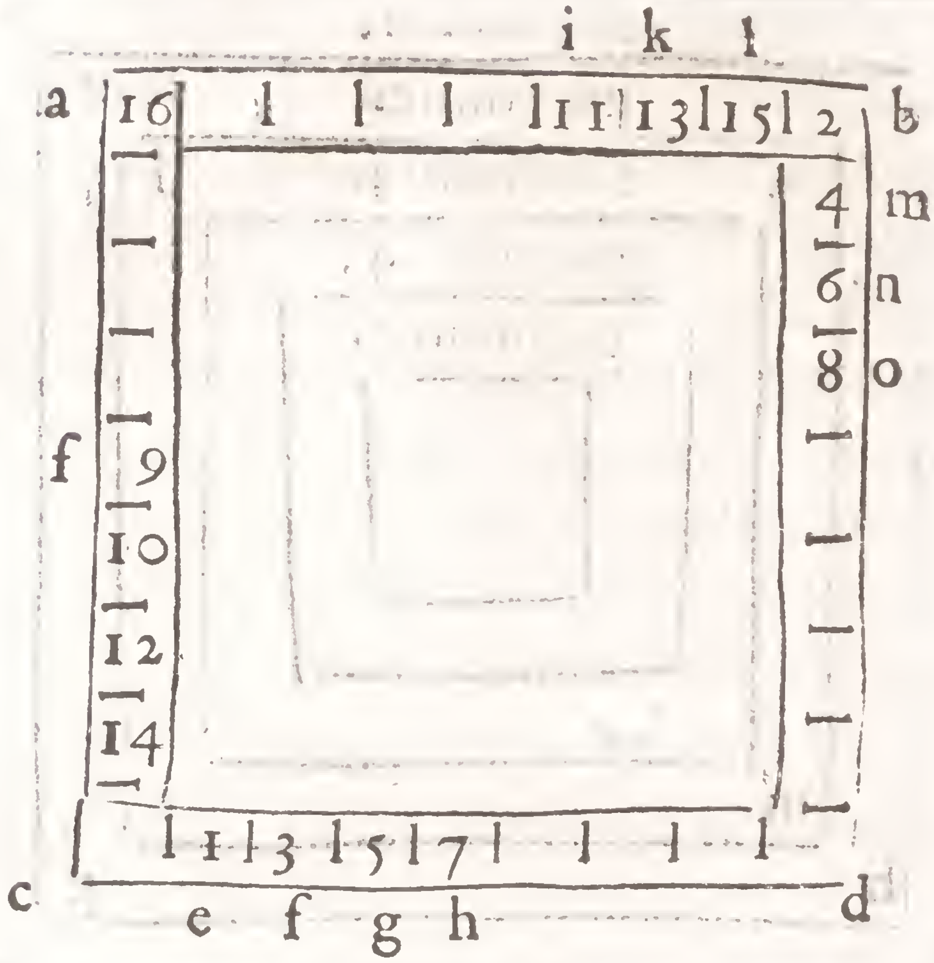
Propoſitio I.

In primo gnomone quadrati 9. numeros diſponere.

Primi gnomonis a b c d, ambitus diuidatur in 32 partes, ita vt vnumquodque latus in 9 partes diuiſum cenſeatur, vti ſequitur.

Intra

Diſpoſitio numerorum in quadratorum gnomonibus.

Intra huius gnomonis ambitum progreſſionis arithmeticæ ſeriem vſque ad 16. hoc pacto diſpones: Cum in hoc ambitu a b c d, 32 cellulæ ſint, quas omnes numeris repleri oportet: Primò dimidium terminorum minorum, quæ ſunt 16, cellulis inſcribes, vt deindè oppoſitis cellis reliquum maiorum numerorum dimidium imponi poſſit; quod quomodo fieri debeat, paulò poſt exponetur.

Primò obſerua diligenter in progreſſione arithmetica naturali terminos pares & impares. Impares termini 1. 3. 5. 7. occupabunt mediam infimæ baſis partem, reliquis quatuor cellulis, vt hic vides, vacuis. Pares verò terminos, 2. 4. 6. 8. pones in latere b d, iuxta cellulas b m n o. 9 verò pones in oppoſiti lateris a c, in media cella f. deinde ordine iterum pares ter-

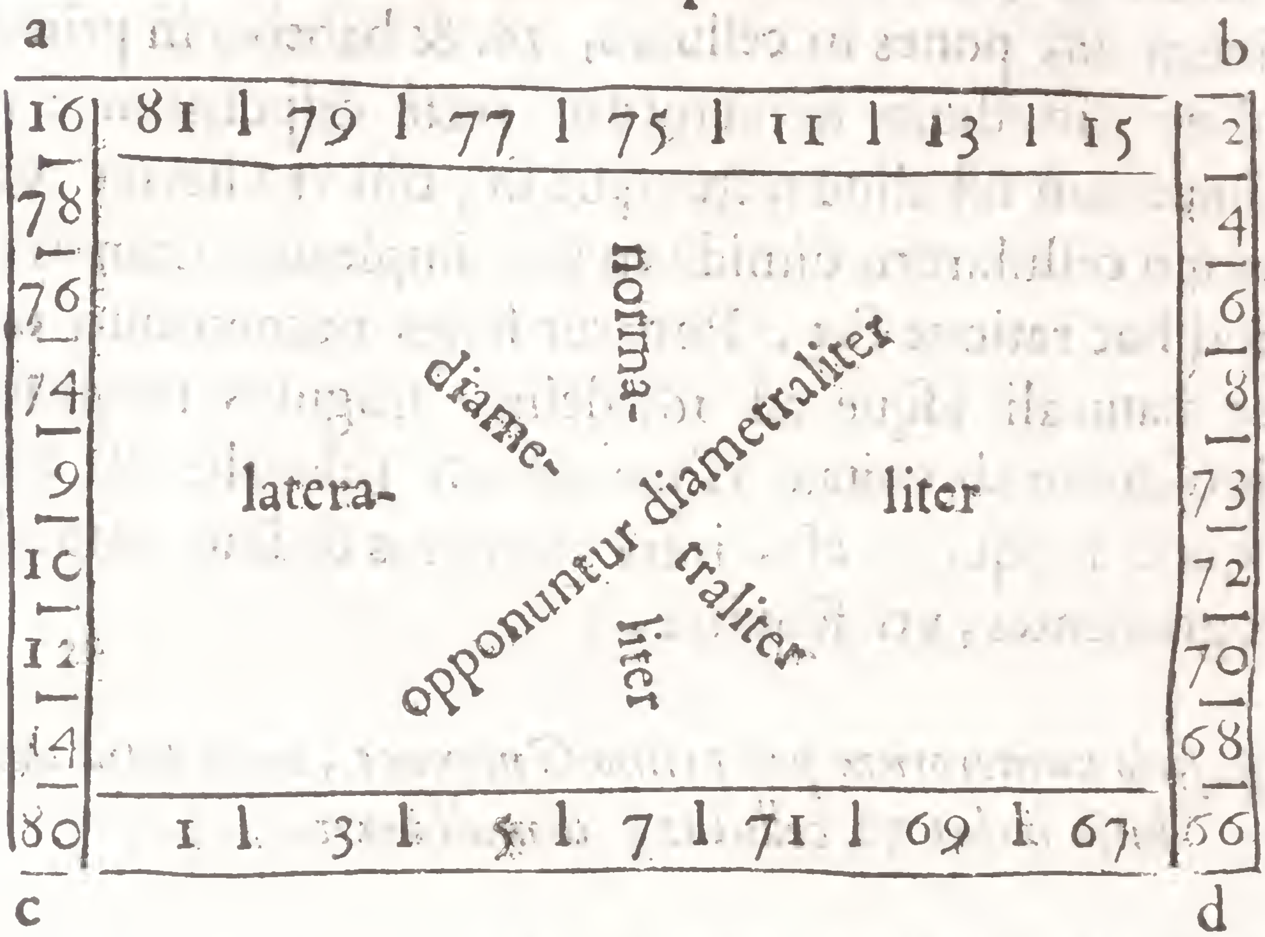
terminos 10. 12. 14, eo ordine, quo vides: Impares verò horum intermedios 11. 13. 15. pones in ſuperiori latere a b, iuxta literas i k l. vltimum tandem terminum 16, pones in cellula a, 16. & habebis in primo ambitu dimidium numerorum rectà diſpoſitum: vt proindè iam nil aliud factu opus ſit, niſi vt vlterius vacuarum cellularum dimidium ſuis impleatur numeris; quod hac ratione fiet. Ponatur ſeries numerorum ordine naturali vſque ad 16; deindè ſingulos terminos initio ducto ab vnitate vſque ad 16, ſubtrahe ab 82, & quod reliquum eſt, infra numeros ordine naturali progredientes, vti ſequitur.

Diſpoſitio numerorum pro primo Gnomone, cuius totus ambitus habet 32 cellulas, dimidium verò 16.

Numeri A ſub	A	1	2	3	4	5	6	7	8	9
tracti ab 82.	B	81	80	79	78	77	76	75	84	73
Dant nume-										
ros B in vacuis	A	10	11	12	13	14	15	16		
ſpatijs po-	B	72	71	70	69	68	67	66		
nendos.										

Ex hac Tabula ſic vacuas cellulas replebis: In vacua cella appoſita cellæ 1, ponatur 81. deindè in vacua cella appoſita cellæ 2. ponatur 80; & hoc pacto omnes ordine maiores termini ponentur in ijs cellis vacuis, quæ minoribus terminis poſitione ſua iam gaudentibus opponuntur; atque hoc pacto habebis primum gnomonis quadrati ambitum omnibus ſuis nu-

meris completum, vti in exemplo patet; appoſitiones hæ intelligendæ ſunt non ſolùm diametraliter, ſed & lateraliter & normaliter ſumptæ:

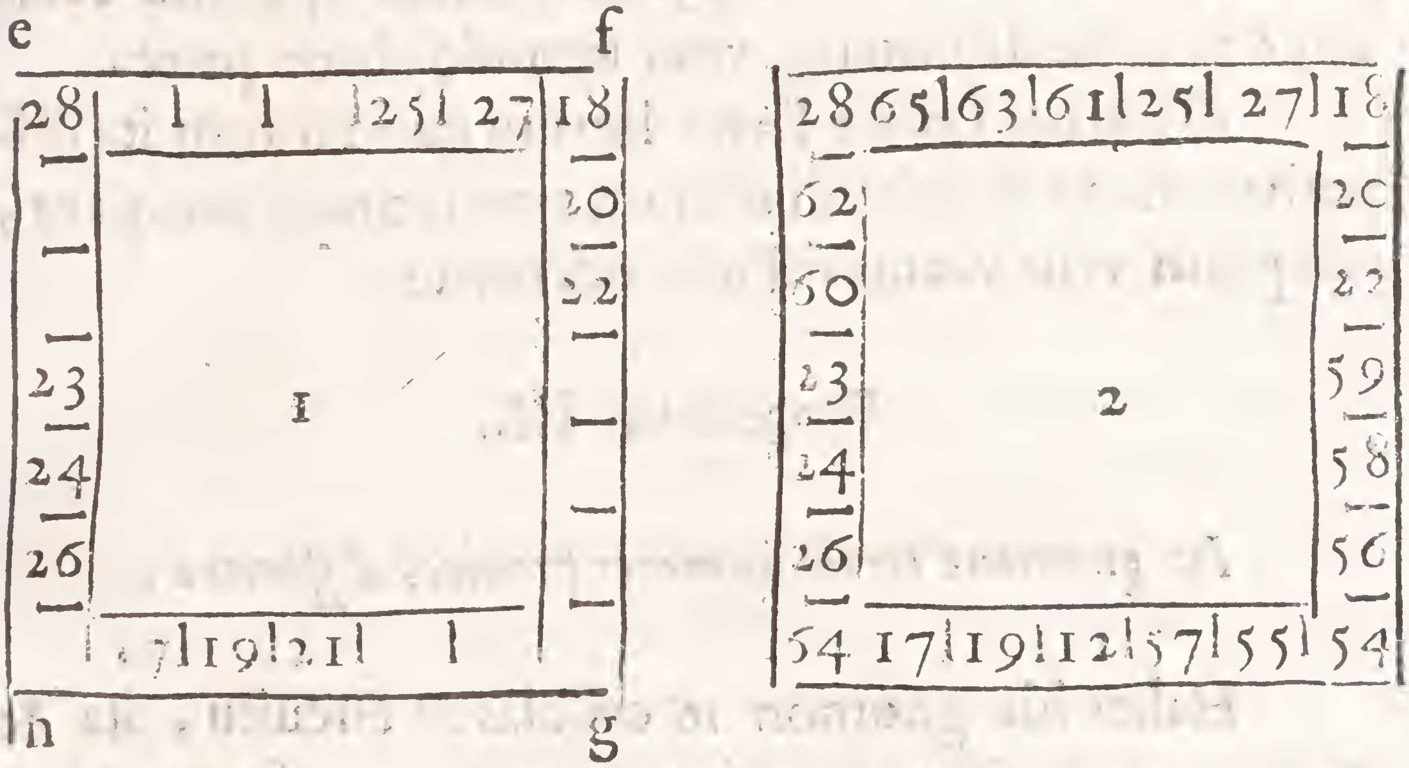
Hìc vides, numeros 2. & 16 diametraliter ſibi habere oppoſitos numeros 80 & 66. numeri verò intra cellas c d oppoſitos numeros habent normaliter numeris in cellulis lateris a b. & numeri lateris a c. opponuntur numeris cellarum lateris b d.

Propoſitio II.

In Gnomone ſecundo pronicos numeros diſponere.

Secundus Quadrati totius gnomon e f g h. diuidatur in 24 æquas partes, ita vt ſingula latera in ſeptem

ptem partes diuiſa cenſeantur; hoc peracto, vt in priori feciſti, in dimidio inferioris lateris conſtituantur numeri impares iuxta continuatam progreſſionis ſeriem, quæ cum in primo quadrato deſieris in 16, iam in hoc ſecundo gnomone, 17 pones in ſecunda cellula, 19 in tertia, & 21 in quarta; poſt hoc hiſce intermedios numeros pones in lateris l m ſuperiori parte, videlicet 18, 20, 22, vti vides; deindè 23 ponatur in oppoſiti late-ris media cella, dein 24, 26, terminos pares; impares verò 25 & 27, in fronte gnomonis VX, eo quo vides, ordine pones; & in, V, cellula ponatur terminus 28, & habebis dimidiæ progreſſionis terminos in ſuis locis diſpoſitos, vti vides.

Vt verò vacuæ cellulæ reliquis terminis impleantur, ſic age: Diſpone ſecundum ordinem naturalem numerorum ſitum, interruptum progreſſionis arithmeticæ ordinem; cum enim in primo gnomone vltimus numerus fuerit 6. iam in ſupplendis vacuis cellu-

 lis

lis, à 17 numero incipe, vſque ad 28 ſeriem diſponere vti patet, deindè ſupplimenta ſingulorum ad 82 ſuppone ſingulis; quæ obtinebis, ſi hoſce numeros ſingulos ab 82 ſubtraxeris.

Numeri continui pro gnomone ſecundò, qui habet in ambitu 24 cellulas, dimidium verò 12.

In vacuis cellulis ponendi.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
65	64	63	62	61	60	59	58	57	56	55	54

In cella itaque 17 ponantur 95. in cella vacua oppoſita cellæ 19; ponantur 63. in vacante oppoſita cellæ 20, 62. & ſic de cæteris, vt in ſecundo abaco patet.

Obſeruet Lector ſeries horum numerorum ita diſpoſitas eſſe, vt ſemper dimidium terminorum occupent, reliquum verò vacuis cellulis reſeruetur.

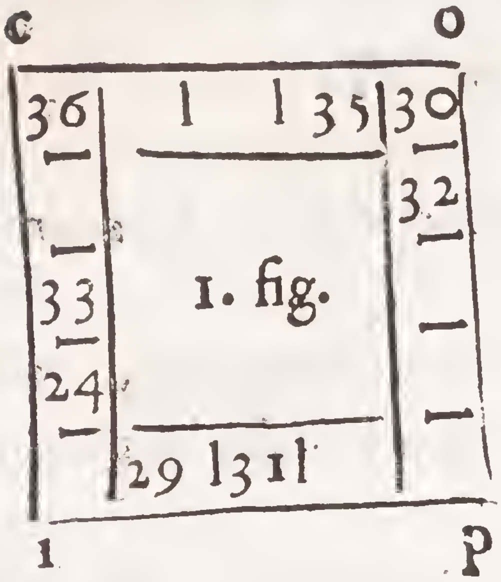
Propoſitio III.

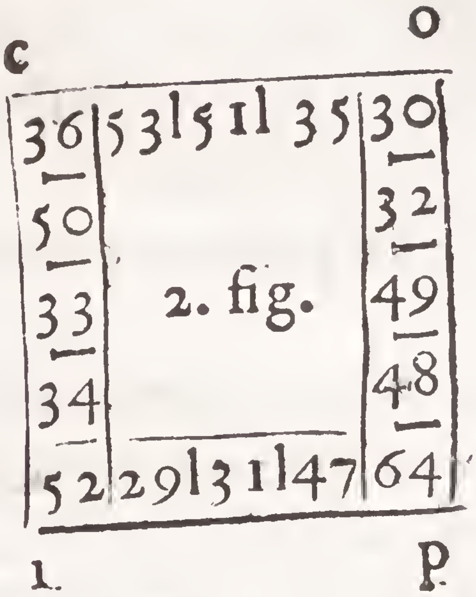
In gnomone tertio numeros pronicos diſponere.

Habet hic gnomon 16 cellulas in circuitu, ita & vnumquodque latus in quinque cellas cenſeatur eſſe diuiſum. Diuidatur itaque gnomon in 16 cellulas.

In hoc gnomone ponantur termini à 29 vſque ad 36. quibus ſupplimenta ſingulorum ſubdantur, quæ obtinebis ſubtractione ſuperiorum ab 82, vbi vides.

Nu-

Numeri ſeu Termini continuati pro tertij gnomonis ambitu, qui habet 16 cellulas, dimidium eius 8.

29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36.
53. 52. 51. 50. 49. 48. 47. 46.

Numeri itaque ſuperiores ita imponantur: à ſecunda cellula baſis 18 incipiendo, cui impones 29, in ſecunda 31. deindè in prima cellulà lateris o p. 30, in ſecunda 32. deindè in oppoſita lateris media cella 33, & deindè 34. poſteà in penultima frontis c d. 35. & in prima eiuſdem 36, vti in prima figura patet. Hiſce poſitis, in vacuis ſpatijs ſingulis oppoſitis pone terminos eis correſpondentes. v. gr. in vacua cella oppoſita cellæ 29. pone 53. in oppoſita cellæ 30, 32, & ſic de cæteris ordine, vt in præcedentibus dictum fuit, & habebis gnomonem numeris ſuis inſcriptum, vt in ſecunda figura patet.

Pro-

Propoſitio IV.

In gnomone quarto numeros pronicos diſponere.

Quarti gnomonis & minimi confectio, qui habet octo cellulas in ambitu, dimidium verò, quatuor.

1

40	45	38
39	41	43
44	37	42

2

40		38
39		
	37	

Continet hic gnomon octo cellas in circuitu, ita vt ſingula latera diuiſa cenſeantur in tres, huic reliquam numerorum ſiue terminorum ſeriem, vti priùs, inſcribes; cum enim vltimus terminus præcedentis gnomonis finierit in 36. hic ſequens incipiet à 37, vſque ad 40, quem pones in ſecunda cella inferioris lateris ſeu baſis, vti vides:

Continuati termini pro quarto gnomone.	37.	38.	39.	40.
	45.	44.	43.	42.

38. pones in prima cella lateris dextri, 39 in ſecunda cella lateris ſiniſtri, 40 in prima cella frontis; in vacuis cellulis ponantur terminorum ſupplementa ad 82. & competet numero 37, in oppoſita cella 45, & numero 38 diametraliter oppoſitæ cellæ 44, & ſic de cœteris, vt in prima figura vides; dimidio verò numeri 81, qui eſt 41. competet cella media, atque hoc pacto habebis ſingulos numeros in ſingulis gnomonibus deſcriptos, qui poſteà ſibi inuicem inſerti, conſtituunt quadra-

dratum, cuius ſingulæ ſiue tranſuerſæ, ſiue normales, ſiue diametrales numerorum ſeries additæ, vnam & eandem ſummam conficiunt, videlicet 369.

Nota, latere ſub hiſce gnomonibus miras quaſdam proprietates, quarum prima eſt, quod ſi gnomonem primum abieceris, reliquum aggregatum gnomonum in ſuis terminorum ſeriebus quomodocunque ſumptis, ſemper vnum & eundem numerum tibi ſit præbiturum, videlicet 287.

Si deindè abiectis primo & ſecundo gnomone, numeros iuxta ſeries ſuas in tertio gnomone addideris, ſingulæ ſeries tibi dabunt 205; hoc pacto quarti gnomonis ſeries ſingulæ tibi dabunt 123, & ſic de cœteris. Si enim ſingularum ſerierum numeros vnius gnomonis ab alterius ſeriebus ſubtrahas, ſemper remanebunt 82, ſumma progreſſionis Arithmeticæ, ſiue quod idem eſt, 82, dempta vnitate, vt fiant 81, Quadratum Mercurij. Vndè emanent hæ ſequentes Regulæ.

Prima. Dato numero cellularum ambitus inuenies latus Quadrati, cuius eſt ille ambitus, ſi diuidas cellularum ambitus numeros per 4, & ad quotientem addas vnitatem: exempli gratia, Ambitus primi gnomimis in præcedenti paradigmate habet 32 cellulas, quæ diuiſæ per 4, dant 8, cui ſi iungas, 1, habebit latus vnum 9 cellulas, latus ſcilicet quadrati 81.

Secunda Regula. Dato latere quadrati, inuenies numerum cellularum in ambitu ſeu gnomone propoſito, ſi ſubtracta vnitate à latere, reliquum multiplicaueris

ueris per 4. prodibunt enim 32, numerus cellularum in ambitu gnomonis. Hoc pacto, dato latere quadrati 7, habebis in ambitu cellularum numeros; ſi dempta vnitate reliquum 6 per 4 multiplicaueris; prodibunt enim 24, numerus cellularum in gnomone quadrati ſeptenarij. Rurſus ſi latus quadrati fuerit 5. dempta vnitate à 5, remanent 4, quæ multiplicata in 4, dabunt 16, numerum cellularum in ambitu. Hoc pacto fit quadrati ex ternario latus trium cellularum, dempta vnitate à 3, manent 2, quæ ducta in 4, dabunt 8. numerum cellularum in ambitu. Dato verò numero cellularum in ambitu, latus inuenies, ſi hunc numerum per 4 diuiſeris, ſummæ inſuper vnitate adiecta.

Propoſitio V.

Numeros pronicos in Septenarij Quadrato diſponere.

Si ſeptenarij quadratum in gnomones, quos tres habet, diſponere iuxta prædictum modum deſideras, eodem modo procedendum tibi eſſe ſcias, ſicuti in ſecundi gnomonis præcedentis paradigmatis terminis diſponendis proceſſimus, hoc vnico excepto, quod termini ſint differentes. Sit itaque ex impari radice, verbi gratia, ex 7 productum quadratum 49. Sic diſpones progreſſionem numerorum in primo ambitu 24 cellularum.

Terminorum. 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12. ambitus ſeptenarij.

Al-

Alterum dimidium 49,48,47,46,45,44,43,42, 41,40,39,38. in vacuis cellis.

Numeri hi ſuperiores eodem modo diſponuntur in ambitu gnomonis ſeptenarij, ſicuti eos diſpoſuimus in ſecundo gnomone præcedentis quadrati nouenarij, vti in hoc gnomone apparet.

Gnomon 1.

12				9	11	2
						4
						6
7						
8						
10						
	1	3	5			

12	49	47	45	9	11	2
46						4
44						6
7		In hoc gnomone inferiores numeros in oppoſitis vacuis præcedentis gnomonis cellis ſuppletos vides.				43
8						42
10						40
48	1	3	5	41	39	38

In ſecundo verò huius gnomonis quadrato eodem modo diſpones terminos, quo in tertio & quarto gnomone factum vides præcedentis exempli, vt hìc apparet. Numeri inferiores naſcuntur, ſi 49 progreſſionis vltimo termino addideris 1, vt fiant 50. ab his enim ſuperiores numeri ſubducti, dabunt eam numerorum, quam hìc vides in vacuis cellis oppoſitiuè ordinandorum, ſeriem.

Vt verò duos ſibi incluſos gnomones rectè ordines, progreſſionis ſeriem primò ſic diſpones: Cum latus gnomonis ex Regula ſecunda ſuprapoſita ſit 5 cellularum, erunt in toto ambitu cellæ 16, quarum

dimidium 8 Diſpone 8 terminos incipiendo à 13, poſt 12, immediatè præcedentis diſpoſitionis.

13,14,15,16,17,18,19,20. Quæ ſubducta à 50, dant reliquum terminorum.

Dimidium, 37,36, 35,34,33,32,31,30.

vt ſequitur:

20			19	14
				19
17				
18				
	13	15		

Hoc peracto, Gnomonem ſecundum ſic habebis diſpoſitum, cuius ſingula latera faciunt eandem ſummam, videlicet, 125.

Tertij & vltimi gnomonis diſpoſitio.

20	37	35	19	14
34	24	29	22	16
17	23	25	27	33
18	28	21	26	32
36	13	15	31	30

Præcedentis gnomonis vltimus terminus progreſſionis fuit 20; In vltimo itaque hoc gnomone à 21. incipiendo, eodem ordine in cellulis pones terminos tuos, ſicuti in vltimo quadrato Mercurij; & quoniã ambitui huius gnomonis octo cellæ competunt, dimidium harum, vtpotè 4, ità primò diſpones.

21,22,23,24. quibus ſupponantur complementa ad
29,28,27,26. 50, vti ſequitur:

In media baſis cella ponantur 21, & in prima lateris ſiniſtri, 22. iterum in media cella lateris dextri, 23, & in prima eiuſdem 24. quorum ſingulis in vacuis cellis reliqui quatuor opponantur, & in meditullio

cen-

centri ponantur 25, dimidium progreſſionis arithmeticæ vſque ad 50.

Non ſecus in quadratis parium numerorum procedes, atque in eorundem diſpoſitione intra cellulas, in hiſce duobus exemplis proceſſimus, ita quoque in omni quocumque tandem imparium numerorum quadrato tibi procedendum eſſe ſcias; vt proindè nil aliud reſtet, niſi vt quomodo in parium terminorum quadratis, eorundemque in cellulis terminorum diſpoſitione procedendum ſit, doceamus.

CAPVT IV.

De numeris pronicis, eorùmque in quadratis parium terminorum diſpoſitione.

TAnta in numerorum huiuſmodi diſpoſitione latet ſubtilitas, tanta & tam mirifica vis & proprietas, vt antequam ſecretum penetrarem, ſatis mirari non potuerim, quomodò ingenio humano illa incidere potuerint. Quoniam verò nil tam difficile eſt, quod non firma & infallibilia ſua principia, eaque intellectu facillima habeat; hìc originem latentis arcani paucis exponam.

Admiranda vis numerorum.

Tota myſterioſa numerorum diſpoſitio conſiſtit in naturali numerorum progreſſione; ex hac enim non quadratos dumtaxat, ſed cubos & reliquas algebraicas poteſtates facili negotio erues: Exempli gratia. Sequens progreſſio numerorum naturalis complicat

omnes progreſſiones numerorum integrorum exceptis ſolis radicibus ſecundo loco ponendis.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

In hac progreſſione quadratos habebis hoc pacto: 1 3 iuncta, faciunt quadratum binarij: 1, 3, 5. faciunt quadratum ternarij. 1, 3, 5, 7. quadratum quaternarij: 1, 3, 5, 7, 9. quadratum quinarij. 1, 3, 5, 7, 9, 11. quadratum ſenarij. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13. quadratum ſeptenarij. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15. quadratum octonarij, & ſic de cœteris in infinitum.

Cubicas quoque proportionalitates ſic obtinebis: ſit primus cubus 1. ſi dein 3 & 5 iunxeris, habebis cubum binarij, videlicet 8. deindè 7, 9, 11. iuncta, faciunt cubum ternarij: 27, 13, 15, 17, 19 iuncta, faciunt cubum quaternarij 64. & ſic de cœteris in infinitum: ſi verò ſumpſeris numeros pares in eadem progreſſione, vti ſequitur:

2 4 6 8 10 12 16.

habebis modum, quo facilè intelliges, quot in quacumque polygona figura ſint anguli æquiualentes angulis rectis: Exempli gratia: 10 eſt terminus quartus progreſſionis paulò ante poſitæ, heptagonus verò ſub ſeptima ſpecie polygonorum; Itaque ſeptem anguli cuiuslibet heptagoni æquiualent decem angulis rectis: ſic omnes anguli cuiuslibet hexagoni æquiualent angulis rectis 8. & ſic de cœteris.

Latet itaque ſub progreſſionibus numerorum

ſiue

ſiue arithmeticis, ſiue geometricis, neſcio quid mirum, quod vel indè patet, quod Algebra omnium mathematum ſubtiliſſima nil aliud ſit, quam quædam per progreſſiones geometricas calculatio; & potiſſimum in hac præſenti pronicorum numerorum diſpoſitione mirabiliter eluceſcit.

Poſtquam igitur de terminorum imparium in quadrato dato diſpoſitione egerimus paulò ante, non reſtat aliud, niſi vt rationem diſpoſitionis in terminis pluribus doceamus. Verùm vt multa paucis complectamur, totum negotium in vno & eodem abaco, eoque præamplo demonſtrabimus.

Propoſitio V.

Numeros pronicos in quadrato parium numerorum deſcribere, &c.

Sit Verbi gratia Quadratum, cuius latus habeat 16 cellulas, habebitque primus eius ambitus iuxta ſecundam Regulam ſupra poſitam 60 cellulas, intra quas oporteat terminos progreſſionis naturalis ita diſponere, vt ſingulæ numerorum in quadrato ſeries normales, tranſuerſæ, diagonæ ſemper eundem numerum efficiant; in ambitus quoque quatuor lateribus idem reſultet numerus, videlicet 257. Sic age: primò ante omnia diſponatur ſeries numerorum ab 1. vſque ad 30. quæ ſunt dimidium eorum numerorum, quibus totus ambitus conſtat 60, in cellulas totidem diſtri-

ſtributus. Quoniam verò quadratum totius continet 256, vt ex 16 in 16 ductu patet; ſi huic numero vnitatem, iuxta progreſſionum arithmeticarum leges iunxeris, habebis 257. atque hic eſt numerus à quo ſubtracti numeri 16, relinquunt numeros in oppoſitè vacuis cellulis ponendos, vti ſequitur.

I. Numeri pro primo ambitus gnomone, qui habet cellas 60. dimidium verò 30.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
256	255	254	253	252	251	250	249	248	247	246
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
245	244	243	242	241	240	239	238	237	236	235
23	24	25	26	27	28	29	30			
234	233	232	231	230	229	228	227			

Superiores numeri exprimunt progreſſionem Arithmeticam ab 1. vſque ad 30, quæ ſunt dimidium cellularum ambitus primi. Inferiores verò notant complementa numerorum ſuperiorum ad 257, & hi pariter ſunt 30, in vacuis cellulis oppoſitis ponendi.

II. Numeri continuati pro ſecundo ambitus gnomone, qui habet cellas 52. dimidium verò eius 26.

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
226	225	224	223	222	221	220	219	218	217	216
42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
215	214	213	212	211	210	209	208	207	206	205

Nu-

III. *Numeri continuati pro tertio ambitus gnomone qui cellas habet* 44. *dimidium verò cellas* 22.

53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63
204 203 202 201 200 199 198 197 196 195 194
64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74
193 192 191 190 189 188 187 186 185 184 183

IV. *Numeri continuati pro quarto ambitu gnomonis, qui habet cellas* 36. *dimidium verò eius* 18.

75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85
182 181 180 179 178 177 176 175 174 173 172
86 87 88 89 90 91 92
171 170 169 168 167 166 165

V. *Numeri continuati pro quinto ambitu gnomonis, qui habet cellas* 28. *cuius dimidium* 14.

93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103
164 163 162 161 160 159 158 157 156 155 154
104 105 106
153 152 151

VI. *Numeri continuati pro ſexto ambitu gnomonis, cuius cellæ ſunt* 20. *dimidium* 10.

107 108 109 110 111 112 113 114 115 116
150 149 148 147 146 145 144 143 142 141

VII. *Numeri continuati pro ſeptimo ambitu gnomonis, cuius cellæ ſunt* 12. *dimidium verò eius* 6.

117 118 119 120 121 122
140 139 138 137 136 135

Quatuor cellularum intimarum numeri.

126	127
130	131

Vides hìc totam terminorum in ſeptem ambitibus ponendorum ſeriem; quomodò verò ſinguli ſingulis ambituum cellulis imponendi ſint, iam doceamus. Pro terminis itaque numerorum in primo gnomonis ambitu ponendorum, ita procede à ſuperioribus numeris ab vnitate vſque ad 30. continuatis incipiendo. Itaque in dextro latere b d, in vltima cella ponatur 1, & in prima cella eiuſdem lateris ponantur 2. deindè hinc procedes ad ſiniſtrum latus a c, & in ſecunda & tertia cella pone 3 & 4. deindè tranſiliendo ad dextrum latus, in quarta & quinta cella pone 5 & 6, & denuò redeundo ad ſiniſtrum latus, in ſexta & ſeptima cella ponantur 7 & 8. deindè interrupto curſu in ſecunda cella frontis ponatur 9: & hinc tranſiliendo ad baſim, in cuius tertia & quarta cella pones 10 & 11. deindè redeundo ad frontem, in quinta & ſexta cella pones 12 & 13. & redeundo ab baſim, in cuius ſeptima & octaua cella pones 14 & 15. deindè redeundo ad frontem, in eius nona & decima cella pones 16 & 17, & redeundo ad baſim, in eius vndecima & duodecima cella pones 18 & 19. & hinc redeundo ad frontem, in eius decima tertia & decima quarta cella pones 20 & 21; hoc facto reuertere ad ſiniſtrum latus, in cuius octaua & nona cellula poſt 8, pone 23 & 24, & hinc in decima & vndecima cella lateris dextri ponantur 25 & 26. & redeundo ad ſiniſtrum latus, in eius duodecima & decima tertia cella pone 27 & 28. & hinc ad dextrum latus reuerſus, in eius antepenultima & penultima cella pones 29 & 30. & habebis medietatem terminorum

in

Abacus in ſeptem Gnomones diuiſus, in quorum Cellulis progreſsio arithmetica ab vnitate vſque ad 257 continuata ordine diſtribuitur.

A | | | | | | | | | | | | | | | B

256	9	[illegible]	[illegible]	12	13	243	242	16	17	239	238	20	21	235	2
3	g [illegible]	[illegible]	45	46	210	209	49	50	207	[illegible]	53	54	201	f 32	254
4	33	l 222	63	[illegible]	193	66	67	[illegible]	188	70	71	185	k 58	224	253
252	34	59	p 178	[illegible]	189	90	[illegible]	165	93	94	164	o 80	198	223	3
[illegible]	[illegible]	60	81	t 160	101	[illegible]	154	104	105	153	s 98	179	197	35	6
7	[illegible]	[illegible]	82	99	y [illegible]	[illegible]	117	118	[illegible]	x 112	[illegible]	175	61	36	36
8	37	62	174	100	113	ɣ 136	123	122	β 133	144	157	83	195	220	249
23	38	73	173	107	114	129	ɲ 126	127 ξ	132	143	150	84	184	219	234
24	218	183	85	108	115	125	θ 130	131	128	[illegible]	149	[illegible]	74	39	233
[illegible]	217	75	86	148	138	124	135	134	121 α	119	109	[illegible]	182	40	25
[illegible]	41	76	87	147	z [illegible]	116	140	139	120	111 vv	110	170	181	216	26
27	42	190	[illegible]	u [illegible]	[illegible]	102	103	153	[illegible]	106	97	r 95	77	215	230
28	43	[illegible]	[illegible]	88	168	167	91	92	[illegible]	153	96	79 n	78	214	229
228	202	m [illegible]	194	64	65	191	190	68	69	187	[illegible]	72	57 i	55	29
227	h [illegible]	44	212	211	47	48	208	207	51	52	204	203	56	31 c	30
[illegible]	248	10	12	245	244	14	15	241	240	18	19	237	236	22	1

C | | | | | | | | | | | | | | | D

in ambitu gnomonis primi diſpoſitam. Si itaque ſuperioribus numeris iam intra cellulas ſuas diſpoſitis inferiores numeros, ſiue complementa ſuperiorum ad 257, in oppoſitis cellis vacuis inſerueris, habebis totum gnomonem omnibus ſuis numeris iam completum; Ita vides vnitati in diametraliter oppoſita cella reſpondere 256. binario in oppoſita diametraliter cella reſpondere 255. ternario verò in tranſuerſa oppoſita cella reſpondere 254, iuxta ſeriem numerorum in prima progreſſione ordine poſitorum, & ſic de cœteris.

Vides quoque in hoc artificio numeros duos, parem & imparem ſemper alternis lateribus ordine inſeri, exceptis tribus locis, vbi nonulla interruptio accedit, & ſunt ab 1. ad 2. ab 8 ad 9. & à 22 ad 23. Quibus obſeruatis, nullam in diſponendis numeris difficultatem experiere, dummodò iuxta ſequentem abacum (in quo omnes gnomonum ambitus diſtincti, numeri verò diſtinctis quoque coloribus expreſſi ſpectantur) progreſſus fueris.

Habes hìc in vno Abaco totum Artificium expreſſum. Diuiditur hic in ſeptem ambitus gnomonum quorum primus ſignatur A B C D. Secundus E F G H. Tertius I K L M. Quartus N O P Q. Quintus R S T V. Sextus VV X Y Z. Septimus . α β γ δ. In his vides numeros iuxta ſeptem progreſſiones arithmeticas ita diſpoſitos, vt media numerorum ſeu terminorum pars in vnoquoque gnomone ſit nigro, altera rubro colore depicta; & numeri quidem nigro colore exarati de-

notant in ſeptem progreſſionum ſeriebus ſuperiores numeros; rubri verò numeri inferiores, complementa eorum, ſiue maiores terminos in oppoſitis vacuis cellulis ponendos. Vndè Lector examinando ſingulos gnomones, & cum ſeptem progreſſionum ſeriebus conferendo, facilè in artificij notitiam perueniet.

Superat autem omnem admirationem, tantam numerorum farraginem in vnum abacum quadratum tam artificiosè diſponi poſſe, vt indè ſedecim numeri quarumcumque tandem ſerierum, tranuerſarum, perpendicularium, diagoniarum additi, ſemper vnum & eundem numerum conficiant, videlicet 2056. qui numerus prouenit, ſi aggregatum 257 collectum ex minimi & maximi termini additione, per 8 dimidium cellarum lateris quadrati multiplicaueris. Summam verò omnium numerorum habebis, ſi 2056 per 16 latus quadrati multiplicaueris; prodibunt enim 32896.

Propoſitio VII.

Numeros pronicos non quadratos, in quocumque quadrato ſiue parium, ſiue imparium cellularum ad vnam ſummam ex ſingulis ſeriebus eruendam diſponere.

In præcedentibus de Quadratis & cubicis numeris tantummodò intra ſua quadrata diſponendis methodo & ratione locuti ſumus, hoc looo verò docebimus, quo modo numeros etiam non quadratos ſub

qua-

quacumque tandem progreſſione, intra datum quadratum ad vnam ex ſingulis ſeriebus ſummam eruendam diſponere queamus.

Sint itaque ſequentes progreſſiones, quas intra binarij Quadratum diſponere velis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	4	5	6	7	8	9	10	11
4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	6	7	8	9	10	11	12	13
6	7	8	9	10	11	12	13	14
7	8	9	10	11	12	13	14	15
8	9	10	11	12	13	14	15	16
9	10	11	12	13	14	15	16	17

Ratio cur omnes numerorum ſeries in vnam ſummam redigantur, eſt, quod in progreſſionibus quibuſcumque arithmeticis numeri æquales à ſpacio medij diſſiti, ſimul iuncti, vnà cum medio ſemper eandem ſummam producunt, vti in hiſce progreſſionibus patet. 1 enim & 9 vnà cum 5, faciunt 15. Item 2 8 & 5, 3 7 & 5, 4 6 & 5. Quare nil amplius reſtat, niſi vt intra quadratum diſponantur eo modo, quo in ſequentibus exemplis factum vides, in quibus ſerie diagonali primò diſponuntur numeri ordine naturali,

deindè quæ extra quadratum ſunt: 1, 3, 7, 9, ponantur in oppoſita cellularum vacuarum loca, & habebis quæſitum. Summa verò ſingularum ſerierum in primo Quadrato erit 15. In ſecundo Quadrato 18. in tertio Quadrato 21. in quarto Quadrato 39. Summa verò omnium habebitur, ſi vnius ſeriei ſummam per latus quadrati multiplicaueris. Sic in primo prodibit 45. in ſecundo 54. in tertio 63. in quarto 117.

Harum itaque quarumcunque progreſſionum, etiam in infinitum productarum, numeri in quadrato ternarij ad vnam ex omnibus ſeriebus ſummam eruendam ita diſponantur, vti in quatuor ſequentibus exemplis patet, & prima quidem: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ſic.

Primum Exemplum.

			15
4	9	2	15
3	5	7	15
8	1	6	15
15	15	15	15

Si-

Secundum Exemplum.

Pro hiſce numeris : 2,3,4,5,6,7,8,9,10.

			18
5	10	3	18
4	6	8	18
9	2	7	18
18	18	18	18

Tertium Exemplum.

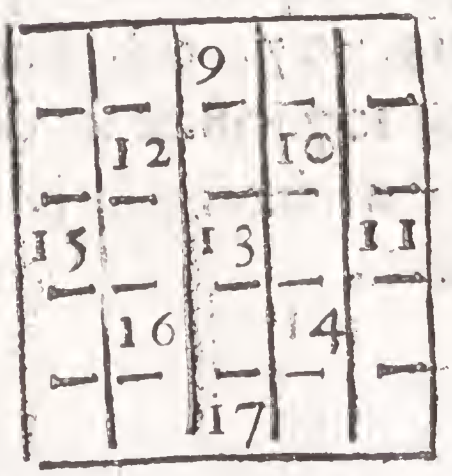
Pro numeris : 3,4,5,6,7,8,9,10, 11.

			21
6	11	4	21
5	7	9	21
10	3	8	21
21	21	21	21

Quartum Exemplum.

Pro numeris : 9,10,11,12,13,14,15,16,17.

12	17	10	39
11	13	15	39
16	9	14	39
39	39	39	39

Et

Et ſic de cœteris omnibus progreſſionibus ſiue ordine naturali, ſiue per differentiam quamcunque continuatis procedes.

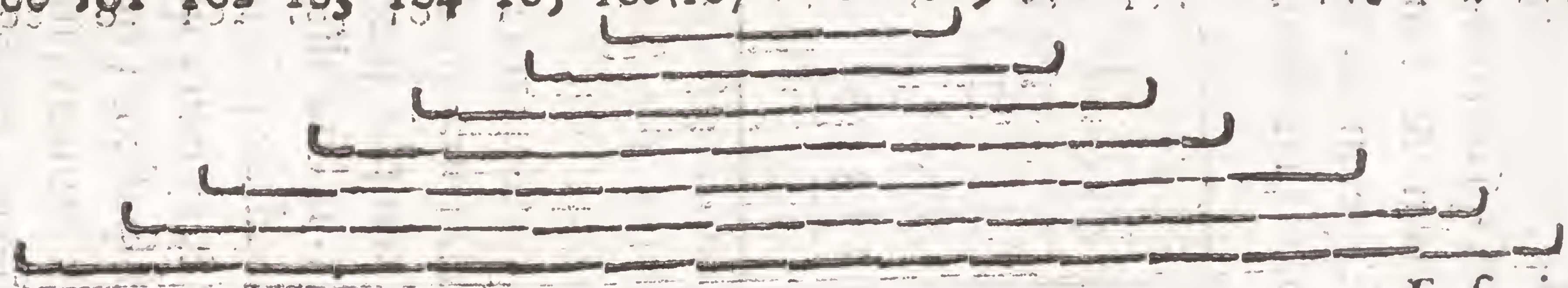
Propoſitio VIII.

In Quadrato ex quaternario conſtituto numeros ſedecim ſub quacunque progreſsione naturali ita diſponere, vt ſingulæ in quadrato quatuor numerorum ſeries, quomodocunque ſumptæ, vnum & eundem numerum conficiant.

Sint progreſſiones ſub naturali numerorum ſerie, vt in ſequenti pagina patet. Omnes harum 12 progreſſionum termini 16, intra Quadratum coacti, in omnibus vniuſcuiuſque progreſſionis ſeriebus additi, vnam & eandem ſummam efficiunt; Ratio eſt, quia omnes numeri à duobus intermedij, æquo diſtantes ſpacio additi, ſemper vnam ſimul cum duobus medijs additi ſummam faciunt. Ita vides in prima progreſſione 1 8 9 16. addita facere, 34. idem faciunt. 2. 8 9. 15. idem 3 8 9 14. idem 4 9 8 13. addita; idem medij numeri 9 & 8. duplati faciunt. Ita prorsùs eueniet in quibuſcunque ſequentibus progreſſionibus; V. gr. in vltima 110. 115. 107. 108. ſimul additi faciunt 430. totidem 101. 104. 107. 108. & ſic de cœteris, omnes numeri æquo à duobus intermedijs ſpacio diſſiti, vnà cum ijs additi faciunt.

Nu-

Numerus progreſſionum.																	
I.	1	2	3	4	5	6	7	8	17	9	10	11	12	13	14	15	16
II.	2	3	4	5	6	7	8	9	19	10	11	12	13	14	15	16	17
III.	3	4	5	6	7	8	9	10	21	11	12	13	14	15	16	17	18
IV.	4	5	6	7	8	9	10	11	23	12	13	14	15	16	17	18	19
V.	5	6	7	8	9	10	11	12	25	13	14	15	16	17	18	19	20
VI.	6	7	8	9	10	11	12	13	27	14	15	16	17	18	19	20	21
VII.	7	8	9	10	11	12	13	14	29	15	16	17	18	19	20	21	22
VIII.	8	9	10	11	12	13	14	15	31	16	17	18	19	20	21	22	23
IX.	9	10	11	12	13	14	15	16	33	17	18	19	20	21	22	23	24
X.	10	11	12	13	14	15	16	17	35	18	19	20	21	22	23	24	25
XI.	50	51	52	53	54	55	56	57	117	58	59	60	61	62	63	64	65
XII.	100	101	102	103	104	105	106	107	237	108	109	110	111	112	113	114	115

Et ſic in infinitum.

Quæ cum ex progreſſionum doctrina clara ſint, nil reſtat, niſi vt iam modum, quonam ingenio ea intra quadrati quaternarij cellulas 16 ita diſponantur, vt ſingula vnam & eandem numerorum ſummam conficiant ſuggeramus. Sic itaque operare: Deſcribatur figura in cellulas ſuas diuiſa, vti vides:

		3	2		
	4	14	15	1	
8	9	7	6	12	5
12	5	11	10	8	9
	16	2	3	13	
		15	14		

Qua deſcripta accipe primæ progreſſionis terminos in quatuor claſſes diuiſos; & quatuor quidem primos terminos 1. 2. 3. 4. ita diſpones, vt 1 & 4. intra quadratum, 2 verò & 3. extra quadratum cadant, vt vides. Secundo quatuor terminos 5 6 7 8. pones, vt 5 & 8. extra quadratum, 6 verò & 7. in eadem tranſuerſa ſerie intra quadratum cadant. Tertiò quatuor termini 9. 10. 11. 12. ita diſpones, vt 9 infrà 5. & 12 infrà 8 extra quadratum; 10 verò & 11 ordine in eadem tranſuerſa intra quadratum linea infrà 6. & 7. ponuntur, vti in exemplo patet. Vltimi tandem quarti termini 13. 14. 15. 16. ita diſponantur, vt 13 & 16 intra infimas cellas quadrati primam & vltimam cellam occupent; 14 verò & 15 extra quadratum eaſdem, & habebis numeros diſpoſitos; quomodò verò, qui extra quadratum ſunt numeri, intra vacuas cellulas quadrati tranſferri debeant, expono: Cum tot ſint intra quadratum cellæ vacuæ, quot numeri extra quadratum remanſerunt, ita congruè eos ſingulis cellis adaptabis: Primò ponantur 2 & 3 ſuperiores coalternè in oppoſitis vacuis

cel-

cellis, videlicet 2 in vna cella propè 16. & 3 in vacua cella prope 13, per decuſſim; ſimiliter 15 & 14 inferiores extra quadratum, in coalternè oppoſitis vacuis cellis decuſſatim ponantur, videlicet 14 propè 4. & 15 prope 1. Qui verò numeri extra latera quadrati ſunt 5 & 9, illi pariter in coalternè oppoſitis vacuis quadrati cellis decuſſatim ponendi ſunt, 5 nempè ſupra 16; & 9 ſub 4. reliqua verò extra quadratum ad ſiniſtram 8 & 12. iterum in coalternè oppoſitis vacuis cellis ponendi ſunt, 5 videlicet ſupra 13; & 12 ſub 1. atque hoc pacto diſpoſitionem omnium numerorum completam habebis, quorum quatuor numerorum ſeries quomodocumque ſumptæ, rectè, tranſuersè, diametraliter, ſemper vnum & eundem numerum præſtabunt, videlicet 34.

Quod verum eſſe, ſingulas progreſſiones ſuprà expoſitas examinanti patebit, vbi eas modo iam dicto per diſpoſitionem oſtenſam intra quadratum coëgeris, vt in tribus exemplis ſequentibus patet.

				34
4	14	15	1	34
9	7	6	12	34
5	11	10	8	34
16	2	3	13	34
34	34	34	34	34

Propoſitio IX.

Numeros quoſcumque tandem ſiue quadratos ſiue non quadratos pronicè diſponere.

Cum hiſce numerorum arcanis ardentius inſiſterem, cepit me deſiderium cognoſcendi, vtrum binarij aut ternarij, quæ quadrata non ſunt, ſed radices, in quadratorum huiuſmodi diſpoſitione locum habere poſſint. Quemadmodum itaque totum artificium in æquatione quadam, ſiue in exceſſu quodam & defectu numerorum conſiſtere videbam, ita quoque tanta ſpeculatione opus non fuit, vt negotium deſideratum ſortiretur effectum. Sic itaque operare. Ponantur primò numeri ordine naturali, quouſque volueris: Ex:gr: Si numeros ſub parallelogrammo, cuius vnum latus 2, alterum 3 habeat, diſponere deſideres: Sint numeri hi diſpoſiti 1, 2, 3, 4, 5, 6. horum numerorum medietatem ordine retrogrado tribus primis ſupponantur, vt in exemplo patet: $\begin{array}{ccc} 1 & 2 & 3 \\ 6 & 5 & 4 \\ \hline 7 & 7 & 7 \end{array}$ & habebis quæſitum: hi enim numeri perpendiculariter ſibi additi, eundem numerum conſtituent, videlicet. 7, 7, 7: ratio clarè patet, quia exceſſus inferiorum ſemper ſupplet defectum ſuperiorum ad 7. Hoc pacto ſint iam diſpoſiti numeri ab 1. ad 6. deindè à 6 vſque ad 12, retrogrado numero, & ſtabit exemplum vt ſequitur.

0	1	2	3	4	5	6
12	11	10	9	8	7	6
12	12	12	12	12	12	12

Iterum ſint numeri diſpoſiti à 2 vſque ad 7. & hinc à 7 vſque ad 12. retrogredantur.

2	3	4	5	6	7
12	11	10	9	8	7
14	14	14	14	14	14

Aliud Exemplum

Sub quacumque proportione.

Diſpoſitio numero-	2	4	6	8	10	12	14	16
rum iuxta propor	30	28	26	24	22	20	18	16
tionem arithmeticã.	32	32	32	32	32	32	32	32

Diſpoſitio numero-	4	8	16	32	64
rum iuxta propor-	124	120	112	96	64
tionem geometricã.	112	112	112	112	112

Patet itaque, quomodò numeri parallelogrammatici non quadrati diſponi debeant.

Iam verò ad eos progrediamur numeros, qui & ſi quadrati non ſint, intra quadratum tamen quouis modo diſponi queant ad vnam ſummam ex ſingulis tribus ſeriebus eruendam.

Fit autem hoc mira quadam Artis Combinatoriæ induſtria: Sint itaque hi tres numeri 1. 2. 6. intra quadratum ita diſponendi, vt ſingulæ ſeries 6 conficiant; hoc facilè te docebit Ars Combinatoria: cum enim tres numeri ſexies combinari queant, toties quoque di-

ſponi poterunt numeri, vt ſingulæ ſeries 6 conficiant. Combinatio numerorum ſequitur.

1

6	1	2	3	6
6	2	3	1	6
6	3	1	2	6
	6	6	6	

2

1	3	2	6
2	1	3	6
3	2	1	6
6	6	6	

3

2	3	1	5
1	2	3	6
3	1	2	6
6	6	6	

4

2	1	3	6
1	3	2	6
3	2	1	6
6	6	6	

5

3	1	2	6
1	2	3	6
2	3	1	6
6	6	6	

6

3	2	1	6
2	1	3	6
1	2	3	6
6	6	6	

In ſingulis hiſce quadratis combinatio numerorum differentiſſima eſt.

Alia Exempla.

4	5	6	15	7	8	9	24	10	11	12	33
5	6	4	15	8	9	7	24	11	12	10	33
6	4	5	15	9	7	8	24	12	10	11	33
15	15	15		24	24	24		33	33	33	

Quæ ſexies in ſex quadratis differenter diſponi poſſunt.

Pari ratione intentum tuum habebis, ſub quacunque numerorum proportione ſiue arithmetica, ſiue geometrica, excepta vna diagonali, vt in ſequentibus numeris patet.

Si

I.			II.			III.			IV.		
2	4	6	2	6	4	4	6	2	4	2	6
4	6	2	6	4	2	6	2	4	2	6	4
6	2	4	4	2	6	2	4	6	6	4	2
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12

V.			VI.			*Combinationes.*
6	4	2	6	2	4	12
4	2	6	2	4	6	12
2	6	4	4	6	2	12
12	12	12	12	12	12	

Si prætereà in ſequentibus tribus numeris artificium probes, idem ſemper numerus prodibit.

7	8	9	10	11	12	13	14	15
8	9	7	11	12	10	14	15	13
9	7	8	12	10	11	15	13	14
24	24	24	33	33	33	42	42	42

20	30	40	50	60	70
30	40	20	60	70	50
40	20	30	70	50	60
90	90	90	180	180	180

Et ſic de cœteris, quorum vnaquæque ſeries numerorum intra ſex quadrata ita combinari poſſunt, vt indè ex additione eorundem idem numerus reſultet.

Lector ex hiſce facilè colliget, quomodò ſagax ingenium datà qualibet numerorum ſerie ita per combinationem illos intra quadratum cogere poſſit, vt indè quælibet ſeries eundem reddat numerum.

Pro-

Propoſitio X.

In Quadrato quarumuis cellularum quatuor numeros pronicos ſub quacumque proportione datos diſponere.

Sint dati hi quatuor numeri: 1, 2, 3, 4, vel 5, 6, 7, 8. & ſic in infinitum per quatuor numeros procedendo, quos intra quadratum binarij ita diſpones, vt ſingulæ ſeries eandem ſummam efficiant. Quoniam itaque quaternarius iuxta combinationis leges vigeſies quater combinari poteſt, vt nunquam eadem numerorum ſeries occurrat, poteris ex vi combinationis eoſdem ita diſponere 24 modis, vt intra 24 quadratorum cellulas diſpoſiti, nunquam in ſeriebus idem numerus, in ſeriebus tamen numerorum additorum eadem ſemper ſumma emergat; quæ res ſanè meritò paradoxa videri poſſit, ſi Ars Combinatoria illam euidenter non demonſtraret. Ponamus Exemplum in tribus quadratis, ſiquidem in 24 quadratis id nimis operoſum foret. Quarè Lectori tantùm modum oſtendiſſe ſufficiat.

Com-

I. Combinatio.

1	2	3	4	10
2	4	1	3	10
3	1	4	2	10
4	3	2	1	10
10	10	10	10	10

II. Combinatio.

1	3	2	4	10
2	4	3	1	10
4	2	1	3	10
3	1	4	2	10
				10
10	10	10	10	10

III. Combinatio.

2	3	4	1	10
2	4	3	1	10
3	1	2	4	10
3	2	1	4	10
10	10	10	10	10

IV. Combinatio.

2	3	2	4	10
1	4	3	1	10
4	2	1	3	10
3	1	4	2	10
10	10	10	10	10

Et hoc modo vſque ad vigeſimum quartum quadratum vnam & eandem rem mutare poteris, non amplius, exhauſta nimirum combinatione quaternarij.

Si verò tibi proponantur quinque numeri in quadrato ita diſponendi, vt ſingulæ ſeries ſemper vnam & eandem ſummam conficiant, id 120 modis conficere poteris, in totidem quadratis differentiſſima numerorum diſpoſitione.

Verùm vt admirandam combinationis vim videas, hìc, quoties numeri in quadratis vſque ad nouenarij quadratum differentibus modis, quorum ſeries tamen collectæ vnam & eandem ſummam conſtituant, diſponi poſſint, apponere viſum fuit.

In

In quadrato quaternarij, 24 modis diſponi poſſunt hi numeri: 1,2,3,4.

In quadrato quinarij. 120 modis hi 1,2,3,4,5.

In quadrato ſenarij. 720 modis hi 1,2,3,4,5,6.

In quadrato ſeptenarij. 5040 modis hi 1,2,3,4,5,6,7.

In quadrato octonarij. 40320 modis hi 1,2,3,4,5,6,7,8.

In quadrato nouenarij. 362880 modis hi 1,2,3,4,5,6,7,8,9.

Vt ſingulæ ſeries vnum & eundem numerum conficiant. Et ſic in infinitum; quæ res omnem humani ingenij intellectum ſuperat.

Vſus horum numerorum.

Ægyptij putabant horum numerorum ope, Genios mundanos ſe attrahere poſſe, per mundanarum catenarum varias claſſes, quas σειρὰς vocant. Verum cum iam nos in Oedipo huiuſmodi modum tanquam ſuperſtitioſum, & Satanicis illuſionibus expoſitum reprobauerimus, de eo verba amplius non duximus facienda. Hoc certum tamen eſt, ſub hiſce neſcio quid ſupremis ideis analogum latere, quod ſi quis ex confuſa mundialium rerum miſcella, in modum huic artificio haud abſimilem reducere poſſet, ei nihil in naturalium rerum inquiſitione denegatum aſſererem; quemadmodum enim in temerè congeſta numerorum multitudine latet aliquid ſummè diſtinctum, & mirabilibus proprietatibus præditum, dum in eum ordinem digeri poſſunt,

ſunt, vt idem ſemper numerus quomodocumque addi-tus emergat, ita quoque in triplici Naturæ Regno la-tent res confuſæ, quæ tamen ad certas claſſes reductæ, admirandos tum in bonum publicum, tum in medicinæ vſum effectus præſtare poſſent. Exempli gratia: Si quis in claſſes quaſdam omnia quæ in triplici Regno ſunt Lunaris, aut Mercurialis, ſiue Venereæ, Solaris, Martiæ, Iouiæ, aut Saturninæ naturæ, in vnam claſſem reduceret, eum mirificum effectum in cura morborum, quæ claſſem datam reſpiciunt, profligandorum comperturum crederem. Si Chymici noſſent Sympathica mineralia in vnum aliquod corpus per Combinatoriam Artem reducere, ij forſan reperirent, quod hucuſque quæſitum fuit; latent enim ſub certis Combinationum effectibus res ita admirandæ, vt verbis ſatis deſcribi non poſſint. Quemadmodum enim numeri pronici ita diſponi poſſunt, vt ſemper idem & infallibilis numerorum effectus reſultet, ita ſi Medicus aut Chymicus variarum materiarum proprietates noſſet, is haud dubiè habita temperamentorum, ponderis, caloriſque ratione, ita materias in vnum attemperare poſſet, vt indè ſemper infallibilis effectus ſequeretur. Verùm cum de hiſce in Arte noſtra Combinatoria fusè egerimus, eò Lectorem remittimus, vbi & videbit; quomodo omnia in multitudinem diffuſa, tandem ad vnitatem, quam omnia naturaliter appetunt, reduci queant. his addam coronidis loco ludicrum artificium pronicorum numerorum ope inſtituendum, queis quiſpiam alteri occultos animi conceptus per epiſtolam manifeſtare poterit.

Steganographicum Artificium vſu horum numerorum inſtituendum.

Vſus ſanè in Steganographicis, id eſt, occultandis ſub obſcuro ſcribendi genere arcanis, potiſſimùm mirabilis eſt. Sic autem procedas. Accipe ex quadratis numerorum quemcumque volueris; v. gr. Quadratum Nouenarij in cellulas ſuas diuiſum, vti hìc vides; Intra hoc quicquid volueris tutè & ſecretò ſcribere poteris, ſolo numerorum ordine naturali ſe conſequentium variè intra cellulas diſperſarum beneficio. Si itaque hanc Epiſtolam ſub ſecreto alicui Principi tranſmittere velles, illum primò monere deberes, quo quadrato vti velis; deindè ſcribis epiſtolam verbis vel integris, vel interruptis, iunctis vel diſiunctis, perindè eſt, in cellulis iuxta naturalem numerorum ſeriem, ab 1 vſque ad 81 procedendo: quem accipiens correſpondens, ſtatim Nouenarij quadratum ante ſe exponet, & conſiderabit naturalem numerorum hinc indè diſperſorum ſeriem, & iuxta horum ductum, leget diſpoſita ſibi intra quadratum ſimile, verba, & quod occultum erat, detectum reperiet.

Spe-

Specimen Steganographici Epiſtolij.

Clauis.

13	76	8	78	16	79	9	75	15
72	19	58	54	20	59	56	21	10
71	60	29	46	49	50	31	22	11
5	17	48	42	37	44	34	65	77
70	55	47	43	41	39	35	27	12
2	18	30	38	45	40	52	64	80
68	57	51	36	33	32	53	25	14
1	61	24	28	62	23	26	63	81
67	6	74	4	66	3	73	7	69

Epiſtola Steganographica.

moli-tur	con-du	inimi	in hunc	ſonā	finem	cus tuus	forti-ter	tuam per
vt	eorū	circū	nonā	quæ	valla bit	horā	in tui ru	quem
ra te	do-mum	re-rum	elu	veni-et	enim	ſata-gas	inam	noſti
mifra	Nil	va-leas	ſtiuè	pro	tibi in-	benè	armis in-	ctis quoq;
præ-pa-	no-ctis	dere	inten tas	vt tē-pe	&	pro	go te	ma-gna
ico	enim	tua-rum	tem-pore	ſidias	loco	mar-tis	turba	mili-tibus
ita-que	&	die	ſpi-cias	tibi	&	circa	qua	con-tra
ſigni	tuam	omit-tit	vt	cum in-	ver-gant	re ro	genti	vale
vigila	ter	ſiſtas	hiſce	ſtru-cta	tibi	ei re	quod	&

Sit v. gr. Epiſtola in hunc ſenſum ſcripta.

1 2 3 4 5 6 7 8 9
Signi|fico tibi hiſce , mi frater, quod inimi|cus
10 11 12 13 14 15 16
tuus, quem noſti, magna molitur contra tuam perſo-
17 18 19 20 21 22 23
nam ; nil enim eorum, quæ in tui ruinam vergant,
24 25 26 27 28 29 30 31 32
omittit. Quare rogo te, vt rerum tuarum ſatagas, &
33 34 35 36 37 38 39 40 41 42
tibi benè pro|ſpicias pro tempore & loco, vt tempeſtiuè
43 44 45 46 47 48 49 50 51
intentas tibi inſidias elu|dere valeas. Veniet enim dies
52 53 54 55 56 57 58 59
Martis circa nonam noctis horam, & circum|uallabit
60 61 62 63 64 65 66
domum tuam cum ingenti turba armis inſtructa ;
67 68 69 70 71 72 73 74 75
Vigila itaque & præpara te , vt ei re|ſiſtas fortiter,
76 77 78 79 80 81
condu|ctis quoque | in hunc finem militibus. Vale.

Singula verba ponantur in ſuis cellulis iuxta numeros ijs inſcriptos; nonnulla verba hìc diuiſa reperies, quorum partes pones in cellis illis, quas numeri exprimunt. Hæc Litera à nemine mortalium intelligi poterit, niſi nouerit modum diſpoſitionis numerorum intra quadratum, quæ eſt clauis ad arcanum enodandum;

dum; Si enim iuxta naturalem numerorum ſeriem procedas in epiſtola ſcripta, & ſeorſim ſingula notaueris, tandem totam epiſtolam elucidatam reperies.

Hoc idem artificium in quouis alio quadrato exhiberi poterit. Qui verò nouerit varias diſpoſitionis in præcedentibus inſinuatas methodos, is mutando clauem ſecretum prorsùs reddet impenetrabile, & tantò quidem impenetrabilius, quantò in plures cellulas fuerit diſtributum. v. g.

Si quis ſine hoc artificio procedere velit, is in hoc quadrato 81. numeros temerè & pro libitu diſponere poterit, ordine vel recto, vel retrogrado, vel quouis modo intricato, & deindè hanc pro claui ſeponat, deindè eandem epiſtolam in correſpondentibus numerorum cellulis iuxta verba & nomina diſponet; & hoc quoque pacto artificium reddet impenetrabile. Hac arcana ſcribendi ratione exaratas non ita pridem literas ad me dedit Sereniſſimus S. R. I. Princeps Auguſtus Dux Brunſuic. & Luneburg. Principum literatiſſimus, qui & innumeros alios modos inuenit arcanè ſcribendi, quos in pulchra illa ſua Criſtologia, ſummo Principum emolumento mundo patefecit.

ARIT-

ARITHMOLOGIAE PARS III.

De Arabum Hebræorumque numeris, & myſticis ſigillis, quæ ex iis conficiebant.

CAPVT I.

De varijs modis quibus Hebræi & Arabes Sigilla ſua conficiebant.

HAbent Arabes & Hebræi alium arcanum in Sigillis magicis conficiendis modum & notitiam, quæ ſanè nec ingenio, nec admiratione caret, dummodò horrendis ſuperſtitionibus eum non polluerent; numeros enim 9, quos nos in quadrato ternarij poſuimus, illi præter vſitatum nobis modum ſic quoque ponunt.

Hoc

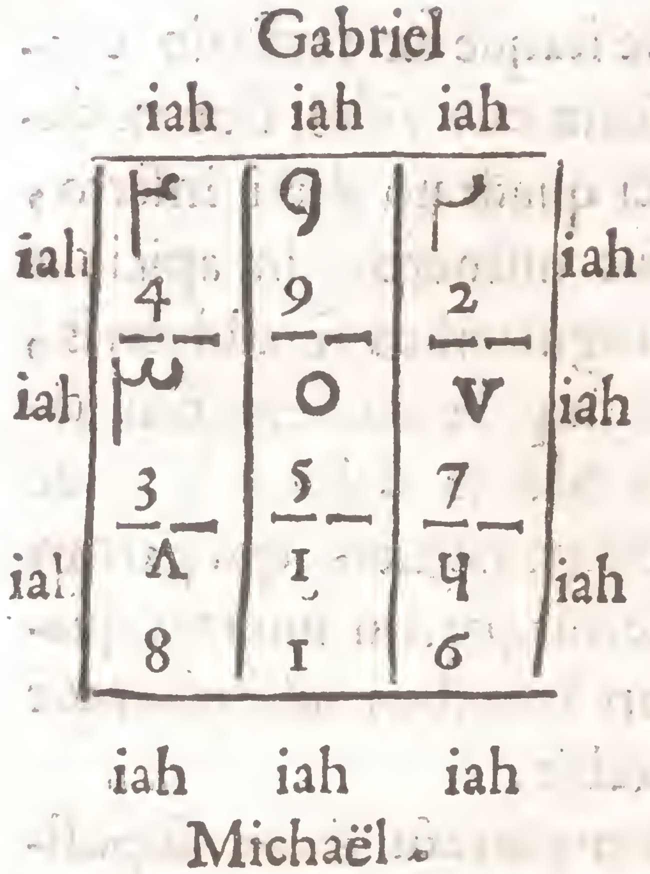

Hoc itaque ex ternario confectum eſſe vides, ſiue ex duplici quadrato alteri inſerto, cuius numeros in apicibus triangularibus ſi addideris, tres ſingulæ numerorum ſeries additæ dabunt 15, & totidem numeri, qui partim externis, partim internis quadrati lateribus adſcribuntur ſimul iuncti, vti examinanti patebit.

Atque hoc Sigillum ob myſticam ſuam diſpoſitionem Saturno dicabant (de quo fuſius in ſequentibus) eò quod nomen زحل Zahel (Saturnum enim hoc nomine appellant) κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν in numeros reſolutum 45 dat, tantum, quanta eſt omnium ſerierum ſumma, videlicet 45. quam obtinebis, ſi 3 in 15 vnius ſeriei ſummam, id eſt, 5. duxeris. De hoc Sigillo ita Abenpharagi Arabs in ſuo de Sigillis libello: *Hoc itaque Sigillum*, ait, *in ſingulis lateribus tres numeros habet, qui additi conſtituunt* 15. *quoniam* زحل *Zahel, id eſt, Saturni nomen eoſdem in ſe continet; nam* ز *dat* 7. ح *octo, &* ل 30, *qui additi faciunt omnium ordinum additorum ſummam*. Hinc vana ſuperſtitione adducti, figuram hanc in alias formas contorquent, cui *iah* nomen diuinum ab Hebræis mutuatum, addunt è latere vnà cum nominibus Angelorum ad ſuperſtitionis augmentum.

ز	7
ح	8
ل	30
	45

Ga-

Hoc portantes, ſi quidpiam à Deo exoptare volunt, præmiſſa adiuratione per magnũ Dei nomen יה iah, putant infallibiliter ſe exauditum iri, circa id quod petunt. Et dolendum ſanè eſt, tam ingenioſam atque arithmeticis myſterijs adeò refertam diſpoſitionem tot nugamentis, tot quiſquilijs, tot impijs abſurdiſque ſuperſtitionibus, vaniſque obſeruantijs obſcuratam eſſe.

Miſſa ſunt iam à longo tempore ad me varia huius farinæ Sigilla magica à Turcis, Arabibus, Hebræiſque introducta, in quibus non ſolùm differentibus modis in numerorum pronicorum diſpoſitione procedunt, ſed etiam Arabica verba ſiue nomina & attributa Dei ita intra quadratum diſponunt, vt in numeros reſoluta, quaquauerſum addita, eandem ſummam conficiant, cuiuſmodi ſunt ſequentia quatuor Sigilla.

Nu-

1

الاه

Numeri Arabici.

ه	ل	ل	ا
ل	ه	ا	ل
ا	ل	ل	ه
ل	ا	ه	ل

Numeri Latini Arabicis corre-ſpondentes.

5	30	30	1
30	1	5	30
1	30	30	5
30	5	1	30

Summa vniuſcuiuſque ſeriei 66.

2

بديع

Numeri Arabici.

ع	ي	د	ب
٣	٣	٦٩	١١
٤	٦	٨	٦٨
٩	٦٧	٥	٥

Numeri Latini Arabicis corre-ſpondentes.

70	10	4	2
3	3	69	11
4	6	8	68
9	67	5	5

Summa vniuſcuiuſque ſeriei 86.

3	4	5
واسع	حكيم	رزيز

Numeri Arabici.

ع	س	ا	و
o	P	o9	VI
oΛ	qv	Λ	F
F	v	q9	ov

Numeri Arabici.

م	ي	ك	خ
v	h	19	1Λ
1q	42	h	41
19	o	43	11

Numeri Arabici.

ز	ي	ز	ع
ز	ع	ز	ي
ع	ز	ي	ز
ي	ز	ع	ز

Numeri Latini Arabicis correſpondentes.

70	60	1	6
5	2	59	71
58	68	8	3
4	7	69	57

Summa vniuſcuiuſque ſeriei 137.

Numeri Latini Arabicis correſpondentes.

40	10	20	8
7	21	9	18
12	42	6	41
19	5	43	11

Summa vniuſcuiuſque ſeriei 78.

Numeri Latini Arabicis correſpondentes.

7	10	7	70
7	70	7	10
70	7	10	7
10	7	70	7

Summa vniuſcuiuſque ſeriei 94.

1 Primum Sigillum continet nomen Dei الله *Alla* ita intra areolas diſpoſitum, vt ſingulæ numerorum ſeries conficiant 66, qui eſt numerus Dei *Alla*, magnæ apud ſuperſtitioſos Arabes & venerationis, & in gratijs ob-

obtinendis efficaciæ, vt ſibi perſuadent. Tale & quintum Sigillum.

2 Secundum Sigillum ex nomine Dei بديع *Badia* quod liberalem & potentem notat, conſtitutum eſt, quod in numeros reſolutum in ſingulis ordinibus quomodocumque ſumptis, collectam numerorum ſummam dabit 86.

3 Tertium Sigillum ex nomine Dei واسع *Vaſa*, quod amplum, latum, liberalem ſignificat, conſtitutum eſt. hoc in numeros reſolutum dat 137, quot nimirum Zurata Iunes, id eſt Capitulum Ionæ in Alcorano verſus habet, quemque numerum ſinguli ordines continent.

4 Quartum Sigillum eſt ex nomine Dei حكيم *Hakim*, quod ſapientem ſignificat, conſtitutum: hoc enim in numeros reſolutum dat 78, pro ſingulis numerorum ſeriebus.

5 Quintum Sigillum eſt ex nomine Dei عزيز *Aziz*, quod fortem & potentem ſignificat. conſtitutum: hoc in numeros reſolutum dat 94 pro ſingulis ordinibus. Hoc pacto omnia nomina Dei tranſmutant in Sigilla, ſummoque ſtudio attendunt, vt numerus alicuius nominis Diuini, ſemper numerum verſuum alicuius capituli, quas Zuratas vocant, in Alcorano adæquet: putantq; Mahumedem totum Alcoranum & ſingulas eius partes, ſupra hoc numerorum ratiocinium fundaſſe; de quibus fusè tractatum vide in Tomo II. Oedipi noſtri Ægyptiaci Claſs. V. de Cabala Saracenica.

Eſt autem diſpoſitio numerorum pronicorum pulchra; ita vt facilè etiam latinis nominibus accommodari poſſit, vt in ſequentibus exemplis patet.

Alle. Arabicè Alla. Deus.

A	L	L	E	1	30	30	5	36
L	E	A	L	30	5	1	30	36
E	L	L	A	5	30	30	1	36
L	A	E	L	30	1	5	30	36
				36	36	36	36	

Hoc pacto quoque Nomina ΙΗΣΟΥΣ IESVS & MARIA diſponi poſſunt, vt numeri quos nomina continent quomodocumque additi, eandem ſummam faciant. Nomen ΙΗΣΟΥΣ in numeros reſolutum dat 888. Nomen verò MARIA, dat 152. illius meminit Sibilla de nomine eius vaticinando.

ὄνομα σοῦ μονάδες, δεκάδες, ἑκατοντάδες, ὀκτώ.

Nomen tuum 8 vnitates 8 denarij 8 centenarij.

Re-

Reſolutio Nominis IESV in numeros pronicos.

ἰσοψηφία	
Ι	10
Η	8
Σ	200
Ο	70
Υ	400
Σ	200
	888

10	8	200	70	400	200	888
8	10	70	400	200	200	888
200	200	400	10	70	8	888
70	400	8	200	200	10	888
400	200	200	8	10	70	888
200	70	10	200	8	400	888
888	888	888	888	888	888	

ἰσοψηφία	
M	40
A	1
R	100
I	10
A	1
	152

Maria.

1	5	2	8
5	2	1	8
2	1	5	8
8	8	8	

Hæc 3 octo Nominis Mariæ pulchrè alludunt ad Nominis Ieſu ἰσοψηφίαν.

8 8 8

Vides itaque quomodo in vtraque *iſopſiphia* idem numerus myſtica quadam ratione pulchris ſanè conceptibus apta, emergat. Attulit non ita pri-

dem

dem ad me linguæ ſanctæ periſſimus, Magiſter Franciſcus Griſendus alia huius ἰσοψηφίας paradigmata, ex Nominibus IESV & MARIÆ extracta, quæ cum ingenium ſapiant, ea hic apponenda cenſui. Prius eſt ex cap. 4. v. 13 libri Exod. extractum; *Mitte obſecro Domine, quem miſſurus es*; ex quo per ἰσοψηφίαν, hunc ſenſum extraxit. *Mitte obſecro Domine IESVM Meſſiam*; occulte quadam allegoria innuens, Moſen, dum hæc diceret, ad IESVM mundi Saluatorem, & verum Meſſiam reſpexiſſe: huic enim ſoli competebat Humanum genus, quod per Iſraëlitas exprimebatur, à ſeruitute Pharaonis, id eſt, ex Satanica tyrannide, eripere, idque in libertatem filiorum Dei reſtituere. Sed iam apponamus paradigma.

שלח נא ביד תשלח

id eſt; *Mitte obſecro Domine, quem miſſurus es*; cui ſequens textus ἰσόψηφος reperitur,

שלח נא יהושע המשיח

Mitte obſecro Domine IESVM Meſſiam. ἰσόψηφος verò vtriuſque textus ſequitur.

I. Pa-

I. Paradigma.				*II. Paradigma.*			
ש	300	ש	300				
ל	30	ל	30	ע	70		
ח	8	ח	8	י	10		
נ	50	נ	50	נ	50		
א	1	א	1				
ב	2	י	10	ל	30		
י	10	ה	5	מ	40		
ד	4	ו	6	ד	4	מ	40
ת	400	ש	300			ר	200
ש	300	ע	70	מ	40	י	10
ל	30	ה	5	ם	40	ם	40
ח	8	מ	40				
		ש	300	ה	5		
		י	10	א	1		
		ח	8				
	843		843		290		290

Alterum *ἰσόψηφον* ex prouerb. 30. v. 19. extractum, formam ſeruat Cabalæ Notariacæ, vbi ſapiens 4 vias miratur, quarum quarta eſt *via viri in adoleſcentia*, vti ſequitur.

דרך גבר בעלמה

id eſt *via viri in adoleſcentia.* vbi nonnulli interpretes pro עלמה, exponunt Virginem puram & immaculatam viro incognitam, cui appoſitè ſanè reſpondet ſequens ſenſus.

דרך גבר במרים

id eſt *via viri in Maria Virgine*, quaſi abdita allegoria allu-

alludens ad illud, *Mulier circumdabit virum*; id eſt, Maria Virgo in vtero ſuo Virginali concipiet virum, id eſt, Chriſtum Deum & hominem, atque huius viri viam ſapiens mirabatur, dum incomprehenſibilem Filij Dei in vtero Virginali conceptionem comprehendere non poſſet; numerorum ἰσόψηφια pulchrum myſterium explicat. Si enim vocem עלמה, ſecundum literas integras ſcripſeris עין למד מם הא reſpondebunt ij numeri numeris in voce מרים comprehenſis, vt in II. Paradigmate patet.

Innumera huius methodi argutijs referta paradigmata adducere poſſem, ſed hæc curioſioribus euoluenda relinquo. Quare Hebræorum in diſpoſitione dictorum numerorum methodum exponamus.

Hebræorum Cabaliſtæ haud ſecus ac Arabes Arithmomantiæ Pithagoricæ ſimiæ, omnia ſua ſecretioris philoſophiæ, verius ſuperſtitionis monumenta, hiſce repleuerunt. Legerant enim iſti multa de arcaniſſima numerorum diſpoſitione Aegyptijs vſitata. Legerant apud Arabes admiranda de 7 planetarum ſigillis, eorumque numerica conſtitutione myſteria; vnde nil non egerunt, quam vt tanto ſuperſtitionis theſauro potirentur. Nam quemadmodum in noſtro Oedipo Part. II. Synt. VI. de Cabala Saracenica, & Synt. XI. de Magia hieroglyphica oſtendimus, Aegyptij excogitarant certos quoſdam & arcanos numeros, quos 7. principalibus Dijs dedicabant, quorum in ſuo de cultu Aegyptiorum libello meminit Abenuaſchia Arabs. Verba eius ex Arabico in Latinum traducta hæc ſunt.

Erant

Erant Aegyptijs Sacerdotibus ſeptem numeri, quos & 7 Dijs conſecrabant, videlicet Saturno, Ioui, Marti, Soli, Veneri, Mercurio, & Lunæ.

Hi numeri Cõſecrabãtur Dijs Aegyptijs.

	Radix.	Quadrata.	Series.	Summa omnium.
Saturno.	3	9	15	45
Ioui.	4	16	34	136
Marti.	5	25	65	325
Soli.	6	36	111	666
Veneri.	7	49	175	1225
Mercurio.	8	64	260	2080
Lunæ.	9	81	369	3321

quorum prior 3 radix, 9 quadrat. 15 ſeries, ſumma ſerierum 45. quorum prior 4 radix, 16 quadratum, 34 ſeries additæ, 136 ſumma ſerierum, & ſic de reliquis.

Hiſce numeris tantum Pythagoras tribuiſſe dicitur, vt nil non in rerum natura demonſtrare ſe poſſe arbitraretur. Hi enim intra quadrata ſua eo quo ſupra diximus modo diſpoſiti, eam proprietatem præſeferunt, vt ſeries perpendiculares, tranſuerſæ, diagoniæ, quomodocumque ſumptæ, & inter ſe additæ, eundem ſemper numerum exhiberent, quem in ſingulis numeris tertia columna oſtendit.

X Vo-

Vocabantur verò hæc Sigilla Deorum, ſiue quod idem eſt, præſidium 7 ſtellarum errantium, eo quod ſub ijs iuſta quadam præſumptione dominium, rerumque cunctarum adminiſtrationem exprimi crederent. Vndè fieri non poſſe arbitrabantur, quin mirifica quoque vi ad dictos genios attrahendos, ſuique iuris faciendos pollerent. Verum vt hæc innoteſcerent, hic quadrata ſingulorum vnà cum numeris apponenda duxi.

Sigillum ♄

4	9	2	15
3	5	7	15
8	1	6	15
15	15	15	

Sigillum ♃

4	14	15	1	34
9	7	6	12	34
5	11	10	8	34
16	2	3	13	34
34	34	34	34	

Sigillum ♂

11	24	7	20	3	55
4	12	25	8	16	55
17	5	13	21	9	65
10	18	1	14	22	65
23	6	19	2	15	65

6	32	3	34	35	1	111
7	11	27	28	8	80	111
19	14	16	15	23	24	111
18	20	22	21	17	13	111
25	19	10	9	26	12	111
36	5	33	4	2	31	111

Sigillum ☼

22	7	16	41	10	35	4	
5	23	48	17	42	11	29	
30	6	24	49	18	36	12	
13	31	7	25	43	47	37	
38	14	32	1	26	44	20	
21	39	8	33	2	27	45	
46	15	40	9	34	3	28	175
						175	

Sigillum ♀

8	58	59	5	4	62	63	1	
49	15	14	52	53	11	10	56	
41	23	22	44	45	19	18	48	
32	34	35	29	28	38	39	25	
40	26	27	37	36	30	31	33	
17	47	46	20	21	43	42	24	
9	55	54	12	13	51	50	16	
64	2	3	61	6	6	7	57	260.
							260	

Sigillum ☿

Hiſce Sigillorum figmentis plena reperies omnia Cabaliſtarum monumenta. Hebræis ſanè ita arriſit hoc arithmeticum arcanum, vt illud innumeris pœnè amuletis applicarint, cuiuſmodi non ita pridem explicandum meæ tenuitati committere dignatus eſt magnus quidam Princeps ſapientiſſimus. Erat illud Numiſma aureum, cui in antica parte Sigillum Solis impreſſum ſpectabatur: in poſtica verò parte currus, quo Genius Solis vehebatur, veluti homagium daturus Ioui, varijs ſymbolis adornatus, vt in oppoſita figura patet, cuius expoſitionem paulò poſt exhibebimus.

37	78	29	30	21	62	13	54	15	
6	38	79	30	71	22	63	14	46	
47	7	39	80	31	72	32	55	15	
16	18	8	40	81	32	64	24	16	Sigillum ☉
57	17	49	9	41	73	33	65	25	
26	58	18	50	1	42	74	34	66	
67	27	59	10	51	2	43	75	35	
36	68	19	60	11	52	3	44	76	
77	28	69	20	61	12	53	4	45	369
								369	

Numeri qui Hebraicis literis reſpondent hi ſunt.

6	32	3	34	35	1
7	11	27	28	8	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	27	13
25	29	10	9	26	12
36	5	35	4	2	31

Eſt hoc Sigillum Solis idem prorsùs cum ijs numeris, quos in præcedenti quadrato ſenarij exhibuimus: Hebræos enim loco numerorum literis vti notum eſt, ſed iam ad expoſitionem ſingulorum progre-

Expoſitio nnmerorum. diamur. Quadratum circulo inſcriptum eſt, in cuius latere dextro legitur hoc nomen נגיאל *Nachiel*, quo Angelum ſplendoris ſiue ſolarem Genium, aut etiam Intelligentiam Phoebeam notant: hunc enim per huiuſmodi amuletum portatum, ad votorum complementum attrahi poſſe ſibi falsò perſuadent. In altero latere habentur illa verba hebraica, אלה :ווה, id eſt, & *ſunt illa*, ſcilicet literæ numerales myſteria Genij ſolaris continentes. In fronte verò ſunt duo ſceptra in decuſſim conformata, atque catenæ implicata, quo magico charactere indicant ſolaris Genij duplex in Cœleſtis atque

que Elementaris adminiſtrationem, ſupremum dominium, catenæ ſolarium rerum implicatum. Baſis verò continet characterem magicum ſigni ♈, in cuius exaltatione Numiſma hoc ad influxiuam ſolaris Genij vim obtinendam cuſum fuit. Conſtructio autem Numiſmatis hoc artificio, ſeu potiùs ſuperſtitioſa cerimonia concinnatur à Magis, teſte Abenpharagi Arabe, *Accipe ſex drachmas auri puri, & fac ex eo laminam rotundam, in qua inſculpes tabulam Sigilli Solis exiſtentis in ſua exaltatione, vel in proprio gradu* ridiculè, *Vel decimo nono gradu Arietis, ſcilicet ad finem menſis Niſan: quo facto ſuffumigabis eam cum croco* (eſt enim crocus vegetabile ſolaris naturæ) *& lauabis aqua roſacea, in qua ſint diſſoluta muſcus & camphora* (itidem ſolaris naturæ ſpecies) *deinde inuolue in ſerico croceo* (quibus omnibus ſolarium rerum catena ne dicam diabolica indigitatur) *& porta*. Sequitur iam fortuna ridicula, qua portans eam beari creditur, Abenpharagi eius virtutem his verbis exponit: *Reddet huiuſmodi lamina portata, te bene fortunatum in omnibus rebus, & timebunt te omnes homines & impetrabis à Regibus & Principibus quidquid volueris pro te, vel per nuncium aliquem ad illos miſſum, & recuperabis amiſſa, & Deus ponet benedictionem in te, & in omnibus rebus tuis. Et in figura Solis, & in Sigillo eius, quod à tergo ſcribi debet, eſt magnum ſecretum, & vocatur creator, lux, perfectus, potens, glorioſus, vita, virtus, refulgens, magnus, & virtute lucens: Angeli autem Solis ſunt Anaël & Raphael; effectus verò quos in geſtantibus illud præſtat vti ridiculi ſunt & va-*

vanitate conferti ita ne plus æquo curioſis ſcandalo ſim, conſulto omittenda duxi. In præſenti Numiſmate vnius ſolummodo Angeli Nagiel נגיאל nomen habetur, & in poſteriori facie additur quoque nomen Angeli יופיאל Iophiel; verum cum hæc nomina Angelorum ſynonyma ſint, ijs promiſcuè paſſim vti ſolent. Nagiel enim Genium ſplendoris, Iophiel Genium pulchritudinis ſignificat: alij eum quoque Raphaël ob medicam Solis virtutem, cui præeſt, alij Schemſchiel à Sole vocant: quæ cum in Cabala Hebræorum expoſuerim, eo Lectorem remitto. Ad hyeroglyphicum verò quod poſticæ parti inſcriptum eſt, eius interpretatio hæc eſt. Currus rotis inſtructus, notat velocitatem motus ſolaris: Griphus currui adſiſtens, vehementem Solis virtutem omnia penetrantem, quod caput aquilinum cum alis expanſis, innuit robur Solis in Leone domo ſua potiſſimum conſtituti: figura ridicula diademate coronata, Genium ſolarem ſignificat, cuius dominio & adminiſtratione, 4 anni Tempora per quatuor equos indigitata diſponuntur ad earum omnium vberrimum prouentum. E regione huius, Iuppiter throno inſiſtens ſolita ſua aquila ſtipatus cernitur, cornuto capite, quo πᾶνα quoque Græci Iouem effingere ſolent. Eſt enim ſub ſymbolico ſenſu Pan nil aliud, niſi Vniuerſum, cui præ eſſe dicebatur Iuppiter. Videtur autem ſolaris Genius curru ſuo ſe ſe Ioui ſiſtere, ceu ſupremo rerum omnium moderatori, vt iuſſa eius in adminiſtratione rerum capeſcat. Iuppiter verò eidem veluti aſſurgens, extenſis brachijs ei benedictionem impertiri

Hieroglyphici expoſitio.

vide-

videtur. Atque hæc eſt expoſitio Numiſmatis hujus Cabaliſtici ſiue magici, quo ſolita ijs vanitate, montes ſibi aureos promittunt maleferiata hominum pectora; de quibus pluribus actum vide in Oedipo Ægypt: Tomo II. Synt. XI. de Magia hieroglyphica.

ARITHMOLOGIAE

PARS IV.

Arithmomantia Gnoſticorum per ἰσοψηφίαν: ſiue, de arcanis numerorum, queis Gnoſtici Hæretici primi ſæculi ad magicas operationes vtebantur.

PRAEFATIO.

ANtequam ad magica Gnoſticorum amuleta periammata ſeu Sigilla magica exponenda progrediamur, ad faciliorem quæ ſub ipſis latet rerum, nominum numerorumque intelligentiam, paulò altiùs argumentum abſtruſa notitia refertum ordiri viſum fuit. Vt plurimum enim quemadmodum Arabes pronicis numeris, ita Gnoſtici & Cabaliſtæ æquali diuerſorum nominum calculo, ad magnæ virtutis myſteria, quæ ſub ipſis diuina diſpoſi-

ſpoſitione latere perperàm ſibi perſuadebant, denotanda vtebantur. Quid vero ſint numeri ἰσόψηφοι, quid pronici, fusè in arithmologiæ noſtræ Parte expoſitum fuit; quare ad inſtitutum progrediamur.

CAPVT I.

De ſuperſtitioſæ Gnoſticorum Sectæ origine, modo, ratione.

NOtandum eſt plæroſque iſtius primi à Chriſto ſeculi ſectarum conditores, qui nomine tenus Chriſtiani, olim in magiſtri Diaboli verba iurarunt, Aegyptios natione fuiſſe: Atque hoſce eoſdem gnoſticæ impietatis architectos, abominabiles veterum Aegytiorum ſuperſtitiones, ritus, cerimonias ab inferis Diabolo myſtagogo reuocaſſe, teſtantur abominanda eorundem ſacrificia, artes magicæ, atque alia execranda ſcelera, quæ quam ampliſſimè deſcripta vide apud Irenæum, Tertullianum, Epiphanium, Philaſtrium, Auguſtinum, Theodoretum, Baronium alioſque. Inter Gnoſticos verò, qui ſe ſe hoc nomine ab excellenti rerum humanarum diuinarumque, quam iactitabant cognitione dici volebant, potiſſimùm abominationibus infames memorantur Marcus ille Aegyptius necromantiæ notà, & ſpurciſſimis incantationibus deteſtandus; Baſilides Luxuriæ Magiſter, & cœnoſi dogmatis aſſertor Carpocrates, Valentinus quoque & Cerinthus,

Quales & quinam Gnoſtici.

thus, Aegyptiorum ritu ac ſuperſtitionum cultores ſectatoreſque; Borboritas quoque, βορβορίτυς nominabant ideſt lutoſos cœnoſoſque, ob nimiam illam vtique, qui in ſacris priapæis ac Ihyphallijs dicebantur exercere monſtruoſam fœditatem, turpitudineſque prorsùs horrendas atque abominandas, queis quiſque tanto cenſebatur eſſe ſanctior, quanto propudioſiores libidinis exſatiandæ rationes adinueniſſet: de quibus ſuprà citatos Authores lege, eaque quæ de hiſce in Oedipo Aegyptiaco tom. 2. ſintag. I. deſcripſimus. verum vt Lector doctrinæ, quam profitebantur, rationem, Cacodæmonumque veriùs, quam Deorum fabricam luculentiùs cognoſcat, ab ouo, vt dici ſolet, rem ordiar.

Turpia Gnoſticorũ dogmata.

Non ſufficiebat Gnoſticis grandia Aegyptiorum non myſteria, ſed ſcelera ab orco reſuſcitaſſe, ſed vt magnum quid, nouum, exoticum inſolitumque fraudulentis machinis, quo mortales incautos intricare poſſent, mundo exhibere viderentur, nouam monſtruoſamque Arithmeticæ, verius ἀριθμομαντείας Characteriſticam artem, non ex Aegyptiorum dumtaxat adytis reuocatam, ſed & ex Cabaliſticis Hebræorum figmentis, nec non ex Pithagoricæ doctrinæ Platonicorumque principijs conflatam, atque ex impijs veterum Magorum ſatanica officina depromptis lacinijs centonibuſque conſarcinatam protulerunt, qua ſacra profanis, pijs impia, religioſa ſuperſtitioſis, venerandos ſacrorum Codicum textus execrandis gentilium dogmatis ſumma confuſione miſcentes, prorsùs abſonam, πολύμορφον, monſtruoſam, ac rectæ rationis

dictamini è dimetro repugnantem doctrinam architectati ſunt.

Tetractys pythagorica quid?

Primò itaque hi non ſcientiæ, ſed ſcelerum fabri, pro fundamento doctrinæ ſuæ, teſte Irenæo, ponebant τετρακτύδα, ſeu quaternionem illum pythagoricum, quo quæcumque exiſtunt, conſtare dicebant, atque hunc ΔΕΛΤΑ vocabant, eo quod Δ quaternarij apud Græcos nota ſit, quoniam verò Δ trianguli ſignum exprimit, Hierophtantas Aegyptios imitati, principium illud omnium triunum innuebant, quemadmodum enim triangulum prima figurarum eſt, ex qua vti omnes ceteræ componuntur, ita in eam cunctæ tandem reſoluuntur: hoc verò principium rerum omnium triunum, nunc *propatorem* ac *proarchen* cum Græcis, modo cum Hebræis *Ialdaboth*, id eſt Patrum genitorem vocabant, eundemque ſub tribus portentoſis nominibus, *Abraxas*, *Iao* & *Sabaoth* denominabant, quæ nomina in tanta veneratione tenebant, vt in magicis eorum ſigillis nihil frequentiùs, vti poſteà dicetur, obuium ſit.

Nominum exoſticorum expoſitio.

1	α	λ
2	ρ	ο
3	ρ	γ
4	η	ο
5	τ	ς
6	ο	ζ
7	ς	ω
8	η	η
9	σ	α
10	η	ν
11	γ	θ
12	η	ρ
13	π	ω
14	α	π
15	τ	ο
16	η	ς
17	ρ	ε
18	α	κ
19	λ	κ
20	η	λ
21	θ	η
22	ε	σ
23	ι	ι
24	α	α

Porrò per hoc delta *propatoris* ſiue *Ialdaboth*, quadruplicem virtutem notabant, & ſunt, teſte Irenæo, ἄρρητος, σιγή, πατήρ, ἀλήθεια, hoc eſt, ineffabilis, ſilentium, Pater, Veritas: ſuntque hi iuxta eorum ridiculam doctrinam 4 Aeones ſupramundani à propatore geniti; Rurſùs ex quaternione illo ineffabili, alium quaternionem fingebant oriri, & ſunt λόγος, ζωὴ, ἄνθρωπος, ἐκκλησία; hoc eſt, ſermo, vita, homo, Eccleſia. Quorum vterque 24 literis conſtat, tot videlicet, quot alphabe-

betum literas habet, vti in margine patet. Atque vti ex hiſce 24 literis omnia componuntur, ita quoque ſupremi ipſius numinis προπάτορος ſub humani corporis figura effigiati membra ſingula binis literis inſigniebant, quo quidem nihil aliud, quam hylæos, ſiue inferiores mundos in archetypo *propatoris* ſiue *Ialdaboth* contineri innuebant: quæ fusiùs apud Irenæum tractata vide.

Sequitur Schema.

Caput	A	Ω
Collum	B	Ψ
Humeri	Γ	X
Pectus	Δ	Φ
Cinctum	E	Υ
Venter	Z	T
Verenda	H	Σ
Fœmora	Θ	P
Genua	I	Π
Tibiæ	X	O
Crura	Λ	Ξ
Pedes	M	N

Atque ex hac combinatione membrorum humani corporis cum literis omnia componi aſſerebant, Cabaliſtas ſeculi, qui eodem prorsùs modo in tabula צירוף *Syruph* in combinatione Atbaſch procedunt, vti in Cabala Hebræorum II Oedipi tomo oſtendimus; Ex hac quoque omnem illorum Aeonum, quos ex illis fingebant phanaticam turbam reſultare aſſerebant. Quemadmodum enim Aegyptij ex certis ſymbolis Deorum catenas, quas σειρὰς vocabant, fabricabantur, vt in Oedipo oſtendimus, ita hoſce Gnoſtici imitatores ſuorum Aeonum catenas fabricabantur. Ex duplici itaque quaternione ſupra allegato, ὀγδοὰς, ſiue octonarius Aeonum naſcitur: ſi verò quaternionis numeros expanſos 1 2 3 4 in vnum colligas, naſcetur alia Aeonum decas, hos 10 Cœlis, quos fingebant, præſidere aiebant.

Hominis membra ex literis conſtituta.

Stolida Gnoſticorum figmenta in octonario.

Ex

Ex octonario verò & quaternario additis δωδεκάς, id eſt duodenarius Aeonum reſultat; quos duodecim ſignis Zodiaci præeſſe affirmabant: rursùs 8 10 12. id eſt, ogdoade, decade & dodecade additis inter ſe, 30 prouèniunt Aeones, tot quot in vno Zodiaci ſigno ſunt

30 Aeones. gradus, 30. hi denuò per 12 multiplicati, producunt ſummam Aeonum 360. tot videlicet quot dies in anno

Abraxas quis? ſunt, quorum omnium præſidem ΑΒΡΑΧΑΣ dicebant. de quo S. Hieron. in 3. Cap. Amos, his verbi: *Baſilides*, inquit, *Gnoſticorum caput, omnipotentem Deum portentoſo nomine ἀβράξας appellat, eundemque ſecundum Græcas literas, & annui curſus numerum, dicit in Solis circulo contineri, quem Ethnici ſub eodem numero aliarum literarum Meithram vocant*, quod verum eſſe paulò poſt oſtendemus. *Abraxas* itaque ſidereus ſeu ſolare Numen, poſt *Abraxam* illum ſupramundanum, nil aliud eſt, quam Aeon ſeu Genius ſolaris,

Mydras eſt genius ſolaris. quem Græci Oſirim, Perſæ μιθραν dicebant, eumque, vti in Magia hieroglyphica Oedipi noſtri oſtendimus, vt plurimum capite galli gallinacei, vtpotè volucris ſolaris naturæ, ſcutica, lorica, ſcutoque probè munitum, nec non ſerpentinis pedibus formidabilem,

IAO quis? vnà iunctis nominibus ΙΑΩ ΑΒΡΑΧΑΣ, exprimebant. Subindè ſub forma Harpocratis ſigalionis ſupra florem Loti cum inſcriptione ΙΑΩ CΑΒΑΩΘ exhibebant, quæ omnia fuſius expoſita vide citato loco Oedipi. Eſſe verò Abraxas annui curſus præſidem, ἰσοψηφία literarum numerorumque ſat demonſtrat: hoc enim vti & μειθρας in numeros reſolutum, dat 365 dierum totius

anni

anni numerum. Horum itaque ectypa, ceu magnorum myſteriorium promocondos, gemmis Aeonis alicuius virtutibus analogis ſub certo aſcendente aſtrologica arte, nunc ſardio aut corniolæ, modo Topazio aut Achati ſimilibuſque contra malorum inſultus incidebant, cuius & geſtatione propitij inſculpti numinis influxu liberos, tutoſque ſe futuros ſibi imaginabantur. Verum ne quicquam eorum quæ huc vſque dicta ſunt, noſtro ſenſu aut coniectura aſſeruiſſe videamur, dicta S. Irenæi illiuſque commentatorum authoritate ſtabilienda duxi. *Aiunt enim Gnoſtici*, inquit Irenæus eiuſque Commentator Billius Abbas, *eſſe quendam in ſublimi illo & ſupramundano Archetypo, qui nec oculis cerni, nec voce vlla nominari queat, perfectum & ſupremum Aeonem omnibus præexiſtentem, quem* νόος *dicebant; atque ex hoc* νοῶ *ſiue mente proceßiſſe ſermonem & vitam* λόγον καὶ ζωήν, *& ex hiſce* ἄνθρωπον καὶ ἐκκλησίαν, *hominem & Eccleſiam: Atque hunc geminatum quaternionem eße primigenium* ὀγδοάδα *ſeu octonarium, ex quo tanquam ex radice omnes Aeones ad propatoris gloriam productos aiunt: atque ex his,* 10 *alij Aeones, quos ex ſermone & vita ortos dicunt, atque ex hys* 30 *alij, quod* ἀόρατον πλήρωμα, *ſiue inuiſibile pleroma impletiuum in ogdoadem, decadem & dodecadem diuiſum fingunt.* Ogdoadem verò matrem Achamoth ſeptem cœlos condidiſſe, quos Irenæus hiſce verbis recenſet. *In primo quidem cælo eſſe Iao principem, in ſecundo Sacham, in tertio Seth principem, in quarto Daden, in quinto Elohaum, qui & Adoneus dicitur, in ſexto Ialda-*

Abraxas tot numeros cõtinet, quot in anno dies.

Aſtrologia omnes magicas operationes ingreditur.

dabotb, in ſeptimo Sabaoth conſtituunt: Sabaoth autem dicunt formam habere porci aut aſini: atque his quidem magnum quid apud imperitum vulgus, nec non ingentia Sanctitatis Sacramenta docuiſſe videbantur: Quæ tamen nomina non niſi è ſuperſtitioſa Hebræorum Cabala extracta ſunt. Nam, vt ſupra diximus, ΙΑΩ non niſi ex nomine Dei tetragrãmato יהוה Iehoua contracto corruptoque originem inuenit, quo Iouem innuebant, quaſi dicerent Ioua, aut Iehoua. Elohæus & Adonæus à duobus nominibus אדני, אלוה Eloha & Adonai, quæ Deum & Dominum notant; Ialdaboth à ילד אבות id eſt genitore Patrum. Oreus ab אור quod lucem, Sabaoth à צבא quod exercitum, Aſtaphæus à סחף quod lauare, mundare ſignificat, nomen inuenit. Vocant autem principales hoſce Aeones ophionios ſiue ſerpentinos, eo quod Ialdaboth ſupremum ordinis ſui Aeonem, quem callidiſſimum ſerpentem dicunt, diuinorum arcanorum explorationi curioſiùs inſiſtentem à cœlo præcipitaſſe ferunt; qua de cauſa poſteà & eundem Ialdaboth formam ſerpentis, ad formidinem cœteris incutiendam induerit. Atque hoc pacto omnes à Ialdaboth procedentes Aeones ophioneos, id eſt ſerpentinos dictos fuiſſe, quos & in ſigillis ſuis ſculpturiſque ſacris ſerpentino habitu ſub nominibus Iao & Sabaoth exprimunt, addunt & his Angelos Archangeloſque adnumerari; queis quidem hiſce nil niſi aut Typhonis cum Oſiride certamen indigitari quis non videt? atque huc vſque Irenæus eiuſque Interpretes.

Deriuatio nominum peregrinorũ Gnoſticis vſitatorum.

Cur Aeones Orphionei ſint dicti.

CA-

CAPVT II.

Sigillorum magicorum, ſeu Teleſmatum ex imis Gnoſticorum principijs veritas exponitur.

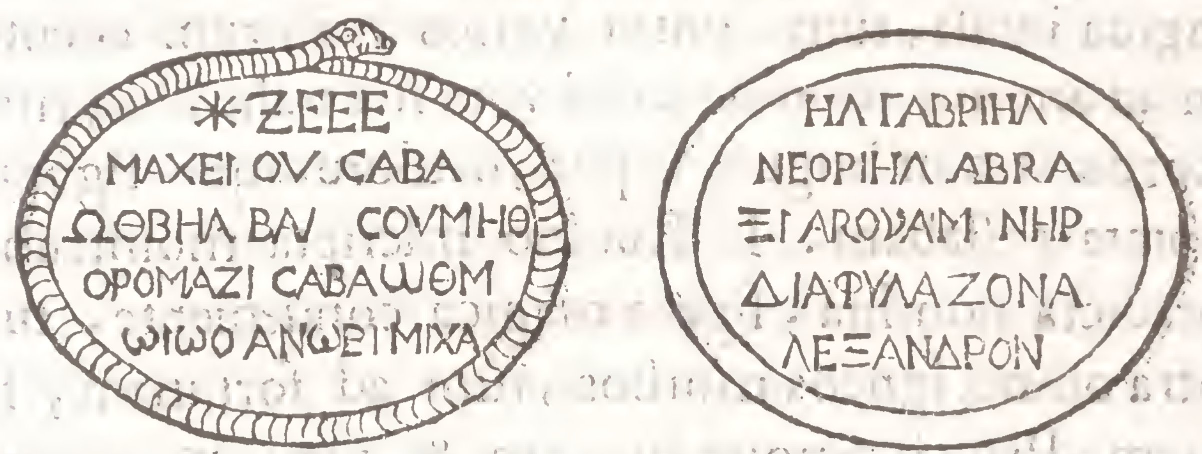
CVm à diuerſis iam multis ante annis huius farinæ ſuperſtitioſa Breuia ſeu periammata ad me tranſmiſſa ſint, operæpretium me facturũ exiſtimaui, ſi ea hoc loco ad cautelam curioſorum hominum vnà exponerem. Hæc enim Magi Gnoſticorum diſcipuli, varijs lapidibus gemmiſque, pro analogia rerum votis eorum congrua inciſa, tùm contra varios malorum euentus, tùm ad animos mortalium ad vota ſua trahendos, modò in cordis, iam in linguæ, capitis, oculorumque figuram adaptata geſtabant. In Rubino inſcripta monſtruoſa ſupradicta nomina, figura magica conueniente, tùm contra omnes igneos morbos, tùm ad fortunam, felicitatem, Principumque fauorem & gratiam acquirendam, multùm poſſe ſibi perſuadebant. Ad diuitias, amores, dignitates, proſperitatemque itinerum, nunc Cryſtallo, modo Achati aut Amethyſto, Topazioue, pro virtutis, qua gemma credebatur pollere, ratione inſcribebant. Ne itaque ſuperſtitioſi homines huiuſmodi ſatanicis laqueis irretiantur, imò ea cane peius & angue fugiant, radices ſuperſtitionis, prout à multis iam ad id præſtandum inſtigatus fui, ad Gloriam Dei, & ſalutem animarum hic aperiam. Superſtitiones Gnoſticorum.

Amuletum Gnoſticorum ex Muſeo Eminentiſſimi Franciſci Cardinalis Barberini.

Primum itaque quod non ita pridem mihi exponendum Eminentiſſimus Franciſcus Cardinalis Barberinus è ſuo Cimeliarchio depromptum tranſmiſit, eſt ſequens. quod minuta interpretatione expoſitum hic curioſo Lectori exhibeo.

Sigillum I. Magico-Gnoſticum.

Prima facies. Secunda facies.

Lectio continuata.

⁎ Z EEE MAXEI OV CABAΩΘ BHA BAACOV-MHΘ OPOMAΞH CABAΩΘ MΩIΩT ANΩBI MI-KAHΛ ΓABPIHΛ NEOPIHΛ ABPAΞI AKOVAM-NHP ΔIAΦYΛAZON AΛEΞANΔPON.

Interpretatio.

Zebaoth Elan Elan Elan. Pugna ò Sabaoth, Bel, Balſumith, Oromaze, Sabaoth, Moioth, Anubis, Mi-

Michaël, Gabriel, Neoriel, Abraxas luminis ſuperni affuſor, cuſtodi Alexandrum.

Eſt itaque hoc telelma ſiue magicum ſigillum in Sardio lapide, quem & Corniolam vocant, ſub certo aſcendente aſtrologica arte, ne quid ſuperſtitionis deeſſet, inciſum; quod in prima ſeu anteriori facie ſerpens, qui caudam ſuam mordet, ambit; intra cuius ouâlem figuram primo loco occurrit figura ✳ octonis radijs conſpicua cum literis Ƶ EEE. Per ſerpentem notatur ophionius Aeonum Princeps *Ialdaboth*, *Iao, Sabaoth*, de quibus paulò ante ſat dictum: per ✳ octonarius ille ſeu ὀγδοὰς Aeonum ophionia notatur, cuius ille præſes & caput eſt, triunum videlicet rerum principium; quod characteres Ƶ EEE ſignificant; quaſi per inuocationem dicerent, Ogdoadis ophioniæ princeps *Zabaoth Elan, Elan, Elan, Dominus Deus, Deus, Deus noſter*; vbi nota *Zabaoth* eundem eſſe cum eo quem ſupra προπάτορα, προαρχὴν, aut hebraico nomine *Ialdaboth*, id eſt Patrum genitorem, ſeu Patrem Patrum Gnoſticos dixiſſe ſupra ex Irenæo retulimus, quem etiam cum *Abraxas* confuſum reperio. Marcus vnus è Gnoſticorum Coryphæis ſat ridiculo ſanè nomine eum pariter, vti Irenæus teſtatur, *Caulaucauch* vocat, cuius ſignificatio vti nulli interpetrum in mentem venit, ita mearum partium eſſe ratus ſum illam è tenebris eruere. Verbum hoc *Caulaucauch* ex Cabala Hebræorum deſumptum, Angelum lucis notat, erueruntque illud ex hebraco textu Cap. 28. Iſaiæ, vbi ſic dicitur. צולצו צולצו קו לקו קולקו id eſt, *manda, re-*

צ 90
ו 6 *manda*, *expecta*, *reexpecta*. atque ex harum litera-
ל 30 rum numeris κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν numerum formant 888,
צ 90 numero in Nomine IESV ΙΗΣΟΥΣ contento corre-
ו 6 ſpõdentem; adeoq;ipſum Chriſtum abdita quadam ratio-
צ 40 ne, tametſi impiè, inſinuarunt. ἰσοψηφίαν numerorum in
ו 6 margine poſitam vide; de quo nomine Irenæum con-
ל 30 ſule quàm vberrimè diſcurrentem; quomodo videlicet
צ 90 *Ialdaboth* genuerit Aeonem *Caulaucauch Orimazem*,
ו 6 id eſt inuentorem lucis; quomodo *Abraxas* Aeonem
ק 100 anni ſolaris præſidem, & *Iao* Cœlorum Princi-
ו 6 pem; Vt proindè ſatis mirari nequeam, quid pha-
ל 30 naticis hiſce hominibus in mentem venerit, vt ſcientiam
ק 100 nouam ex ijs rebus quæ vti friuolæ ſunt, ita ſubſiſtere
ו 6 non poſſunt, conditam inſolentiùs mundo obtrudere
ק 100 tam inſcitè & inconcinnè philoſophari in nume-
ו 6 ris nominibuſque textuum S. Scripturæ, etſi ἰσοψήφοις,
ל 30 quo ad rem tamen incongruis, non ſint verecundati; vt
ק 100 potè quæ nec vllam ad ſe inuicem connexionem, ne-
ו 6 que certitudinem obtinent, in numeris potiſſimum,
888 qui & ad bonos & malos, imò oppoſitos contrarioſque
ſenſus accomodari facilè poſſint. Eſt hæc Cabaliſta-
IH-- rum Gnoſticorumque temeritas & amentia, quà quid
ΣΟΥΣ quid ad intentum eorum comprobandum, de certitu-
IESVS. dine aut veritate alluſionis parum ſolliciti, aſſumebant,
Ι 10 dummodo noua, inaudita, abſtruſa hominibus fuco-
Η 8 rum huiuſmodi neſcijs, protuliſſe videri poſſint, & in
Σ 200 adducto nomine *Caulaucauch* luculenter patefit. Quid
Ο 70 enim *Caulaucauch* ad diuinum IESV Nomen, aut ad
Υ 400 textum ſupracitati Iſaiæ per ἰσοψηφίαν numerorum allu-
Σ 200
888
ſio-

ſionemque habeat, equidem deſpicere nequeo. Vndè rectè S. Irenæus ait: *Satanicæ artis eſſe, Sacræ Scripturæ dictiones tot tantiſque modis non dumtaxat adulterare, ſed & rectè expoſitas ad immanes fabulas & ſuperſtitioſes, imò & Idolorum effectiones formaſque, atque ſtatuarum figmenta, tum ad errores ſuos apud ſimplices homines per horrenda huiuſmodi nominum monſtra euulgandos, tum ad nonnullam turpi & fabuloſæ arti conciliandam exiſtimationem applicare.* Verum cum huiuſmodi argumenta fuſiùs in Oedipo perſtrinxerimus, eo Lectorem remittimus. Interim ad inſtitutum reuertamur. Sequuntur iam in Sigillo verba MAXEI OV CAΛBAΩΘ, id eſt, MAXEI
pugna ò Sabaoth; μάχει deriuatur à græco verbo μάχομαι, OV CA
quod certare, pugnare, & defendere ſignificat, OV BA ΩΘ
idem quod ὦ vocatiui particula. Quid vero per Sabaoth intelligatur, iam in præcedentibus expoſitum fuit. Sequitur modo in contextu verborum BHΛ BAΛCOV- BHΛ
MHΘ, *Bel Balſumith*, quæ pariter ex Chaldæo בעיל Bel, BAΛ
& hebræo בעל שמים etſi voce ægyptiaca *ſumit* cor- COV.
rupta. Significant autem per *Bel*, Chaldæi Iouem, MHΘ
vt in columna à Semiramide erecta patet.

Βῆλος ἀνὴρ Βριαρὸς & Μοῦ πατὴρ Βῆλος γίγας,

id eſt *Bel vir Briareus, mihi pater Iuppiter gigas*. Vti habetur Dan. c. 30. *Baalſumith* verò Dominus cœlorum dicitur Exod. 14. quod nomen compoſitum eſt ex *Baal* hebræo & *ſumit* Aegyptiaco, quo nomine cœlos notant; & quamuis hæc nomina diuerſum quid ſonent, re tamen vnum & eundem denotant Deorum ſuorum genitorem *Ialdaboth*, vti ſupra expoſitum fuit.

Cui

Cui *Sabaoth*, (quod nomen toties repetunt, Deum exercituum ſiue ſtellarum, quæ exercitus cœlorum in Sacra Scriptura dicuntur) prorsùs æquipollet. Sequitur deinde in ſculptura Sigilli ΟΡΟΜΑΞΗ CΑΒΑΩΘ, *Oromaze Sabaoth*, quid per *Oromazen* intelligatur, aperio.

ΟΡΟ-ΜΑΞΗ CΑ-ΒΑΩΘ

Oromazes celebre Aegyptiorum numen, ex Cabalica Hebræorum ſchola deductum nomen, originem ſuam obtinet ab *maza* מצא & אורא *ora* quorum prius lucem, ignem, lumen, alterum inuenire ſignificat; quaſi dicerent אוראמצא *oramaza*, id eſt, inuentor lucis, ignis, & luminis, quæ omnia pulchrè & ſcitè Plutarchus lib. de Oſiride & Iſide expoſuit. *Oromazen*, inquit, *Aegyptij natum aiunt ex luce puriſſima, Arimanium è caligine, eoſque bellum inter ſe continuum gerere. 6 Deos feciſſe Orimazen, Arimanium totidem: Orimazen verò ſeſe triplicaſſe, & à Sole tantò ſe interuallo remouiſſe, quanto à terra Sol eſt; ac cœlum ſtellis adornaſſe, alios porrò 24 Deos condidiſſe, & in ouo poſuiſſe, ac totidem numero factos ab Arimanio, ouum illud perforaſſe; hinc malis bona permixta.* Quæ omnia quæ de Ialdaboth fingunt Gnoſtici, Aegyptiorum fabulis confinia ſunt, quorum allegoriam vberrimè ex Iamblicho expoſitam vide Obeliſco Pamphilio fol. 172. ait autem Plutarchus citato loco. *Zoroaſten inter Orimazen & Arimanium Meithram conſtituiſſe medium, quem ideò Perſæ* μεσίτην *vocant, docuitque eum placandi, oblatarumque victimarum illi immolandarum modum & rationem, hinc auertendi mali cauſa inſtitutas eſſe prophylacticas*: cerimonias verò citato Plutarchi loco videat Lector. Quicumque

Plut. de Oſiride & Iſide.

illa

illa, quæ ſupra de *Ialdaboth* & *Archamoch* Gnoſtico-
rum diximus, ritè examinarit, is vtique Gnoſticos ad
hanc Deorum ἀντιϛοιχίαν reſpexiſſe comperiet. Pari
pacto Cabaliſtæ ſacra profanis miſcentes, eum quem
Gnoſtici *Ialdaboth*, illi מידרס מטטרון שדי id eſt *Sadai*,
mitatron, *midras* dicunt, atque ex numerorum ſub hu-
iuſmodi nominibus latentium ἰσοψηφία clarè demon-
ſtrant: hæc enim in numeros reſoluta, eundem prorſus
numerum exhibent, videlicet 314 vt in margine patet.
Eſt autem apud Mekubalim *Mitatron* idem quod *Sad-*
dai, & vbertatis rerum omnium à Deo emanationem
indicat, quam & Aegyptij per *Iſidem*, Græcique per
Cybelem πολύμαστον, id eſt multimammiam nota-
bant. Quod itaque eſt Aegyptijs *Orimazes* & *Oſiris*;
id in Cabalica paleſtra eſt *Saddai* & *Mitatron*, quibus
omnibus *Abraxas* & *Mithras*, vti ex horum numero-
rum ἰσοψηφία paulò ſuperius oſtendimus, congruit: qui-
bus & reliqua numinum Iao & *Caulaucauch*, *Sabaoth*
phanatica nomina conſonant. Sequitur modò in Sigilli
Scriptura ΜΩΙΩΤ ΑΝΩΒΙ, in quibus nominibus rurſum
Aegyptiacæ ſuperſtitionis figmentũ ſe ſe exerit; ΜΩΙΩΤ
vel μωιωϑ aut contractè mophta deductum à μῶι, quod
aquam, & φϑα, quod numeri ſignificat: idem eſt quod
Genius aquarum, quem & nos in Obeliſco Pamphilio
& Oedipo varijs locis expoſitum *Momphta* vocamus;
hic enim humidi & potiſſimum Nili, totius fœcundi-
tatis in rerum geneſi præſes eſſe credebatur, vt fusè ci-
tatis libris docuimus, quem etiam cum Anubi magni
Oſiridis aſſeſſore confundebant Aegyptij. Erat au-
tem

ש	300
ד	4
י	10
	314
מ	40
ט	9
ט	9
ר	200
ו	6
ן	50
	314
מ	40
י	10
ד	4
ר	200
ס	60
	314

ΜΩΙΩΤ
ΑΝΩΒΙ

Quid Anubis?

tem Anubis idem qui Mercurius, quem κυνοκέφαλον pingebant, id eſt canino capite conſpicuum, ob ſummam ingenij ſagacitatem, qua rerum omnium inuentarum, & ad vſum humanæ vitæ neceſſariarum author habebatur, hunc autem eundem cum μωιῶτ eſſe Schema fol. 294. Obeliſci Pamphilij ſat demonſtrat. Vbi Mercurius canino capite dextra ſphæram, ſiniſtra caduceum tenens, Crocodilo innixus depingitur. Eſt autem Crocodilus & humidi nilotici, & μωιῶτ ſiue *momphta* eius præſidis ſymbolum, vti citatis libris expoſuimus, quem vtrimq; ſtipant Ammon αἰγοκέφαλος id eſt arietino capite, & apis Βουμορφος id eſt bouino, quorum vterque vas niloticum in capite tenet ad humiditatis fœcunditatem, cui vterque præeſt, indicandam. In numiſmatis Romanis ſub capite canino, ſiſtro, caduceoque inſtructus Mercurius eandem ob cauſam, quam dixi cernitur. Erat enim ſiſtrum, teſte Plutarcho, niloticæ motionis ſymbolum. Sed iam ad noſtrum inſtitutum reuertamur. Gnoſtici itaque per μωιῶτ ανουβι, nil aliud innuebant, quam *Ialdaboth*, ex quo ΜΩΙΩΤ ΑΝΥΒΙΝ id eſt, ex vapore diuino Aeon γνῶσιν & ἀλήθειαν prognatos Irenæus aſſeruiſſe refert. vt proindè non ſit mirum Gnoſticos ex tam horrenda diuinorum myſteriorum cum profanis fabularum gentilium figmentis confuſione, in tam impias, ſacrilegas, & abominandas hæreſes prolapſos fuiſſe. Cum itaque Gnoſticos inſaniæ ſuæ in tam abſonorum nominum fictione puderet; in ſecunda Sigilli facie ad animi peruerſitatem tegendam, Angelorum Archangelorumque nomina producunt, ne

Siſtrũ quid.

Sa-

Sacra nomina defuiſſe videantur, quorum prius eſt ΜΕΙΚΑΗΛ, 2. ΓΑΒΡΙΗΛ, 3. ΝΕΟΡΙΗΛ, quos beneficos Genios dicebant, & magni *Ialdaboth* nuncios. Vbi nota nominis ΜΕΙΚΑΗΛ, in prima facie Sigilli vltimum biſyllabum ΜΕΙΚΑ, in ſecunda per ΗΛ compleri. Michaëlem Irenæus lib. 1. fol. 73. Gnoſticos ὀφιόμορφον ex ophionio ſacræ hebdomadis choro credere aſſerit. Sacra autem ſpirituum hebdomas nihil aliud eſt, quam ſeptem planetæ quibus totidem principes præeſſe ſentiunt: eſſe autem ſerpentino habitu, & binis cornibus conſpicuum, quæ eius Commentator Feuardentius in hunc locum ſic explicat, ὀφιόμορφος, inquit ille, *Michaël & Samael exprimunt, quod magiæ ſeduli cultores magicis ſpirituum nominibus abuterentur, inter quæ non ſunt poſtrema Michaël & Samael; quem & Hebræi Camuel vocant. illi ſiquidem ab antiquis Hebræorum patribus ſe accepiſſe dicunt, ſeptem planetis totidem præeſſe Angelos, ex quibus Michaël Mercurio, vel vt alij Soli & Vento Orientali; Marti verò Samael præſunt. Gabriel verò à Gnoſticis dicitur magni Ialdaboth, quem Græci* δημιουργόν *dicunt, miniſter & nuncius.* cur verò Michaël ſerpens dicatur, ſuperiùs expoſitum fuit ex Irenæo: *Ialdaboth* enim poſt Luciferum ſerpentem è cœlo præcipitatum, ipſe ſerpentis formam induere ſibi complacuerat, & conſequenter aſſeclas ſuos, quos ideò ophionios Spiritus vocant, pari pacto ſerpentinum habitum, ad formidinem cœteris incutiendam, induere voluit. Sequitur modò NEORIEL, quod nomen ex Græco & hebraico compoſitum, luminis mentaliſque caloris præſidem Quid Neoriel?

notant, quaſi diceres νῦ ὄριηλ: νῦ enim à νόος vel νοῦς mente; אוריאל, *Vriel* verò ab אור, or, vel vr, quod ignem, lucem, lumenque ſignificat, & à nomine El אל deriuationem ſuam ſumit, & idem ferè cum *Orimaze* reputatur. Hoſce tandem quaſi complementum ſequitur portentoſus ille Gnoſticorum *Abraxas*, ΑΒΡΑΞΑΣ ΑΚΟΥΑΜΝΗΡ, de quo iam ſat ſuperque ſupradictum fuit, quo idem bonorum omnium largitorem, lucis caloriſque fatorem ſignificant, eo quod *Abraxas*, vti ſupra diximus, inter ſolaria numina Princeps, lucis caloriſque influxu omnia inferioris mundi regna animare, fouere & ſuſtentare credatur, verus nempe ille Aegyptiorum *Oſiris*, Cabaliſtarum *Mitatron*, Perſarum μείδρας, & Græorum denique Apollo ſeu Phoebus: adeoque omnia hæc conficta ab Aegyptijs, Cabalicis, Gnoſticis, Græcis & Perſis nomina, in vnum numen ſupremum rerum omnium arbitrum colliment; quemadmodum mythologi omnibus veterum Deorum nominibus, queis deaſtros ſuos inſigniebant, vnum ſolem, vti & Dearum nominibus vnam Lunam indigitabant, de quibus vide Obeliſ. Pāph. fol. 252. Sequitur tandem concluſio epigraphes ΔΙΑΦΗΛΑΞΟΝ ΑΛΕΧΑΝΔΡΟΝ, id eſt, *cuſtodi Alexādrum*. Quiſnam verò hic Alexander fuerit, coniecturare difficile eſt. Hunc Regem, Principem aut belli ducem fuiſſe, vero haud abſimile videtur, qui horum fictorum à Gnoſticis nominum præſidio & attractu, ab omnibus aduerſæ fortunæ telis, huius Sigilli geſtatione, immunem ſe futurum credebat. Habes hic Lector paucis pro re-

Omnia Deorum Dearumque nomina vnum Solare Numen exprimunt.

rerum ſub ijs contentarum multitudine expoſitum, primum magicum Sigillum. Huic prorsùs ſimile eſt illud quod Sereniſſimus Archidux, olim ad me trãſmiſit, chalcedonio inciſum, vti ſequitur

ΑΓΩCΑCΑΩΑΑΩΝΕCΕ, ΜΕCΕΙΑΑΜΑΒΡΑC, C ƷΖΥΡΡΑΤΗ ΑΚΡΑΜΜΑ ΚΡΑΜΜΑΚΑΜ ΑΡΙCCCΕ ΓΓΕΝΒΑΛΦΑ ΡΑΝΤΗ ΕΜΕCΕΙ ΛΑΜΩΒΑΗ ΜΑΕΝΙ ΑΜΒΩΝΑΡΟΥ ΑΝΤΑ ΜΙΧΑΗΛ ΑΜΟΡΑΡΑ ΕΙ, ΦΥΛΑΖΕΤΕ ΜΑΙΑΝΩ. in ſequentibus verò nomen ΙΑΩ & ΕΛ varijs modis tranſmutant; & varijs ea corporis geſtibus, per modum adiurationis pronunciant.

Niſi quod in hoc inuocatio ſpirituum fuſiùs ſit deſcripta, vti & *Sebaoth* Ophionius expreſsè ΜΕCΕΙΤΑΜΒΡΑΞΑC *meſitambraxas* dicitur, de quo vide quæ in præcedentibus diximus. adiurationem quæ ſub hiſce nominibus abſconditur, vti & numericum ratiocinium, conſultiùs æternis tenebris, quam luci publicæ conſecrandum duxi.

CAPVT III.

Aliorum Sigillorum præcedentibus haud diſsimilium interpretationes.

VT noſtra in præcedenti Sigillo facta interpretatio euidentior foret, hic ad veritatem ſtabiliendam,

aliorum Sigillorum explicationes adiungendas exiſtimauimus: quorum Schemata partim ex varijs Muſæis, tum potiſſimum ex celeberrimo gazophylacio doctiſſimi Viri Caroli Magnini, quorum magnum habet numerum, deprompſimus, partim aliundè ad nos interpretandi cauſa tranſmiſſa, hic oportunè inſerenda cenſuimus: Ex quibus apertè & luculenter patebit, haſce Gnoſticorum maleſanas inuentiones non aliundè, quam ex gentilitia Aegiptiorum palæſtra prodijſſe, tantò vtique perniciosiores, quantò à Chriſtianæ fidei dogmatis longiùs recedebant. Hinc nil ipſis acceptius & glorioſius eſſe apud poſteros ſibi futurum perſuadebant, quam ex occultis Aegyptiorum ſymbolis vnà Chriſtianæ fidei myſterijs commiſtis, nouam & monſtruoſam doctrinam ad Geniorum, veriùs Cacodæmonum attractum conſentaneam condere, atque imperitæ plebi ſub obſcuris vmbroſiſque myſteriorum ſymbolis repræſentatam, callidè & fraudulenter imponere.

O miſeras hominum mentes, ò pectora cæca!

de quibus rectè ſanè Arnobius aduerſus Gentes: *ſi contemptor quis Numinum, & ſacrilegi pectoris immanitate furioſiùs intendiſſet animum maledicere Dijs noſtris, auderet in eos quicquam grauius dicere iſtorum Gnoſticorum*, inquit, *prodit hiſtoria, quam veluti quidpiam mirabile commentarijs contuliſtis in formulam?* At hoſce commentarios quam ſpecioſiſſimis titulis exornabant: fuit qui libros θεολογυμένυς inſcriberet, alij indigitamenta, rituales, & Augurales libros, alij Commentarios ſacrorum ſeu rerum diuinarum, Religionum, Pontifi-

ca-

calium quæſtionum, alij alia. Sed vt ad inſtitutum noſtrum reuertamur, putabant Gnoſtici magnum in natura rerum arcanum eſſe, atque ſumma virtute præditas imagines quaſdam more Aegyptiorum transformatas, & ſub certo aſcendente aſtrologica veriùs magica arte inciſas, cuiuſmodi inter cætera ſunt ſequentia. prima

Qua Abraxam inſigniunt, gemma eſt apud Pignoriam, in qua ſerpens in circulum contortus, caudam ſuam mordet; intra cuius medium ſolare numen Scarabæi corpore, ridicula ſanè transformatione veſtitum ſpectatur. quid ſerpens, niſi annui ſpatij Lunæ, eiuſdem quæ gubernatoris *Abraxæ* ſymbolum? quo & Oſiridem ſuum notabant Aegyptij: innuunt enim hiſce notis, orbis huius lucem à Sole eſſe, qui ſapienti curſu vitam animantium moderetur; Scarabæo ſignabant; eo quod Scarabæus abſolutiſſimum ſolaris numinis ſymbolum eſſet. Horapollo quoque eum Lunæ ſacrum refert, quod, vt Porphyrius aduertit, in partu formando, 28 dierum periodum lunarem obſeruet. Verùm cum huius Scarabæi hierogramma quam vberrimè, tum in Obeliſco Pamphilio, tum in Oedipo varijs in locis proſecuti ſimus, illuc Lectorem remittimus. Hunc quoque pro effectuum varietate in varijs lapidibus incidebant, eaque, veluti validiſſimæ virtutis amuletum portabant. Miſit & huius farinæ gemmam mihi olim Nicolaus Pereiſcius Aquenſis Senator, in quo Horus, ſiue *Vriel* intra Barin (eſt id nauigij ſacri genus) poſitus, reticulata veſte indutus cerni-

Interpretatio Sigilli.

ni-

nitur, cui alatus Scarabæus ſupereminet, & in vtraque Baridis extremitate accipiter, & Horus quidem in Bari iacens mundum hunc ſenſibilem indicat, cuius mens Horus eſt, vti in Hieroglyphicis noſtris operibus paſſim demonſtrauimus; accipiter iuxta caput pedeſque aſſidens, Solis ab ortu in occaſum perpetuò, in ſenſibili Hori mundani domo currentis motum, quo calor in omnia mundi membra infunditur, notat. Per

Scarabæum verò alatum, non Solem tantummodo materialem, ſed & ſupramundanum indicabant, cuius nimirum abdita vi & influxu, adminiſtro Horo, omnia reguntur & gubernantur in mundis tum aſtræis, tum hylæis. Gnoſtici cum intentam ab Aegyptijs in fingendis periammatis analogiam perſpicerent, illi hiſce in ſuam officinam traductis, non tam nouam philoſophandi rationem, quam ſpurium, turpiſſimumque ſacrorum cum profanis, impijs, fabuloſiſque connubium meditati, ſatanica quadam calliditate, toti mundo impoſuerunt.

Sequuntur modo ſigilla ſeu amuleta varijs gemmis lapidibuſque inciſa, quorum prius, vt in præcedenti expoſuimus, hominem ἀλεκτρυονόμορφον, ſeu galli forma, cuius caput ſolaribus corruſcum radijs, Solem indicat, ſeu ſolare numen, ſcutica ſcutoque inſtructum, cum inſcriptione à poſtica parte ΙΑΩ & ΑΒΡΑΞΑΣ quis neſcit gallum Solis, ob abditam cum Sole ſympathiam, ſymbolum eſſe? Scutum ſcuticamque, quam læua tenet, auerruncatiuam facultatem notat; ſer-

pen-

pentes verò, quos loco pedum habet, vim abditam & ſpirituoſam ſubſtantiam, quam mundo communicat, quaque per mundum agitatur, adeoque quod Perſæ per μειθραν, hoc Gnoſtici per Αβεραξας notabant, idque ſolare numen eſſe abdita ratione innuebant.

Fig I

In hoc Sigillo nomine IAO & ABPAXAS inuerſa ſunt.

Hunc Genium, Solarem, intra Zodiacum quoque, cuius ipſe præſes credebatur, collocatum me reperiſſe memini.

A	1	M	40
B	2	E	5
P	100	I	10
A	1	Θ	9
Ξ	60	P	100
A	1	A	1
Σ	200	Σ	200
	365		365

Eſt enim ABRAXAS, vti iam ſæpeſæpius diximus, per reſolutionem Arithmeticam κατὰ τὴν ἰσόψηφίαν factam, vti in præcedentibus oſtendimus, idem quod *Mithras*, quem animam Solarem dicebant, virtute ſua totius anni decurſum moderantem; quod ex numeris, qui ex vtroque nomine Αβράξας, & Μειδρὰς in numeros reſoluto, vti hìc à latere patet, ſat ſuperque conſtat. Vtriuſque enim numeri in vnam ſummam conflati efficiunt 365. tot nimirum, quot dies in anno ſunt. Quæ omnia S. Hieronimus in c. 3. Amos comprobat his verbis. *Baſilides*, inquit, *omnipotentem Deum potentoſo nomine*

appel-

appellat Αβϱάξας, *& eundem ſecundùm Græcas literas, & annui curſus numerum, dicit in Solis circulo contineri, quem Ethnici ſub eodem numero aliarum literarum vocant Mithram.* Hæc Hieronymus. Αβϱάξας igitur nihil aliud eſt, quam Genius Solis auerruncatiuus, quod radij capitis & ſtutica ſatis oſtendunt in dicta ſculptura, quam lapidibus diuerſis incidebant, adiuncto eius nomine, eamque collo ſuſpenſam contra varios malorum euentus ſuperſtitione Ægyptiaca illuſi portabant. In Rubino enim hoc nomen inſcriptum cum figura Magica conueniente, contra quoſdam morbos portabatur: in Chriſtallo contra alios &c. hiſce quoque omnem ſibi fortunam & felicitatem ſpondebant. Certè vix dubito quin Amuletum hoc ad hemitritæum ſanandum, in quo conſcribi debet ad Magorum præcepta Abracadabra, ab Abraxa primùm fluxerit; nominis enim veſtigia id luculenter oſtendunt: & hoc me pluſquam ſuadent tot πϱειάμματα, & gemmæ elementis eiuſdem nonnunquam repetitis inſcripta, quorum copiam habes in Gallicis Scaligeri Epiſtolis ad Vazetum. Nec nuperum eſt inter Magos remedium, memorat enim Q. Serenus Sammonicus hoc carmine:

Superſtitiones ſub hoc nomine.

Inſcribes chartæ quod dicitur Abracadabra,
Sæpius & ſubter repetes, ſed detrahe ſummæ;
Vt magis atque magis deſint elementa figuris
Singula quæ ſemper rapies, & cætera figes.
Donec in anguſtum redigatur litera conum.
His lino nexis collum redimire memento.

De

ABRACADABRA
ABRACADABR
ABRACADAB
ABRACADA
ABRACAD
ABRACA
ABRAC
ABRA
ABR
AB
A

De hoc nomine multas nugas reperies apud Serenum Samoniatum, multos quoque hæc verba in formam triangularem, ne quicquam ſuperſtitioni deſit, adaptaſſe reperio; vt adeò certum ſit, aſtutos illos præſtigiatores iſthæc Magica & barbara portenta potiùs, quam nomina finxiſſe, & magno ſupercilio inculcaſſe, ad concitandos ſimplicium animos, vt cum magno ſtupore auguſtiora putarent, quæ non intelligerent, Dæmoneſque iſtis pactis adſiſtentes, quæ poſtulabant Magi, præſtarent, vt de præſtigijs Marci refert Irenæus.

Alterum Amuletum ſeu ſigillum continet quatuor imagines magicas Deorum; Iſidis, quam vrnà ſeu Situlà, Siſtrum, ſpicatum caput; Serapidis, quem ſerpens, & modius in capite; Martis, & Veneris, quæ ſigna ijs oppoſita indicant. Amuletumque eſt contra venena, & philtra, & faſcinationes, vti oſtendit Leonardus Piſanus lib. de Sculpturis lapidum, eſtque non ſecùs ac alterum, è Gnoſticorum ſchola profectum. Hunc *Abraxan* non tantùm *Mithram*, ſed & nunc ΙΑΩ, nunc ΣΕΒΑΩ, nunc alijs nominibus, vti in dictis Amuletis videre eſt, appellabant. Quæ quidem nomina quid ſignificent, indicandum duxi. Gnoſtici natione Aegyptij, religione primùm Hebræi, dum virtutem nominis Dei tetragrammati ex veterum re-

latione cognoſcerent, ad impietatis ſuæ complementum, ſuperſtitioſa ſua nomina paſſim nomine ΙΑΩ & ΣΕΒΑΩΘ quod idem eſt ac יהוה *Iehoua* & שבעות *Sabaoth*, ſumma tamen nominum corruptela indigitarunt. Quæ omnia confirmant ſequentia

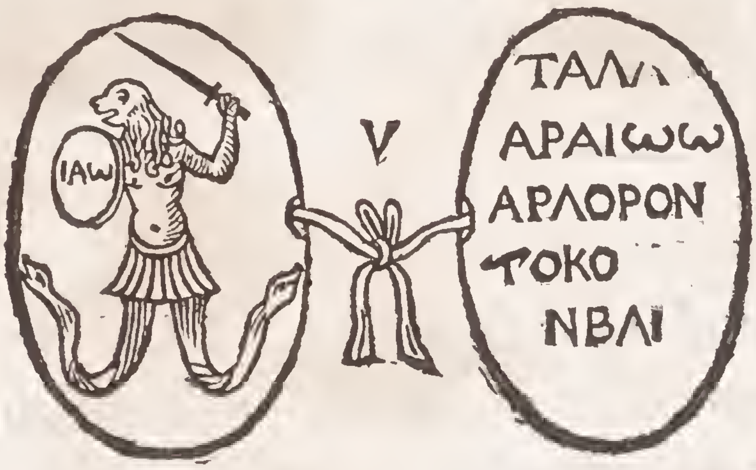

Amuleta in quorum primis primâ facie homo ſpectatur Galli criſtati facie, ſcuto & ſcuticâ probè inſtructus, qui tandem in pedes ſerpentinos abit, capite verò Martis ſtatuam geſtat, ſub pedibus verò hoc nomen ΙΑΩ ponitur; quod tamen in pleriſque huiuſmodi Amuletis vitio ſculptoris inuerſum ſpectatur, vel quia Sigillum erat, cuius literæ neceſſariò inuerſæ ſunt, vt impreſſæ rectæ ſpectentur. Quo quidem potentiam per *Iehoua*, per Galli faciem criſtamque, Solaris Numinis poteſtatem, per ſcutum & ſcuticam omnium con-

tra-

trariorum abactionem, per ſtatuam Martis operum Martiorum effectum denotabant. In poſteriori facie habentur hæc nomina inſculpta ΙΑΩ ΑΒΡΑΞΑΣ id eſt, *Deus Abraxas*. In figura verò quæ numero 4 ſignatur, iterum occurrit in prima facie eadem *Abraxis* figura; in poſteriori verò facie nomina potentium Angelorum *Michaël, Gabriël, Vriel, Raphaël, Ananaël, Proſorael, Chabſaël* continentur, ad ſuperſtitioſos vſus traducta. In 5. verò, eadem figura cum ſcuto, cui nomen ΙΑΩ inuerſum inſcriptum eſt; in poſteriori verò parte hæc verba habentur Ægyptiaca, ΤΑΛΑ ΑΡΑΙΩ ΩΑΡΛΟ-ΡΟΝΤΟΚΟΝΒΑΙ, id eſt in lingua Aegyptiaca *ſummo*

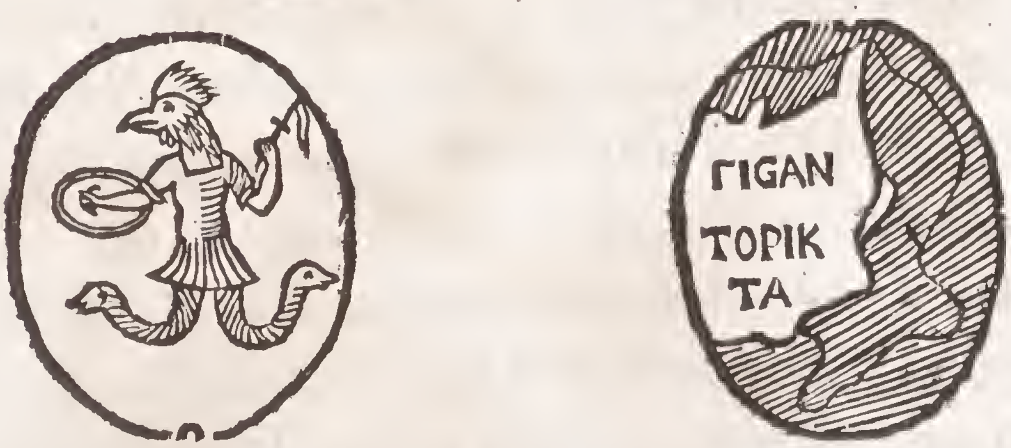

Fig. VI.

Marti omnia vincenti. In 6. eadem figura, cum inſcriptione partis poſterioris ΓΙΓΑΝΤΟΡΙΚΤΑ, id eſt *fortitudinis Martiæ & Giganteæ*. In 7. eadem

figura habetur, cum hac inſcriptione ΙΟΥΙΟΥ ΩΙΟΥΝΥ ΥΟΟΝΩ ΩΝΙΟΥ, id eſt *Domini fortitudo æterna* & ſub pedibus nomen Angeli ΙΑΩΛΙΗΛ *Iaoliel*, id eſt *angelus*

fig. 7.

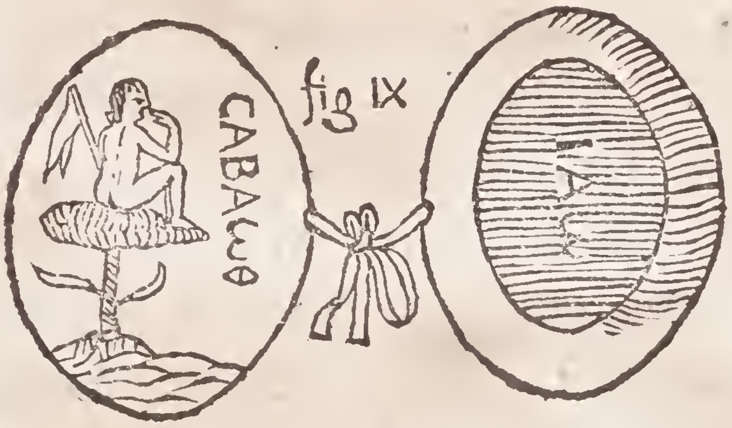
fig. 8.

Domini. In poſteriori facie Ibis pingitur habitu volantis, ſerpente diuaricatis pedibus implicata, cui aſtat *Anubis* cum ſiſtro; quæ nihil aliud denotant niſi vim Mercurialem nociuorum omnium abactiuam. Verùm hoc ſymbolum alibi expoſitum conſule. In figura 8. eadem figura quæ ſupra expreſſa videtur, ſub cuius pedibus nomen ΙΑΩ manum imponens ſtatuæ geniculatæ, quo influxus Martialis Numinis in geſtantem hoc amuletum denotatur religiosè, veriùs ſuperſtitiosè portatum: in poſteriori verò parte Leo ſeptem ſtellis circumdatus, vnà cum figura Lunæ ſextilis conſpicitur, quo Sole in Leone exiſtente, vt effectum, ſeptem in

vnum

vnum conſpirantibus planetis, ſortiatur amuletum, confici debere indicatur. In ſeptimo Schemate, eadem figura occurrit, cum hac inſcriptione, ΩΦΕΩΝ; quo *Abraxam* hunc vnum ex Ophioneis Numinibus de quibus paulò ante, vti & in Obeliſco Pamphilio, ex Euſebio amplè tractauimus, eſſe deſignant. Sed de *Abraxis* ſeu *Mythræ* amuletis iam hæc dicta ſufficiant.

Procedamus ad Harpocratica amuleta quorum non minor varietas occurrit. Et primò quidem paſſim inuenitur Loto inſidens, digito ſilentia ſuadens, altera manu flagello inſtructus cum nominibus ΣΑΒΑΩ, id eſt, *Sabaoth* vt in figura numero 9 ſignata patet, in cuius poſtica facie nomen ΙΑΩ inſcriptum videtur; quæ omnia Solare numen ἀποτροπαῖον, & magnæ efficaciæ deſignant. Figura verò quæ ſequitur in antica facie eundem nobis Harpocratem demonſtrat, ſymbolis priori ſimilium, ΙΑΩ CABAΩΘ nominibus inſignitum; in poſtica verò parte ſtatua τρικέφαλος καὶ ἑξαβραχίων conſpicitur binis gladijs, flagellis, facibuſque inſtructa, quam nos *Hecatem*, ſiue *Dianam* aut *Iſin* tergeminam interpretamur. Tricipitem autem fuiſſe, Virgil. 4. Georg. docet

. . . . Sacerdos
Tercentum tonat ore Deos, Erebumque, Chaoſque,
Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianæ.

Et Ouid. lib. 7. Metamorph.

Ora vides Hecates in tres vergentia formas,
Seruat vt internas compita facta vias.

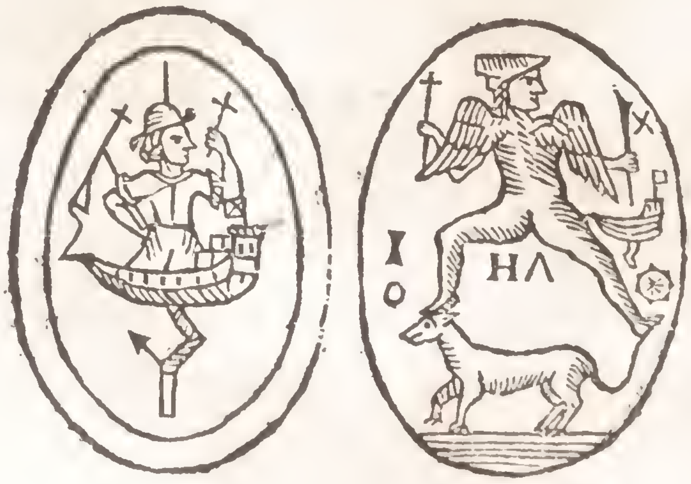
X

Orpheus eam vocat εἰνοδίαν, τριοδῖτιν, οὐρανίαν, χθονίαν τε, καὶ εἰναλίαν, τυμβειδίαν vialem, triuiam, cœleſtem, terreſtrem, æquoream, ſepulchralem, bacchantem cum manibus; eique tria capita attribuit, dextrum Equi, ſiniſtrum Canis, medium Apri; Euſebius lib. 3. præparat. cap. 3. *Hecate Luna eſt, propter varias corporis eius formas, & formarum virtutes; ideo virtus eius eſt triformis, Nouilunia ferens, albam veſtem auro diſtinctam, & lampades ardentes; Calathum autem ſupernè fert, quia cum eſt diuidua creſcente lumine, fruges maturat; plenilunij ſignum eſt ferrugineum ſandalium.*

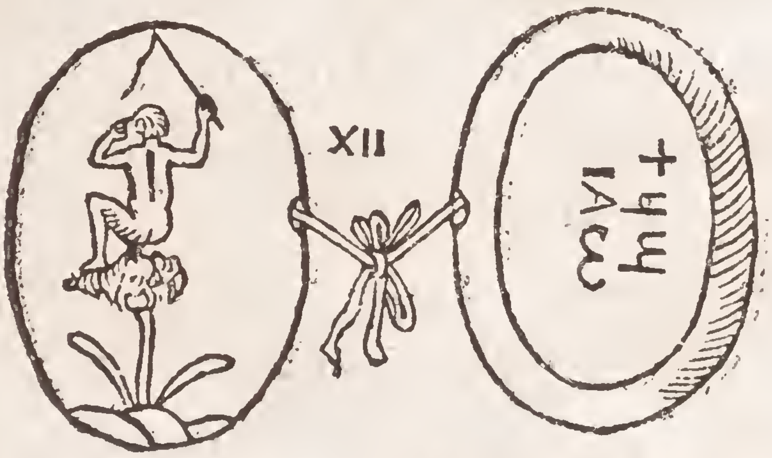
Sequitur Amuletum numero 10 ſignatum, in cuius prima facie Harpocrates Loto inſidens, flagellum

Fig.XI.

ſini-

ſiniſtra tenet, dextrà ſilentium indicit, ad radicem Loti Leo conſpicitur currens, cũ hac inſcriptione ΑΒΡΑΞΑΣ ΞΙΞΙΡΙΜ, id eſt, *Abraxas omnia ciens*; quo Solis vis indigitatur. Per Leonem *Momphta* Nilotici incrementi Præſidem intelligunt, quod aptè per ſtellam Siothis ſeu caniculæ capiti Leonis impoſitam notant; ad ortum enim Caniculæ, Sole in Leonem intrante, fit inundatio Nili, Solari Numine Harpocratico flagello omnem Beboniam vim aduſtiuam repellente. Nota hic CICIRIM retrogrado ordine lectum MIRICIC, idem eſt ac Matrem Iſidem ſiue Lunam, quæ in hoc amuleto tacitè indigitatur, & Genius Nili, & cooperatrix Harpocratis Solaris numinis. In poſtica verò parte Amuletum hæc nomina inſcripta tenet: ΑΡΞΕΟΙΑΩ ΜΕΡΜΕΝΝΗ, *principium* ΙΑΩ *omnis fœcunditatis*.

Porrò in Amuleto numero 11. ſignato, alia eſt figura Harpocratis ſine vllis literis, in poſtica tamen parte habetur hæc inſcriptio Ægyptiaca, vbi inuerſa hæc verba: ϯϣⲓⲛ ⲓⲁⲱ quod idem eſt ac magnus ⲓⲁⲱ. Talia ſunt quæ ſequuntur ex culina Diaboli prolata Phylacteria iuxta numerorum ſeriem. Figura 12. duas facies continet; in prima facie videtur figura nuda alata, modio

in

in capite conſpicua, quatuor baculis fulcita, cum infra-ſcripto nomine ΙΑΩ literis inuerſis, ΜΝΗΞΙΗΛ, *Mni-xiel*, genium vbertatis ſignificat, vti ſymbola eius indicant: nuda eſt, ad ſimplicitatem eius; alas habet, ad velocitatem; modium in capite gerit ad abundantiam, quam confert, indicandam. Quatuor baculis fulcitur

Ἱερακομόρφος, Ἀγαθοδαίμων, Ὀφιόνιος.
fig. 13.

ad dominium in quatuor Mundi Elementa innuendum. Hoc igitur Numen memor eſſe poſtulant eorum, qui id inuocauerint. Altera facies continet figuram humanam, duobus capitibus caninis transformatam, palmam in manu dextra tenentem, ſtellis circumdatam, infra quam veluti homo è tumulo ſurgens conſpicitur; quo quidem nil aliud indigitatur, niſi Anubis ſeu Mercurius, teſte Plutarcho, vtriuſque Horizontis inferi & ſuperi cuſtos, ac proindè duobus capitibus caninis pingitur; hic idem animarum ex Inferis reductor, à Diodoro deſcribitur, vti alibi expoſuimus; hinc palmam victoriæ ſymbolum geſtat, & flammam, quà indicatur animas à pœnis perſolutis apud Inferos, ſingulas ſphæris & ſtellis mox inuehendas. Figura 13 numero ſignata, Serpens ſeu Aſpis eſt κυνόμορφος, cuius caput radioſo nimbo circumdatum, intra hieroglyphica fre-

quens

quens mõſtrat Numen Mercuriale, vti ex inuerſis literis apparet, vbi legitur; ANOYBEI Anubis. XNOYMICPI verò nomen eſt, quod κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν reſolutum in numeros facit 1280, & totidem nomen Χριστός facit. Vides igitur quàm peruersè, quàm impiè barbaris huiuſmodi nominibus diuinum Chriſti nomen Hæretico-Magi profanarint.

X	600	X	600
P	100	N	50
I	10	O	70
Σ	200	Υ	400
T	300	M	40
O	70	I	10
Σ	200	Σ	200
		P	100
		I	10
	1480		1480

Innumera ſuperſunt huius farinæ myſteria exponenda quæ tamen ſingula adducere, nihil aliud foret, quam librum hunc impijs nugamentis refercire. 14 Amuletum eſt ſimile numero 1 ſignato: in hoc Mercurius κυνόμορφος, biceps cum duobus Genijs ſupra canales binos vaſis Nilotici ſtantibus ſpectatur; cuius hiſtoriam vide in III. Tomo, Syntagm. de Canopis. 15 Amuletum eſt in

14

15

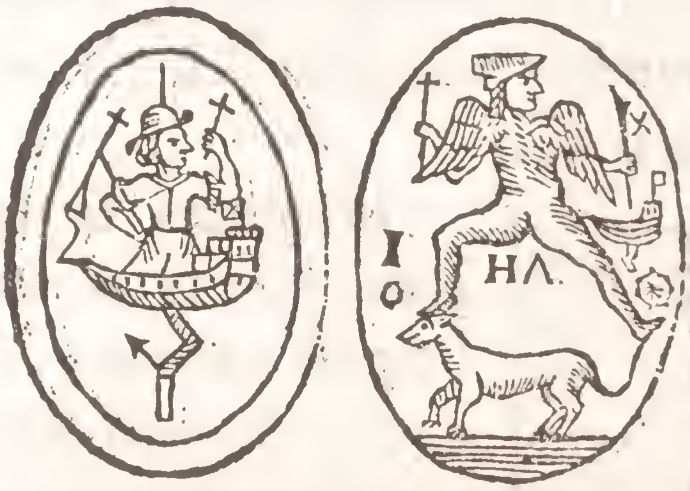
16

quo accipiter ſupra florem Loti ſedet, binis cornibus copiæ ſtipatus, & beneficium fertilitatis & abundantiæ, quæ à Sole promanat, indicat. 16 Mars ſupra florem ſtat, haſta ſcutoque munitus, flore radices ſuas in cym-

bæ medio firmante; quo indicatur igneam vim miſtam humido, omnium generationem promouere. In prima facie figuræ 17 eſt Harpocrates Martio habitu indutus ſupra Lotum ſedet, adinſtar cymbæ efformatum, flagello

Fig. 17.

& Cruce Tautica caſſideque formidabilis. In ſecunda facie παντόμορφος Dæmon, quaternis alis inſtructus, in cuius vtraque manu baculus, ſub pedibus canem habet poſitum, ad cuius caudam ſtella, & indicat Mercuriale Numen quod Aegyptij Σιωθ appellant. nomen primi ΞΑΛΗΛ, humidi genium alterum ιωνηλ ſupremi Dei genium & aſſeclam notat.

Mercuriale Numen.

Fig. 18.

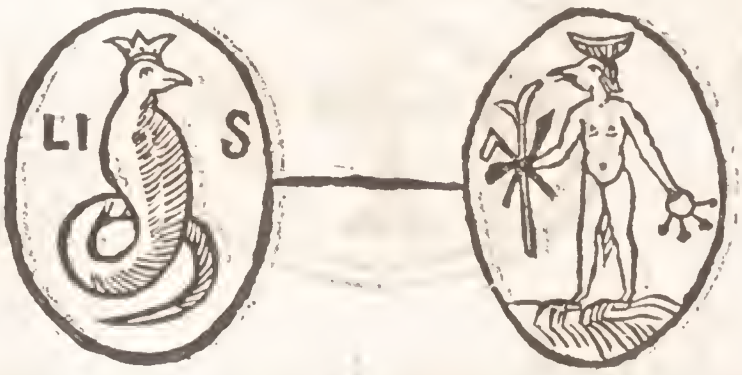

Figura numero 18 ſignata eſt Apis ἱερακόμορφος, qualis in tabula Bembina ſæpe occurrit, eſtque figmentum Romanum ad ſimilitudinem Aegyptiorum efformatum,

tum, vt literæ Latinæ LI, S docent & idem ſignificant ac libertatem ſaluam, vel liberorum ſalutem. 18 Eſt *Oſiris* ἱερακόμορφος, calathum in capite portans, manu dextrà baculum Cucucomorphum cum lituo & gnomone, ſiniſtra crucem anſatam in formam bifurcatam geſtans, & notat Solare Numen, per Accipitrinum caput ſignificatum, vt iam ſæpius ex Euſebio docuimus, calathum in capite portat, abundantiæ, quam confert, ſymbolum; ſceptrum Cucuphæ capite inſignitum notat rerum, quas producit, varietatem; lituus harmoniam; gnomon rerum ſymmetriam, quam in Mundo conficit; Crux anſata; quam ſiniſtra gerit, Spiritus Solaris per omnia diffuſionem. 19 Serpens contortus, duobus cornibus inſignis, idem quod 18 fig. notat. 20 Amuletum

20

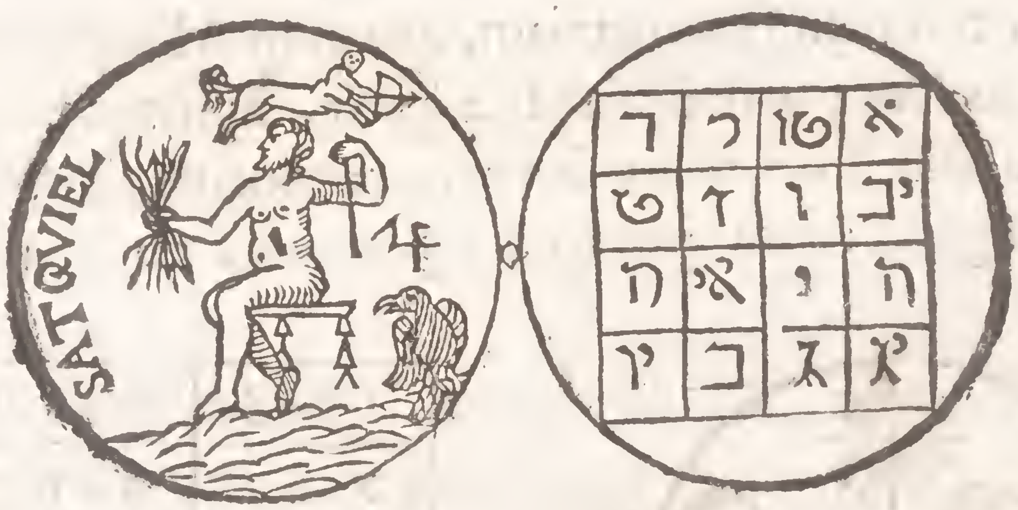
1	32	34	3	35	6
30	8	27	28	11	7
20	24	15	16	13	23
19	17	21	22	18	14
10	26	12	9	29	25
31	4	2	33	5	16

Numiſma Soli dicatũ.

eſt Oſiridis Nilotici, eſtque Numiſma figurà Leonis inſignitum ab vna parte, ab altera abaco numerico; mõſtratque cuſum eſſe Sole in Leonem intrante, ad ſolare Numen HELOY attrahendum, vt ipſe Solis Leoniſque character docet. Numericus abacus Soli dedicatus eſt, cuius intelligentiam *Raphaëlem* dicunt, &

nihil aliud eſt, quàm quadratum ſenarij numeri, ita artificiosè diſpoſiti, vt ſingulæ numerorum ſeries perpendiculares, tranſuerſæ, diagonales ſimul iunctæ, eundem producant numerum. Verùm cùm hæc figura ampliſſimè expoſita ſit in Arithmetica noſtra hieroglyphica, eo Lectorem remittimus. ♈ ♌ ♐ notat trigonum igneum. Nota Lector, hunc Numum non eſſe antiquum, ſed à poſterioribus Aſtrologis confictum. Sequitur alius Numus 21, in cuius priori facie Iupiter

Fig. 21.

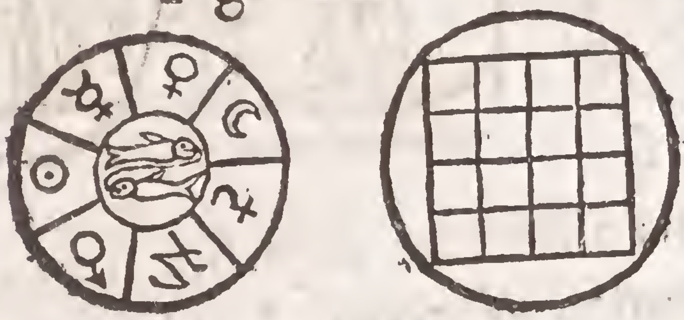

ſedens fulmine formidabilis, propè quem Aquila Iouialis, & character eius ♃, cuius nomen in cabala eſt *Zadkiel* צדקיאל, Hebræi enim Iouem vocant צדק, id eſt, iuſtitiæ arbitrum; hic pro *Zadkiel* corruptè ponitur *Satquiel*. Supra Iouem figura Sagittarij ponitur, quod indicat hunc Iouis fulminantis Numum, Sole in Sagittario conſtituto cuſum eſſe; poſterior pars Abacum exhibet è pronicis literis Hebraicis conſtitutum, & nihil aliud indicat, niſi 16 quadratum quaternarij eo artificio diſpoſitum, vt ſinguli numeri, quos literæ indicant, qualibet ſerie iuncti ſimul, idem producant; quadratum autem

qua-

quaternarij ſacrum fuiſſe Ioui, in II parte huius docuimus, vbi fusè omnia expoſita reperies. Literæ Hebraicæ hos numeros exprimunt, vt à latere apparet. Idem

Fig. 22.

ד	יד	טו	א
ט	ז	ו	יב
ח	יא	י	ה
יו	ב	ג	יג

4	14	15	1
9	7	6	12
5	11	10	8
16	2	3	13

prorsùs eſt quod ſequitur; cuius prima facies ſeptem planetarum figuras continet, & piſcium figuras medio; quod oſtendit Numum cuſum fuiſſe in magna planetarum coniunctione facta in Piſcibus, abacum verò numerorum conſecratum, Ioue & Luna in Leone conſtitutis, quod quaternarij quadratum luculenter docet. Poterant hinc adduci alia Amuleta Ægyptio-gnoſtica; quæ conſultò tamen omiſimus. Figura ſequens notat tres Gratias, quæ ante portam Templi Epheſini poſitæ feruntur.

Alia nonnulla Amuletorum Schemata, ex varijs Muſæis collecta, & hoc loco expoſita.

23 Numero ſignata Iſis eſt cum Aſpide Accipitriformi, Lituo & Baculo; quæ

XI. 23

Nota figuræ huius locum eſſe fol.198. num.XI.

24

quæ omnia alibi fuſè expoſita ſunt. Sequens Numen ἀντίτεχνον Typhon is exhibet; hinc Crocodilo inſiſtit, & piſcem in capite portat; quorum vtrumque Typhonias indicat operationes. 24 *Iſis* turrita, ſeu *Cybeles* Ægyptia, duobus ſtipata Accipitribus, Solariũ Numinum ſymbolis, & ad pedes Seriphio, ideſt, plantà Abſynthij marini, quã *Iſi* Sacrũ fuiſſe Plutarchus docet, brachijs indecuſſim compoſitis, quo indicatur, nihil in natura rerum recõditum eſſe, quod ipſa non complectatur. 25 Numus tres figuras continet: prima eſt *Iſis* cum

Amuletum Iſiacum.

25

ſitula in manu dextra, & ſiſtro in manu ſiniſtra, & modio in capite; quæ omnia fuſè expoſita ſunt in primo Tomo Syntag.III. c.1. de *Iſide*: altera eſt Numen Niloticum ſiue Serapis, cum modio in capite, & radio menſorio in ſiniſtra, altera imperioſo geſtu, neſcio quid imperans. In medio puer alatus conſpicitur, & notat vtrumque & *Iſin* & *Nilum* Genios totius Aegypti maximos. 26 Numus continet figuram ſedentis Anubidis, cum figura fulminis tricuſpidis, & homi-

nem

nem nudum ante eum proſtratum, cum Cancro; & eſt

26

Taliſma Aſtrologicum Sole in Cancro conſtituto inciſum, hora Iouis; quo ſubtilitatem, intellectus & honores, geſtantes illud ſe impetraturos à Mercurio & Ioue putabant. 27. Taliſma ſeu Camæa eſt Anubidis, dextrà baculum κριόμορφον, ſiniſtrà enſem portans, & Mercurio dedicatum eſt; quo & fœcunditatem, & malorum profligationem ſibi ſpōdebant. 28 Camæa ſiue Taliſma Canopicum eſt, tutulo inſigne, de quo vide copioſè tractatum Tom. I. Syntagm. Significationes Symbolorum.

27

28

Fig. 29.

H

Fig. 30.

III. Cap. de Canopis. 29 Iſin Memphiticam continet, & quæ litera H ſignatur ſequens, Iſidem Bari vectam; de qua vide quæ in Myſtagogia Aegyptia ex Plutarcho varia adduximus, quæ hanc eruditionem concernunt. 30 Amuletum Iſidis eſt contra morbos capitis vt ſibi ſtultè imagnabantur inſtitutum. Ad medietatē nuda, inferiùs trunca, brachijs decuſſatis, & velo ſpectabilis, in cuius

Myſteria huius figurę

cuius pectore volucris virgineà facie,& loco alarum ramos vtrinque diſtendens, manu dextra A tenens; eandem prorsùs refert, quam Zoroaſtræi *Iyngem* vocant, Agathodœmonem ſuperioris ordinis. Nuda eſt quia ſolà mente comprehenſibilis eſt, vti Zoroaſter docet; vndè & ob eandem cauſam inferiùs trũcata ſpectatur, quia nulla eius ſenſibilia in inferiori mundo veſtigia ſunt; velo variegato gaudet, quia varietas eius in ſuperiori mundo ſolum eluceſcit; brachia decuſſata habet, quia decuſſim totius naturæ, cui præeſt, deſignat; A vnà manu gerit, quod eam Agathodæmonem eſſe notat; pectori apponitur volucris humana facie, & ramoſas alas hinc indè extendens, indicatque ſupremam intelligentiam Ideis fœtam, quam inferioribus mundis communicat. Quæ omnia fusè allegata vide in Sphinge Myſtagoga.

Ex quibus iam dictis apertè eluceſcit, Gnoſticos omnia hæc fanatica deliramenta ab Aegyptijs didiciſſe, ſi Lector ea cum paulò ante poſitis Aegyptiorum Amuletis rectè contulerit; ſed & nomina ex Aegyptiaca & Hebræa lingua confuſa & corrupta id ſat manifeſtant: cum proprium huiuſmodi nebulonum ſit, ad aures adſiſten-

ſiſtentium in ſacris ſuis nefandis obtundendas, iſthæc barbara, quæ ſtridorem fremitumque reſonant, nomina ad horrorem ſimul, & authoritatem ſacris conciliandum, vſurpare, vti pulchrè docet Irenæus lib. 1. de erroribus Gnoſticorum & Nicetas ex Irenæo fusè deducit. Quo maiorem, inquit Nicetas ex Irenæo, ei qui baptizatur ſtuporem inijciant, hæc Hebraica nomina ſuperaddunt, *Beſama camoſi*, *bne*, *anoora*, *myſtadia*, *rhuda*, *cuſtaba*, *phogor*, *calathi*, quorum interprætatio hæc eſt, *O qui es ſupra omnem virtutem patris, te inuocamus, qui lumen & ſpiritus bonus, & vita nominaris, quoniam in corpore regnaſti*. Hæc Nicetas. Difficillimum eſt, vt quod res eſt fatear, verborum iſtorum fontes indicare; neque enim vllum ſub ijs, niſi admodum corrupti, vt in beſama בשמא, camoſi במוסי, phogor פגור, veſtigium Hebræi ſermonis patefit, neque Chaldaica, multò minùs Arabica verba eſſe comperio. Exiſtimo igitur ex pacto Dæmonis, ad ſtuporem audientibus incutiendum conficta eſſe. Magos enim monſtruoſa, ipſoque ſtridore pronunciationis etiam horrenda vocabula & carmina ope Cacodæmonum inueniſſe & ſuſurraſſe, quibus ad præſtigias ſuas mirabilem energiam ineſſe aſſerebant, ex ſacris profaniſque ſcriptoribus cunctis eſt in confeſſo. Huius farinæ fuit quoque quæ l. 2. cap. 13. Irenæus de Gnoſticorum impietatibus refert, vbi nomen abſconditum Redemptoris ſic profantur. *Meſſian fromagno in ſcenchaldin moſomeda ecacha ſaronepſeha Ieſu Nazarene*; quorum interpretationem hanc eſſe dicunt: *Chriſti non diuido*

Spiritum, cor & ſupra cæleſtem vnitatem miſericordem, fruar nomine tuo Saluator veritatis: Confirmatus autem & redemptus reſpondet: *Ego redimo animam meam ab hoc æone, & omnium quæ ab eo ſunt in nomine IAO, qui redemit animam meam*: quæ tametſi neſcio quid Hebraicum oleant, ita tamen corrupta ſunt, vt pro barbaris & portentoſis nominibus nihil ſignificantibus, & ad circumſtantes decipiendos confictis, vſos eſſe certiſſimum ſit. Huius quoque impietatis cenſenda ſunt pleraque lapidibus, gemmis, laminiſque metallicis inſculpta ſine numero nomina: ex quibus numerum eliciebant alicui ex Aeonibus, aut Priapis, aut Pompis, aut Paredris correſpondentem; omnia enim numeris attribuebant Gnoſtici, & omnia fidei myſteria ſolà numerorum analogià ſe demonſtrare poſſe ſuperſtitioſiùs credebant: Vndè Monadis illius & dyadis, triadis & tetradis, pentadis & octoadis prodigioſa & fanatica in Deaſtris fingendis, fœtura: quæ omnia ampliſſimè deducta videas apud Irenæum citato loco, quæ quidem congrua ſunt iis, quæ de Epheſijs literis narrantur ab Authoribus.

Admonitio ad Lectorem.

De numiſmatis Cæſarum Regumque, quæ Gnoſticorum literatura inſcripta cernuntur.

Portauit non ita pridem nonnemo numiſma dictorum characterum literatura inſcriptum, quod neſcio cuius Regis ex Iberia aut Carthagine eſſe perhibebat.

bat. Cum itaque varia nomina ex Gnoſticæ doctrinæ ſu-
pellectile deprompta in eo reperirentur, ego iuxta artis
regulas reſoluta, dixi ea ex eorum Gnoſticorum nu-
mero, quæ periammata & amuleta vocantur, eſſe. Fue-
runt nonnulli inter alios, qui meam hanc interpreta-
tionem ſiniſtrè acceptam, non parum apud imperitos
rerum calumniati fuerint. Vndè ne dicam mihi fal-
ſæ interpretationis impoſuiſſe videri poſſint, hoc loco
oſtendam non in lapidibus ſolum gemmiſque, huiuſmo-
di magicam nominum literaturam fuiſſe inciſam, ſed &
in numiſmatis aureis & argenteis, cupreis, plumbeis,
pro geniorum attrahendorum analogia aſtrologicè inci-
ſa impreſſaque ſpectari, Regis quoque illius, qui id geſta-
bat, impreſsà vnà cum nomine effigie. Vndè ſatis mi-
rari non poſſum imperitum eorum de rebus abſtruſio-
bus, quas non intelligant, iudicium, dum ſimilia numiſ-
mata præter nomen regis, nil aliud myſterioſum conti-
nere arbitrantur. Miſſum fuit ſuperiori anno ad me
Vienna numiſma Regis cuiuſdam, in cuius prima facie
Regis effigies, in poſteriori hæc literatura cernebatur in-
ciſa. MX ✳ Ծ. quæ nomina nihil aliud notant, quam
Michaël & Samuel, ex octoade, vt ſtella notat, ophionià
deprompta, vt in præcedenti ſigillo expoſuimus, reliqua
nomina ſequuntur.

INTPIXIAΞIMI ΩZIVPANIHΛ VINTVX
IXΘON XVP IPVNIV MIXAHΛ *adſiſtas mihi* OΣIO
VPANIHΛ, *horrendus Vraniel præſta pacem Michaël.*
INTPIXIAΞIMI (verbum Aegyptiacum) & adſiſtere
ſignificat, vt ex noſtro Dictionario Copto patet. OΣIO

idem eſt quod Sanctus Vraniel,qui genius cœli dicitur: VINTVX, pariter Aegyptiaca vox eſt, & horrendum ſignificat. IXΘON Genius Aegyptius, de quo pluribus in locis Oedipo & Obeliſco Pamphilio. XVP IPVNIV MIKAHΛ. XVP. idem in lingua Copta notat quod *præſta*, IPININ *pacem Michaël*. ex vtroque latere duo hæc nomina habentur TIXI, & NIKI,id eſt Fortuna & Victoria. Hoc itaque numiſma Rex Aegypti ſeu Chaliphus cui nomine Hali geſtabat ad victoriam & fortunam in ſuis actionibus, gerendiſque bellis obtinendam. Sequitur ſchema.

TIXI NIKI.

Fuit igitur veterum Regum Heroumque proprium, huiuſmodi barbaris nominibus omnia facta ſua adornare, tum ad venerationem quandam maieſtati regiæ conciliandam, tum ad genios fictis huiuſmodi nominibus attrahendos,potiſſimum inſtituta. An non in nonnullis numiſmatis Alexandri Magni nomen Ammũ Aegyptiorum deaſtri, eo quod ex Hammone ſe natum putaret,arietino capite conſpicuum,appoſitum videmus? An non Romanorum Cæſarum numiſmatis paſſim Bacchi,Veneris, Apollinis, Mercurij aliorumq; Deorum nomina appoſita cernimus? non alio ſanè fine, niſi quod per huiuſmodi apud plebem ſe ijs aut ſuppares demõſtra-

rent,

rent, aut nimia ἀποθεώσεως ambitione in tranſuerſum acti ſe pro iiſdē venderent, vti de Heliogabalo aliiſq; legimus, certè votiua id anathemata, queis ad numina tum placanda, tum propitianda, Cæſares numiſmatis ſuis imprimere ſolebant, id ſatis declarat. Quid intereſt igitur ſi Rex quiſpiam Iberus, aut χαρκηδόνος, ſeu Carthaginis eodem nomine & ſe, & falſa numina myſteriosè exprimat? χαρκηδόν vnà & Carthaginem, & Gnoſticorum ἀποστροπαῖον numen ſignificare ex reſolutione numerorum patet, vt ibidem ex ἰσοψηφία numerorum docuimus. Deſinant itaque huiuſmodi imperiti rerum æſtimatores blaterare contra eos, qui myſterioſas Veterum inſcriptiones neſciunt, ſolummodo literarum vocabulorumque ſenſu contenti. Complura huiuſmodi hoc loco adducere poſſem, ſed vt tempori & ſumptibus parcam, ea omittenda duxi, eoſque ad Golzium, Gualterium, Auguſtinum, Parutam, alioſque numiſmatum Scriptores remitto, apud quos ingens ſimilium ſigillorum numiſmatumque farrago reperitur. deſinant dico imperiti iudices rerum cauillare id quod non intelligunt, & contenti eſſe vulgari illa numiſmatum peritia, ne dum iuxta Locmanis apologum de Apibus & araneis; hi enim dum ne apicem conficere præſumptuoſiùs attentarent, apum aculeis perculſi, temeritatis pœnas luant. Sed hæc ad mei defenſionem non tam explicaſſe, quam indigitaſſe tantum ſufficiant. Iam ad inſtitutum reuertamur.

Epheſiæ literæ.

Erant Epheſiæ literæ μαγαδόματα ſeu incanta-

tamenta, quibus, nonnullis prolatis barbaris & portentoſis nominibus, vel expiabant loca infeſta, vel morbos abigebant, vel Dœmones adiurabant. Dicunturque Epheſiæ, eò quod Epheſi primùm ab Ideis dactylis ſint inuentæ, & Dianæ Epheſiæ ſimulachro inſculptæ. ita Clemens lib. 1. Strom. & Plutarchus in Sympos. earum his verbis meminit: τοὺς δαιμονιζομένους μάγοι κελεύουσι τὰ Ἐφέσια γράμματα πρὸς αὐτοὺς καταλέγειν καὶ ὀνομάζειν. *Super obſeſſos à Dœmonibus Magi Epheſia grammata recitare & nominare iubebant.* Etymon verò eorum aſſignat Euſtathius his verbis: Ἐφέσια γράμματα ἐπῳδαί, δι' ὧν τινὰς ἐκ μεγάλων κινδύνων ἐζώθησαν, καὶ ἀγῶνας ἐνίκησαν φωναί τίνες ἦσαν τῆς στεφάνης, καὶ ζώνης, καὶ τῶν ποδῶν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος αἰνιγματωδῶς γεγραμμέναι ὅθεν τοῖς ἀσαφῶς λαλουμένοις λέγεται Ἐφέσια γράμματα: *Epheſiæ literæ incantationes ſunt, per quas aliqui ex magnis periculis ſeruati ſunt, & victorias reportarunt. Erant autem quædam voces in corona, zona & pedibus Deæ Epheſiæ ænigmaticæ, vnde & ijs qui parum diſertè loquuntur, dicuntur Epheſiæ literæ.* Suidas ait, Epheſias literas incantationes quaſdam eſſe difficiles, quas Cræſum in pyra dixiſſe ferunt: & ludis Olymphicis cùm Epheſius & Mileſius luctarentur, & Mileſius luctari non poſſet, eò quòd Epheſius literas Epheſias talo alligatas haberet, cùm res innotuiſſet, victorem à quo triginta victi fuerant, detractis literis ſuccubuiſſe. Cui aſtipulatur Diogenianus: Ἐφέσια γράμματα, ἐπῳδαί τίνες ἦσαν ἅσπερ οἱ φωνοῦντες ἐνίκων ἐν παντί. *Ephesiæ literæ ſunt incantationes quædam, quas recitantes victores in omnibus erant.*

Qua-

Qualia autem nomina ex Epheſijs literis compoſita fuerint, Heſychius quidem tradit fuiſſe ſequentia: quæ legi poſſunt apud alios multos Authores: ασκι Κατασκι αιξ, &c. *Aski* quidem ſignificat idem quod tenebras, *Cataski* idem quod lucem, *hex* idem quod ipſum, & cætera quæ ſequuntur. Hiſce vt refert Zonaras in Conſtantino Magno, Zambrem Hebræum ait in aurem tauri inſuſſurratis, ſtatim reddidiſſe mortuum; quem deinde Sylueſter Papa in nomine Chriſti reſuſcitarit. Clemens Alexandrinus prædicta verba paulo aliter refert; ſic enim lib. 5. Strom. loquitur: *Androcides certè Pythagoricus literas quæ vocantur Epheſiæ locum dicit tenere ſymbolorum, ſignificare autem* ἄσκιον *quidem tenebras, eò quòd non habeant vmbram;* κατάσκιον *autem lucem, quoniam illuſtrat vmbram;* λίξ *autem priſca appellatione eſt terra, &* τετρὰς, *id eſt, quaternario annus, propter horas;* δαμναμενεὺς *autem eſt Sol, quia omnia domat; &* αἴσια *vox vera.* Significat autem Symbolum, rerum diuinarum eum eſſe ornatum, qui eſt tenebrarum ſi conferatur cum luce, & Sol cum anno, & terra cum omnis generis naturæ generatione: ex hoc quoque penu proceſſerunt nomina barbara, quibus Branchus Vates Mileſios à fame expiaſſe dicitur; ille enim multitudinem ramis lauri aſpergens, hymnum dicendo præiuit, pronunciando verba quædam barbara, quorum ſignificationem inuenies apud Clem. Alexand. lib. 6. ſtromatum; vbi *Bedy* dicit ſignificare aquam, *Zaps* mare, *Chton* terram, *Plectrum* Solem, *Sphynx* ætherem Mundi compagem, *Cnachzbi* lacteum nutrimen-

mentum, *Drops* denique verbum eff.cax ſignificat. Ad Epheſias literas omnia illa portentoſa nomina à Magîs prolata reuocari poſſunt; quæ vti in tenebris nata, & in tenebris à tenebrionibus prolata ſunt, ita tanquam luce indigna in tenebris æternum ſepulta relinquamus.

PARS V.

De Magicis Amuletis.

CAPVT I.

Explicatio nonnullorum Sigillorum.

HIſce meritò adnumerari poſſunt Sigilla magica, quæ per impios ſatanicæ ſcholæ magiſtros, humani generis hoſtis in hunc vſque diem introducere non ceſſat, quibus dici vix poteſt quantis vanitatibus ſcateant, quot impijs blaſphemijs & ſacrilegijs, non myſterijs referta ſint, & quamuis ſacris nominibus ex diuina ſcriptura depromptis, ad fucum tegendum inſigniantur, latet tamen ſub ipſis neſcio quid barbarum, ſatanicum, neſcio quod murmur magicum ſub fictis, portentoſis, & nil ſignificantibus verbis abſconditum; quorum ingens copia non ita pridem ad me tranſmiſſa fuit, ad ea recognoſcenda. In quibus nil frequentius occurrit, quam Pentalpha & Hexalpha; eſt

autem

autem Pentalpha nil aliud, quam linearis figura in quinque A diductum, quibus Græci ὑγιεία, id eſt ſalutem & ſanitatem exprimebant, quo Antiochum vexillo impoſito, iuſſu Alexandri in ſonno apparentis, mox admirabilem à Galatis victoriam reportaſſe Magi fingunt, eoque tanquam ſummæ felicitatis ſymbolo in ſuis nugamentis vtuntur. Rursùs voces horrendæ vnà mixtis ſacris nominibus, nodo quem Salomonis vocant, adnexo, omnia plena crucibus variè tranſformatis inſerta ſpectantur; quibus Magi ita confidunt, vt nihil non eorum ope ſe obtinere poſſe, Diabolo tamen cooperante, arbitrantur: cuiuſmodi Sigillum non ita pridem ad me tranſmiſſum fuit; in cuius circumferentia circuli octo Sigilla ponuntur, totidem Angelorum nominibus inſignita. Et Sigillum quidem Michaëli ſacrum, lapidum figura, & pentalpha instructum videtur: quo ſtolidè ſibi contra lapidationem ſecuritatem pollicentur.

Hexalpha

Pentalpha

Secundum Sigillum Anaeli ſacrum pentalpha & cultro inſtructum; quo cautelam contra cultros ipſis Dæmon promittit.

Tertium Sigillum ſacrum Raphaëli, enſe vna cum pentalpha inſignitum, ipſis contra enſium puncturas ſecuritatem ſpondet.

Quartum Sigillum Gabrieli ſacrum, ſecuri inſignitum, contra ſecurim ſecuros ſe fieri ſtultè credunt.

Quintum Sigillum Caſſieli ſacrum, quod vtrum Angeli aut Cacodæmonis nomen ſit, ignoro: hoc ſcio apud Cabaliſtas Gaziel, ſpiritum conſumptionis denotari. hoc itaque ſignant ſclopi figura vnà cum pentalpha, & contra ſcloporum iactus magnam vim habere ſomniant.

Sextum Sigillum Sacchieli ſacrum, corruptum ex Cabala nomen, ſagitta inſtructum, contra eas vim obtinere putatur.

Septimum Sigillum Samueli ſacrum, bipennali cultro inſtructum, contra eius ictum prodeſſe exiſtimatur.

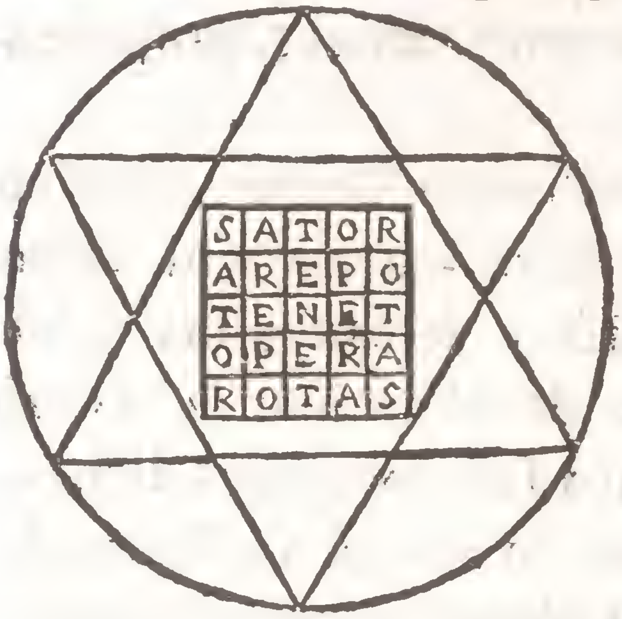
Octauum Sigillum Danieli ſacrum, baculo ſeu fuſte inſtructum, contra fuſtium verberationem, ſi fas eſt credere, inſigne tutamen putant. Quibus appoſita ſunt vtrimque verba omnis generis, ſacra, profana, portentoſa, diabolica, quæ tametſi hebraicum quid ſapiant, ita tamen corrupta ſunt, vt iurè nihil ſignificantibus adnumerari queant. Eſt enim hoc proprium Magorum, ſacris profana ita miſcere, ne pactum ſecum initum, quod ſub barbaris nominibus vt plurimum latet, nigra cauda ſub lucido corpore tecta pateſiat. Sed vt huiuſmodi Satanæ fraudes luculentius pateſiant, prius orationem, ſeu potius exorciſmum, ſeu coniurationem, quam in diès ſacrilegi huiuſmodi ſigillorum architecti, eorumque geſtatores vt effectum ſortiantur facere debent. ✠ *In nomine Sanctiſsimæ & Indi-*

ui-

uiduæ Trinitatis Patris & Filij, & Spiritus Sancti coniuro vos, vel omnia genera armorum, &c. reliqua verò quæ ſequuntur verba & nomina, vti plena ſunt abominatione, ita ne piorum aures vehementer feriant, proponenda non exiſtimaui.

Videat hic Lector nequiſſimam Satanæ calliditatem, quomodo primò ſub vmbra inuocationis diuini Nominis, Sanctiſſimæ Triadis, & Sanguinis Christi; deindè prorſùs ſacrilega & abominanda nomina barbara, portentoſa à Satana ſuis cultoribus dictata, proferre cogantur; per quæ modo iniquà in Deum fide, modo ſumma perfidia, ad beneplacitum Diaboli, diuina attributa per portentoſa nomina deturpent, contaminant, & in horrendas blaſphemias conuertant: ſunt enim omnia huiuſmodi nomina tacitæ Dęmoniorum inuocationes fictæ à Magis, ex falſa & ſuppoſititia Salomonis, vti dicunt, clauicula deprompta, quæ præter Dæmonolatriam, nil aliud intra ſe reconditum habent, ſummo cum optimi & benigniſſimi Dei Seruatoriſque noſtri contemptu & opprobrio, qui vnicus Satanæ in hac ſacrilega arte ſcopus eſt. Quid verò virtutis obtineant tot figuræ, tot nomina monſtruoſa, tot ad intentum effectum conſequendum numeri? certè nihil: cum enim illæ ex ſe & ſui natura, vtporè poſſibiles qualitates, nullam efficientiam naturalem habeant, vt ex philoſophia conſtat; profectò ſi nonnullos in ijs conſequitur virtutis effectus, is à nemine alio quam à Satana magiſtro, obtineri certum eſt. Quod pari pacto Magi quadrato Hexalphæ inſcripto,

cum nominibus non niſi ex officina ſatanica deprom-ptis inſignito, *Sator*, *Arepo*, *Tenet*, *Opera*, *Rotas*, ineffa-bilia arcana ſe peragere poſſe gloriantur, mera diabo-

lica illuſio eſt: cum hæc nomina inſtinctione Diabo-li à Magis inuenta, nec vllam ſignificationem habeant, ne-que ex retrogrado ordine, quo eadem per ſingula late-ra recurrunt, neque phyſi-cam, neque moralem vim, præter eam quam Satanas ex pacto inito ipſis ineſſe voluit, obtineant. Fruſtra illa, quis ſacris nominibus admiſcet; cum ſacra Dei nomina pronunciata, tantam vim, quantam diſpoſitio ea vera, in Deum fide pronunciantis, nullo alio addito, obti-neant: ficta verò nomina, *Sator*, *Arepo*, *Tenet*, ideò crede-re ſacroſancta, quod ex omni parte, recto, retrogrado, & tranſuerſo ordine legantur; id liceat ijs qui Dæmo-nis ſiue explicitum ſiue implicitum pactum ineunt: ego ſanè tantam in ijs ineſſe putem, quanta triti iſtius diſti-chi verbis ineſſe poteſt:

Signa te ſigna, temere me tangis & angis,
Roma tibi ſubito motibus ibit amor.

Quod ideò Magos, quod retrogrado ordine eundem prorsùs ſenſum reddat, in ſuarum ineptiarum album non aſſumpſiſſe, equidem miror. Vides itaque Lector quantis ſe nugis irretiant maleferiatorum hominum ingenia; &, quod oppidò miror, prædicta nomina tan-

tum

tum obtinuiſſe æſtimationis, vt ea non in Latinorum dumtaxat, ſed in Arabum, imò Aethiopum orationes inuocatorias irrepſerint. Aethiopes quidem poſtquam ſanis precibus Deum Chriſtumque fatigauerunt, inſanas has voces addunt; ſiquidem virtute horum nominum, maius pondus roburque, ad id quod intendunt obtinendum, ſe ſortituros amenter ſibi perſuadent. Porrò eadem nomina: *Sator*, *Arepo*, *Tenet*, *Opera*, *Rotas*; in orationibus Arabum leguntur, & nullibi apud Mago-Cabaliſtas deſunt.

Videtur & inſignis fucus in nonnullis hebraicis vocabulis: vnum ſit inſtar omnium celeberrimum apud Magos characterolatras nomen AGLA. quæ nihil aliud ſunt, quam initiales literæ huius verſus: אתה רכיג לעלם אמן id eſt: *tu benedictus in æternum amen*. Hoc itaque AGLA vnum ex potentiſſimis Dei nominibus eſſe putant; cum tamen neſciant illas initiales literas prorsùs indeterminatas eſſe, & tam ad malum, quam ad bonum æque accomodari poſſe: vtitur huiuſmodi callidus diabolus, dum ſub harum literarum indeterminatione non benedictiones, ſed maledictiones imprecatur, vt ex ſequenti exemplo patet, vbi per AGLA idem hebraicè intelligi poteſt: *Abripiant te Dæmonia, & præcipitent te*; vel ſub latina phraſi innumeris modis, v. g. *Abripiat te Gurges Leonis Auerni*, & ſimiles maledictiones, vt proindè ſat pateat quam periculoſus ſit huiuſmodi nominum indeterminatorum vſus; præſertim inuentorum ab eo, qui niſi malum intendere non poteſt. Huiuſmodi eſt ſequens ſigillum,

א A
ת
ה
ג G
ב
י
ר
ל L
ע
ל
ם
א A
מ
ן

quod

quod tametſi Nomine IESV, & diuinis attributis inſignitum ſit, tot tamen illa portentoſis Dœmonũ nominibus commixta ſunt, vt Satanas data opera, ſacrę & diuinę Scripturæ nomina, diabolicis ſuis illuſionibus offuſcet & cōtaminet. In hoc Schemate quod omiſimus, hexalphæ cum ſexies repetita voce *Alga* nomen IESV inſcriptum videres: in circulo ſecundo ambiente quatuor Euangeliſtarum Angelorumque nomina; in tertio ex Cabala pariter extracta hebraica nomina amphibologicis ſenſibus referta ponuntur; in tribus vltimis circulis merito Satanas ſolita ſua malignitate, in ijs quæ primò ſana aliquo modo poſita erant, per formidanda & Cacodœmonum monſtruoſa nomina eliminandis triumphare videtur. Nemini itaque fidem hiſce deferre, neque ſecum geſtare ſuadeo ea, quæ non ſalutem animarum, ſed ſempiternam earum ruinam proximè minantur cauſantque. Imò accidit non nunquam, vt Magi ſub ſpecie laudis diuinæ, inſtigante diabolo, loco laudis blaſphemias horrendas miſceant, vti in Magici libri initio me vidiſſe memini ſub hac nominum forma: *Eſt Deus bonus, non malus, ſortis non infirmus, omnipotens, non impotens Deus eſt*; quæ verba in contrario prorsùs ſenſu retrogrado ordine leguntur, ludit inſatiabile Satanæ odium cum diuinis nominibus, illuditque aſſeclis ſuis. Tale Aenigma & Aeſopum Hero ſuo quondam expoſuiſſe fertur. Is enim, quemadmodum in eius vita legitur, cùm vnà cum hero ſuo Xantho veteres quorundam ædificiorum ruinas perluſtraret, fortè incidit in columnam quandam marmoream, cui ſeptem græcæ literæ erant

in-

inſculptæ, indicantes theſaurum eo in loco non longè à Columna defoſſum; quarum cum Xanthus intelligentiam anxiè diſquireret; Aeſopus inuentis dictionibus quæ ab ijſdem characteribus incipiebant, ſcripturam illam tribus adhibitis expoſitionibus illuſtrauit: erant autem literæ huiuſmodi: A.B.Δ.O.Υ.Θ.X. quas Aeſopus manifeſtans, hero ſuo locum theſauri, quem literæ deſignabant, ſic primum expoſuit. A.Ἀποβας, id eſt *Aſcendens*, B. Βήματα, *gradus* Δ. Τέσσαρα, *quatuor*, O.ὀρύξας, *Fodiens*. E. εὑρήσεις *inuenies*. Θ.θησαυρὸν, *theſaurum*. X.Χρυσίον *aureum*, hoc eſt, *Aſcendens gradus quatuor fodiens inuenies theſaurum aureum*. Cum itaque Xanthus theſaurum effodiſſet, neque partem vllam auri Aeſopo decerneret, modeſtè eum admonuit Aeſopus, vt præcepto columnæ pareret, quod literæ illæ continebant, hunc in modum. A. Ἀνελόμενοι, id eſt *Tollentes*, B. Βαδίσαντες, *ite*. Δ. διέλεσθε, *diuidite*. O.ὃν, *quem* E ἐνρέτε *iuueniſtis*, Θ θησαυρὸν, *theſaurum*, X.Χρυσίου *aureum* hoc eſt, *Tollentes ite, diuidite quem inueniſtis theſaurum aureum*. Quod cum Xanthus facere contemneret, ſoluſque auro potiri vellet, indignatus Aeſopus, comminatus eſt, niſi partem acciperet, ſe alterum eiuſdem ſcripturæ mandatum executurum, ita præcipientibus literis. A Ἀπόδος, id eſt *Redde*, B.βασιλεῖ, *Regi*, Δ.Διονυσίῳ, *Dionyſio*, O.ὃν, *quem*, E. εὕρες, *inueniſti*, Θ.θησαυρόν, *theſaurum*, X.Χρύσιον, *aureum*, hoc eſt, *Redde Regi Dionyſio, quem inueniſti theſaurum aureum*. Ex quibus patet quam multiplici ſenſu huiuſmodi literarum congeries exponi poſſet.

Cir-

Circumſertur & aliud Numiſma, cui pentagonum inſcriptum, in cuius medio facies ſeruatoris noſtri ſub ſupraſcripto hebraico nomine ישו *Iſu*, quo minimè Saluatorem, ſed per contemptum ita vocant, vti ex acroſtychide patet ſequentis ſententiæ ימח שמו זכרו id eſt, *deleatur nomen eius & memoria eius*: nomen verò שר quo ſacra Scriptura eum principem dicit per acroſtychidem ſequentis ſententiæ ita dicunt: שם רשע ירקב id eſt, *nomen impij putreſiat*. Infra verò faciem Saluatoris hæc verba ponunt לחם הפנים *panem propoſitionis*: quibus verbis realem Corporis Dominici in Euchariſtia præſentiam negant, quaſi ſub Euchariſtia præter apparentem panem nil aliud lateat. Innumera hoc loco ſimilia apponere poſſem, niſi hæc omnia in II. Tomo Syntagmatis XI. de Magia hieroglyphica quam fuſiſſimè, & inter cætera iam propoſitum numiſma confutaſſem, ad quod Lectorem remitto.

Hos ſequuntur in hanc diem omnes ij Magi, qui Amuleta, & Teleſmata ſub certo aſcendente cuſa veritatem Cœleſtem acquirere poſſe, impiè ſibi perſuadent. Quid enim rogo virtutis infundi poteſt numeris aut figuris, queis ſibi tantam ſpondent felicitatem? numeris inquã, & figuris quæ paſſibiles qualitates ſunt, queis omnis virtutis, omnium ſapientum conſenſu incapaces ſunt. Stultum eſt quærere quod neſcis. Vndè enim quæſo, horam præcisè & momentum ad fanaticæ oppoſitionis apoteleſma requiris? qui cum in hunc vſque diem verus & præciſus aſtrorum motus omnium Aſtronomorum conſenſu deſideretur, aut quid influxus huius aut

illius

illius Planetæ in numeros & figuras poteſtatis habeat, capere nequeo: Cum ſubiecta ſint qualitatum incapacia? quis tibi Mage, dixit, refluxum hunc emanare ab hac potiùs quam illa ſtella; aut etiam à ſtella potiùs fixà, quam planetaria? cur in hos numeros potiùs, quos actu deſcribis, quam in alios, qui eadem hora ab Arithmeticis conſtituuntur? Dices forſan intentionem & imaginatricem facultatem ad operis complementũ requiri. O quàm beati illi forent, qui ſola intentionę & imaginatione aureos ſibi montes, & omnem felicitatem attrahere poſſent; Huius verò figmenti ſi eos pudeat, dicant cauſam acquirendæ virtutis in lapidibus, eſſe abditam quandam analogiam cœleſtium rerum ad terreſtria comparatam, omnium per multum conſenſum effectricem: ſed iterum quid analogia ad rem faciat, non niſi emotæ mentis homo capiat. quis rogo picti hominis figuram, vero homini virtutem imprimere poſſe motus aut ſenſus, aut intellectus, conceſſerit? aut quis admiſerit phyſicas cauſas morales effectus, cuiuſmodi ſunt fauor & gratia Principum, cæteraque fortunæ ludibria imprimere poſſe: ſed audio eos dicentes, hæc omnia poteſtate intelligentiæ fidei aſſiſtentis conferri. Ego autem dico, hanc intelligentiam aliam non eſſe, quam Cacodæmonem, qui huiuſmodi amentium hominum corda callidis ſuis inuentionibus ineſcata, cum extrema animarum ruina, dementare ſolet: Sed hiſce relictis ad Cabalam pythagoricam tranſeamus.

CAPVT II.

De Cabala Pythagorica.

ITa comparatum eſt vltra limites naturæ nitentibus curioſorum hominum ingenijs, vt omnia quæ ſenſibus obijciuntur, diuinis myſterijs & ſacramentis referta eſſe, imperitè ſibi perſuadeant; ſuamque credulitatem verbis è ſacra Scriptura depromptis ſolident, dum Deum aiunt omnia in numero, pondere, & menſura creaſſe. Numerum itaque præ omnibus alijs rebus ſacerrimum eſſe aſſerunt; numerum autem in ſingulis Alphabeti literis inſitum, eſſe myſterijs pariter plenum; ex literis deindè nomina formari, quorum numeri κατὰ τὴν ἰσοψηφίαν reſoluti, omnes bonæ malæuè fortunæ euentus contineant, ſuperſtitioſiùs opinantur. Hinc ars illa emerſit notoria, quà nomine & cognomine alicuius in numeros reſoluto, de totius vitæ ratione ſe iudicare poſſe exiſtimant; & hanc artem Cabalam Pythagoricam nominant, cuius authorem Pythagoram faciunt, more huiuſmodi nebulonum ſolito, ad nonnullam imposturæ ſuæ authoritatem, magni & famoſi viri nomine conciliandam. Fateor tamen inter omnia huius farinæ molimina, nihil vnquam aut inſulſius, aut magis ridiculum, putridiorique fundamento nixum me comperiſſe: Vt proindè ſatis mirari non poſſim, quànam ratione fieri poſſit, vt multi, etiam qui in oculis hominum prudentes & ſenſati videri volunt, huic tamen

ma-

maleſeriatæ arti, & prorsùs aſininæ Philoſophiæ aut fidem habeant, aut in mentem inducere poſſint, vt aliquid eius ope in futurorum euentuum coniecturis certum conſequi ſe poſſe putent. Verùm nè fanaticas has affanias fruſtrà cauillati videri poſſimus, exemplo vno atque altero, verminoſas huius Satanici dogmatis ſubſtructiones à nobis deſtruendas, ob oculos ponamus curioſi Lectoris.

Supponuntur in primis Pythagorici iſti myſtæ, ſeu potiùs nebulones, Alphabetum literis Latinis exaratum pro latinis, pro Italis Italicum, pro Græcis Græcum, pro Arabibus Arabicum. Sunt itaque Alphabeta varia quibus abutuntur. Cattanus Magus in ſua ridicula Geomantia hoc ponit.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
1.	3.	22.	24.	22.	3.	7.	6.	20.	1.	10.	23.	12.	8.	13.

Q	R	S	T	V	X	Y	Z.
27.	13.	9.	8.	2.	6.	3.	4.

In hoc Alfabeto ſingularum literarum valorem habes numericum, quem ſine ratione vel homines, vel Dæmonem inueniſſe, certum eſt; quorſum enim literæ K ſupponitur 1 vnitas, & eadem literæ A? cur literæ O, 8, literæ N 12 & ſic de cœteris? Hanc inſaniam cum aduerteret Cornelius Agrippa, aliquid veriſimilius conſtituendum duxit, dum Alphabetum ſuum onomatomanticum, veriùs onomanticum aliter diſpoſuit, eſtque quod ſequitur.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	20.	30.	40.	50.	60.

Q R S T V X Y Z

70. 80. 90. 100. 200. 300. 400. 500.

Atque hoc diuinum illud Pythagoricum inuentum aſſerit, laudatque Alexandrum Philoſophum, quod docuerit rationem, qua ex literarum numeris Horoſcopi ſtellæque diuinatrices inueniri poſſint; quiſque inter maritum & vxorẽ prior moriturus ſit aut ſuperuicturus: quæ omnia vt nullum prorsùs rationis fundamentum habent, dignaque ſunt, quæ vel ab ipſis pueris rideantur; ita meritò tanquam inſulſa, inepta, Sacrilega, Satanica opera, ab omni verè Chriſtiano homine vitanda ſunt. Verum operationem ſtultitia & inſania plenam apponamus.

Si ſcire deſideras, inquiunt, nati alicuius dominatricem ſtellam, computa nomen eius, & vtriuſque Parentis per ſingulas literas iuxta numerum præſcriptum, collectamque totius ſummam, diuide per nouenarium, ſubtrahendo illum quoties potueris; & ſi remanſerit vnitas aut quaternarius, vterque Solem indicat, ſi verò binarius, aut ſeptenarius, vterque Lunam deſignat; ſicuti ternarius Iouem; quinarius Mercurium, Senarius Venerem; octonarius Saturnum; nouenarius Martem. Quibus perfrictæ frontis homines, nati alicuius horoſcopum hoc pacto reperiri poſſe credunt. Computetur nomen tam Patris quam Matris, natique, atque ſumma collecta per 12. diuidatur: nam reliqua vnitas ♌; 2, ♒; 3, ♑; 4, ♐; 5, ♋; 6, ♉; 7, ♈; 8, ♎; 9, ♍; 10, ♏; 11, ♓; 12, ♊; notant. Atque hæc ſunt occulta & non pandenda omnis nequitiæ architectorum

arca-

arcana. Quis autem, rogo, has ineptias credat? Quis nænijs huiuſmodi fidem habeat ſanè pudendiſſimis? Hinc enim ſequeretur, omnes Petros, Iacobos, Paulos, &c. vti reſoluti in numeros, eundem numerum exhibent, ita omnes vni & eidem conſtellationi ſubiectos eſſe, & conſequenter eandem fortunam experturos. Reſpondent hi non rationibus, ſed phantaſticis & dæmoniacis ludibrijs mente emoti, 1 Soli competere, quod Sol vnus & ſolus eſt; 2 Lunæ, quam vtroque ſexu prædi-tam, & animam mundi aiunt, cui & 4 ob quatuor Mundi cardines, & quatuor anni tempora, quæ diſcernit, tribuunt; 5 cum ex primo pari & impari componatur, Mercurio competere, ſicuti ex fœmina & maſculo; 6 Veneri, quia ex 2, & 3 conſtituitur, volunt. Quis non hic tam inſulſa commenta rideat? O beatos parentes, quorum ex arbitrio penderet, vt filius ſolius nominis impoſitione per planetæ nomini dominantis fauorem, omni mox fortunæ felicitate compleretur.

Huic Alphabeto aliud ſupponimus paſſim vſitatum, quo tenebriones huiuſmodi ſibi perſuadent, de vita & virtute natorum, de omnibus bonæ aut malæ fortunæ ſortibus perfectum ſe iudicium dare poſſe, ineptè gloriantur. Alphabetum ſequitur.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
3.	3.	22.	24.	22.	3.	8.	6.	29.	10.	12.	23.	12.	8.	13.

Q	R	S	T	V	X	Y	Z.
23.	13.	9.	8.	2.	6.	3.	4.

Hic primùm quæram, cur ternarium adſcribant A, aut eun-

eundem ternarium B, & F, & Y? Cur 22. C & E? cur quoque P,& R,13? M denique & Q 23. aſſignent? mirè ſe hoc loco torquent mendaciſſimi coniectores, neque aliud nobis aſſignare poſſunt rationis fundamentum, quam vel Dæmonis, quocum pacto inito id concluſerunt, concurſum; vel ſtolidiſſimi cerebri à Dæmone dementati phantaſma. Quod vt apertius oſtendam, exemplis id aperiam. Imprimis ex ſumma numerica toties in nominibus aſſumptis 9 auferunt, quoties fieri poteſt, atque reſiduum apud ſe retinent; deindè contemplantur illa reſidua; quibus ſimul collatis, reſpondent, hunc vel illum ſuperfuturum, hunc vel illum priùs moriturum, aut diutiùs victurum, & ſi quæ ſunt ſimilia. At non illud ita aſſequuntur, vt ſi reſiduum aliquod altero maius fuerit, ſtatim victoriam ſuggerat; ſed ſæpe ex minori, ſicuti aliàs ex maiori, palmam & diuturniorem vitam pollicentur. Exempli gratia 1, & 2. ſignificant illum hominem victorem futurum,qui in ſuo nomine reſiduum habuerit binarium, alium verò qui 1 habuerit, occiſum iri. pariter in 1,& 3, 1 ſignificat eum ſuperaturum,qui reſiduum habuerit 1, quando aduerſarius ternarium habuerit reſiduum; & ſic de cœteris. Quæ tamen ita ſtolidè congeſta ſunt, vt cuicumque alphabeto applices, toto cœlo diſcrepent. Exempli gratia, cum ſupereſt quaternarius, & ternarius in duobus hominibus, quaternarius vincere debet, quòd falſum eſt in nominibus Cain & Abel, quorum ille pro reſiduo ternarium habet, hic quaternarium; & tamen ſi veræ ſunt regulæ onomatomantarum, Abel Cain ſu-

ſuperare debebat, cuius tamen contrarium ſacra Scriptura aſſerit. Idem apparet in Abſalon & Ioab, quorum hic ſeptenarium reſiduum habet, ille quinarium, ac proindè ille Ioabum vincere debuiſſet; cuius tamen contrarium nobis referunt ſacræ literæ. Sequeretur pariter ex fanaticis huiuſmodi Onomatomantię regulis, quòd is qui latinè ſuperatur, Gallicè vinceret; quod quam abſurdum ſit, quis non videt? Nam ſi conſulas (vti acutè demonſtrat Merſennus in opere ſuo in Geneſin) Onomatomantem Latinæ linguæ gnarum, ſtatim affirmabit MARIAM ſuperaturam eſſe STEPHANVM, eoque diutiùs victuram, eò quòd MARIÆ poſt ſubductos nominis numeros per 9, reſtat 8, Stephano verò ternarius; volunt enim hi nugatores, ternarium ab octonario ſuperari. Sed exemplum ponamus. Scribantur dicta nomina, vti è latere patet, quorum ſingulis literis numerũ ex Alphabeto correſpondẽtem apponas; numeris verò in vnam ſummã collectis, videbis in STEPHANO ſummam 84, in MARIA 71, ex quibus ſubduc quoties potueris 9, in MARIAE nomine 8, in STEPHANI nomine ter-

S	9		
T	8		
E	22		
P	13		
H	6	M	23
A	3	A	3
N	12	R	13
V	2	I	29
S	9	A	3
	84		71
3.	reſid:	8	reſid:

E	22		
S	9		
T	8		
I	29	M	23
E	22	A	3
N	12	R	22
N	12	I	29
E	22	E	22
	136		90
1	reſid:	9	reſid:

ternarius remanet,hinc deducunt,MARIAM eſſe victricem,atq; diutiùs viuerè debere, quàm STEPHANVM. Verùm hoc falſiſſimum eſſe ex Gallicis nominibus apparebit, ex quibus totũ contrarium reſultat, vt videre eſt in Gallicis Nominibus MARIE & ESTIENNE; quæ ſi in numeros reſolueris, ſummã huius habebis 136; alterius 90, à quibus nouenarius quoties fieri poterit reiectus, in priori relinquit 1, in poſteriori 9, atque adeò contra regulas arithmomanticas, MARIE quæ ſub Latino nomine victrix ſteterat, ſub Gallico nomine ſuperabitur. Sed in more poſitum eſt huiuſmodi impoſtoribus, vt vbi vident, rem non benè ceſſiſſe, miras excuſationes prætendant, aut non legitimè proceſſum eſſe, aut omiſſum aliquid neceſſariò requiſitum; quod tamen illi quid ſit, demonſtrare non poſſunt. Nonnulli quoque cùm eos erroris commiſſi pudeat, nomina miris modis vitiant. Ita in nomine ESTIENNE, teſte Merſenno, ne MARIA à STEPHANO ſuperata dici poſſit, ex dicto nomine S & N eximunt, atque ſic ex mutilato nomine ETIENE MARIAE deſideratam promittunt victoriam. Sed apage cum hiſce male feriatorum hominum ſtolidis machinationibus, quæ vti indigna ſunt, quæ commemorentur, ita eadem æternis tenebris ſepulta, nè chartam tam abſonis rebus maculare videar, omitto.

Qui plura deſiderat, is legat Merſennum in Geneſin fol. 1398.

CA-

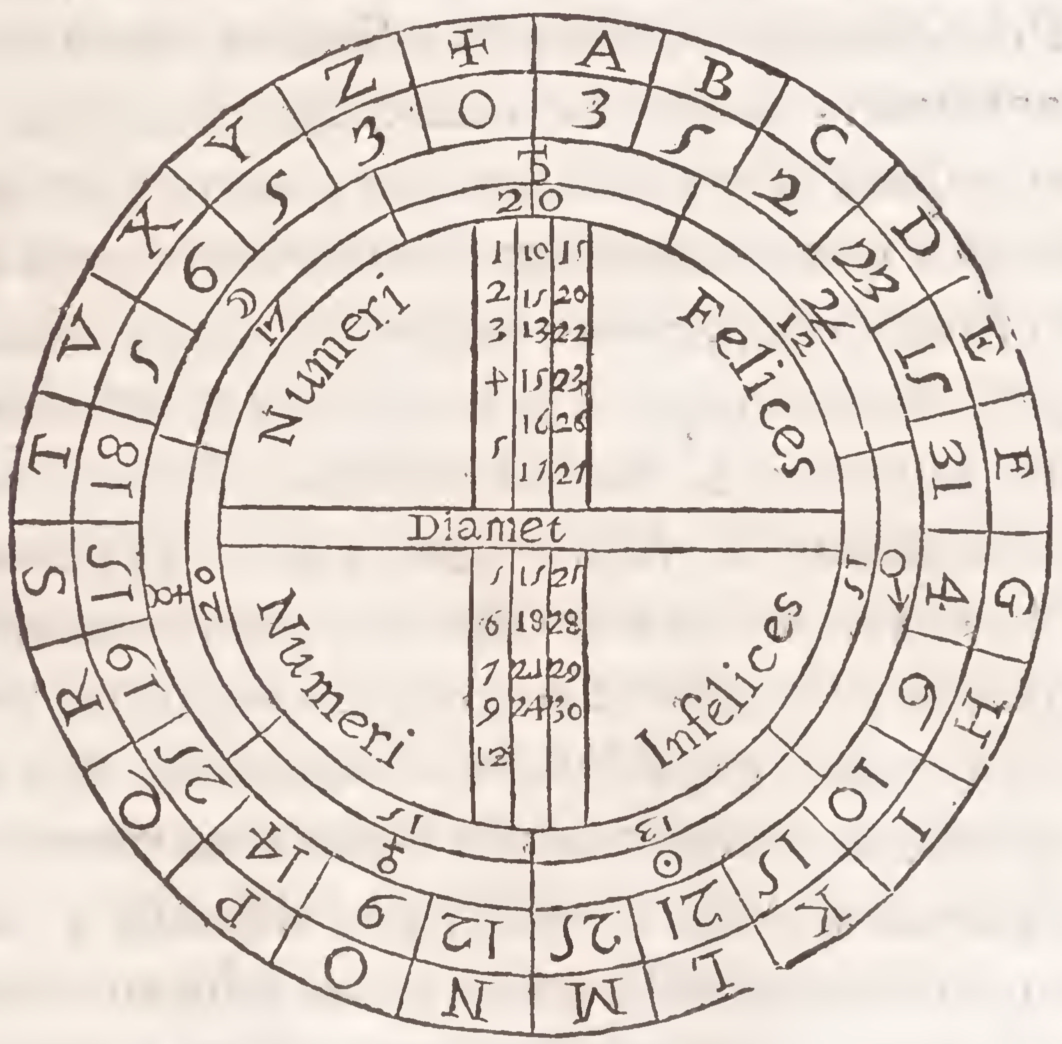
CAPVT III.

De Rota Vitæ, & Mortis.

EX Satanico hoc Magiſterio nata videtur celebris illa Rota, quam quidam rotam vitæ & mortis, nonnulli Sphæram Biantis appellant, perperàm illi impoſito nomine. Verùm vt mortalium in tam ridiculis rebus fingendis ſtultitia luculentiùs pateſiat, rotam, eiuſque ſtructuram hoc loco apponere, & examinare viſum fuit.

Sphæra Biantis.

A

B

Intra duos extremos circulos Alphabetum ono-

matomanticum cum numeris, ſingulis literis correſpondentibus ſpectatur; infra quos duo alia circularia ſpacia delineata vides, intra quæ characteres ſeptem planetarum, & ſub ſingulis numeri appropriati ponuntur; ſequuntur deindè intra concauitatem centralem tres columnæ diametro A B. interſtinctæ, numeris refertæ quorum ij, qui ſupra diametrum A B continentur, felices, & numeri vitæ vocantur; qui infra diametrum A B continentur, infelices, & numeri mortis nuncupantur, hinc illi Rubro, hi Nigro colore vt plurimùm pinguntur. Atque hæc eſt Rotæ illius infeliciſſimæ ſyſtaſis, quam equidem etiam inter opera Venerabilis Bedæ, neſcio quo fuco, irrepſiſſe miror. Sed vſum exponamus.

Deſcriptio Rotæ.

Primò itaque Archimyſtæ Satanici de re vera, vel falſa conſulturi, accipiunt numerum literarum vtriuſque, inter quos negotium verſatur, numerum quoque horæ & diei, quo colloquium inſtituitur; Menſis quoque & ſigni Zodiaci numerum; omnes in vnam ſummam colligunt, ſummamque diuidunt per 30, & reliquum quærunt in rota: & ſiquid reſiduum fuerit, res falſitatis conuincitur. Aliud exemplum apponamus. Conſulturi vtrum quis in remota regione viuus ſit, an mortuus, ita procedunt: Accipiunt numerum nominis abſentis, quem ex Alphabeto numerico in extremis duobus circulis eruunt; deindè numerum menſis, vnà cum numero dierum menſis, quo diſceſſit, & ſimul in vnam ſummam colligunt, quibus addunt numerum currentis anni, quam totam numerorum ſummam diuidunt per 30, & reſiduum, ſi quidem ſupra diame-

Stulta Rotæ vitæ & mortis diſpoſitio.

trum

trum A B, inueniatur, certè eum viuum eſſe pronunciant; ſi infra diametrum A B idem reperiatur, mortuum eum eſſe aſſeuerant.

Quod ſi ſcire velint, vtrum quiſpiam è carceribus exiturus ſit, vtrum non; accipiunt numerum nominis captiui, & anni, menſis, diei, quo captiuus factus eſt; quibus collectis adiungunt nomen ciuitatis & patriæ; & ſummam totalem diuidunt per 30: quod ſi reſiduum reperiatur inter rubros numeros ſupra diametrum A B, liberabitur; ſi inter nigros, mortem, vt putant, ſubibit. *Praxis Rotę vitæ & mortis.*

Hoc loco ſanè multum Hellebori ad inſana ſtolidiſſimorum huiuſmodi Philoſophaſtrorum cerebra purganda, quo rationabiliùs philoſophari diſcerent, opus foret: quid enim in hoc ridiculo machinamento aut virtutis, aut ſubtilitatis lateat, diſpicere nulla ratione poſſum; niſi fortè dicant, Alphabetum Onomatomanticum, quod ſuperiùs rectà ſcriptum erat, iam in circularem formam adaptatum, peculiarem vim habere; quod quàm inſulſum ſit, quis non videt? Sed & quid myſterij ſeptem Characteres planetarij cum ſuis ſubſcriptis numeris, plùs virtutis in circulum quàm in rectum ſcripti poſſideant, penetrare multò minùs poſſum; quid denique rubri ſupra diametrum numeri normaliter iam, non circulariter ſcripti, plùs virtutis ad vitæ, quàm inferiores nigri ad mortem obtineant non capio. Ego fuſtem, ſiue ſurſum, ſiue deorſum verſum, ſanè idem ſemper robur ad eleuandum poſſidere noui; quo optandum eſſet tam inſana malè augu- *Confutatio Rotæ.*

ratorum capita, verberibus quàm verbis tractabiliora, probè tunderentur, vt ad mentem tandem excolerentur. Sed quid confuſa illa horæ, diei, menſis, nominum, ſigni, planetæ, numerorum collectorum farrago ad rem faciat, diſcutiat cui plus otij eſt & temporis; ego ſanè in tam malè ſana doctrina aut perſcrutanda vlteriùs, aut refutanda acriùs, bonas horas non impendam, nugæ ſunt, affaniæ, & næniæ aniles, & digni qui talia tractant, tenebris carcerum, & Vvlcano.

Hiſce Cabaliſtis meritò adnumerari poſſunt Geomantæ, in futuris ex Geomantica fatuitate pronunciandis inſanientes: in qua quid non extra præſcriptum rationis, quid non ſuperſtitioſiſſimum, ſit, hinc patet. Perforant enim identidem vel terram, vel abacum, vel quid ſimile ſolidum punctorum capax, nulla vel temporis, vel numeri inter pungendum ſcribendumque habita ratione, ſed ductum impetumque phantaſiæ ſequentes, quam regi cœlitus autumant, quæ vbi quieuerit, puncta colligentes, figuras ex eis tradunt 16, domibuſque indè, Aſtrologorum more, extructis, nullo fundamento, nullo rectæ rationis veſtigio, nomenclaturas imponunt maioris minoriſue fortunæ, amiſſionis, acquiſitionis, albi, rubri, pueri, puellæ, lætitiæ, triſtitiæ, viæ, coniunctionis, populi, carceris, capitis & caudæ, illudque potiſſimum contendunt, vt cœleſtibus gubernentur, & iuſta proportione cœlo planetiſque reſpondeant, eorumque vim omnem, in quæſtionibus interrogationibuſque conſtituunt. O cœcitatem mentium! quis enim hominum, ne dicam

Inuectio in Geomantas.

Vanitas Geomantiæ.

no-

noctuarum talparumque, ex punctis à ſe temerè & caſu proiectis, futurorum vaticinium trahi poſſe ſibi perſuadeat? Aſtrologi non incongruè cauſas inferiorum rerum cœleſtia & eſſe, & haberi debere, ſunt enim omnium cauſæ, ſed non eo modo, quo ipſi contendunt potuerit exiſtimare ſigna eſſe ſiue per ſe, ſiue cum cauſis, nullo autem pacto potuit vlli accidere niſi leſæ mentis, vt crederet puncta ipſa à ſe ipſo infixa tabulæ, aut arenulis inſperſa, futurorum cauſas eſſe, aut ſigna. Quid igitur ad futurorum diuinationem motus manus temerè aut ſcribentis in charta, aut arenis, motus prorsùs indifferens ad omnia proſit, ſcire cupiam? ſiquidem in motum futura non referuntur, ſed in configurationes & aſpectus ſiderum, in varias eorum vires & proprietates. Quod verò Geomantæ figuras illas in abaco de punctis temerè infixis, compactis & coalitis, ad ſimilitudinem XII. ſignorum Zodiaci inſtituunt, ſibi ipſis contradicunt, cum ad nugas ſuas defendendas potiùs 16, quam 12 ſeligunt. Sed aiunt 16. ſe elegiſſe præ 12, quod in numeris 16 punctorum, oporteat eſſe quatuor matres, totidemque filios, ex quibus nepotes pendeant 4, & totidem teſtes, qui poſtmodum iudicem conſtituunt. Nugæ nugarum. Rurſus interrogo quid par aut impar punctorum numerus, domuum figurarumque radices faciant ad futilem illam futurorum diuinationem, vt ſi vel vnum punctum aut excedat aut decedat, tota operatio in irritum cadat? aiunt ſequi hoc ex natura & proprietate figuræ, quæ ſcilicet tali ſigno cœleſti, vel tali planetæ ſubdatur. Sed quis neſcit

Deliramenta Geomantarum.

vel

vel ipſo Philoſopho teſte, in figuris talem vim poteſtatemque eſſe non poſſe, neque in ſideribus eſſe vires, quæ figuris temerè iactatis communicari queant. Quod verò figuram rubram, quam puerum dicunt, Marti conſecrant, adeò ſtolidum eſt, vt ſenſatis riſum cum indignatione moueat: quam enim ridiculum ſit, Martem robore corporis immanem puero comparare imbelli, & omni robore virili deſtituto, quis non videt? vndè alia emanat inſania, rubrum colorem Marti dicare, eò quod flammei coloris videatur. Innumera hoc loco inconcinna, veſana, ridicula, & emotæ mentis propria adducere de Geomantarum deliramentis poſſem, ſed cum ea in Magia Hieroglyphica ex ipſis fundamentis confutauerim, eò Lectorem remitto.

ARIT-

ARITHMOLOGIAE PARS VI.

Myſtagogia Numerorum ſiue de Myſtica numerorum ſignificatione.

PRAEFATIO.

INter omnia, quæ ad diuinarum humanarumque rerum contemplationem ſpectant, non minimum ſanè locum obtinere videtur myſtica numerorum ratio, quà pleroſque SS. PP. ita oblectatos fuiſſe nouimus, vt vbicumque occaſio ſeſe obtulerit, veluti præpinguia paſcua adepti, in ijs quam ſcitiſſimè interpretandis ingenium ſuum maximè exercuiſſe viſi ſint; neque mirum id cuiquam videri debet; cum enim numerorum vis & natura nulli non argumento ſe immiſceat; nullum dubium eſſe debet, quin ſub ijs lateat neſcio quid diuinæ naturæ proximum, & intellectuali ita à natura inſitum, vt ſi numerum ab ea ſuſtuleris, naturam deſtruxiſſe videaris. Numeros omnia creata ſpirant; Cælum, Terra, Elementa, & quidquid tandem in Angelico, Humano, Sidereo & Elementari Mundo concinnum & harmonicum eſt, id totum numerorum rationibus, ſub multiplici ſenſuum analogia, ſubijcitur, & ex SS. Scriptura luculentiſſimè patet,

Numeris omnia conſtant.

tet, quàm non immeritò contextum quendam ſub perpetua numerorum allegoria continuatum dixeris: Quis neſcit, Chriſtum Redemptorem noſtrum pleraſque ſuas parabolas ſub myſticis numerorum allegorijs adornaſſe; vt ſenſatis eſſent lumen veritatis, inſenſatis verò cæcitatis caligo. Ne itaque hoc opuſculo quidpiam deeſſe videretur, præmiſſo in præcedentibus numerorum abuſu, modo vſum eorundem verum & legitimum, necnon à SS. PP. cæteriſque ſacræ Paginæ interpretibus tantopere approbatum, opportunè ſubiungendum cenſui; vt quam aptè diuinis humaniſque rebus numerorum myſticæ rationes congruerent, ex ſequenti diſcurſu pateſieret. In quo tamen quempiam exiſtimare nolim, mè numeros hoſce myſticos diuinis applicare per materiales quoſdam Arithmeticos conceptus ſed per abſtractiſsimas altiſsimaſque numerorum rationes; quæ quidem aliud non exhibent, quam ſimplicem quandam analogiam, quà per vmbratiles ſimilitudines ob intellectus noſtri imbecillitatem diuinæ naturæ incomprehenſam eſſentiam, quadantenus exprimere conamur; prout & Authores paulò poſt allegandi, ex quibus noſtra deſumpſimus, præſtiterunt. Vndè ſi quandoque occaſio detur excurrendi ad ſenſum realem, Metaphyſicum, aut Theologicum, prudentis Lectoris erit, ex toto analogo rerum contextu, mentem intentionemque Authoris, eo quo dixi modo, interpretari.

CA-

CAPVT I.

De Monade ſiue Vnitate Myſtica.

EXplicaturus Numerorum myſtagogiam, ab ea vnitate ſeu Monade ordiar, quæ vti eſt omnium numerorum principium, ita quoque ex ea omnis numerorum multitudo profluit; tantoque ab Vnitatis eſſentialis Abyſſo, qui eſt DEVS Opt: Max: interuallo, quantum infinitum à finito, Intellectuale à Materiali, Omnia à Nihilo, diſſidet. Quemadmodum enim omnes numeri ab vnitate emanant componunturque; ita ab vnitate illa ſeu Monade ſupramundana, cunctæ eorum, quæ aut intellectu concipiuntur, aut oculis perluſtrantur, conditarum rerum ordines, genera, ſpecies, fœcundiſſimæ Mentis æternæ conceptu prodierunt; Quam Monadem miro quodam & neſcio quo inſtinctu agitatus, hiſce verbis deſcripſit Triſmegiſtus: *Vnitas*, inquit, *omnium principium, radix, atque origo; abſque principio verò nihil; initium autem non eſt principij, ſed alterius: Monas ergo principium omnium numerorum continet, à nullo contenta, omnemque gignit numerum, nullo numero genita.* Cui ſubſcribit Boëtius: *Omnia*, inquit, *quæcunque à primæua rerum Monade conſtructa fuerunt, numerorum ratione formata videntur; hoc enim principale fuit in animo Conditoris exemplar; hinc quatuor Elementorum congeries mutuata fuit, hinc temporum vices, hinc motus aſtrorum, Cœlique conuerſio.* Quibus quidem

Triſmegiſtus in Pimãdro.

Boetius in ſua Arithmetica.

Quid ſit vnitas in Deo.

dem verbis nil aliud, quàm infinitam illam Diuinæ Naturæ eſſentiam ſuperimmenſam, indiuiſam, vnam, ſimpliciſſimam, omnium idearum ideam, formarum formam, rationem rationum, numerorum omnium, id eſt, omnium conditarum rerum fontanam monadem intellexit; tametſi humanum intellectum longè ſuperet, quomodò ex vnitate illa ſuperna ex ſe & ſua natura ſimpliciſſima, tantæ multitudinis fœtus, tanta productarum rerum varietas cum tanta fœcunditatis vbertate, ſine vllo vnitatis ſuæ impertibilis damno, emanare potuerit. Totum tamen hoc myſterium non alia meliori ratione, quàm ſub vmbratili quadam ſimilitudine, per materialis vnitatis proprietates exponi poteſt; quemadmodum enim omnia à mente dinina, ita quodam modo omnia à mente noſtra; quod Deus in creatione, hoc mens noſtra in numerorum productione; diuina mens diſcernit omnia; diſcernit & omnia mens noſtra. Sed Dei diſcretio rerum productio eſt in propria ſubſiſtentia, noſtra verò ſolum numerorum, quæ ſunt diuinæ diſcretionis ſimilitudines. Sublata enim vnitate, numerorum nullum reſtabit veſtigium; ſublatis verò numeris ſemper intacta reſtabit vnitas, quæ vti numerorum omnium origo eſt, ita quoque omnes in ſe numeros virtute continet, adeòque numerus tam par, quàm impar, tam maximus, quam minimus in vnitate mira quadam eminentia in fœcunda illa vnitate complicatur. Ita prorsùs in ſuperimmenſa illa monade, quæ eſt ſupramundani illius opificis fœcundiſſimus conceptus & Archetypon, in quo par & impar, maximum & minimum, teſte Boëtio

Quomodo Deus numerare cenſeatur quomodo noſter intellectus.

&

& Cuſano, ita coincidunt, vt ſine vlla ſui ipſius aut mutatione, aut diuiſione, vnum ſemper in ſe, ineffabili modo ſubſiſtat; quod vt luculentiùs pateat, id meliori faciliorique, quo datur modo, exponamus.

Maximum abſolutè hoc loco nihil aliud eſſe dicit Cuſanus Cardinalis lib. de docta ignor. quàm maximum, quo maius dari non poteſt, eſtque veritas infinita, nullo humano, nec Angelico intellectu comprehenſibilis. Nam cum hoc maximum de eorum natura, quæ excedens & exceſſum admittunt, minimè ſit; erit id neceſſariò ſuper omne id, quod conceptu mentis noſtræ exprimi poteſt; omnia enim, quæcunque ratione aut intellectu apprehenduntur à nobis, ita inter ſe, & à ſe inuicem differunt, vt nulla prorsùs præciſa æqualitas inter illa aſſignari poſſit. Maxima autem æqualitas illa eſt, quæ vti à nullo eſt alia, aut diuerſa, neque vllum quoque vel exceſſum, vel defectum importat, ita ſuper omnem quoque intellectum collocata, omnem meritò mentis conceptum excedit, atque adeò cum maximo abſolutè idem eſt. Porrò cùm hoc Maximum abſolutè omne id, quod eſſe poteſt, ſit; minimum autem abſolutè id ſit, quo minus concipi non poſſit; perſpicuum eſt, maximum abſolutè, minimo abſolutè coincidere. Oppoſitiones igitur, quas in rebus imbecillis mentis noſtræ fundat apprehenſio, locum tantum habent in ijs, quæ excedens & exceſſum admittunt; Maximum verò & minimum abſolutè, vti ſupra omnem oppoſitionem eſt, ita nullum quoque exceſſum vel defectum, vti dictum eſt, ſuo in conceptu con-

Quid ſit Maximum abſolutum.

Quid ſit Minimum abſolutè.

Maximum & Minimũ abſolutè coincidunt abſque vlla cõtradictione.

cludere poteſt, vt doctè probat Cuſanus.

Maximum abſolutum omnia eſt.

Cum itaque Maximum abſolutè omnia ſit abſolutè actu, quæ eſſe poſſunt, illud abſque vlla oppoſitione, vt cum minimo coincidat, neceſſe eſt; atque adeò, quod ſuper omnem affirmationem & negationem, & ſuper omne id, quod concipi poteſt, exiſtit, id quoque non magis eſſe, quàm non eſſe concipitur; & omne id, quod concipitur non eſſe, non magis non eſt, quam eſt; verùm ita eſt hoc, vt ſit omnia, & ita omnia, vt nullum; & ita maximum, vt ſit minimum; ita lux, vt tenebræ; *vti enim tenebræ eius, ita & lux eius*; Cùm aliàs Deus omnia poſſibilia actu eſſe non poſſet, ſi non eſſet infinitus & terminus omnium. Hoc autem omnem intellectum tranſcendit, qui nequit contradictoria in ſuo principio combinare via rationis, quoniam per ea, quæ nobis ab ipſa natura nota ſunt, ambulamus, quæ longè ab hac infinita virtute cadens, ipſa contradictoria per infinitum diſtantia connectere ſimul nequit. Supra omnem itaque viam rationis incomprehenſibiliter maximum illud abſolutum ſeu infinitum, cui nihil opponitur, videmus cum minimo coincidere. Sunt itaque Maximum & Minimum hoc loco tranſcendentes abſolutæ ſignificationis termini, quæ in ſua ſimplicitate abſoluta ſupra omnem contractionem ad quantitatem molis aut virtutis, omnia complectuntur. Atque hoc Maximum & Minimum nihil aliud eſſe, quàm vnum, ſcitè ſanè oſtendit ſapientiſſimus Cardinalis Cuſanus, libro de docta ignorantia hiſce verbis.

Boëtij Epiphonema probatur.

Cum excedens & exceſſum propriè numericæ ſit

con-

conſiderationis, atque adeò anima numeris aſſueta, ſine ijs quicquam finitum & terminatum concipere non poſsit; ſublato numero, ipſa quoque rerum diſcretio, ordo, proportio, harmonia, atque ipſa entium multitudo, quæ ſine numeris concipi non poteſt, vt ceſſet neceſſe eſt. At ſi numerus iſte eſset infinitus, quoniam tunc iuxta dicta maximum actu cum minimo incideret, omnia pariter prædicta ceſſarent, cùm idem ſit numerum infinitum eſſe, & minimè eſſe. Infinito igitur numero adeò magnus quidem aſsignari non poteſt, vt eo maior eſſe non poſsit in potentia; maximum tamen actu numerum, quo maior dari non poſſit, aſsignari, eſt aſsignari eum, qui nec principium, nec finem ſuæ magnitudinis habet; numerus ſiquidem infinitus eſſet, & conſequenter talis numerus, neque diſcretionem rerum, neque ordinem, neque pluralitatem, neque excedens neque exceſſum admitteret, imò numerus non eſſet. Quapropter neceſſarium eſt in numero ad minimum pertingere, quo minus eſſe nequit; atque hæc eſt vnitas: & quoniam vnitate minus eſſe nequit, erit hæc vnitas minimum ſimpliciter, atque adeò cum maximo ſimpliciter coincidet. Non poteſt autem hæc vnitas numerus eſſe, vtpotè omni exceſſu carens, ſed eſt principium numeri; quin minimum quod hæc vnitas refert, finis eſt omnis numeri, quia maximum eſt, cum quo minimum coincidit. Eſt igitur vnitas abſoluta, cui nihil opponitur, ipſum Maximum ſimpliciter, qui eſt Deus benedictus, quæ Vnitas vti maxima eſt ita multiplicabilis & participabilis, quoniam omne id eſt quod eſſe poteſt. Non poteſt igitur ipſa vnitas numerus fieri. Atque hanc Hebræi, vt in Cabala expoſuimus,

Vnitas Maxima æquiparata Vnitati Minimi.

mus אין סוף. Enſuph vocant, Diuinæ eſſentiæ infinitum, Mare illud magnum & interminum; hæc Vnitas apud Zohar vocatur: *Vnitas ſimplex, & abſoluta vnitate ſimplici, & abſolutiſsima omnibus modis & rationibus, & ex omnibus examinibus, quibus examinaueris hoc, nihil percipies, niſi vnitatem ſimplicem & ſummè abſolutam.* Atque hanc vnitatem ita neceſſariam eſſe, vt illà non exiſtente, nihil conditarum rerum exiſtere poſſit, ſupracitatus Author hiſce verbis oſtendit.

Zohar de vnitate.

Cum omne non Maximum ſit finitum & principiatum, neceſſariò id erit ab aliquo; Si enim à ſeipſo eſſet, fuiſſet, quando non fuiſſet; ne igitur proceſſus concedatur in infinitum, Maximum ſimpliciter neceſſarium, ſine quo nihil eße poteſt, concedendum eſt. Cùm præterea nullum eſſe intelligi poſsit ſine eße, Maximum autem eſſe oppoſitionem non admittat; neceſſe eſt, minimum eſſe, cum maximo eſſe coincidere, eritque abſolutum eſſe nihil aliud, quàm Maximum eſſe; quemadmodum Veritas maxima, eſt Maximum abſolutè; maximè itaque verum eſt, ipſum Maximum ſimpliciter eſſe, vel non eße; vel eſſe & non eße; vel nec eſſe, nec non eße; in infinito enim Diuinæ eßentiæ hæc omnia ſine vlla oppoſitione conſiderari poſſunt.

Card. Cuſanus de docta Ignor.

Patet hinc, quare S. Dionyſius Deum ſubindè Ens & non Ens dixerit, & Zohar ſubtiliſſimis verbis explicat: *Iam dixi tibi, quod producenti Ens de non Ente nihil decedit, & quod Ens eſt in non Ente quoad rem non Entis, & non Ens eſt in Ente quoad rem Entis, vt diſcas, quod non Ens ſit Ens, & Ens non ſit Ens.* Patet igitur ex dictis, Maximum ſimpliciter neceſſariò eſſe, imò eſſe

Deus cur dictus ſit Ens & non Ens à S. Dionyſio.

ip-

ipſam abſolutam neceſſitatem, & hanc Vnitatem eſſe abſolutam. Vnitas ergò hæc erit Maximum ſimpliciter, quod ſupra innuimus, & S. Dionyſius doctè demonſtrat lib. de diuin. nomin. Cum omnibus vt ſint, cauſa ſit Deus, ipſe non eſt, vtpotè omni eſſentia ſuperior, qui enim excedi omnem ſubſtantiam, ſcientia omni item eſt ſuperior. Et inde modus de Deo philoſophandi emanat negatiuus; vti enim nihil inexiſtit in Deo quod non ſit Deus; ita omnia quodammodo Deus, & Deus omnia; vt proindè hinc emanet de Deo affirmatiuus diſſerendi modus, qui teſte S. Dionyſio, à poſterioribus incipiens, ad infima & abiectiſſima ſenſim progreditur, vtpotè negatiuo oppoſitus, vt quæ ab infimis ſenſim ad ſuprema progrediatur. Verum cum affirmatio pariter & negatio à finita mente, finita ſint, neque attingere poſſint id quod excellit omne finitū; ideò manet in infinitatis tenebris, omni luce inacceſſibilis; quare ſupra omnem eſt affirmationem & negationem, atque hinc emergit excellentium negationum Theologia, quæ nec aliquid aſſerit, neque aliquid de Deo negat. Theologia negatiua quæ.

CAPVT II.

Quomodo Vnitas, ſeu Monas trina dici poſſit?

POſt Vnitatem ordine numerorum ſequitur Dyas, id eſt, binarius, qui vti eſt Monadis quædam iteratio & reaſſumptio, ita quoque non immeritò Monas ſecunda dici poteſt; primus, iſque ſimpliciſſimus nume-

merus, externum, primum & ſenſibile vnitatis germen monadiſque duplicatio, initium omnis multitudinis, quæ humano ingenio concipi poteſt; qua ſcitè ſanè creaturarum omnium, quarum non eſt numerus, à ſimpliciſſima illa Deitatis monade fœcundiſſimus effluxus notatur, omnis multitudinis primordium; quæ vti malo & imperfectioni obnoxia eſt, ita quoque ab Hieromyſtis pro ſymbolo rerum confuſarum, malorumque initio ſumitur; hoc enim pacto pars Naturæ Angelicæ ab vnitate ſuperna reciſa ſeparataque; omnium malorum iliadem in orbem intulit; de quo vide Dionyſ. de Diuin: nomin: fuſiùs explicantem. Vndè & Philoſophi Materiam primam per Dyadem expreſſerunt: quemadmodum enim Deus per primam vnitatem in ſe ipſo immutabili & indiuiſibili eſſentia ſubſiſtit; ita vnitas ſecunda ſeu iteratio Monadis, & antiquitate & vnitate Deo proxima dicitur, eò quod cunctarum ſenſibilium corporearumque rerum tantùm vna ſit materia, totius oppoſitionis ectypon; cum prima relatio & oppoſitio non niſi in dyade contingat, de quibus in ſequentibus. Eſt itaque Dyas ſecunda à prima monade deciſa vnitas, multitudinis initium, & primus parium numerus, malitiæ tamen nonnullius eam inſimulant philoſophi, eo quod primum ab vnitate receſſum exprimat, quam multitudinis & imperfectionis notam dicunt; cumque diuerſitatis, inæqualitatis, diſſimilitudinis principium & vnitatis diſtinctio caſuſque primus ab vno ſit, non immeritò à veteribus tum Græcis tum Ægyptijs, Hebræiſque diuiſionis in omni diſciplina cen-

Dyadis myſteria.

Dyas eſt primus receſſus à Deo

cenſetur numerus, quo ab Aegyptijs oppoſitarum rerum diſſidium lis & diſcordia, pugnantiumque in natura qualitatum viciſſitudines non immeritò à Perſarum Magis ſub Arimanij & Orimazis allegoria, de qua ſuprà, & ab Aegyptijs ſub Oſiridis & Typhonis mythologia repræſentatæ indicantur, de quibus Tomum II. Oedipi, Claſ. VII. conſule. Sed vt ad propoſitum nobis ſcopum reuertamur, meritò quæri poſſet, quomodò Archetypa illa vnitas, cum vnum quid ſimpliciſſimum, indiuiſibile & immutabile ſit, poſt dyadem trina tamen dicatur?

Trias triniter prima, teſte Boëtio, Dux eſt & Princeps imparium, numerus perfectus, primus, integer, conſummatus, vniuerſus, totus: nam ſicuti Monas eſt ſimplex ſine extremitate, & Dyas extremitas diuidua & patula eſt ſine medij vnitate; ſic trias miro complexu vtramque ſe priorem apprehendit; inueſtit enim circumuallatque Monadem Dyadis ſubſidio, & Dyadis extrema vnitate iungit nectitque; & ſicuti diuiduæ potentiæ inditus actus ſuaptè natura impers, totius conflat impletque ſubſtantiam; ita & in Dyadem progreſſa Monas, illiuſque excepta finibus, triadis complet, perficitque numerum; Vndè non immeritò numerus dicitur Princeps, Diuinæ emanationis ſimulachrum, totius contemplationis & ſapientiæ fundus: & ſi primaria rerum ſubſiſtentia contingit in Monade, ſeu puncto, ſubſiſtentium verò cognitio & apparitio in Dyade ſeu linea; erit ſupremus cognitarum & ſupremarum ſubſtantiarum amor & feſtiua proſecutio

Triadis excellentia.

triadis. Mirum igitur non eſt, veteres Philoſophos tanto ſtudio Triadis incubuiſſe myſterijs.

Ternarij numeri geneſis

Sicuti igitur ex Monade naſcitur Dyas additione vnitatis, ſic additione Monadis ad Dyadem naſcitur Trias, numerus triunus ex vno in vnum reductus: quia ſicuti vnitas principium numerorum, ſic trigonus prima omnium figurarum rectilinearum, naſciturque ex binario & vnitate, & in hieroglyphicis pyramidibus per Δ ſignatur; quod initium ducit à puncto ſeu Monade pyramidis, & per duo quælibet latera in baſim extenditur, qua Δ conſtituitur, ſacra illa & tot Antiquorum ſcriptis celebrata Trias, verum Platonicum triplicis Mundi exemplar & idea, vera illa trutina iuſtitiæ Pythagoricæ ad medium duorum vitiorum vtrimque reducta, numerorum omnium principium, Diuinæ trigonum Naturæ, totius imperfectionis, ac Naturæ mancæ complementum, formarum appetitus in Protheo vigentis vnicum centrum, pyramidis myſticæ fundamentum, fons & origo corporum, quà ad myſticas ſignificationes, & reconditas rerum explicationes nihil vberius. Sicut enim par primus, nempè dualitas, eſt diuiſio, primaque diuerſitas ac caſus, vt diximus, primus ab vno; ſic ternarius primus numerus impar eſt quaſi reditus ad vnum atque principium; & perfectior eſt pari, cùm illum comprehendat, non ab eo comprehendatur: Vndè aptiſſimus numerus eſt iuſtitiæ, ſiquidem in paribus iuſtitia quaſi diſſoluta eſt ſine medio, vt rectè admonet Plato lib. 1. de legibus, nec vllum, quo innitatur, cardinem habet; ſed in ipſo impari, ſu-

Ternarij numeri laus.

Plato.

ſuper ipſum vnum, eſt medium quaſi centrum atque Numen, quo æqua diſtributio, & ad quod quaſi finem regitur. Impar etiam propter medium ſui ipſius vinculum, vt rectè Plotinus dicit, ſuipſius vinculum intra ſe poſſidet, & propter centrum circulare exiſtit, & propter comparationem extremorum ad medium, vniuerſi ordinis principium eſt: In ternario enim principium, medium, & finis eſt; Vndè & τὰ τρία πάντα, & priſci quoque Theologi, vt principium, medium, & finem in Deum referenda deſignarent, tria in ſacrificijs offerebant. Quibus quidem exhibitis, iam ad Vnitatis trinæ explicationem progrediamur. Plotinus. Ternarius numerus perfectiſſimus, quod continet principium, mediũ & finem.

Nulla vnquam Natio fuit, quæ Deum non coleret, & eum Maximum ſimpliciter non crederet. Siſſenij vnitatẽ maximè adorabant. Pythagoras Trinitatem vnã aſſerebat. Quod vt intelligatur, verba Cuſani adducam, queis rem ſcitè ſanè exponit. lib. ſupra citato: *Sciendum eſt*, inquit, *id quod omnẽ alteritatem præcedit, æternum eſſe: alteritas enim idem eſt, quod mutabilitas; ſed omne quod mutabilitatẽ naturaliter præcedit immutabile eſt, & conſequenter æternum. Vnitas ergò natura prior eſt alteritate, & quoniam eam naturaliter præcedit eſt æterna. Porrò omnis inæqualitas eſt ex æquali & excedente, vndè inæqualitas emergit, æqualitate naturà poſterior; quod ita oſtendo. Omnis inæqualitas in æqualitatem reſoluitur, nam æquale inter maius & minus eſt; ſi itaque dempſeris, quod maius eſt, habebis æquale; ſic ſi minus dempſeris à maiori, iterum habebis æquale. Inæqualitas itaque per ſubtractionem ad æqualitatem reducitur; ergò æqualitas naturaliter præcedit inæ-* Vnitas naturà prior eſt alteritate.

quale; Alteritas ergo & inæqualitas natura ſimul ſunt: vbi enim alteritas, ibi & inæqualitas, & è conuerſo; inter duo namque ad minus erit alteritas, illa verò ad vnum illorum duplicitatem facient, quarè erit inæqualitas per exceſſum vnius. Alteritas ergò & inæqualitas ſimul erunt naturà, ſed ex præmiſſis æqualitas naturà præcedit inæqualitatem, quarè & alteritatem; æqualitas ergò erit æterna. Iterum ſi duæ fuerint cauſæ, quarum vna prior ſit altera, erit effectus prioris prior naturà effectu poſterioris. Sed vnitas vel eſt connexio, vel eſt cauſa connexionis, eſt enim Vnitiua omnium: binarius verò, vel diuiſio eſt, vel cauſa diuiſionis, ergò ſicuti vnitas natura prior eſt binario, ita & connexio naturà prior eſt diuiſione; ſed ſicuti alteritas & diuiſio naturà ſimul ſunt ita vnitas & connexio: Cum itaque probatum ſit, id quod alteritatem, diuiſionem, ſeu mutabilitatem præcedit, eſſe æternum, eſt enim id ſimpliciter maximum; nihil verò præcedens alteritatem aliud ſit, quàm vnitas, vnitas autem idem ſit, quod æqualitas & connexio; erit neceſſariò, vnitas, æqualitas, & connexio æterna; non tria æterna, ſed vnum æternum, ſi enim plura eſſent æterna, alteritas ſiue multitudo prius eſſet vnitate, iterum alterum alteri deeſſet, atque adeò nullum illorum eſſet æternum; æternum itaque eſſent & non æternum, quæ omnia abſurda ſunt & impoſſibilia. Manet ergò Vnitatem, æqualitatem & connexionem, vti vnum ſunt, ita & æternum eſſe. Ita Cuſanus.

Alteritas & inæqualitas ſimul ſunt naturà.

Vnitas, æqualitas, & connexio ſicuti habent vnũ eſſe, ita habent æternũ eſſe.

Atque hæc eſt illa trina vnitas, quam Pythagoras adorandam ſtatuit; quamque Ægyptij Hemphta dicebant, & ſub figura ὀφι-κυκλο-πτερομόρφω, id eſt, per globũ ſer-

ſerpentem, alam in vnum hierogramma congeſta, occultè exprimebant; de quo vide Obeliſcum Pamphilium.

Ab vnitate itaque gignitur vnitatis æqualitas negatiue, id eſt carentia inæqualitatis, atque ab his procedit connexio; Deus enim vnicus, vti ipſa rerum entitas eſt, ſeu forma eſſendi, æqualitas verò entium æquitas, in qua neque plus, neque minus ſit, nihil ſuprà, neque infrà; ita generatio vnitatis nihil aliud eſt, quàm vnitatis repetitio; ſi enim bis vel ter, aut deinceps Vnitatem multiplicaueris, iam Vnitas ex ſe aliud procreabit, vt binarium, ternarium, vel alium quemuis numerum, qui creatis conuenit. Vnitas ergò in Diuinis ſemel tantùm repetita gignit Vnitatis æqualitatem, ſiue quod idem eſt, Vnitas gignit Vnitatem, quæ eſt generatio æterna Patris & Filij. Hinc patet, quomodò illud Triſmegiſti intelligendum ſit: *Monas genuit Monadem, & in ſeipſam ſuum reflexit ardorem*. Sicuti igitur generatio Vnitatis ab Vnitate, eſt vna Vnitatis repetitio, ita processio ab vtroque eſt repetitio Vnitatis entitatiuæ, & æquatiuæ, ſiue quod idem eſt, Vnitatis & æqualitatis connexio & vnitio. Rectè itaque ab vnitate & æqualitate vnitatis, id eſt, ab vtroque connexio procedit, neque enim connexio vnius tantùm eſt, ſed ab vnitate in æqualitatem vnitas procedit, & ab vnitatis æqualitate in vnionem. Neque dicitur, connexionem ab vnitate, vel ab vnitatis æqualitate gigni, quoniam neque ab vnitate per repetitionem fit, neque per multiplicationem: & quamuis ab vnitate gignatur vnitatis æqualitas, & connexio procedens ab vtroque, veluti ſi de eodem dicatur,

Triſmegiſti effatum explicatur.

hoc, id, Idem; hoc ipſum quidem quod dicitur id, ad primum refertur; quod verò dicitur idem, relatum connectit & coniungit ad primum. Atque ex tali quantumuis diſſita ſimilitudine Pater dictus eſt Vnitas, Filius Æqualitas, Connexio verò Amor, ſeu Spiritus Sanctus. Atque hæc ſunt, quæ de Triſmegiſti & Pythagoræ trinitatis in Vnitate ſcrutinio Lectori curioſo exhibere volui.

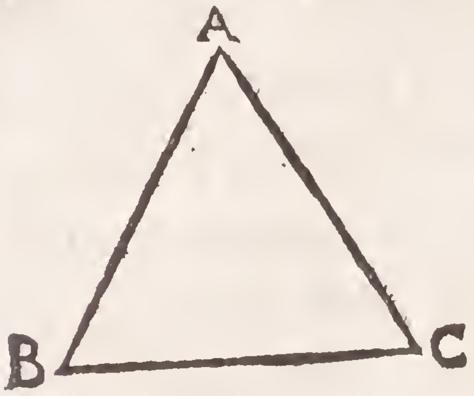
Dyas quomodo alteritatē induat.

Vides itaque, quomodo ex vnitate Dyas profluens alteritatem quandam inducat, verum mundanæ productionis Symbolum, bonorum malorumque nec non viciſſitudinis rerum in Mundi conſtitutione index. Vides quomodò vnum additum vni quomodolibet poſitum, ſemper minimum cauſet ſpatium, interſtitium, ſeu intercapedinem, quam poſitio duarum vnitatum exprimit, idemque in diſcreta quantitate exhibet, quod linea in quantitate continua; ſicut enim ex fluxu puncti concipitur productio lineæ, ita punctum à puncto ſecretum, ſpatium omnium minimum cauſat, quam Dyas vnitas ſecunda refert. Rurſus cum linea ad alteram lineam inclinata, ſectione ſua angulum efficit, quid aliud quàm indeterminatum quoddam ſpacium omnis ſuperficiei expers efficit? cui tamen ſi tertiam lineam addideris, tùm eccè vnitas geometrica triuna exurgit, videlicet triangulum, adeòque ex vnitate in vnitatem fit reditus; Eſt enim hæc vnitas trigona prima vnitas omnium ſuperficierum, omniumque figurarum rectilinearum fons & origo; ſicuti enim vnitas numerica Diuinæ Naturæ, ita prima vnitas hæc

Comparationes Dyadis & Triadis.

geo-

geometrica, Dei triunius vmbratilis quædam imago, typus & exemplar eſt, & in ſequenti triangulo æquilatero

A B C. luculenter apparet, in quo vnitas trianguli Diuinæ eſſentiæ vnitatem notat, laterum verò angulorumque ab vnitate diſtinctorum æqualitas, trium Diuinarum hypoſtaſium in natura & eſſentia æqualium vnitatem haud incongruè denotat. Sicuti ergò ἀδύνατον eſt, vt aut latere, aut angulo ab iſopleuro ſublato eſſentia trianguli maneat, ita in Diuinis vna *hypoſtaſis* ſine altera eſſe non poteſt, quin totum deſtruatur; neque enim Pater ſine Filio, neque Filius ſine Patre, nec vterque ſine Spiritu Sancto eſſe aut concipi poteſt. Si enim ex trigono ſiue angulum, ſiue latus ſuſtuleris, iam non triangulum vni-trinum nec tri-unum erit, ſed in dyadem totius imperfectionis indeterminatum Chaos degenerabit. Iterum, ſi per impoſſibile vna hypoſtaſis tolleretur ab altera, maxima in tri-uno Diuinitatis triangulo foret confuſio. Patet itaque, quod ſuprà docuimus, tri-unum triangulum ſiue iſopleuron vmbratile eſſe SS. Triadis Symbolum, in quo Deus Pater vnitatem, Filius æqualitatem, Spiritus Sanctus vtriuſque per amorem connexionem notat, quod nec Triſmegiſtum latuit, dum neſcio quo afflatu agitatus dixit: *Monas Monadem genuit, & in ſeipſam ſuum reflexit ardorem*. Vbi per Monadem aptè Patrem, per genitam Monadem Filium, & per reflexionem ardoris Spiritum Sanctum, qui amor & ignis dicitur, in-

SS. Trinitas cum △ æquilatero comparatur.

innuit. Sit Monas prima latus A B, altera Monas B C. erit latus A C connexio Monas ex C in A. reflexa, quo trigonum Diuinitatis tri-unum Numen aptè exprimitur, vti in antepoſita figura patet. Quemadmodum verò vnitas extra ſe in multitudinem diffuſa, rerum omnium productioniſque Mundanæ ab vnitate ſuperna profluentis diuerſiſſimarum rerum differentiam, ita Monas geometrica triangularis, rerum in Mundo creatarum innumerabilem multitudinem & varietatem denotat; Eſt enim vti vnitas principium omnium numerorum, id eſt, multitudinis; ita & triangulum prima ſuperficies omnium figurarum rectilinearum, quæ mente humana concipi poſſunt, radix & origo, & ſicuti in vnitatem omnes numeri, ita in triangulum omnes figuræ rectilineæ, id eſt, omnis rerum creatarum multitudo, in trigonum illud Archetypon reſoluit. Vndè Plato ſcitè ſanè ad hoc alluſiſſe videtur, dum *Mundum hunc ſenſibilem ex Trigono Archetypo profluxiſſe aſſeruit*, quo & cunctæ res veluti Diuinitatis quodam ſignaculo impreſſæ videntur, atque adeò vel ipſa natura per manifeſtiſſima rebus omnibus impreſſa ſignacula, tanti nos myſterij participes eſſe voluerit: Nam ſi vniuerſam Naturam perfectam credimus, certè & eandem vel ex luculentiſſimis indicijs trinam eſſe, fateri cogemur: Cum enim omnis Creatura ſit tri-unius Conditoris opus Diuino fulgore coruſcum; Certè vt in ſe Diuinæ perfectionis & Sacræ Triadis in ſe impreſſa veſtigia demonſtret, neceſſe eſt; ſunt enim cunctæ res, quæ ſenſibus obijciuntur, veluti ſpecula quædam, quæ Diuinitatis tri-unæ imagines

Vnitas geometrica quid notet.

ad

ad nos reuerberant voces quædam reflexæ, quæ ad inſtar Echo Conditoris tri-unius gloriam occulto quodam præſagio nobis concinunt. Verùm nè in re paſſim nota hæreamus, hìc Abacum Trinitatis rerum omnium apponemus.

SS. Trias omnibus rebus impreſſa.

Trinitas in Deo Archetipa.	Pater.	Filius.	Spiritus Sanctus.
In Anima.	Intellectus.	Memoria.	Voluntas.
In gradibus animæ.	Vegetatiua.	Senſitiua.	Rationalis.
In Intellectibus.	Diuinus.	Angelicus.	Humanus.
In Sapientia.	Diuina.	Angelica.	Humana.
In Intellectualibus.	Mens.	Intellectus.	Ratio.
In Ratiocinio.	Maior extremitas. Maior proſitio.	Minor.	Concluſio.
In Eruditione.	Conceptus.	Vox.	Scriptura.
In Mundo.	Intellectualis.	Cœleſtis.	Elementaris.

In Sole.	Lux.	Radius.	Calor.
In Luna.	Coniunctio.	Medium.	Oppoſitio.
In Circulo.	Centrum.	Diameter.	Circumfe-rentia.
In Magnitu-dine.	Longitudo. Linea.	Latitudo. Superficies.	Profunditas. Corpus.
In numeris.	Linearis.	Planus.	Solidus.
In hominum poſitione.	Iacere.	Stare & am-bulare.	Sedere.
In plantis.	Arbor.	Frutex.	Herba.
In nube.	Pluuia.	Nix.	Grando.
In arbore.	Folium. radix.	Flos. truncus.	Fructus. Rami.

Atque hæc ſunt, quæ de Triade rebus impreſſa paucis dicenda duxi; adeò vulgato prouerbio verum ſit, numero Deus impare gaudet, & omne trinum perfectum. Cum itaque omnia tam viſibilia, quàm inuiſibilia arcanæ illius & ſupra excelſæ vnitatis veſtigia & ſigna ſint triade notata, certè omnem creatam triadem ab æterna & increata Trinitate, tanquam ideatum ab idea profluxiſſe, credere congruum eſt, quamuis creatam inter & increatam Triadem infinita quædam differentia inter-

tercedat; vti enim creata inæqualitatem, diuiſionem; prioritatem poſterioritatemque connexam habent, ita in Diuinis ſummam æqualitatem, ſummam connexionem, identitatem & æternitatem exhibent, ita vt in Diuinis nil temporaneum, inæquale, diſiunctum & ſeparatum, nil prius aut poſterius, ſed omnia æqualia, infinita & æterna eſſe cenſeri debeant; ita vt Monas cum Monade trigona, trigonus cum circulo, circulus cum circumferentia & centro, maximum cum minimo prorsùs coincidant, vti ſuprà quoque innuimus, & in Arte noſtra Analogica fusè docebimus. Hæc itaque de vnitate triadica dicta ſufficiant, quare iam ad tetradis ſiue quaternarij myſterium exponendum nos accingamus.

Differentia Trinitatis creatæ & increatæ.

CAPVT III.

De Myſterijs Tetradis, ſeu Quaternarij.

SIcuti in præcedentibus punctum Monade deſcripſimus, lineæ verò interuallum diuidua Dyade diſtendimus, ſuperficiei autem latitudini Triadem indidimus; ita nunc ſupereſt, vt in corporea plenitudine, & ſolidi profunditate quaternarius requieſcat, diſtendatque & emetiatur potiſſimum corporis interuallum. Nam vt ſuprà dictum eſt, quaternarius primus eſt corporeus ſolidusque numerus, producitque vel pyramidem trilateram, vel cubum. Vtraque figura diuerſis modis producitur. Prior ſic: Puncta quatuor, ſiue

Numerus quaternarius vel conficit pyramidem trilateram, vel Cubum.

quatuor vnitates in præcedentibus indicatæ, angulorum ipſius capita finiunt; Lineæ ſex dirimunt ac diſpertiuntur; quatuor ſuperficies eandem operiunt & contegunt; deindè ſub ipſis terminis abditum, oculiſque imperuium corpus exiſtit ex quaternario. Quod ſi quaternarium ſub hiſce terminis 1. 2. 3. 4. expanſum collegeris, habebis 10, ſecundam Monadem, & Angelici Mundi radium; denarium ſi quadres, mox occurret 100, tertia Monas, animaſtici Chori exordium; ſi denique ſecundam Monadem in tertiam, id eſt, 10. in 100. duxeris, exurget cubus ſiue ſolidum corpus, omnium, quæ viſui patent, ſenſibilium rerum reconditorium. Hinc quatuor elementorum ſimplicia corpora, quæ quadruplex generum ordo, Subſtantia, quantitas, qualitas, locus comitantur: Subſtantiæ competit generatio & corruptio: quantitati augmentatio & diminutio; qualitati motus alterationum contrarijs inſiſtentium; loco denique latio congruit. Quibus quadruplex rerum ordo, ſubſiſtentium inanimatorum, viuentium, ſenſibilium & rationalium fulcitur & conſeruatur. Atque hæc eſt Pythagorica illa tetractys, conuerſos rerum ordines continens, de qua cùm fusè in Muſurgia noſtra vniuerſali egerimus, illuc Lectorem remittimus.

Quaternarius eſt in potentia denarius.

Fœtus quaternarij multiplex.

Tetractys igitur reperitur in omnibus rebus. Chaos eſt diuiſum in quatuor Elementa: Cœlum in quatuor partes ſeu angulos; Aer in quatuor ventos; Zodiacus in quatuor triplicitates; ſub Cœlo quatuor temporum qualitates; ſub qualitatibus quatuor Elemen-

Tetractys reperitur in omnibus rebus.

menta; ſub Elementis ſubſtantia, quantitas, qualitas, motus; ſub ſubſtantia corporea, Entitatiuum, Vegetabile, Senſitiuum & Intellectiuum; quantitas in punctum, longitudinem, latitudinem & profunditatem; qualitas in quatuor, ſiccum, frigidum, humidum, calidum; Motus in aſcendentem, deſcendentem, rectum, circularem? Terra in quatuor ſpacia diuiditur. Præterea non malè Tetractys dicitur continere res omnes, cum quaternarius, vti alibi oſtendimus, vt potè in potentia denarius, numerorum omnium perfectiſſimus & abſolutiſſimus, ſit rerum omnium idea, vltra quem nullus alius numerus reperitur, vt in Obeliſco Pamphilio oſtenſum eſt lib.2.cap.10. Hunc quoque Cabalici Hebræorum reducebant ad decem Sephiroth, quæ ſunt diuina attributa & menſuræ, queis Deum, Diuinam prouidentiam, & immenſitatem rerum deſcribere ſolebant. Quæ vt omnia clarius pateant.

Cabaliſtæ ad 10. omnia reuocant.

Quadruplicem vnitatem hoc loco exponendam duximus; prima eſt ſimpliciſſima ſiue Μοναδικὴ, Monadica; altera δεκαδικὴ, Decadica ſeu denaria; tertia ἑκατοντάδικὴ, hecatontadica ſeu centenaria; quarta χιλιαδικὴ, chiliatica ſeu millenaria. Prima intuetur ſimpliciſſimam & indiuiſam vnitatem, ſcilicet 1; ſecunda denariam vnitatem, quæ & ſequentium radix dicitur, & 10 ſunt; tertia centenariam vnitatem contemplatur, & eſt præcedentis vnitatis denariæ quadratura, videlicet 100; quarta 1000, id eſt, millenariam reſpicit vnitatem, & eſt præcedentis denariæ vnitatis cubus. Quæ quatuor Monades vti fluxum puncti in lineam,

Quadruplex vnitas explicatur.

Declaratur natura ſingularum vnitatum.

li-

lineæ in ſuperficiem, ſuperficiei in corpus pulchrè explicant; ſic prima centralis monas, ſecunda ſuperficialis, tertia quadrata, quarta ſolida rectè denominari poteſt. Atque hac ratione ſtatutis duobus extremis, vnitate, & millenario, cœteros omnes numeros per acceſſum & receſſum ab illis definiebant Pythagoræi, eſtque varia illa & myſterioſa Τετρακτύς Pythagoræ. Verùm inter duo hæc, duo ſtatuebant media, nempè 10. & 100: & denarium quidem radicem, centenarium quadratum, millenarium verò cubum appellabant. Vnitas ſine diuiſione eſt, & vt punctum; denarius millenarij radix cum ſimplici diuiſione; eſt enim pariter impar, & vt linea: centenarius cum duplici diuiſione, & vt ſuperficies; diuiditur enim in 50 & 50, deindè 50 in 25 & 25: millenarius verò cum trina diuiſione, & vt corpus; diuiditur enim 1000 primò in 500 & 500; deindè 500 in 250 & 250. Rursùs 250 in 125 & 125, inibique ceſſat diuiſio. Sicuti igitur monas omnis diuiſionis expers, ſic 10 vnam diuiſionem tantum admittens, aptè Intelligentijs applicatur, 100 binà diuiſione animam; 1000 verò trinà diuiſione aptè corporeum Mundum oſtendit. Sed explicemus ſingula.

Tetractys Pythagorica

In Monadica vnitate contemplamur ſimpliciſſimam Mentem omnium productricem Diuinam eſſentiam; in ſecunda radicali vnitate Angelicam Intelligentiam; in quadrata animam: in cubica denique corpus intuemur; ita vt hiſce quaternis vnitatibus diſtinctis, diſtinctas in ſingulis proprietatum rationes comperiamus. Nam in Deo omnia Deus, in Intelligentia omnia intelle-

Monadica vnitas Diuinam eſſentiã notat.

lectus, in anima omnia anima, in corpore omnia corpus eſt; quod aliud non eſt, quàm Mentem omnia complecti vel diuinè, vel intellectualiter, vel animaliter, vel corporaliter; Diuinè quidem, prout res eſt veritas; intellectualiter, hoc eſt, vt res non eſt veritas, ſed verè; animaliter, hoc eſt, vt res eſt veriſimiliter; corporaliter denique, hoc eſt, vt veriſimilitudinem exit, & confuſionem ſubintrat. Prima vnitas veluti exemplar omnium, omnem præcedens multitudinem, & conſequenter omnem alteritatem, oppoſitionem, inæqualitatem, diuiſionem; & tametſi huiuſmodi vnitas nec binarius, nec ternarius, nec quaternarius ſit, omnia tamen ea eſt, quæ ſunt binarius, ternarius, quaternarius, &c. Si ſpecies rerum vt numeri diſtinguantur, ipſa abſoluta vnitas nullius quidem ſpeciei eſt, nullius nominis, nullius figuræ eſt, ſed omnia in omnibus eſt; eſt enim hæc vnitas omnis multitudinis generum, ſpecierum, ſubſtantiarum, accidentium, vniuerſarumque creaturarum, menſura vna omnium menſurarum, æqualitas vna omnium æqualium & inæqualium; connexio omnium vnitorum & ſegregatorum, quemadmodum vnitas omnem tam parem, quàm imparem numerum ſimplicitate ſua complicat, explicat, atque connectit, vnitas infinita potentia, vnitas ineffabilis, à qua ſi cuncta ſeparaueris, ſi aliud nunquam aut fuiſſe, aut eſſe, aut fieri poſſe intelligas; ſi multitudinem omnem abijcias, & ipſam ſimpliciſſimam vnitatem tantùm ſubintraueris, ita vt eam non potiùs ſimplicem quàm non ſimplicem, non potiùs vnam quàm non vnam comprobaueris, arcana omnia my-

Primę Vnitatis prærogatiua.

myſteria te penetraſſe noris. Videbis enim vitam eius minimè corruptibilem in ſua vnitate abſoluta, in qua eſt omnia, huius autem abſolutæ vnitatis præciſiſſima eſt certitudo; ita vt mens omnia in ipſa & per ipſam agat; neque quæſtio eſſe poteſt, quæ eam non præſupponat; eſt enim entitas omnium entium, quidditas omnium quidditatum, cauſarum omnium cauſa, finis omnium. Vidimus Omnipotentis Vnitatis miracula, iam ad cæteras vnitates progrediamur.

Secundæ Vnitatis denariæ vis & natura.

Secunda vnitas decadica reſpicit Intelligentiam Angelicam, quæ cùm ab infinita illa vnitate primò recedat, neceſſariò intellectualis compoſitionis miſcellam intrare cogitur. Eſt autem compoſitio ab vno & altero, id eſt, ex oppoſitis, quæ non præueniunt eam, ſed ſimul cum ipſa oriuntur, copulanturque in eius ſimplicitate radicali oppoſita ipſa indiuiſè & irreſolubiliter; denaria enim vnitas ſine radice eſt; nàm eam præter primam nulla præcedit vnitas, cuius multiplicatione exurgat, cum ea ſola primò ortum capiat. Et tametſi à prima vnitate quoad eſſentiam infinitis diſtet interuallis, ſimpliciſſima tamen Diuini operis ratio eſt, exemplarium Diuinorum primus promus condus. Creatrix enim vnitas in actum ſe exerens, primò produxit dyadem, quæ eſt monas decadica, ſiue Mundus intellectualis, abſoluta Dei imago, & immediatum exemplar, denarij numeri, quem refert, vltimum complementum.

Tertiæ Vnitatis centenariæ vis & natura.

Tertia vnitas centenaria animaſtica numerus Intelligentiæ eſt, quam quadratè explicat, Intelligentia-

num

numerus eſt vnitatis abſolutæ, ſiue primæ monadis; Vnitas enim Intelligentiæ numeratur in anima, dum multipliciter contrahitur. Deus lumen eſt Intelligentiæ, quia eius vnitas; Intelligentia verò animæ lumen, quia eius vnitas, & corporalis forma vnitatis, animæ numerus exiſtit. Animæ vnitatem non in ſe, ſed in eius corporea inueſtigatione ſenſibiliter intuemur; pari pacto intelligentiam non in ſe, ſed in anima, nec primam, ſimpliciſſimam abſolutiſſimamque vnitatem, vti in ſe eſt, ſed in ipſa intuemur intelligentiam, vt in numero & ſignaculo. Ratio itaque non vt cubici corporis radix, ſed vt medium, per quod intellectualis radix in corpus deſcendit, conſideranda eſt; eſt enim inſtrumentum intellectus, atque ita principium ſeu radix inſtrumentalis rerum corporearum. Centenaria monas animam figurat, millenaria corpus; exurgit autem mille ex ductu denarij in centenarium, hoc eſt, ex multiplicatione intelligentiæ per animam. Omnis enim numerus denario perficitur, ſimpliciſſimæ vnitatis numerus ſimpliciſſimo numero in denarium pergit. Quæ igitur in prima vnitate ſunt ipſa vnitas ſimpliciſſima, in eius explicatione numerali reperiuntur diuiſa, atque differenter alia. Ita quidem intelligentiæ, quæ ſunt numerus ſimpliciſſimæ & abſolutæ vnionis, intellectualiter quidem numeri naturam in ordine ad primum participant, id eſt intellectualis differentia, oppoſitio, & alteritas, ſimiliaque, quæ numero conueniunt, ſunt ipſa vnitas abſoluta. Quadrata verò alteritas & oppoſitio, ſunt in ratione ipſa vnitas intelle-

Centenaria monas & millenaria.

ctualis. Cubicæ demùm oppoſitiones & alteritates ſenſibiles & corporeæ vnitas ſunt in ratione.

Quartæ Vnitatis millenariæ vis & natura.

Quarta denique vnitas millenaria, vltima & ſenſibilis vnionum eſt explicatio. Sicuti autem millenarius ex multis compoſitus, ita & hæc vnitas. Prima vnitas itaque ſe habet per modum puncti; ſecunda per modum lineæ; tertia per modum ſuperficiei; quarta per modum corporis ſeu cubi. Vnitas puncti ſimpliciſſimi, eſt omne id, quod in lineari, ſuperficiali, & corporea vnitate; & ſuperficialis vnitas omne id, quod eſt in corporea vnitate, explicat. Et tres quidem priores vnitates non ſenſibiles & diſcretiuæ, niſi per mentem ipſam, quæ ſola punctum, lineam & ſuperficiem ſeorſim conſiderat; ſenſus verò corporeum tantùm attingit. Si quis igitur per ſenſibilia, mentalia niteretur menſurare, idem faceret, quod is, qui ſolido corpore aut punctum, aut lineam, aut ſuperficiem menſurare attentaret, atque imprudenter, nè dicam ſtolidè ageret. Omne igitur ſenſibile ad rationem eleuandum eſt, aut ad intelligentiam, ſiue ad abſolutam vnitatem. quod ſi hoc pacto ab omni ſenſibili, rationali aut intellectuali multitudine vnitatẽ abſolutam, ad ſimplicitatem infinitam redegerimus, non eſt ampliùs quicquam de eo affirmabile; neque enim tunc potiùs eſt lapis, quàm non lapis, ſed eſt omnia, vnitas videlicet ſimpliciſſima, Deus benedictus in ſæcula. Vndè ſicuti abſoluta vnitas lapidis illius ſenſibilis & rationalis eſt Deus exemplariter, ſic eius intellectualis vnitas eſt intelligentia. Vides etiam ex his vnitatibus, quomodò ſenſus redit in rationem, ratio in

in-

intelligentiam; intelligentia in Deum, vbi eſt initium & conſumatio in perfecta circulatione.

CAPVT IV.

De Quinario, Senario, Septenario, &c. vſque ad Denarium incluſiuè.

PRimò. Quinarius ex vnitate additâ quaternario reſultat, eſtque omnis materialis ſublunariſque ſubſtantiæ ex quinis plerumque partibus conſtitutæ ſymbolum; nam ex quadripartita materiæ elementaris compoſitione, & vnico actu ſubſtantiali, omnis ſenſibilis ſubſtantia & natura conſurgit. Tota item vniuerſa corporum moles, ſiue id totum quod ſenſibile eſt, quinque corpora continet, quatuor elementa & Cœlum, ſiue quintam, vti Peripatetici volunt, eſſentiam. Secundò. Quinarius numerus vti orbicularium numerorum primus eſt, ita eorundem lationes vnicè metitur; quicquid enim in orbem conuertitur, quinto demùm loco ac puncto in ſeipſum redit, eique, quo digreſſus eſt, copulatur initio; hoc pacto Sol ab Oriente digreſſus, quinto loco in Orientis partem redit, & conſequenter ſenſibilium (cuiuſmodi ſunt, materies, actus eſſendi, actus vitalis, actus ſenſitiuus, actus rationalis) ſymbolum eſt.

Rurſùs Ægyptios primò per quinarium numerum quinque viuentium genera indigitaſſe, Author eſt Plutarchus, qui triformi Numini primum locum conce- Quinarij numeri myſteria. Plutarchus.

dit, ſecundum Genijs, tertium Heroibus, quartum hominibus, quintum brutis. Plato in Epinomide ait, quinarium proprium eſſe Symbolum quinque locorum animalium capacium; Summus eſt empyreus, ſecundus æthereus, tertius aëreus, quartus aqueus, quintus terreus. In primo dicit, contineri ignea animalia, in ſecundo ætherea, in tertio aërea, in quarto aquea, in quinto terreſtria; quibus totidem habitatores Mundi reſpondent, homines, quadrupedia, reptilia, natantia & volatilia: quæ omnia hieroglyphicè exhibebant per polymorphum Numen ſedi quadratæ inſidens, cui in limbo quinque anſatæ cruces inſertæ ſpectabantur. Præterea per quinarium quinque tum animæ cognitiones, tum eiuſdem obiecta exprimebant: quibus totidem exteriores ſenſus annectuntur, viſus, auditus, guſtus, olfactus, tactus; hiſque totidem corporis membra ſeu organa reſpondent.

Plato.

Mirum igitur non eſt, Pythagoræos tantum virtutis tribuiſſe Quinario, vt eius ope compoſitionem animæ deprehenderint: ſicuti enim quinarius eſt dimidium denarij, ita anima omnium recenſitarum claſſium medium eſt.

Ar[illegible]rum quod in quinario numero.

Ex quibus apertè patet, quomodò anima partim ex natura indiuidua & immutabili, partim ex diuidua & mutabili corporea participans, medium quadantenus locum teneat. Præterea Quinarius ex obſeruatione Pythagoræorum, circularis ſeu ſphæricus numerus dicitur, naturamque deſignat, quæ ſicuti ſui multiplicatione ſemper in ſe redit, ita & quinarius; ſiquidem

Quinarius eſt numerus circularis.

dem cœteri numeri in ſe ſe multiplicati incremento facto in alios & alios deſinunt, ſoli quinarius & ſenarius in ſe ducti, vti in prima parte Tomi ſecundi in Cabala Hebræorum oſtenſum fuit, ſe ipſos ſemper oſtendunt, reſpiciunt, obſeruant. Auge enim quinarium ſe ipſo, ſiue duc in ſe ipſum, & habebis 25, quadratum, cuius latus 5. Ducatur rurſùs 5 in ſuum quadratum 25. & conficies cubum 125. cuius latus pariter 5. Porrò ducatur denuò 5 in cubum 125, & prodibit 625, & ſic de cæteris; quod & de ſenario intelligendum eſt, vt patet:

Quinarius & Senarius numerus ſemper ſeipſos reſpiciunt.

Circulatio Quinarij.	*Circulatio Senarij.*
5	6
25	36
125	216
625	1296
3125	7776
15625	46656
78125	279936

Vides igitur multiplicationem quinarij & ſenarij, etiam in infinitum peractam, ſemper radices, à quibus producti ſunt, reddituram; vndè meritò in tota numerorum œconomia principatum tenet; reuolutionis proindè animæ abſolutum ſymbolum, quo illa per vniuerſos entium ordines agitata, tandem ſingulis expenſis, per actum reflexum ſibi reſtituitur; in hoc prorsùs circulo æqualis, cuius omnis finis eſt principium, & omne vltimum eſt primum, hoc eſt, ſemper idem.

Quinarij prærogatiua.

2. Se-

2. Senarius ex duplicata dyade reſultat, eſtque in ſacra Geneſi hexameron ſymbolum.

Senarius perfectorū numerorum Coryphæus

Sicuti Quinarius extimam ſenſuum cognitionem diſcernit atque numerat, ita & ſenarius omnem materialem cognitionem diſpertiendam numerandamque aſſumit, perfectorum numerorum Coryphæus, ex dyade in triadem ducta, conſtitutus. Et quemadmodum quinarius deſignat reuolutionem animæ, vti Plato dicit, Mundi per quinque ſenſibilium rerum ordines ſibi tandem in puncto, à quo profluxit, reſtitutæ; ſic ſenarius notat reuolutionem quatuor vnitatum in vnitatem abſolutam; progreſſio enim in ſe ipſam circulariter rediens, ſenario numeratur. Vnitas igitur abſoluta cum abſoluta coincidit infinitate, intellectualis cum intellectuali, rationalis cum rationali, & vnitas ſenſibilis cum ſenſibili finitate. Omnis vnitas imparticipabilis, indiuiſibilis atque incorruptibilis eſt, vndè conſequenter vnitas non eſt abſoluta, niſi in intellectuali alteritate participabilis; nec intellectualis, niſi in rationali alteritate; neque rationalis, niſi cum ipſa ſenſibili. Non attingitur itaque Deus, qui eſt abſoluta vnitas, niſi intellectualiter; neque intelligentia attingitur, niſi rationaliter; nec ratio, niſi ſenſibiliter. Deſcendit itaque vnitas abſoluta in intellectualem infinitatem, intellectualis in rationalem, ac rationalis in ſenſibilem; vnitas verò ſenſibilis retroacta aſcendit in rationalem, rationalis in intellectualem, intellectualis denique in ſupramundanam infinitamque vnitatem: quæ per ſenarium aptè indicantur; principium enim fluentis vnitatis,

Numerus Senarius repręſentat reuolutionem quatuor vnitatum in vnitatem abſolutam.

tis,

tis, & finis reſluentis, coincidunt in abſoluta vnitate, coincidunt quoque finis fluentis, & principium refluentis vnitatis in ſenſibili, duplicanturque media, ita vt quatuor termini fluxus & refluxus cum binis medijs exactè ſenarium conſtituant. Sed rem in figura demonſtremus.

Sit A vnitas abſoluta, intellectualis B, rationalis C, ſenſibilis D, in qua deſinit fluxus vnitatis, & incipit refluxus vnitatis ſenſibilis, aſcendendo ex D ſenſibili in E rationalem, & ex E in F, intellectualem, & tandem in vnitatem abſolutam, fitque vt ſicuti ſex diametrales chordæ circumferentiæ ſubtenſæ, circuli ambitum perfectè menſurant & complent, haud ſecus ſenario in aſcenſu deſcenſuque vnitati circumuolutæ principium nectit finis. Ex quo patet, non eſſe aliud lucem deſcendere, quàm tenebras aſcendere; neque enim aliud eſt, Deum in Mundo eſſe, quàm Mundum in Deo; nec aliud, actum in potentiam progredi, quàm potentiam ad actum; neque aliud eſt tenebras in lucem ſe erigere, quam lucem in tenebras deſcendere; neque denique aliud eſt, potentiam materiæ ad actum formæ progredi, quàm formam actualem in potentialem deſcendere materiam.

Deus omnia in omnibus eſt ſuo modo.

Vides igitur quomodò menſura perpetuitatis ſenario

xio

rio adſcripta exiſtat, & quomodò vniuerſaliſſimum in ſpecialiſſimum, & ſpecialiſſimum in vniuerſaliſſimum redeat. Vndè mirum non eſt Aegyptios hunc numerum tantà veneratione habuiſſe, vt eo ſolium ſupremi Numinis polymorphi, quemadmodum in Tabulæ Bembinæ explicatione patet, inſignierint: quæ omnia ad dictarum rerum theorias reſpiciunt.

Ægyptij ſenario numero ſolium Dei decorabant.

Septenarius eſt monadis dimiurgæ per hexameron in vnitatem quietis ſeu Sabbathi reuolutio: primò enim Deus poſt Cœli ac Terræ productionem fecit lucem die primo; ſecundo fecit firmamentum in medio aquarum; Tertio produxit vegetabilem naturam; quarto Luminaria, Solem, Lunam & ſtellas; quinto ſenſitiuam naturam; ſexto hominem creauit; ſeptimo, ab omni opere quod patrarat, requieuit, quod ſeptenario numero ſcitè exprimitur.

Septenarius numerus arcana continet myſteria

Vndè Septenarius ſacratiſſimus in Oraculis numerus, & myſteriorum pleniſſimus, tam ſacrum auguſtumque decus obtinet, vt inter eos numeros, qui in denario includuntur, ſingularem eximiamque prę cæteris rationem habeat. Nam eorum alij procreant, non procreantur; alij procreantur, non procreant; alij vtrumque faciunt; ſolus ſeptenarius nec procreat vllum eorum, nec à quoquam procreatur. Vnitas enim vti principium omnis numeri, ita gignit omnes ſequentes, ipſa à nullo genita, Sic 2.3.4. gignunt 4.6.9.10. non tamen gignuntur; 4. verò, 6. 8. 9. 10. non gignunt ſed gignuntur, Septenarius verò non gignit, nec gignitur, cùm non habeat infra ſe numerum, à quo gignatur, neque intra denarium

Septenarius intra denarium neque gignit, neq; gignitur.

rium vllus ſit, quem gignat. Hinc appoſitè à veteribus Pythagoræis Symbolum fuit Ducis & Rectoris omnium, vt qui cum immobilis ſit, nec gigni, nec gignere perhibeatur; quæ Plutarchus his verbis deſcribit: *Eſt Dux & Princeps rerum omnium Deus, ſemper vnus, ſtabilis, motu carens, ipſe ſui ſimilis, aliorum diſsimilis, ſeptuplo entium choro ſtipatus.* Eam ob cauſam Pythagorici hunc numerum Mineruæ ex Iouis capite genitæ, ſemper Virgini, ſine matre natæ, Symbolum poſuerunt. Hunc Ægyptij præ cæteris in ſumma ſemper veneratione habuerunt, rerum omnium ſigillum ſtatuentes: hic enim in vniuerſo ſeptem entium genera denotat, in ſuperiori Mundo ſeptenos Principes Spiritus; in Zodiaco firmamenti ſeptem configurationes ſeu aſpectus Signorum ad inuicem, in planetario Cœlo ſeptem Errones, in Elementari totidem metallorum genera, in Microcoſmo totidem principalia membra, in Luna ſeptenas phaſes, & quatuor ſeptenorum, id eſt, 28 dierum periodum; in incremento hominis ſeptem ætates; in fœtus perfectione ſeptem tempora; atque innumera alia quæ menſuræ ſeptenariæ ſubſtant.

Septenarius in honore apud Ægyptios.

Vniuerſum ſeptenario numero ſignatum eſt.

Cùm itaque Aegyptij totum rerum vniuerſum hoc ſeptenario numero ſignatum viderent, fieri non poſſe exiſtimarunt, quin aliquod inſigne & reconditum ſub eo myſterium latitaret. Hinc varijs modis eum hieroglyphicè exhibebant; Septenarium Cœleſtem ſic, III ⊗; & ſeptenarium ſublunarem ſic, III Ψ. Cœleſtem per tres lineas & circulum quadripartitum; ſublunarem per tres lineas & Crucem III ✠; quà occultè

denotabant ſeptenariam ſeu vniuerſalem ſupremi Numinis virtutem tum exeri, cùm ex triade in tetradem, & primò in cœleſtem, deindè in ſublunarem mouetur, & reuolutione factâ ſibi reſtituitur. Quod myſterium pulchrè nobis per hieroglyphicos characteres in limbo ſolij Oſiridis ſupramundani inciſos exhibetur, vbi ſeptem circuli quadripartiti, & totidem Cruces ordine

Ægyptij quo modo Septenarium exprimerent.

ponuntur, quos circulos, & Cruces ſingulas præcedunt tres lineolæ, ſeptem Mundorum ſeptemplici claſſiũ ordine diſtinctorum Symbolum. Ita vt primus Mundus exhibitus ſit per III & ⊗. Circulum quadrifidum, quæ qua tuor partes Mundi adiunctis tribus lineis præfixis, faciu nt ſeptem hebdades rerum iſtius Mundi; & ſic ordine ſequenti ſingulis Mundis quadrifidis tres lineas addidere, vt rerum claſſes, quibus dicti Mundi conſtabant, arcanè indicarentur. Idem expreſſerunt per Crucem ✠ cum adiuncto ternario linearum, videlicet diffuſionem per Mundum elementarem. Sed myſterium aperiamus. Mundum primum Archetypum vocabant *Hemphta*, ſiue *Oſirin* ſupramundanum, primam rerum vnitatem triformem. Secundus Mundus eſt Angelicus, ſeptem claſſibus iuxta Aegyptiorum dogma diſtinctus, in quem ſeſe ſupramundani Oſiridis vis exerit. Tertius Mundus eſt materialis, ex ſeptem orbitis planetarijs conſtitutus. Quartus Mundus eſt inanimatorum corporum, ſeptem metallorum ſpeciebus diſtinctus. Quintus Mundus vegetabilis, in ſeptem pariter claſſes viuentium diſtributus. Sextus Mundus eſt Senſitiuæ naturæ, in ſeptem ſimiliter claſſes diſpoſitus.

tus. Septimus Mundus eſt Microcoſmus homo,in ſeptem ſtatus diuiſus: poſt quem in ſe ipſum redit supremũ Numen. Atque hi ſunt ſeptem ſeptemplici graduum, ſeu claſſium genere diſtributi, quos hieroglyphicum Schema indicat.

Vides igitur, quomodò ex Monade illa ſuprema & Archetypa, veluti ex centro euoluta, primò intellectualis Mundus ſeptem principalium Geniorum regimine munitus prodierit; quomodò illa deindè euoluta & veluti in circulum acta,materialem Mundum, Cæleſtem, ſeptem Planetarum choro decoratum produxerit; poſteà Mundum inanimatorum, Terram inquam,ſeptemplici metallorum genere fœtam produxerit; & in eo deindè vegetabilis naturæ Mundum ſeptem plantarum Claſſibus diſtinctum fundauerit; poſteà ad ſenſitiuæ naturæ ſeptem animalium ordinibus diſtributum proceſſerit; tandem hominem Microcoſmum omnium complementũ condiderit,& ſic in Monadis & infiniti centri abyſſum ſe recipiens, ab vniuerſo opere, quod patrârat, quieuerit. Vides Aegyptios tam aptè hos ſeptem Mundos expreſſiſſe, vt ad hexameron opus à Moſe deſcriptum reſpexiſſe videantur. Verùm cum hæc omnia fuſiùs in Tabulæ Bembinæ expoſitione tradiderimus, hîc ea tantum indicaſſe ſufficiat. Proceſſus Monadis ſupremæ.

Octonarius ex duplicato quaternario exurgit, ſenſibiliumque cuborum primatum gerit, primus poſt Monadem cubus; ſiquidem monas cum ſit intellectualis numerorum abyſſus, omniſque multitudinis principium,omnem ſibi inter regulares numeros dominatum Octonarij myſteria.

vendicat. Eſt enim monas primus trigonus, quadratus primus, primus pentagonus, prima pyramis, cubus denique primus, & vti nullo ſe viſibili contexit amictu, ita quoque primus cubus eſt ſine angulis, ſine lateribus, quia monas tota eſt angulus, tota latus, tota cubus; adeò vt quæ in imperti monade ſine ſpecie, ſine vlla partium varietate complicata exiſtunt, in reliquo numerorum à monade effluxu, ſenſibiliter expreſſa cernantur. Octonarius igitur primus à Monade ſenſibilis cubus, è dyadis primi ſenſibilis numeri fonte ſcaturit; bis enim 2, generant 4, primum ſenſibile quadratum, & bis 4, generant 8, primum cubum, congruum ſanè hylæi minoriſque Mundi ſymbolum; ſicuti enim Mundus hylæus quatuor conſtat elementis, ita minor Mundus Homo, præterquam quod ex quaterna elementorum combinatione conſtituatur, præcipuè quoque quatuor conſtare videtur; ipſa videlicet anima, ſubſtantia, intelligentia, voce & ſcripturà; vti enim, teſte Platone, anima Megacoſmi ad mundi totius, ita anima microcoſmi ad corporis ſui domicilium ſe ſe habet, vnde Octonarius cubus primus per duorum quadratorum compoſitionem emergens ſymbolum eſt.

Paradoxon monadis.

Rursùs, quemadmodum Septenarius ſeptem entium Symbolum eſt, ita Octonarius Aegyptijs octo Geniorum ſiue Numinum principalium, quibus ſeptemplex Mundus gubernatur, Symbolum erat; atque haud ſine ratione, Martiano teſte, ex Pallade & Amore, id eſt, ex nocte, & ſpiritu diuinà quadam ratione conſurgit. Hinc Orphæus quotieſcumque Diuinam

Octonario numero octo Numina deſignabant Aegyptij.

vo-

volebat monſtrare Iuſtitiam, per Octonarium iurare conſueuerat, per quem & rerum ſummæ imperare dicebat Euander: ſcilicet Ignem, Aquam, Terram, Cœlum, Solem, Lunam, Mythram & noctem indigitando. Hinc Aegiptij eum exprimebant vel per ſtellam, vel per circulum octo radijs inſignem. In columna quoque hieroglyphica, teſte Diodoro, octo Numina ponebantur, Saturnus, Rheo, Oſiris, Spiritus, Cœlum, Luna, Nox, Dies.

Nouenarius ex triade in ſe ducta reſultat, tantò arcanior eſt, quantò triadem triniter inuoluens, dum eius efficit quadratum, maiora in ſe continet myſteria. Sicuti enim trias ſummi illius Boni primique principij numerus eſt, ſummum autem Bonum primumque principium à cunctis fidelibus in eiuſdem ſubſtantiæ vnitate, ſub diuinarum hypoſtaſium triade adoratur, pulchrè ſanè eluceſcit, quomodò indiuiſa hæc tri-unitas rerum omnium creatrix triplicata nouenarium generet. Angelicæ ſubſtantiæ à Deo immediatè productæ primæ creaturarum propaginis, ac nouenæ in ordines cæleſtes diſtinctionis Symbolum ſunt conuenientiſſimum; & appoſitè in adiūcta figura patet, vbi Diuina & ſuperimmenſa Trinitas ſimpliciſſima & indiuiſibilis vnitas ad extra mota ſe triplicans, tres hierar-

Nouenarij myſteria.

rar-

rarchicas intellectualium mentium Monarchias in ternos Choros diſtributas produxit, quæ SS. Triadis ſignaculo notatæ, eiuſdem primam, proximam & immediatam imaginem in ſe exprimunt, quam & homo quatuor internis, & quinque externis potentijs refert, vti hìc.

Quæ adeò ſcitè per hanc Enneadem referuntur, vt vel ipſi Gentiles, neſcio quo inſtinctu, reſpexiſſe videantur, dum nouem Muſas, orbium cæleſtium præſides Intelligentias, ad Mundi harmoniam indicandam, diſpoſuerint; quin & Hebræorum Mecubalim huc reſpexiſſe videntur, dum per nouenarium hunc triplicatum, triplicem Mundum, Angelicum, Sidereum & Hylæum

Seraphin.	Mens.	Vrania.
Cherubin.	Intellectus.	Polyhymnia.
Throni.	Ratio.	Euterpe.
Dominationes.	Imaginatio.	Erato.
Poteſtates.	Auditus.	Melpomene.
Virtutes.	Viſus.	Terpſichore.
Principatus.	Olfactus.	Calliope.
Archangeli.	Guſtus.	Clio.
Angeli.	Tactus.	Thalia.

indigitarint, iuxta Alphabeti myſtici diſpoſitionem, vti ſequitur, quæ hic referre libuit ad curioſitatem, non quod analogiæ huiuſmodi quicquam reale in Naturæ ſundent.

En-

Enneas Angelica iuxta Hebræorum Alphabetum diſpoſita.

א ב ג ד ה ו ז ח ט

Ang. Arch. Princ. Poteſt. Virt. Dom. Thr. Cher. Ser.

י כ ל מ נ ס ע פ צ

Luna. Merc. Ven. Sol. Mars. Iupp. Satur. Firmam. I. Mob.

ק ר ש ת ך ם ן ף ץ

Intell. Ratio. Senſ. Veget. Inanim. Terra. Aqua. Aër. Ignis.

Vbi vides primò per primum nouenarium Alphabeti, Mundum Angelicum indicari, in quo nullo terrenæ miſtionis inuolucro veſtitæ mentes, per primam literarũ enneadem, quam Hebræi עולם המלאכים. Mundum Angelorum vocant, indicantur: cui ſuccedit proximus huic Mundus, quem Mundum Sphærarum vocant, עולם הגלגלים, per ſecundam literarum enneadem ſignatam, & continet primum Mobile, Firmamentum, cum cœteris ſequentibus ſeptem planetarum orbibus. Tertium Mundum vocant עולם היסודת Mundum fundamentorum, per tertiam literarum enneadem ſignificatum, & eſt Mundus elementorum; quorum quidem Mundorum mira inter ſe, & à ſe inuicem eſt dependentia, ita vt ſidereus Mundus influxibus ſubſit Mundi Angelici, elementaris verò ſeu hylæus vtriuſque & ſiderei & Angelici. Quia tamen nihil hęc omnia proſunt, niſi ſupremæ & Archetypæ Monadis influxus accedat; hinc vnitate addita ſuprema, fiet totius naturæ creatæ Denarius; hic enim influens in Angelicum, & hic in ſidereum, & hic in Elementarem, omnia conficiunt, animant, incitant, confortant, perficiunt: Hanc autem

Mo-

Monadem enneadi Mundorum additam Hebræi vocant אין סוף, *Infinitum*; ſed iam Catenas rerum naturalium, quæ hinc reſultant, exponamus.

CAPVT V.

De Catenis rerum naturalium per numeros expreſsis.

REperitur & aliud in natura rerum arcanum, quod niſi numeris explicari non poteſt. Et eſt quædam ex Archetypo deprompta ratio, qua opifex rerum ſapientia, ſingulos entium ordines ita numeris allegauit, vt exinde in multas claſſes diffuſæ, ad quam quodlibet reuocetur, ex numerica conſtitutione cognoſci poſſit: Atque tum in omnibus, tum potiſſimum in vegetabilis naturæ Oeconomia ſpectantur. Membra vegetabilium ſunt ſeptem, radix, ſcapus, cortex, ſolia, flores, fructus, ſemina. Sunt plantæ quæ vna tantum radice gaudent, vt in pleriſque cæpis, rapis cæteriſque plantis cernitur. Sunt quæ in duas radices ſatiſcunt, vt orchides, mandragora, gentiana; aliæ triplicem ſortiuntur radicem, vt helenium, ſimileſque.

Arcanum numericum Naturæ.

Radix.

Sunt in nonnullis ſcapi, quorum internodia arithmetica quadam longitudinis proportione creſcunt, & decreſcunt, vti Phu, quam Valerianam vocant, Erithrodanum, hippuris ſiue equiſetum, Sambucus: nonnullorum caules ſunt teretes, triquatræ, quadræ, vti mentaſtrum aquaticum, Vlmus ſcabioſus, & alia hiſce ſimilia.

Folia.

Si foliorum numeroſam facturam contemplemur, in

ijs

ijs ingentem numeroſæ conſtitutionis differentiam reperiemus; habent aliquæ vnum ſolummodo folium, vnde & nomen adeptum, vnifolium; alia tria, vti trifoliorum innumeræ ſpecies, alia quaterna, quæ ad caulis intermedia ſe vt plurimum exerunt; vti tetraphylla: ſunt iterum pentaphylla, heptaphylla, &c. iuxta naturalem numerorum ſeriem conſtituta in herbis foliorum multiplicitas.

Mirum eſt quod in equiſeto obſeruatum fuit. Habet hæc herba caulem in varia internodia diſtinctum, ex quibus ſingulis 24 folia ſub continua angulorum æqualitate emittuntur tanta naturæ induſtria, vt ſi caulis ad altitudinem æquinoctialis detorqueatur, & ad ſitum auſtro-boreum, haud incongruè horologium, quod æquinoctiale vocant, conſtituat; cuius caulis per centrum tranſiens in folijs vmbrâ ſua horas, quas folia exprimunt, demonſtrat: mirum naturæ ludibrium. Horologiũ ex Equiſeto.

Sed progrediamur ad florum numeroſam ſobolem, quorum proprium eſt ſub determinato numero, iuxta diuerſas ſpecies, ſuam propriam exhibere. In Ficu folium, flos, fructus, idem eſt. Omnes ferè flores, determinato foliorum numero gaudent, quibus ex centro ad circumferentiam veluti in radios quoſdam diffuſis, mira florum pulchritudo exprimitur: ſunt flores duorum, trium, quatuor, quinque foliorum vſque in infinitum, quorum ſinguli ſuam à foliorum numero ſortiuntur nomenclaturam, quæ & fructibus ſeminibuſque accidere perito phytoptæ patebit: neque quiſpiam myſterio carere cenſeat, quod opifex ſapientia in nu- Flores.

mero, pondere, & menſura tam aptè diſpoſuit: ſiquidem ab arcanioris naturæ exploratoribus Phytoptis obſeruatum fuit, diuerſas plantarum ſpecies, quæ eodem radicum, florum, foliorumq; numero conſtant, quod inquam, earum naturales vires inter ſe adeo concordare reperiantur, vt indè in natura vegetabili certæ quædam numericæ conſtituantur catenæ, quibus in medicas compoſitiones aſſumptis, vires mirum in modum intendi dicunt; & patet in pentaphyllorum diuerſis ſpeciebus in vnum aſſumptis. Certè quinque digitorum radicem, quam & palmam Chriſti vocant, inſignem in manus affectæ cura effectum præſtare; cui ſi plantaginem quinqueneruiam iunxeris, manuum, pedumque curam intendes; mentaſtrum aquaticum caule quadrato quartanæ, vti & triquetra tertianæ mederi dicunt; adeò vt numerus in plantarum membris, nil niſi ſigna quædam ſint, & arcani characteriſmi ſiue ſignaturæ, ex quarum inſpectione, in interioris indolis talis & talis plantæ notitiam prouehamur. De quibus vide fusè agentem Io: Baptiſtam Portam in ſua phytognomia, & nos in Oedipi Aegyptiaci Tom. II. Sintagm. V. de medicina Aegyptiorum hieroglyphica, & lib. 3. de Arte Magnet. quam ampliſſimè huius rei argumentum expoſuimus, ad quæ curioſum Lectorem remittimus.

Ludit & natura numeralis ſimili prorsùs modo in criſtallo, topazio, amethiſto, cœteriſque pretioſis lapidibus, quorun nonnulla Natura in triquetram, quædam in tetraedram, alia in hexaedram, dodecaedram, icoſaedramque figuram compegit, id eſt, ternis,

qua-

quaternis, ſenis, duodenis, vigenis lateribus conſtantem, de quorum geneſi & viribus, cum in 8. lib. Mundi ſubterranei vbertim ratiocinati ſimus, hic ijs immorari nolumus.

Ludit & in animalium Regno numerica coloris diuerſitas: ſiquidem in animalibus, volucribus potiſſimum, quædam cernimus vno, aliqua binis, alia ternis, quaternis coloribus, nonnulla quoque innumeris imbuta ſpectamus. Quæ ad certas claſſes ſub identitate numerorum reducta, vnà iunctis in triplicis naturæ Regno ordinibus, catenas ſubminiſtrare poterunt, magnarum in natura rerum indices.

CAPVT VI.

De myſticis numerorum catenis.

Diuinæ & opificis mentis effluxum ſupra diximus contigiſſe ex vnitate illa ſupramundana & archetypa, primò per triadem tri-unam ad intra, ab æterno; in ineffabili verò illo æternitatis puncto ad extra, per quaternarium in totius corporeæ naturæ ambitum, ſinguloſque productarum rerum ordines, per intelligentias totidem præſides. Et primò quidem in maſſam hylæam ſiue elementarem: quicquid enim corporum materiale & ſenſibus obuium, è quatuor illis rerum omnium principijs elementis compoſitum eſſe in Itinerario Extatico expoſuimus. Per quaternarium itaque archetypum in Intelligentijs Angelicis triplica- Ternarij catena.

tum in quadripartitam Mundi peripheriam ſeſe exeruit ſapientia κοσμοτεχνίτης, dum ſuprema, media, infima mundi entia conſonantiſſimo numero in quatuor mundi plagas, Auſtrum, Boream, Eurum & Zephyrum, per quaternas triplicitates, igneam, aëream, aqueam, terream diſtribuit. Vnde mox diuina mens Solis præſidio, per mentes Angelicas annuum curſum in quatuor diſtribuit tempora, Ver, Aeſtatem, Autumnum, Hyemem: quibus per analogiam quandam ætates hominum, pueritia, adoleſcentia, virilitas & ſenectus reſponderent, vt quod vitæ ſuæ in vere cœpit exordium, id in æſtate maturaret & decoqueret, in autumno vitæ tranſactæ fructus proderet, & tandem hyeme ſubſequente in interitum abiret, ſub veris initium ad renaſcentiam ſuam rediturum; ſit autem huiuſmodi effluxus in quadruplicem naturæ Inanimatæ, Vegetabilis, Senſibilis, & Rationalis gradum, quorum conſeruatio à quatuor primis qualitatibus elementaribus, calido, humido, frigido, ſicco, ex quibus compoſita ſunt, dependet. Sed iam ad ſeptenarium progrediamur.

Quaternarij catena.

Gaudet natura numero ſeptenario. Archetypus quippe mundus in ſeptem ſpiritus, qui in conſpectu Dei ſtantes, perpetuò diuinas contemplantur Ideas, quorum præſidio ſeptem planetarum ſidera ad vniuerſi bonum reguntur, gubernanturque. In firmamento quoque ſeptem Vrſæ ſtellas in nauigantium commodum moderantur. Lunæ pariter quartarum ſeptemdialium periodum 28. dierum ſpacio conficiunt, quarum opera à ſidereo mundo ſeptem metallorum ſpeciem argumen-

Septenarij catena.

tum,

tum, aurum, ferrum, ſtrannum, plumbum, mercurius in minerali natura; in vegetabilis naturæ membris ſeptem, quæ ſunt plantarum radix, caulis, cortex, ramus, folium, flos, fructus, alimentum ſuum hauriunt. In microcoſmo exteriori ſeptem membra principalia, caput, ceruix, pectus, manus, venter, inguen, pedes: in interiori verò ſeptem vaſa vitæ, quæ ſunt cerebrum, cor, ſtomachus, lien, iecur, pulmo, renes, augentur & conſeruantur. Deus per ſeptem dona Spiritus Sancti, propter ſeptem miſericordiæ opera influit in animas, queis corroboratæ, in conſortium filiorum Dei admiſſæ, eò vndè profluxuerunt, reuertuntur. Denarium iam proſequamur.

Denarius harmonicus eſt, & inter omnes perfectiſſimus; omnes enim numerorum parium impariumque differentias, omnes proportiones harmonicas complectitur, vti ex quaternario expanſo patet, qui potentia denarius eſt; ſiquidem 1, 2, 3, 4, iuncta ſimul conſtituunt denarium; & vt ſic conſideratus, omnes in ſe 5 harmoniarum proportiones continet; in proportione enim 2. ad 1, dupla repetitur, quæ à Muſicis διαπασῶν vocatur: in 2 ad 3, ſeſquitertia proportio reſultat, quæ eſt διάπεντε: in 3 ad 4 proportio ſeſquitertia, & διατεσσάρων vocatur: in 3 ad 1, tripla, διαπασῶν διάπεντε in 4. denique ad 1. quadrupla proportio emanat, dicta δισδιαπασῶν. Quibus vniuerſa non ſolum artificialis, ſed & mundi maioris muſica, vnà cum Angelica, & omnium ſupremo chorago Deo Opt. Max. continetur. Antequam enim eorum opifex vnitatem *Denarij catena*

rebus inferioribus communicaret, ex vnitate ſua archetypa in ternarium & quaternarium, & tandem in denarium, tanquam in decem Ideas & menſuras omnium numerorum rerumque faciendarum exemplaria ſe diffudit; vltra enim denarium, alius numerus, niſi replicatus, dari non poteſt, redeunte vnitate ad ſuum principium, ſuprema mens iuncta nouenario, rerum creatarum denarium conficit; quem & veteres Mythologi per nouem Muſas & Apollinem haud inſcitè exprimebant. Hoc pacto noueni Angelorum chori in tres hierarchias diſpartiti, cum Deo omnium complemento denarium conficiunt; In ſcientijs totius ἐγκυκλοπαιδείας denarium complent, nouem Categoriæ cum ſubſtantia; In moralibus Legis decem præcepta vtriuſque Legis complementum præſtant. Quæ omnia huc uſque dicta Hebræorum ſapientes per decem numerationes, quas Sephiroth, ſeu numerationes vocant, exprimebant, vt in ſequenti ſchemate patet, circa quam meritò tota Hebræorum machina verſatur. Sunt itaque decem ספירות ſeu numerationes, quas & emanationes, & veſtimenta Dei, quibus ad extra in creatione Mundi proceſſit, vocant; quarum tres ſuperiores, altiſſimas, ſpirituales, & intellectuales, plerique מעשה מרכבה opus quadrigæ, quo innuunt myſticum Diuinæ Maieſtatis curſũ ab Ezechiele deſcriptum: Septem verò inferiores, vocantur מעשה בראשית, opus mundanæ fabricæ vocant; atque ſunt decem diuina nomina, quorum tria prima emanationes vocant, reliqua verò ſeptem, attributa appellant, ijſque humani corporis membra applicant, non quod nos in-

Denarij catena.

ter

ter & Deum quæpiam figuræ aut ſubſtantiæ exiſtat ſimilitudo, vti rectè S. Dionyſius, ſed membrorum ſolummodo veluti quædam intentio. Hanc eandem ob cauſam Deo cor, oculi, aures, manus, pedeſque in ſacris literis affinguntur, non quod ad noſtri membra corporis Deus vllam proportionem & habitudinem præſeferat, ſed quod ſit in ipſo altiſſimo & incomprehenſibili entium ente, aliquid intrinſecum, ineffabile, & prorsùs ἀνεκφώνητον, à quo vniuerſa profluunt, quodque altiſſimarum, abſconditarum, menteque incomprehenſibilium rerum rationem denotat, quorum humani corporis membra Deo impropriè attributa, nonniſi ſigna ſunt & typi. Numerationum itaque intentio nullum terminum, menſuram nullam, nullum numerum molemque, cœteraſque qualitates; ſed tenuem quandam vmbratilemque diuinarum virtutum (in quantum eas homo corporearum imaginum aſſuetus, iuxta ſpecies numeroſas concipere poteſt) ſimilitudinem & analogiam exhibens: per decem enim haſce numerationes, veluti per canales quoſdam, Deus per Angelos in Mundum ſidereum, & hinc in elementarem, adeoque totius naturæ inferioris ambitum influit. Primò ſiquidem ponunt globum lucido-tenebroſum, quo Diuinam eſſentiam notaut, & *Enſuph* vocatur, id eſt, infinitum, omnis termini & finis expers, à quo omnis influxus deriuatur. Quod ſecretiores Hebræorum Theologi decem diuinis nominibus exprimunt, iuxta decem ſummas, quæ in ipſo elucent, perfectiones, quibus ſecundam occultam quandam analogiam totidem Angelicæ naturæ ordines attribuunt;

Quomodo Deus humana membra habere intelligendum ſit.

&

Tabula influxus 10 *Sephiroth*.

1 Kether. Corona.	influit in	Seraphim.	& per hos in ſphæram.	Primi mobilis.
2 Cochma. Sapientia.		Cherubim.		Firmamenti.
3 Binah. Intelligentia.		Thronos.		Saturni.
4 Gedula. Magnitudo.		Dominationes.		Iouis.
5 Geburath. Fortitudo.		Poteſtates.		Martis.
6 Tiphereth. Pulchritudo.		Virtutes.		Solis.
7 Nizah. Victoria.		Principatus.		Veneris.
8 Hod. Honor.		Archangelos.		Mercurij.
9 Ieſod. Fundamentum.		Angelos.		Lunæ.
10 Malcuth. Regnum.		Animaſticum ordinem.		Mundi elementaris.

& in Mundo ſenſibili totidem mobilium corporum cœleſtium ſyſtemata: in microcoſmo totidem membrorum principalium conſtitutiones. Deus itaque per decem nomina, quæ ſunt veſtimenta eius, in mundum Angelicum, per eadem deindè in mundum ſidereum & elementarem, & per eadem denique in microcoſmum, quæ tamen analogia, vti ſupra diximus, nihil influit effectiuè. Atque hæ ſunt decem numerationes, à quibus Hebræi mundum creatum conſeruari tradunt. Et primæ quidem tres propriè conſiderantur vt intrinſecæ Deo, coæternæ, infinitæ &c. de quo R. Iſaac Comm. in Ietſirah. *tres numerationes ſunt Kether, Cochma, Binah, altiſſima ſedes & thronus vnus, in quo ſedet Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth*. Atque quid aliud Hebræi veteres hac numerationum triade velint, non video, niſi Sanctiſſimæ Trinitatis myſterium: tametſi Iuniores talpis cæciores, neque eam agnoſcere velint, & per eam non niſi tres proprietates innuant: de quibus quam ampliſſimè actum vide in Cabala Hebræorum, quam in II. parte Oedipi Aegyp. tradidimus. Atquæ hæc eſt deſcriptio decem numerationum ſeu Sephiroth, vnà cum 22 canalibus, per quos vnus in alterum influit, & tot ſunt, quot in Alphabeto Hebraico literæ, videlicet 22. eſtque ſyſtema in tres partes diuiſum, quarum prior indicat mundum archetypum vnà cum Angelico, ſecunda mundum ſydereum; tertia mundum elementarem; hoc pacto, aiunt, Deus per Angelos ſuos influit in mundum ſidereum, & hic in elementarem, nihilque aſſerunt eſſe in archetypo & an-

Canales Sephirot 22 canalibus alphabeti Hebraici ſignati.

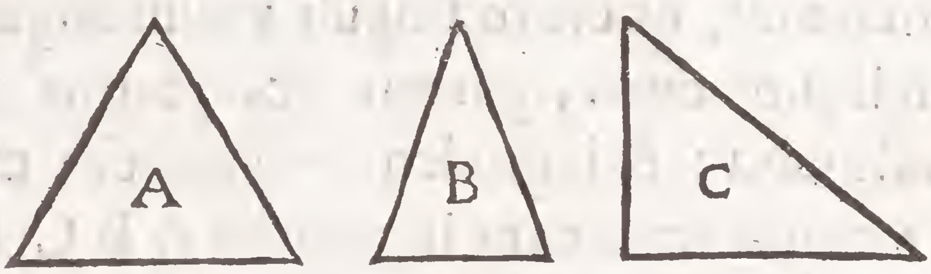
gelico mundo, quod non ſub certa quadam analogia ſit in ſidereo, elementari, & microcoſmo. Totius huius philoſophandi rationem videat Lector in noſtra Cabala, vbi quidquid deſiderare poterit circa hanc materiam, amplè tractatum reperiet. Nobis, ne numerorum myſteriorum limites excederemus, ea hoc loco non tam explicare, quam inſinuare tantum viſum fuit. Sed iam ad inſtitutam materiam, in qua duodenarij vis explicanda reſtat, progrediamur.

Duodenarij cetera. Duodenarius exurgit è ductu triadis in tetadrem, ex diuina ſcilicet monade triuna, in naturæ creatæ quaternarium, quam & in ſacris literis ad vniuerſitatem rerum ſignificandam aſſumpſiſſe videtur. Hinc Ciuitatem ſupernæ Ieruſalem 12 portis, totidemque fundamentis inſtructam deſcripſit S. Ioannes; quo ſub myſterio ſeu anagocico ſenſu vniuerſitatem ſaluandorum innuit, & appoſitè ſanè per 12 Tribus Iſraël in lege naturæ, & in gratiæ lege per 12 Apoſtolos, qui Euangelium per ter quaternas mundi partes diſſeminarunt ad ſalutem mortalium reparandam, indicatum fuit, vti ergo ter quater faciunt 12; ita quadrifidus Mundus niſi in fide Trinitatis ſaluari non poteſt, vtpotè per lauacrum regenerationis, quod per lutherem Salomonis 12 bobus ſuſtentatam aptè indicatur. Quia verò homo ſine rerum neceſſariarum ſubſidio viuere non poteſt, hinc in ſiderio mundo, Solem ex auſtro in boream, & contrà, per duodecim ſigna Zodiaci totidemque menſes vagari voluit, vt ea quæ ad vſum hominum conſtituta fuerunt, per duodecim menſium annuum ſpacium

ad

ad eiuſdem conſeruationem vndequaque conſpirarent, & tandem ad vltimum ſuum finem, expleta mortalitatis vita pertingerent: adeoque nil non in ſacris literis per duodenarium exponatur, quod non ad dicta reſpiciat. Verum numeri duodenarij myſteria vide in ſequenti figura. Sed iam quomodo, per hucuſque dictos numeros mundi vniuerſitatem expoſuerint Plato & Pythagorici, exponendum reſtat. Plato in Alcino.

Sciendum eſt Aegyptios, ad Dei ſignandas virtutes, Geometricis vt plurimum figuris (quod Platonem, & Pythagoram eos ſecutos feciſſe Laertius, & Malchus in vitis eorum oſtendunt) vſos eſſe. Inter cœteras autem triangulum maximè obſeruarunt, & in ipſo tres iterum affectiones. Vel enim triangulus conſtat tribus æqualibus lateribus, & dicitur Iſopleurus; vel duobus tantum, & dicitur Iſoſceles; vel tribus lateribus inæqualibus, & dicitur Scalenus. Per Iſopleu-

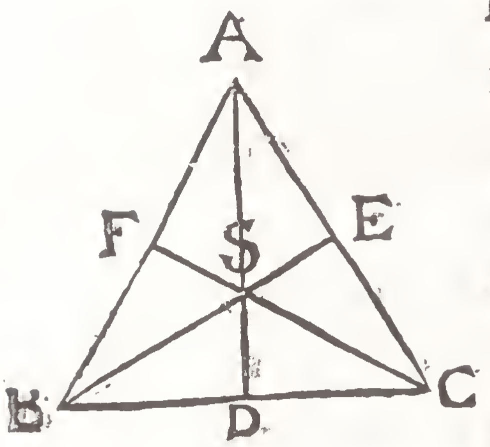

Æquilat. Iſoſcel. Scal.

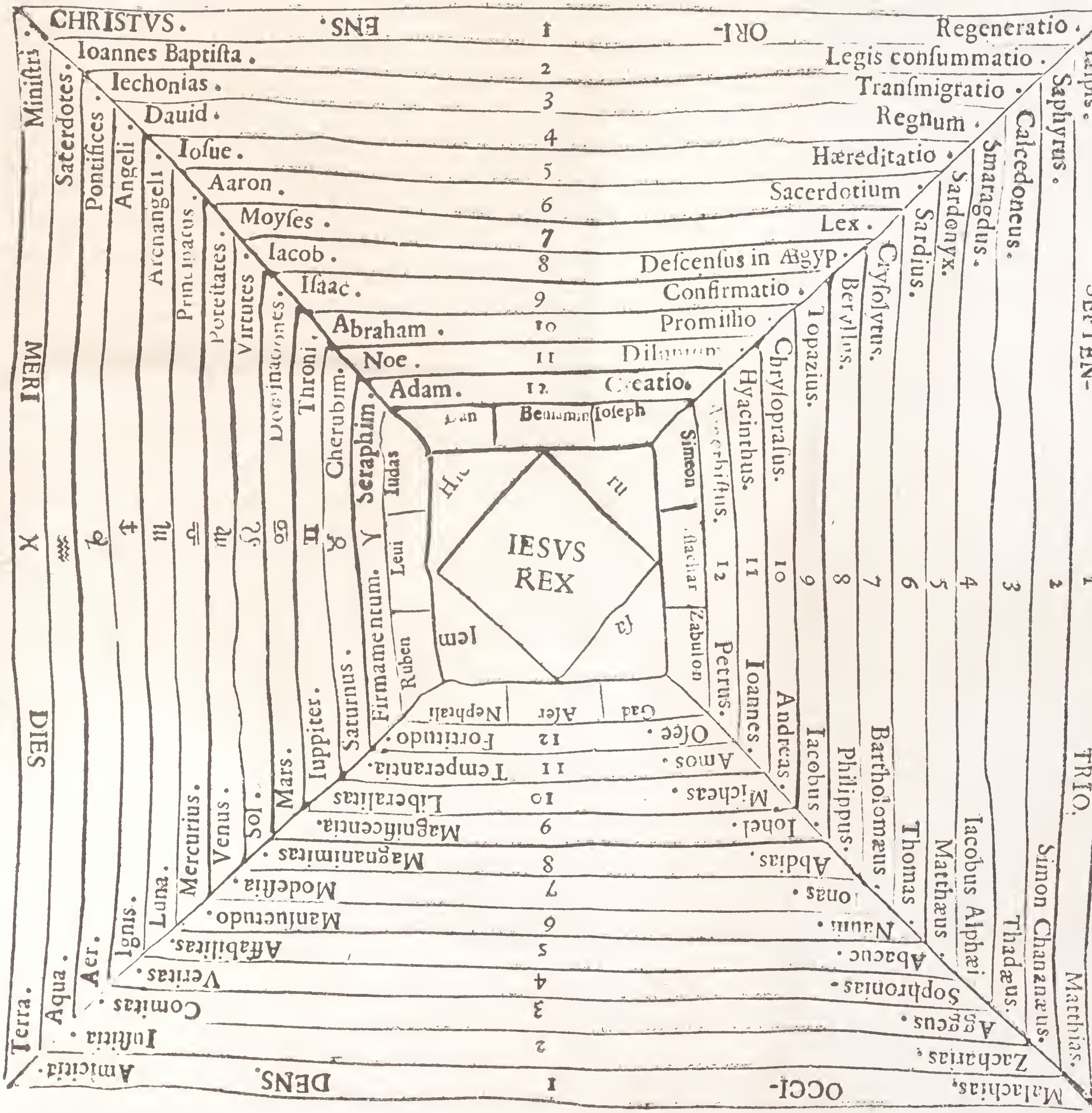
ron diuinitatis triformis in mundum corporeum proceſſum (vnde, teſte Platone, corporei Mundi præſidibus Dijs dicabatur) per Iſoſcelem, proceſſum eiuſdem in ſidereum; per Scalenum trium angulorum inæqualium, quorum prior rectus, alter tertij duplus eſt, Mundum alterationis, hoc eſt elementarem: per circu-

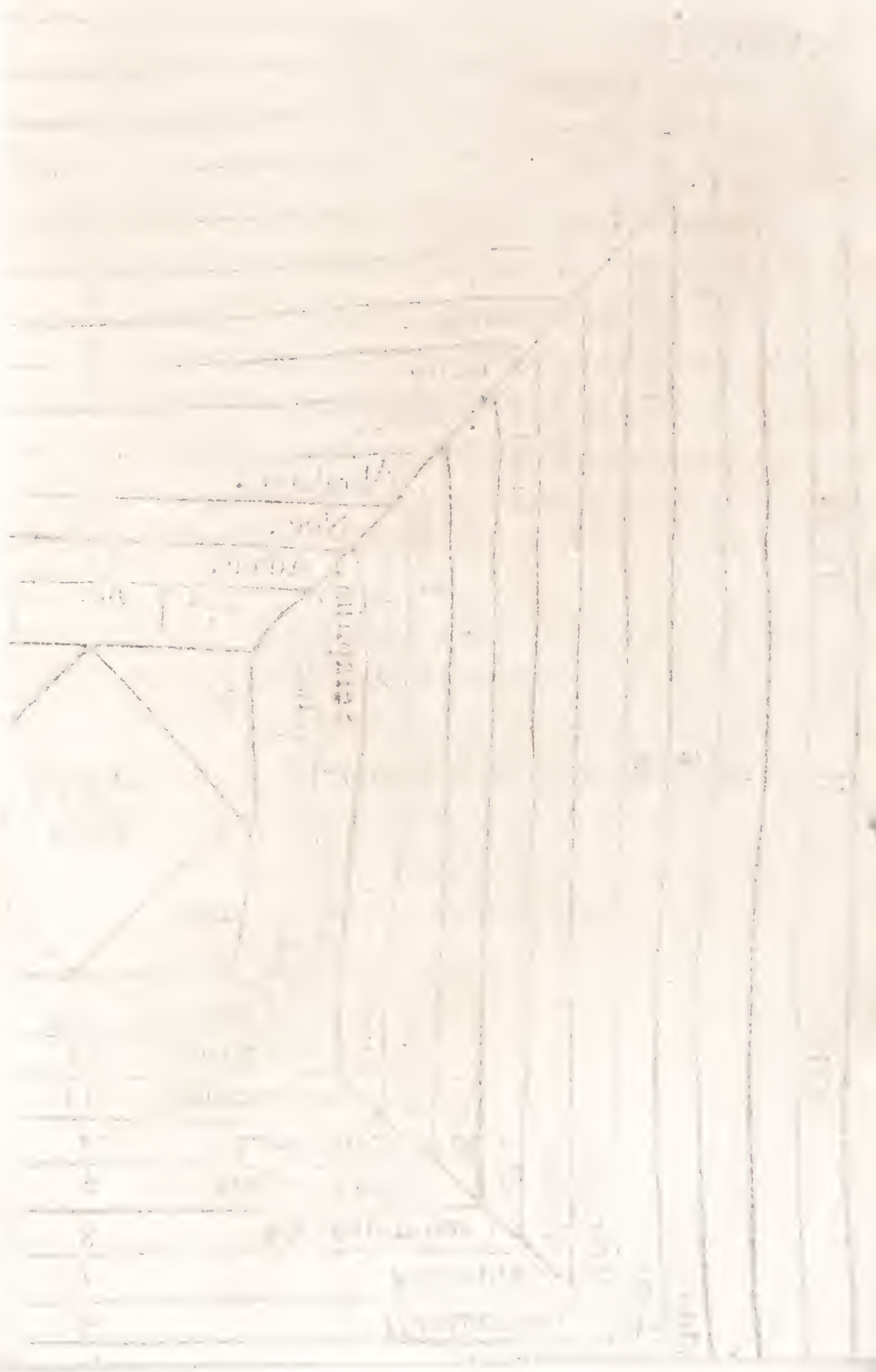
lum verò ſolitariam Dei tri-unam naturam, vt poſteà dicetur, aptè denotabant. Quomodo verò hunc ordinem & ſeriem generationis rerum omnium oſtenderent, Alcinous Platonicus fusè, & pulchrè deducit, vt ſequitur.

Quomodo verò Plato ex mente Aegyptiorum quatuor regulares figuras compoſuerit ex ſcalenis, cuius vnus angulus rectus, alter duas tertias vnius recti, reliquus verò eiuſdem tertiam partem habeat, id eſt, cuius vnus angulus 90. alter 60, tertius 30 graduum ſit; cum hucuſque Commentatores eius latuerit, noſtrarum partium eſſe rati ſumus, id geometrico ratiocinio hoc loco demonſtrare. Primò itaque deſcribebant triangulum æquilaterum A B C, ex cuius angulis A B C totidem perpendiculares A D, C F, & B E, ducebant, diuidebaturque triangulus æquilaterus in ſex triangulos ſcalenos, omnes æquales, & ſimiles, vti numeri oſtendunt, quorum ſinguli vnum angulum rectum, & reliquos duos, partim 60, partim 30 graduum conſtituunt: & ij quidem qui puncto medio 5 inſiſtunt, 60; qui terminant in punctis A B C triangulum, 30; qui denique medijs lateribus in punctis F D E conſiſtunt, 90 graduum ſunt, lateraque ſortiuntur ſub ea proportione, quam numeri 3, 4, 5, habent, quorum myſterium poſteà explicabitur. Huiuſmodi itaque triangulum dicebant nunc geneticum, modo nuptialem figuram, quod principium eſſet generationis rerum omnium ſublunarium, hoc pacto. Per baſin B A notabant principium rerum paſſiuum, humidum

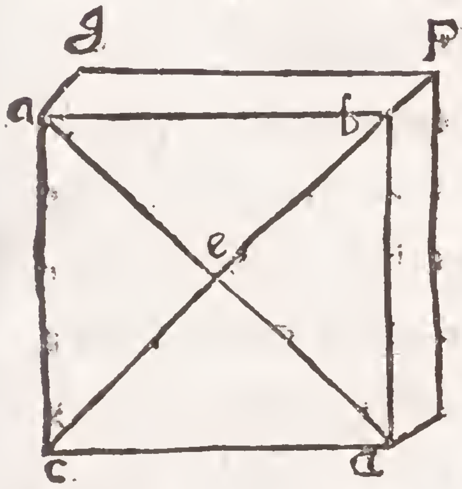
Typus myſticus cæleſtis Ieruſalem duodenario comprehenſus.

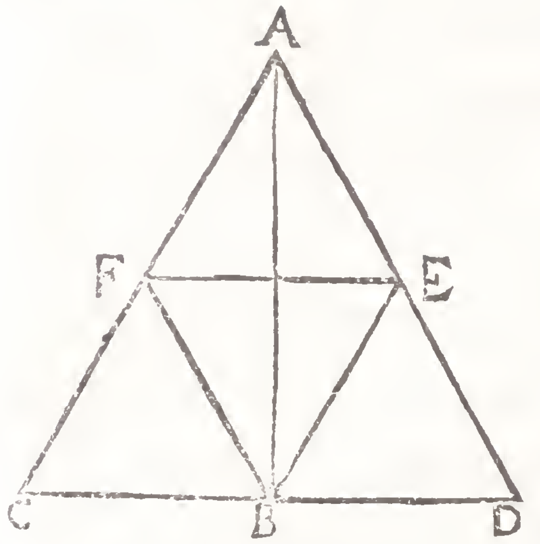

videlicet, ſiue Iſim; per normalem C B ipſi A B inſiſtentem, innuebant principium rerum actiuum, calidum videlicet, ſiue Oſirin, maſculam vim; per A C verò hypothenuſam, ex vtroque compoſitum, ſiue Horum.

Iam videamus, quomodo huiuſmodi triangulis, Iſoſcele ſcilicet, & ſcaleno tanquam primis principijs quatuor figuræ regulares, & conſequenter quatuor elementa, quorum ea Symbola ſunt, producantur. Terrę Symbolum cubum ita conficiebãt; Iſoſcelem A B C quadruplicabant, & proueniebat quadratum A B E D, hoc ductum in 6, cubum conſtituebat A B E D C F G. ita vt Iſoſceles, Proclo teſte, eſſet terræ primum principium, quadratum vero proximum.

Porrò ignis Symbolum, pyramidem ſeu Tetraedron ita conficiebant. Cum Tetraedron quatuor conſtet triangulis æquilateris, quorum vnuſquiſque iterum, vti paulò ante oſtenſum fuit, ex ſex Scalenis conſtituitur, 4 ducta in 6, producebant 24 Scalenos geneticos (ita enim impoſterum appellabimus huiuſmodi triangulum) pyramis itaque tetrapleura hoc pacto non ignem tantum, ſed & totum Vniuerſum, in quod ignea vis ſe occultè diffundebat, notabat; hoc autem pacto in corpus id deducebant. Triangulum Iſopleurum A C D, ſubdiuidentes bifariam, duos efficiebant Scalenos B A C, B A D. quo quidem notabant proceſſum Numinis ex Mundo archetypo in Mundum alterationibus,

bus mutationibuſque expoſitum: hos Scalenos bifariam iterum ſecantes producebant Iſoſcelia B F A, B E A, proceſſus Numinis per influxum ſydereum indices: hos Iſoſceles iterum bifariam ſecabant per lineam F E, & producebant quatuor triangulos Iſopleuros A F E, F E B, E B D, F C B: quibus complicatis efformabant primum omnium ſolidorum corporum Tetraedron, triade abeunte in tetradem, id eſt triãguli oriebatur figura quatuor planorum, ſiue pyramis trilatera, & ex tribus angulis naſcebãtur anguli duodecim, adeò vt in vnica hac figura haberent omnem totius Mundi tam ſiderei quam elementaris ſeriem. Trigonus enim triade ſua rerum exprimebat generationem, vt poſteà oſtendetur, quaternarius laterum, elementa; tria, & quatuor coniuncta dabant ſeptenarium ſiderei Mundi, ſeptem planetarum circulis conſpicui; duodecim anguli, Aplanes, ſiue Zodiaci duodecim denotabant dimenſiones; figura erat acuta & pyramidalis, qua innuebant ignem, ſiue calorem, generationis rerum principium actiuum, quod Elementa, planetas, Aplanem, verbo omnia permearet. Iterum cum Octaedron ex octo Iſopleuris, ſiue æqualium laterum triangulis conſtitueretur, quorum vnuſquiſque iterum ex ſex Scalenis geneticis conficitur; 8 ducta in 6, dabant 48 Scalenos, quibus conſtituitur Octaedron aëris Simbolum. Denique cum Ico-

Iſopleuri myſteria.

Octaedron geneſis.

Icoſaedron 20 triangulis æquilateris conſtet, vnuſquiſque autem eorum ſex Scalenis; hi ducti in 20, dabunt 120 Scalenos, ex quibus tanquam principijs Icoſaedron conſtituitur, ac proindè in aquæ Symbolum fuit aſſumptum. Icoſaedri geneſis.

Habemus itaque in Tetraedra pyramide 24; in Octaedro 48; in Icoſaedro denique 120 Scalenos geneticos, ex quorum comparatione Plato ab Aegyptijs, & Pythagoræis doctus, in notitiam venit proportionis Elementorum, quam vnumquodque ad alterum obtinet. Nam quia ignis, aër, & aqua pro primo principio Scalenum habent, terra vero Iſoſcelem; colligit hæc omnia in ſe inuicem nequaquam diſſolui, atque permutari poſſe, terram, inquam, cum reliquis tribus; tria verò aërem, aquam, & ignem, ob commune ſingulis principium geneticum, in ſe inuicem actu diſſolui, & permutari. Significauit quoque, quæ in numeris triangulorum, ex quibus tanquam ex primis principijs tria elementa conſtant, proportio exiſtit inter 24, 48, & 120, eandem eſſe in denſitate, & raritate ſubſtantiæ inter ignem, aërem, & aquam, proportionem, vt ſcilicet ignis aëre ſit duplo rarior, aqua verò quadruplo, & ſe habent ſicuti Scaleni Tetraedri 24, ad Octaedri Scalenos 48, & Icoſaedri Scalenos 120. Cubus verò terræ Symbolum, vti ex heterogeneo, videlicet Iſoſcele triangulo componitur, ita quoque cum reliquis tribus Elementis ex hoc ipſo permutari non poſſe iudicauit; ſubeſſe tamen cubo terræ Symbolo harmoniam quandam, totius harmoniæ Mundanæ moderatricem Scaleni nota.

ex

ex partibus eius cognouit, videlicet ex ſex planis, duodecim lineis, octo angulis ſolidis, viginti quatuor planis, ex quibus cubus conſtat, id eſt proportiones harmonicas 6 ad 12, duplam, diapaſon; 6 ad 9, ſeſquialteram, diapente; 12 ad 8, ſeſquitertiam, diateſſaron; 8 ad 24 triplam diapaſon diapente; 6 ad 24 denique quadruplam diſdiapaſon.

Harmonia Mundi numeris expreſſa.

Sed præter has quatuor ſolidas figuras regulares, quintam etiam conſtitui poſſe videbant ex pentagonis, quorum tria in vnum compacta, ſolidum angulum conficerent, atque ita figuram complerent duodecim baſium, ſiue duodecaedram, vt corpora, quæ natura conſtant, omninò reſponderent Mathematicis; quæ Pythagorici Aegyptios ſecuti, naturalium ideò rerum prima dicebant principia. Atque hoc dodecaedron Vniuerſo adſcribebant, non, vt nonnulli putant, quintæ eſſentiæ ſuperlunari, ſed quinto magno corpori Vniuerſi, ex quatuor primis corporibus ſimplicibus compoſito. Hoc pacto igitur, cum duodecim pentagonos Iſopleuros, quorum vnuſquiſque in quinque Iſoſcelia diuidebatur, ità in vnum coaptari poſſe viderent, vt nihil vacui remaneret inter commiſſuras laterum, ac prætereà hos in centro circuli coniunctos duodecim pyramides pentagonas conſtituere; myſterium Vniuerſi ſubolfacientes, per duodecim latera dodecaedri primo duodecim ſedes Zodiaci, quem ipſi totius Vniuerſi terminum dicebant, referebant; hæ enim ſedes quaſi ſtellarum radioſo influxu in centro terræ coniunctæ, totidem pyramides conſtituebant pentaedras, duodecim penetralium, per quæ Numi-

Dodecaedri ſignificatio.

na

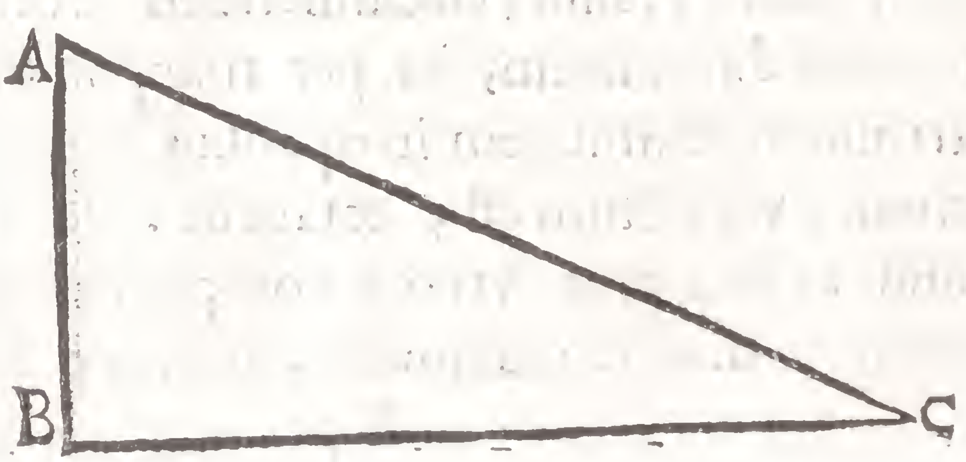
na in inferiorem Mundum influerent, ſymbolum, de quorum myſtica ratione cum in Obeliſco Pamphilio iam egerimus, eum Lector conſulere poterit. Quemadmodum itaque hæ duodecim pyramides pentaedræ verticibus ſuis in centro terræ connexæ, ita aptè coniunguntur, vt nullum vacuum intermedium relinquant; ſit Mundi vita per Numina, quæ dodecaedris Zodiaci præſident, ita per omnia diffunditur, vt nihil ſit, quod eam non participet. Iterum quemadmodum cubus terræ ſymbolum ex Iſoſcelibus componitur, ita ex pentagonis dodecaedron; quo quidem myſterio, neſcio quem occultum conſenſum notabant, Zodiaci maſculi cum Terra fœmina, è quorum coitu omnia naſci dicebantur. Nam ſicuti ex biſectione Iſoſcelis, & pentagonorum in dodecaedro naſcuntur Scaleni, ita ex terra, ceu principio paſſiuo, atque ex motu planetarum ſub 12 Firmamenti (quę ſunt veluti principium quoddã actiuum) ſignis influxuque eorum in terram facto, naſcuntur Scaleni genetici, hoc eſt, omnia in mundo ſenſibili entium diuerſa genera.

Vides igitur, quomodo ex primis & ſimpliciſſimis lineis & figuris, ad corporum geneſin, totiuſque corporeæ naturæ arcanum procedebant. Sicuti autem per circulum centro, radio, circumferentia trinum, ſuo modo tri-unam diuinitatem; ita per triangulum æquilaterum tri-unam diuinitatem in operibus creationis ſe ſe exhibentem, vti dictum eſt, notabant. Et circulus quidem nihil ex ſe gignit, vtpotè complementum, & polygonorum omnium maximum, infinitis lateribus

conſtans, abditè ſolitariam vnitatem trinam ſignat; trigonus verò principium totius generationis, omnium reliquorum; ſiue figurarum polygonarum, ſiue corporum, vt paulò ante oſtenſum fuit, genitor eſt. Hunc proxime ſequitur Iſoſceles, terræ & firmamenti ſymbolum; quod ſequitur Scalenum rectangulum ad ſumma geneticæ naturæ myſteria indicanda. Conſtat rectangulum Scalenum, vti ſupradictum eſt, tribus lateribus inæqualibus, totidemque angulis, recto vno, & duobus acutis: per rectum conſtantem, & immutabilem naturæ in operando legem; per duos reliquos, vnum maiorem ſubduplum, motum augmentationis, per tertium ſubſeſquialterum diminutionis diuiſioniſque rationem indicabant. Per lineam præterea inferiorem BC, quæ baſim trianguli conſtituit, ſignificabant, teſte Plutarcho, principium paſſiuum rerum, maximè terrã, ſiue Iſidem, per normalem ei rectà inſiſtentem B A principium rerum actiuum; formam, Oſirim, ſiue Solem; per hypotenuſam denique, ſiue ſubtenſam A C vtramque lineam coniungentem, compoſitum; Horum filium ex vtroque natum acutè indicabant, vt paulò ante etiam diximus.

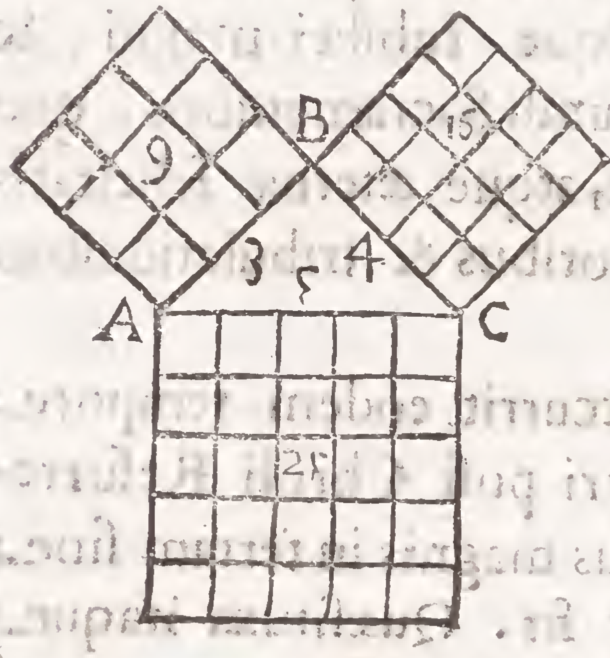
Scaleni myſterium.

Sed videamus modò arcanum Totius ſub citati

Sca-

Scaleni figura reconditum. Latera huius ſe habent ad inuicem, ſicuti 3. 4. & 5. vt in figura patet, vbi vides ſub triangulo Iſopleuro ternarium numerum, quaternarium ſub Iſoſcele, quinarium verò ſub Scaleno contineri.

Porrò 3, 4, & 5. ſimul iuncta faciunt duodecim, dodecaedron naturæ. Vnde ſicuti numeri in numeris, lineæ in lineis, figuræ in figuris implicitè continentur, ita omnia in omnibus eſſe occultè hiſce præfigurabant. Præterea latus A B 3 in ſe ductum conficit 9. latus B C 4. in ſe ductum conſtituit 16; quæ ſimul iuncta conſtituunt tantùm, quantum latus A C 5 in ſe ductum, videlicet 25. arcanum ingens in Mathematicis, & inuentionum infinitarum ferax, ab Aegyptijs primùm inuentum, à Pythagora verò ſub ſuo nomine propalatum, quo mundanorum corporum, adeoque totius vniuerſi geneſin per geneticos triangulos, ſubtili ſanè ratiocinio, occultè indicabant. *Hecatombe Pythagorica.*

Porrò reliquæ omnes numerorum vltra denarium formæ, in decade monadica ſemper implicitum ſenſum habent, numerorumque in prima decade contentorum myſteria reſpiciunt; hoc pacto quater 10 faciunt 40, & laborioſi huius temporis Sacramentum innuit, quo ſub lege Chriſti aduerſus Satanam notatur concertatio, & ex 40 dierum ieiunio *40 myſteria: Reliquorum compoſitorum numerorum myſteria.*

 Chri-

Chriſti, Moſis, & aliorum luculenter patet.

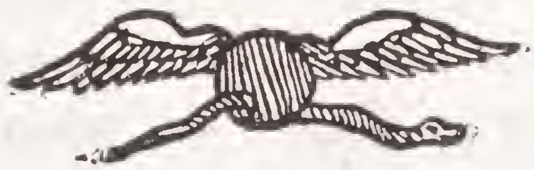
50 myſt. Iterum quinque in 10 ducta, dant 50, remiſſionis & indulgentiæ Symbolum, & nota Pentecoſtes eſt, quo die 50. poſt Reſurrectionem Chriſti, Spiritus Sanctus ſupra Apoſtolos apparuit, eſtque Iubilæi magni, & Sabbati Sabbatorum in fine mundi Sacramentum, quo electi in conſortio filiorum Dei, atque æternæ felicitatis ſtatu perpetuò quieſcentes, laboribus & tribulationibus finem imponent.

Hæc dum ſcriberem, occurrit eodem tempore Euangelium de piſcatione Petri poſt Chriſti Reſurre-
153. myſt. ctionem, vbi & de 153 piſcibus magnis in terram ſine retis ruptura extractis mentio fit. Quæſitum itaque quid ſibi velint, quoad myſticam ſignificationem 153 piſces, numero non multum vſitato expreſſi? Dixi hunc numerum eſſe electorum in ſuprema patria congregandorum Symbolum, qui ex periculis mundanarum tentationum integri, & meritis grandes, ſine retis euangelici ruptura, in æternæ felicitatis littus extracti, finem ſuum vltimum conſecuti ſunt. Sed videamus vbi myſterium lateat. Componitur hic numerus ex 10. & 7, quorum ille numerus perfectionis, omnia in ſe complicat, hic verò, id eſt, 7. Septemplices Spiritus Sancti gratias & chariſmata notat, quæ per triadem multiplicata, conficiunt 51. Diximus autem ſupra, 50 remiſſionis, Indulgentiæ & quietis, Iubilæi magni, & Sabbathi Sabbathorum Sacramentum denotare; quies verò perfecta niſi in vno, indiuiſo, immutabili, qui eſt Deus Opt. Max. obtineri

non

non poteſt, neque ſeptem Spiritus ſancti dona cœlitùs nobis conceſſa vim habere poſſunt, niſi præuijs Sacramentis, & 7 operibus miſericordiæ per Sacroſanctæ Triadis fidem in militante Eccleſia formentur. Hinc per Sacram Triadem multiplicata dant 153. Quia ergo omnis operatio in militante Eccleſia in fide S. Trinitatis peracta, ad requiem tendit; hinc 17 ter multiplicamus, vt ad 51 pertingere valeamus; quoniam verò noſtra requies tunc eſt, cum ipſam Trinitatis claritatem, in vnione diuinitatis eſſe confitemur; per hanc itaque, qua videlicet 3 in 51 ducta dant 153. electorum in ſuprema patria collocãdorum ſummam intelligimus, qui vti per 153 piſces in Euangelio ſignantur, ita quoque textum luculenter expoſitum proferunt. Faxit diuina bonitas & miſericordia, vt inter illos 153. piſces, numerum nempè ſaluandorum, peracta huins corruptibilis vitæ mortalitate æternum felices connumerari mereamur.

Monas tri-una apud Aegyptios ὀφι-κυκλο-πτερόμορφος.

Omnia ad maiorem Dei Gloriam Virginiſque Matris.

IN.

INDEX

Rerum quæ in hoc Libro continentur.

A

Abraxas quis. fol. 174

Tot numeros continet, quot in anno dies. 175

Superſtitiones ſub hoc nomine. 192

Eiuſdem Sigillum. 190

Quid ſerpentini pedes. ibid.

Quid ſcutica. ibid. 192

Eius in capite quid ſtatua Martis. 196

Abracadabra quid. 192

Aeones cur ophionei ſint dicti. fol. 177

Aegyptij Senario numero ſolium Dei decorabant. fol. 272

Aegyptiorum nominum interpretatio. 196. & ſeq.

Agla nomen Cabaliſticum. 221

Alphonſus Rex Aſtronomiam inſtaurat. 49

Sumptus eiuſdem in Aſtronomiæ inſtauratione expenſi. 50

Alteritas & inæqualitas ſunt ſimul natura. 252

Amuletum Iſiacum. 206

Anubis quid. 184

Arabes numerorum notas à Brachmanibus didicerunt. 41

Eorundem notæ numerales ab Indis proceſſerũt. 43

In literis numeralibus ſequuntur ordinem literarum hebraicarum. 44

Eorum Tabulæ Aſtronomicæ in Africa. 49

Authores apud eos celebres euocantur in Hiſpaniam. ibid.

Eorum ſuperſtitiones in numeris. 55

Arcanum numericum naturæ. 2:0

Aſtrologia omnes magicas operationes ingreditur. 175

Authoris defenſio contra eos, qui

qui myſteria numerica numiſmatis inciſa fuiſſe negant. 211

C

Cabala Pythagorica. 236. 226.
In ea nihil ſanum eſt. 230
Cabaliſtica Alphabeta. 227
Modus operandi per alphabeta. ibid.
Cabaliſtarum in operando errores oſtenduntur. 230
Omnia ad decem reuocant. fol. 261
Numerandi ratio. 5
Caij Duuillij contra Carthaginenſes victoria & ſpolia. 35
Charchidon nomen eſt vrbis, & Genij tutelaris. 213
Ciceronis teſtimonium. 32
Clauorum fixio per numeros Romæ olim vſitata. 20
Combinatio irregularis quæ. fol. 80
Quot combinationes fieri poſſunt in quadrato diſpoſitorum numerorũ. 81
Cur H, 100 notaret. 8

D

Δ Denarij nota, & cur. 8
Denarij catena. 285
Deus omnia in omnibus eſt ſuo modo. 271
Quomodo numerare cenſeatur. & quomodo noſter intellectus. 242
Cur dictus ſit Ens & non Ens à S. Dionyſio. 246
Quomodo humana membra habere intelligendum ſit. 287
Quid in Deo vnitas. 242
Deorum Dearumque omnia nomina, vnum ſolare numen exprimunt apud mythologos. 186
Diſpoſitio numerorum Lilij Giraldi. 27
Dodecaedri ſignificatio. 296
Duodenarij catena. 290
Dyas eſt primus receſſus à Deo. fol. 248
Eius myſteria. ibid.
Quomodo alteritatem induat. 254

Dyadis & Triadis comparationes. ibid.

E

ENneadum diſpoſitio. 23
Epheſiæ literæ. 214
Quales fuerint. ibid.
Quid ſignificauerint. ibid.
Nomina quæ ijs ſcribuntur. 215
Branchus Ephesijs literis famem Mileſiorum diſſipaſſe fertur. ibid.
Exoticorum nominum expoſitio. 172

G

GEomantiæ vanitas. fol. 225.236
Geomantarum deliramenta. fol. 237
Inuectiua contra illos. 225
Gnoſtici quinam & quales. fol. 170
Eorum turpia dogmata. fol. 171
Superſtitiones. 177
Stolida eorum figmenta in octonario. 173
Deriuatio nominum peregrinorum illis vſitatorum. 176
Gnoſticorum librorum tituli. 188
Omnia numeris tribuebant. fol. 219

H

HArmonia Mundi numeris expreſſa. 296
Harpocrates Loto inſidens. 198 199.
Hebdomas ſacra quid. 185
Hecatombe Pythagorica. 299
Hecate triceps. 197
Hexalpha quid. 217
Horologium ex Equiſeto. 281
Horus quomodo pingeretur. fol. 189
Quid ſignificaret. 190

I

IAo quis. 174
Quid ſignificet. 193
Icoſaedri geneſis. 295
Iſopleuri myſteria. 294

Iſidis myſteria. 208

L

Latinorum veterum in numeris varia diſpoſitio. 21
Origo numerorum. 19
7. literis omnis eorum numerus exponitur. ibid.
Leo cum Luna & Stellis quid. fol. 196
Libri Homeri qualibus literis ſignarentur. 7
Literarum pro numeris introductio. 4

M

Magorum proprium eſt miſcere ſacra profanis. 218
Maximus Planudes Author de Numeris. 46
Annus quo vixit. 47
Maximum abſolutum quid ſit. 243
Maximum abſolutum omnia eſt. 244
Maximum & Minimum abſolutè coincidunt abſque vlla contradictione. fol. 243
Maximi vnitas æquiparata vnitati Minimi. 245
Membra hominis ex literis conſtituta. 173
Mercurius ſiue Anubis biceps. fol. 200
Mercuriale numen. 202
Minimum abſolutè quid ſit. fol. 243
Michaël cur ophionius. 185
Milesij interitus. 214
Millenarij notæ ſunt nouẽ. 30
Millenariæ notæ X *origo.* ibid.
Mniziel quis Genius. 200
Modus computandi Rusticorum. 4
Modus veterum Græcorum in diſpoſitione numerorum. 8
Monas centenaria & millenaria. 265
Monadis paradoxon. 276
Monadis ſupremæ proceſſus. fol. 275
Mydras eſt Genius ſolaris. fol. 174

N

Neoriel quid. 185
Nomina barbara eorumq; ſignificatio. 209
Nil niſi pacto cum Satana inito valent. 209
Notarum numerorum fabrica apud veteres. 24
Nota 10000. 32
Nota 50000. ibid.
Notæ variæ numeri millenarij. 28
Nota octonarij numeri. 36
Nouenarij myſteria. 277
Numerus ratio explicata. 1
Numerorum inuentio & expoſitio. 2. 166
eorum admiranda proprietas. 123
Numeri ex Iod hebraico veluti vnitate componebantur. 3
Numerus Pſalmorum per literas indicatur. 5
Numerorum deſcriptio iuxta alphabeta. 6
Numerorum Græcorum apud Herodianum diſpoſitio. fol. 10
Numerus populi ab Auguſto recogniti. 12
Numerus Iudæorum in Captiuitate Babylonis. ibid.
Numerorum ἰσοψηφία quid. ibid.
Numerorum difficultates ſoluuntur ex Tab. Roſt in Capitolio ſuperſtite. 33
Numeri quales Dij dicati. 59
Numerorum quadratorum æſtimatio. 60
Eorum proprietas. 61
Numeri ſeptem Planetis dicati quales. 62
Numeris Deum omnia adminiſtrare, exemplo docetur. 63
Magna ſub ijs myſteria. fol. 73
Eorum diſpoſitio in cellulis. 75
in Quadrato Martis. 89
in Quadrato Solis. fol. 91
in Quadrato Veneris. 97
in Quadrato Mercurij. 99

Nu-

Numerorum in Quadratorum Gnomonibus diſpoſitio. fol. 112
Numeris omnia conſtant. 239
Numerorum compoſitorũ myſteria. 299
Numiſma Soli dicatum, 203
Numerus quadratus 4, cur imperfectus dicatur. 74

O

OCtaedri geneſis. 294
Octonario numero octo nomina deſignabant Aegyptij. 276
Octonarij myſteria. 275
Origo numeri V. 24
Origo notæ L. 20
Origo & fabrica C. ibid.
Origo ⊂ numeri centenarij. 25
Origo ▷ numeri 500. 26
Origo ∞ millenariæ notæ. 29
Origo numeralis notæ V, X, D, M ibid.

P

PEntalpha quid. 217
Pythagoræi Veritatem in magna Veneratione habebant. 59

Q

QVadrati 16. diſpoſitio difficilis. 83
Quaternarij catena. 284
Quaternarius numerus eſt in potentia denarius. 260
Eius fœtus multiplex. ibid.
Idem vel conficit pyramidem trilateram, vel cubum. 259
Quid Quadratum cubicum. fol. 106
Quid Quadratum Martis in numeris. 67
Quid Sigillum Solis in numeris. 68
Quid Sigillum Veneris in numeris. 70
Quid Sigillum Mercurij in numeris. 71
Quid Sigillum Lunæ in numeris. 72
Π Quinarij nota & cur. 8
Quinarij numeri myſteria. fol. 267
Arcanum quid in eo. 268

Eſt circularis. ibid.
Quinarius & Senarius numerus ſemper ſeipſos reſpiciunt. 269
Quinarij numeri prærogatiuæ. ibid.
L Quinquagenarij nota ex duabus lineis obliquè ductis naſcitur. 25
Quomodo Veteres numeros vltra centum millia diſponerent. 39

R

Ratio proprietatis numerorum in diſpoſitione. fol. 76
Rambam doctor perplexorum. fol. 3
Rotæ Vitæ & Mortis deſcriptio. 234
Stulta eiuſdem diſpoſitio. ibid.
Æiuſdem praxis & confutatio. 235

S

Sabaoth quid. 193. 194. 196. 197.
Satanæ fraus in nominibus per acroſtichides. 222
Scaleni myſterium. 298
Scaleni nota. 295
Senarius numerus perfectorum numerorum Coryphæus. 270
Repreſentat reuolutionem quatuor vnitatum in vnitatem abſolutam. ibid.
Septenarius numerus arcana continet myſteria. 272
Intra denarium neque gignit, neque gignitur. ibid.
Ærat in honore apud Aegyptios. 273
Septenario numero Uniuerſum ſignatum eſt. ibid.
Septenarium quomodo exprimerent Aegyptij. 274
Septenarij catena. 284
Significationes Symbolorum. fol. 207
Sigillum Anael. 217
Sigilla reliqua. 218
Sigillum ab Arch. Leopoldo Guilielmo tranſmiſſum. fol. 187

Si-

Sigillum magicum. 220
Siſtrum quid. 184

T

TEtractys pythagorica. fol. 262
Quidnam ſit. 172
Reperitur in omnibus rebus. 260
Ternarij numeri geneſis. 250
Eiuſdem laus. ibid.
Eſt perfectiſsimus, quod contineat principium, medium & finem. 251
Theologia negatiua quæ. 247
SS. Trias cum triangulo æquilatero comparatur. 255
Triadis excellentia. 249
Trinitatis creatæ & increatæ differentia. 259
Triſmegiſti effatum explicatur. 253

V

VNitas geometrica quid notet. 256
Vnitas quadruplex explicatur. 261
Vnitatum ſingularum natura declaratur. 261
Vnitas monadica diuinam eſſentiam notat. 252
Vnitatis primæ prærogatiua. fol. 263
Secundæ denariæ vis & natura. 264
Tertiæ centenariæ vis & natura. ibid.
Quartæ millenariæ vis & natura. 266
Vnitas natura prior eſt alteritate. 251
Vnitas, æqualitas, & connexio ſicuti habent vnum eſſe, ita habent æternum eſſe. fol. 252
Vnitas rationem quadrati & cubi obtinet. 62

Z

ZAmbres Iudæus Magus. fol. 215
Zyphrarum origo à Brachmanibus. 40
Earum commendatio. 54
Tempus quo zyphræ numerales introductæ ſunt. 50
Tempus quo zyphræ modernæ in Europam ſunt allatæ. 49

Errata ſic corrige.

fol.		
60	varietatis.	varietati.
64.	arcas	areas.
65	abditos	additos.
68.	fin.	in
74.	obeat	oleat.
77.	diagonos	diagonaliter.
149.	Criſtologia.	Criptologia.
170.	in Arithmologiæ &c.	in I. Arithmologiæ &c.
183.	numeri.	numen.
184	κυνοκαίφαλον	κυνοκέφαλον
219.	contaminant,	contaminent.
222.	ſortis	fortis.
223	ανελςμενοι	ανελομενοι
	ὅκ	ον
	χρυσιꙋ	χρύσιον
	χρυιον	χρύσιον
224.	veritatem	virtutem.
	ובדד	וזכרו
	ססד	שמור
189.	eiuſdem quæ	eiuſdemque.
209.	quæ	quod
211.	poſſint.	poſſim.
213.	apicem.	picem.
	multum.	mutuum.
245.	Maxima	Maximi.
254.	Dyras.	Dyas.

Nota figuram fol. 299 contentam ſub improportionato triangulo rectangulo à Sculptore expreſſam

K 881/52

SPECIAL 89-B
3742